Gemeente
Sliedrecht

Programmabegroting 2027

Gemeente
Sliedrecht

Gemeente
Sliedrecht

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave 4
Begroting in één oogopslag 5
Aanbiedingsnota 6
Vaststellingsbesluit 10
Programma 1 - Samenleving 11
Programma 2 - Economie, onderwijs, sport en cultuur 25
Programma 3 - Ruimte 39
Programma 4 - Bestuur en organisatie 57
Programma 5 - Financiën van Sliedrecht 63
Paragrafen 67
Paragraaf Lokale heffingen en belastingen 68
Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing 78
Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen 88
Paragraaf Financiering 101
Paragraaf Bedrijfsvoering 108
Paragraaf Verbonden partijen 113
Paragraaf Grondbeleid 127
Paragraaf Grote projecten 130
Paragraaf Wet Open Overheid 142
Financiële begroting 143
Financiele begroting 144
Overzicht lasten en baten 2027 - 2030 145
Overzicht lasten en baten met toelichting per programma 146
Uiteenzetting financiële positie met toelichting 153
Overzicht van incidentele baten en lasten 156
Overzicht op taakvelden 158
Meerjaren investeringsplan 159
Specificatie overhead 163
Landelijke indicatoren 164
Afkortingenlijst 169

Begroting in één oogopslag

Begroting 2027 in één oogopslag

Aanbiedingsnota

Voorwoord

Voor u ligt de Programmabegroting 2027-2030 van de gemeente Sliedrecht. Na de gemeenteraadsverkiezingen in maart 2026 is het huidige college in juli 2026 van start gegaan. Dat maakt deze begroting het eerste planning- en controlproduct van dit college.

Op het moment van het publiceren van deze begroting wordt gewerkt aan het opstellen van de Sliedrechtse agenda voor de komende jaren. Deze agenda zal de rode draad voor het college deze bestuursperiode vormen. Het beschrijft de accenten waar ons college samen met onze organisatie, inwoners en (maatschappelijke) partners de komende jaren aan werkt. Dat maakt dat deze begroting geen uitwerking van het coalitieakkoord bevat en uitgaat van bestaand beleid. Met deze begroting kunnen wettelijke taken en lopende werkzaamheden onverminderd worden uitgevoerd terwijl de Sliedrechtse agenda verder wordt uitgewerkt.

De begroting is voor ons meer dan een financieel document alleen. Een begroting moet inzicht geven in wat we doen, waarom we dat doen en welke resultaten we willen bereiken. Daarom hebben wij ingezet op een begroting die begrijpelijk, leesbaar en transparant is. We hebben bijvoorbeeld de transparantie vergroot door de doelen in de programma's beter te koppelen aan onze producten en middelen. De begroting voldoet daarmee niet alleen aan de wettelijke eisen, maar sluit ook beter aan bij de verantwoordelijkheid van de gemeenteraad. Dit zodat de raad in staat wordt gesteld zijn kaderstellende en controlerende rol te vervullen.

Want deze rollen zijn de komende jaren cruciaal in het gesprek over het maken van keuzes die bijdragen aan Sliedrecht. Die keuzes zijn noodzakelijk. Net als veel andere gemeenten staat Sliedrecht voor aanzienlijke financiële uitdagingen. De druk op gemeentelijke middelen neemt toe, terwijl de maatschappelijke opgaven onverminderd groot blijven. De meerjarenbegroting laat zien dat het financieel perspectief niet vanzelfsprekend sluitend is voor de komende vier jaar. Dat vraagt om realisme, bestuurlijke verantwoordelijkheid en een zorgvuldige afweging van ambities, middelen en risico's.

Tegelijkertijd geloven wij dat uitdagingen niet uitsluitend financieel van aard zijn. Achter de cijfers gaan vraagstukken schuil die onze inwoners dagelijks raken: voldoende woningen, goede zorg en ondersteuning, veilige buurten, bereikbare voorzieningen, een gezonde leefomgeving en kansen voor ondernemers, verenigingen en maatschappelijke organisaties. Juist daarom willen wij niet alleen praten over financiële tekorten, maar vooral over de vraag welke samenleving wij met elkaar willen zijn en hoe wij onze middelen zo effectief mogelijk kunnen inzetten. Dat doen we niet alleen. Samen met inwoners, ondernemers, verenigingen en maatschappelijke partners werken we aan oplossingen die aansluiten bij wat er in Sliedrecht nodig is.

Daarbij vormt brede welvaart een belangrijk kader bij het maken van keuzes voor Sliedrecht. Dat betekent dat we aandacht hebben voor de brede maatschappelijke effecten die ons handelen kan hebben, zoals op de kwaliteit van de leefomgeving, gezondheid en veiligheid, kansen voor jongeren, ondersteuning van kwetsbare inwoners, een sterk verenigingsleven en een sterke lokale economie.

Deze begroting vormt een solide basis voor 2027. Tegelijkertijd kijken wij vooruit naar de verdere uitwerking van het coalitieakkoord in de Sliedrechtse Agenda en financiële vertaling hiervan voor 2027 en verder, waarmee wij samen met de raad en de samenleving richting geven aan de toekomst van Sliedrecht. Zo werken wij aan een gemeente die niet alleen financieel gezond is, maar vooral een gemeente waar het prettig wonen, werken, leven en ondernemen is, nu en in de toekomst.

Financiële ontwikkelingen meerjarenbegroting

Het verloop van het financieel meerjarenperspectief vanaf de Begroting 2026 tot de primaire begroting 2027 laat voor het jaar 2027 en voor de jaren 2028-2030 het volgende beeld zien:

Bedragen x € 1.000

	2027	2028	2029	2030
Begroting 2026 - Meerjarenraming 2027-2029	**0**	**0**	**-62**	**-92**
mutatie begrotingswijzigingen in 2026	-280	-390	-420	-240
mutatie Voorjaarsnota 2026	-215	4	22	22
mutatie Kaderbrief 2027	-1.407	-1.266	-1.713	-1.972
Startpositie Begroting 2027 - Meerjarenraming 2028-2030	**-1.902**	**-1.652**	**-2.173**	**-2.282**
mutaties doorgevoerd in Begroting 2027:				
1 - Meicirculaire 2026	574	1.004	792	774
2 - Niet sparen wat nog niet is gerealiseerd	1.958	501	0	0
3 - Kapitaallasten	650	193	271	282
4 - Treasury	502	818	484	-303
5 - Ontheemden Oekraïne	-800	-400	0	0
6 - Bedrijfsvoering Drechtsteden	-430	-330	-330	-330
7 - Slagvaardige organisatie	-500	-200	-200	-200
8 - NME-centrum	-110	-110	-110	-110
9 - Verbonden partijen	74	161	-52	8
10 - Overig	-70	-10	0	45
Begroting 2027 - Meerjarenraming 2028-2030	**-54**	**-25**	**-1.318**	**-2.116**
Correctie incidentele baten en lasten	396	396	396	396
Structureel saldo Begroting 2027 - Meerjarenraming 2028-2030	**342**	**371**	**-922**	**-1.720**

De Begroting 2027 laat voor de jaren 2027 en 2028 een positief sluitend structureel begrotingssaldo zien. De jaren 2029 en 2030 sluiten met een tekort op het structureel begrotingssaldo oplopend tot ruim € 1,7 miljoen.

Onderstaand volgt een korte toelichting op de mutaties welke in de begroting zijn verwerkt.

1 - Meicirculaire 2027
Op 16 juni jl. verscheen de CIB Meicirculaire 2026. In deze CIB wordt het effect dat optreedt als gevolg van deze circulaire toegelicht. Het effect is verwerkt in de begroting.

2 - Niet sparen wat nog niet is gerealiseerd
In de startpositie Begroting 2027 - Meerjarenraming 2028-2030 wordt gespaard (door middel van een storting in de reserve Koers 2030) als gevolg van het verwachte overschot in de begroting 2026. Met deze mutatie wordt dit teruggedraaid. Dit omdat, als gevolg van de geschetste ontwikkelingen in de kaderbrief 2027, er geen overschot meer wordt verwacht in die jaren

3 - Kapitaallasten
Bij de begroting wordt ook goedkeuring gevraagd op de meerjaren investeringsplanning (MIP). De hierbij behorende kapitaallasten zijn verwerkt in de begroting. Dit levert verschillen op met de eerdere begroting van de kapitaallasten. Het voordeel wordt voor het grootste deel verklaard door vertraging van projecten: IKC Valkweg (1 jaar), Sliedrecht Buiten (2 jaar), Leeghwaterstraat (2 jaar), raadhuis (1 jaar), De Hoven (1 jaar). Eventuele gevolgen van het coalitieakkoord zijn hierin nog niet verwerkt. Daarnaast valt er in 2027 € 200.000 vrij vanuit een structurele stelpost bedoeld voor de ophoging van kredieten als gevolg van inflatie.

4 - Treasury
De aanpassing van het MIP werkt door in de behoefte aan liquide middelen. Er hoeft minder (snel) te worden geleend dan eerder aangenomen, dit leidt tot vrijval van budget dat was gereserveerd voor te betalen rente. Vanaf 2030 is de beweging omgekeerd. Het budget voor te betalen rente in 2030 is opgehoogd, omdat we verwachten dat er meer budget nodig is voor rente dan begroot.

5 - Ontheemden Oekraïne
De bekostigingsregeling voor de ontheemden Oekraïne is vanaf 1 januari 2027 aangepast. Daar waar de gemeente Sliedrecht voorheen op basis van de normvergoeding en de gunstige huisvesting op Stationspark 200 een positief saldo kon realiseren op de opvang ontheemden Oekraïne, wordt de bekostiging vanaf 2027 op basis van werkelijke kosten en is er geen sprake meer van overschotten. Aangezien de regeling ieder jaar met 1 jaar wordt verlengd en het niet zeker is hoe lang deze duurt, begroten we deze voor 1 jaar. Vanaf 2028 zijn zowel geen lasten als geen baten begroot. Als de regeling wordt verlengd, zullen de baten en lasten opnieuw begroot worden

6 - Bedrijfsvoering Drechtsteden
Voor de Bedrijfsvoeringsorganisatie Drechtsteden wordt de begroting 2027 financieel gecorrigeerd voor de begrote afname die Sliedrecht heeft voor juridische en HRM ondersteuning. Daarnaast wordt extra ingezet op NIS2 (Network and Information Security Directive 2). NIS2 is een Europese richtlijn die is ontworpen om de cyberbeveiliging en digitale weerbaarheid binnen de Europese Unie te verhogen. Om de implementatie op te starten is een incidenteel budget nodig in 2027.?

7 – Slagvaardige organisatie
Zoals opgenomen in de vastgestelde voorjaarsnota 2026 is een onderzoek uitgevoerd naar de noodzakelijke kosten voor ziektevervanging. Hierbij is de begroting 2026 voor het boekjaar 2026 financieel in lijn gebracht met de daadwerkelijke kosten voor ziekteverzuim. De verwachte kosten voor het ziekteverzuim in 2027 is in deze begroting eenmalig opnieuw in lijn gebracht, waar een incidenteel budget voor is opgenomen. Daarnaast worden de maatschappelijke opgaven van Sliedrecht steeds complexer en raken meerdere programma's tegelijk. Dit vraagt om een organisatie die niet alleen wendbaar is, maar ook slagvaardig. Door te investeren in strategische sturing en programmatische ondersteuning versterken we de samenhang tussen beleid en uitvoering, stellen we scherpere prioriteiten en vergroten we onze uitvoeringskracht. Hier is dan ook een structureel budget voor opgenomen.

8 - NME centrum
In verband met hogere kosten voor de personele invulling van werkzaamheden, gestegen uitvoeringskosten en extra kosten als gevolg van wijzigingen in de wijze waarop de benodigde personele capaciteit wordt georganiseerd is aanvullend budget nodig om het NME centrum blijven te kunnen exploiteren. Het heeft betrekking op het personeel voor de kinderboerderij, maar heeft direct verband met NME.

9 - Verbonden partijen
De Kaderbrief 2027 is wat betreft de verbonden partijen gebaseerd op de concept begrotingen van de verbonden partijen. Op deze concepten zijn door de gemeenteraden zienswijzen uitgebracht en vervolgens heeft in de algemene besturen besluitvorming plaatsgevonden. Hierdoor zijn er verschillen ontstaan met de begrote bedragen bij de dienst Gezondheid & Jeugd, GR Sociaal en de Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid.

10 - Overig
Technische correcties als gevolg van de maximale kostendekkendheid op Afval en Riolering.

Leeswijzer

Programmabegroting
De programmabegroting is opgebouwd uit programma's en paragrafen. De programma's geven informatie over specifieke thema's en producten. De paragrafen geven informatie over de gemeente in zijn geheel en geven informatie over samenhang door de programma's heen. Het autorisatieniveau van de gemeenteraad voor de budgetten bevindt zich op de niveaus van de programma's.

Programma's
Elk programma begint met een overzicht van de thema's en producten binnen het programma, de inleiding per programma. De thema's worden vervolgens nader toegelicht, maar daarbij aandacht voor het beoogd maatschappelijk effect en beantwoording van de 3 W vragen (Wat willen we bereiken?, Wat gaan we daarvoor doen? en Wat mag dit kosten?)
De ramingen van de baten en lasten zijn per thema en product opgenomen voor zowel 2026 als de meerjarige bedragen. Tot slot worden de bijdragen van de verbonden partijen omschreven en wordt inzicht gegeven in de baten en lasten van het programma.

Indicatoren
In de programmabegroting is gefocust op de verplichte indicatoren (waarstaatjegemeente.nl) welke voortvloeien uit wetgeving om trends te ontdekken en op basis daarvan nader onderzoek te doen of maatregelen te nemen. De verplichte indicatoren zijn opgenomen binnen de programma's.

Paragrafen
De paragrafen geven een 'dwarsdoorsnede' van de begroting bezien vanuit een bepaald perspectief. Veel van de paragrafen zijn hierdoor een belangrijke aanvulling op de informatie over de (meerjaren)begroting. Vrijwel alle paragrafen zijn wettelijk voorgeschreven vanuit het BBV. De paragrafen vormen de kaders die de raad voor het college stelt voor het beheer en de uitvoering van het beleid (en de begroting). De raad heeft hiermee instrumenten in handen om:

1. de beleidslijnen van de diverse onderdelen van de financiële functie vast te stellen;
2. de hoofdlijnen van de uitvoering te controleren.

Financiële begroting
De financiële begroting, bevat een aantal cijfermatige tabellen, zoals het overzicht van baten en lasten, het overzicht van incidentele baten en lasten, algemene dekkingsmiddelen, geprognosticeerde balans en de reserves en voorzieningen.

Financiële tabellen
We ronden bedragen standaard af op € 1.000, tenzij anders weergegeven. We noteren een bedrag met een V of een N, waarbij V staat voor 'per saldo voordeel' en N staat voor 'per saldo nadeel'. Een V kan zowel lagere lasten als hogere baten betekenen. Een N kan zowel hogere lasten als lagere baten betekenen.

Vaststellingsbesluit

Vaststellingsbesluit

Vastgesteld door de gemeenteraad van de gemeente Sliedrecht in zijn vergadering van 10 november 2026.

De Griffier, De voorzitter,

……. …….

Programma 1 - Samenleving

Thema's en Portefeuillehouders

Thema's	Producten	Portefeuillehouder
Samenleven en meedoen	Welzijnswerk, maatschappelijke dienstverlening, Veilig en inclusief	Hanny Visser
Jeugd	Jeugdzorg, Jeugd en jongerenwerk	Hanny Visser
Wmo en gezondheid	Wmo, Individuele voorzieningen Wmo, Algemene gezondheidszorg	Hanny Visser
Bestaanszekerheid	Inburgering, bijstand en participatie, etc.	Hanny Visser
Veiligheid en dienstverlening	Openbare orde en veiligheid, Burgerzaken	Jan de Vries

Met dit programma draagt de gemeente Sliedrecht bij aan de brede welvaart van haar inwoners. We werken aan een inclusieve, gezonde, veilige en veerkrachtige samenleving waarin iedereen naar vermogen kan meedoen. Door te investeren in preventie, gezondheid, gelijke kansen, bestaanszekerheid, sociale samenhang, participatie en passende ondersteuning versterken we de zelf- en samenredzaamheid van onze inwoners. De opgaven binnen dit programma hangen sterk met elkaar samen: ontwikkelingen op het gebied van jeugd, gezondheid, bestaanszekerheid, meedoen en veiligheid beïnvloeden elkaar direct en kunnen niet los van elkaar worden gezien. Daarom benaderen we programma Samenleving als één integrale maatschappelijke opgave, waarbij we samen met inwoners, maatschappelijke partners en de gemeenschappelijke regelingen werken aan een sterke sociale basis, tijdige ondersteuning en gelijke kansen voor iedereen. De GR Sociaal en de GR Dienst Gezondheid & Jeugd vervullen hierbij een belangrijke rol in de uitvoering van wettelijke taken en het bieden van ondersteuning aan onze inwoners. Zo leveren we met elkaar een duurzame bijdrage aan de brede welvaart van Sliedrecht, nu en in de toekomst.

Samenleven en meedoen

Beoogd maatschappelijk effect
Inwoners doen naar vermogen mee in de samenleving. In wijken en buurten zijn sterke sociale netwerken en onderlinge verbondenheid, waardoor inwoners elkaar ondersteunen en de samenleving meer kan dragen. Voor inwoners die dit nodig hebben, is passende ondersteuning beschikbaar, zodat ook zij kunnen meedoen.

Wat willen we bereiken?

In Sliedrecht vinden we het belangrijk dat iedereen naar vermogen kan deelnemen aan de samenleving. Meedoen draagt bij aan persoonlijke ontwikkeling, welzijn en verbondenheid met anderen. Daarom zetten we in op een inclusieve samenleving waarin inwoners gelijke kansen hebben, elkaar ontmoeten, naar elkaar omzien en actief kunnen deelnemen aan het maatschappelijk leven. Sterke sociale netwerken, betrokken buurten en een toegankelijke ondersteuning vormen hierbij de basis. We versterken de sociale samenhang in wijken en buurten, stimuleren inwoners om elkaar te ondersteunen en bieden passende hulp aan inwoners die dat nodig hebben. Door tijdig te signaleren, de eigen kracht van inwoners te benutten en ondersteuning dichtbij en toegankelijk te organiseren, voorkomen we waar mogelijk dat problemen groter worden en zorgen we dat iedereen mee kan blijven doen.

Doel 1 - Iedereen kan naar vermogen meedoen in de samenleving

Iedereen moet de mogelijkheid hebben om naar eigen vermogen mee te doen in onze samenleving. We zetten ons in voor gelijke kansen, zelf- en samenredzaamheid en sociale participatie. Hierbij hebben we extra aandacht voor inwoners die door persoonlijke, financiële of sociale omstandigheden ondersteuning nodig hebben, zodat zij kunnen deelnemen aan werk, onderwijs, vrijwilligerswerk en maatschappelijke activiteiten.

Wat gaan we daarvoor doen?

- We bevorderen een toegankelijke en inclusieve leefomgeving.

- Nieuwkomers worden wegwijs gemaakt binnen de gemeente, onder andere door middel van maatschappelijke begeleiding.

Doel 2 - Inwoners zijn verbonden met hun wijk, ontmoeten elkaar en beschikken over sterke en ondersteunende sociale netwerken

We stimuleren ontmoeting, betrokkenheid en onderlinge ondersteuning tussen inwoners. Door sterke sociale netwerken en een goede verbinding met de wijk voelen inwoners zich meer thuis, kunnen zij op elkaar terugvallen en neemt de sociale samenhang toe. Dit draagt bij aan het welzijn, de participatie en de leefbaarheid in de samenleving.

Wat gaan we daarvoor doen?

- We zetten in op het voorkomen en verminderen van eenzaamheid door inwoners met elkaar te verbinden en ontmoeting te stimuleren. Signalen van eenzaamheid worden op tijd herkend en waar nodig wordt passende ondersteuning geboden.
- We versterken de sociale basis met sterke netwerken in buurten en wijken, met plekken waar inwoners elkaar ontmoeten en ondersteunen, zodat iedereen kan meedoen.
- We stimuleren en ondersteunen inwonerinitiatieven, zodat mensen zelf activiteiten kunnen organiseren en meedoen mogelijk wordt.
- We versterken de sociale samenhang en weerbaarheid in wijken en buurten via wijkgerichte aanpakken.

Doel 3 - Sociale kwetsbaarheid wordt voorkomen of verminderd

We zetten in op het voorkomen en verminderen van sociale kwetsbaarheid door inwoners tijdig passende ondersteuning te bieden. Hierbij stimuleren we participatie, zelf- en samenredzaamheid en sociale verbondenheid, zodat inwoners zoveel mogelijk mee kunnen doen en niet buiten de samenleving komen te staan.

Wat gaan we daarvoor doen?

- We faciliteren dat inwoners naar vermogen kunnen meedoen via werk, vrijwilligerswerk of daginvulling, met passende ondersteuning.
- We zorgen voor tijdige signalering en herkenning van sociale problemen, zodat we sneller passende ondersteuning kunnen bieden.
- We investeren in een sterke sociale basis in wijken en buurten om problemen te voorkomen en te verminderen.
- Passende ondersteuning is en blijft beschikbaar voor inwoners met complexere hulpvragen.

Doel 4 — Ondersteuning is tijdig, passend en gericht op het versterken van eigen kracht en netwerk

We bieden ondersteuning die aansluit bij de behoeften en situatie van de inwoner en die tijdig wordt ingezet. Daarbij staat het versterken van de eigen mogelijkheden en het sociale netwerk centraal, zodat inwoners zoveel mogelijk zelfstandig en vanuit eigen regie kunnen functioneren en participeren in de samenleving.

Wat gaan we daarvoor doen?

- We bieden laagdrempelige ondersteuning vanuit het Bonkelaarhuis als onze integrale toegang, dat we behouden en verder versterken, zodat inwoners snel en dichtbij de juiste hulp en ondersteuning krijgen.

Jeugd

Beoogd maatschappelijk effect

Alle jeugdigen in de gemeente Sliedrecht groeien veilig, gezond en kansrijk op om in hun volwassen leven zelfstandig en volwaardig deel te kunnen nemen aan de maatschappij.

Wat willen we bereiken?

In Sliedrecht willen we dat alle jeugdigen veilig, gezond en kansrijk opgroeien, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen en later zelfstandig en volwaardig kunnen deelnemen aan de samenleving. Daarom zetten we in op een sterke basis voor jeugdigen en gezinnen, waarin preventie, tijdige signalering en passende ondersteuning centraal staan.

We richten ons op het tijdig herkennen van opgroei- en opvoedvragen, het versterken van de eigen kracht van jeugdigen, gezinnen en hun sociale netwerk, en het stimuleren van een gezonde ontwikkeling. Daarbij besteden we nadrukkelijk aandacht aan mentale gezondheid, talentontwikkeling, participatie en een positieve leefomgeving. Wanneer ondersteuning nodig is, organiseren we deze zo dichtbij mogelijk, laagdrempelig en passend bij de behoeften van jeugdigen en gezinnen.

Samen met ouders, onderwijs, kinderopvang, zorg-, welzijns- en veiligheidspartners werken we aan een veilige, stabiele en gezonde leefomgeving voor alle jeugdigen. Door problemen tijdig aan te pakken en ondersteuning integraal te organiseren, voorkomen we waar mogelijk dat zwaardere vormen van jeugdhulp nodig zijn en zorgen we ervoor dat iedere jeugdige de kans krijgt om zich naar vermogen te ontwikkelen.

Doel 1 — Preventie en tijdige signalering zijn het uitgangspunt, zodat problemen tijdig worden aangepakt en zwaardere vormen van jeugdhulp zoveel mogelijk worden voorkomen

We versterken de basis van het dagelijks leven van jeugdigen en gezinnen door in te zetten op preventie, sociale verbondenheid, talentontwikkeling en zingeving. Vanuit deze sterke basis kunnen ondersteuningsbehoeften tijdig worden herkend en opgepakt. Zo voorkomen we waar mogelijk dat problemen verergeren en een beroep op zwaardere jeugdhulp nodig is.

Wat gaan we daarvoor doen?

- We zetten in op een kansrijke start voor alle jeugdigen, met preventie, tijdige signalering en laagdrempelige ondersteuning dichtbij hun leefwereld, zoals binnen het onderwijs, de sportomgeving, kinderopvang en de online wereld.
- We versterken de samenwerking tussen kinderopvang, onderwijs, zorg en welzijn, zodat jeugdigen en gezinnen tijdig passende ondersteuning krijgen en specialistische hulp beschikbaar blijft wanneer dat nodig is.
- We organiseren en faciliteren laagdrempelige, preventieve en collectieve jeugdhulp in de leefomgeving van jeugdigen en gezinnen.
- We stimuleren talentontwikkeling, positieve vrijetijdsbesteding, ontmoeting en meedoen en bieden een veilige en inspirerende omgeving waarin jeugdigen hun mogelijkheden kunnen ontdekken en benutten.
- Jongeren worden actief bereikt en betrokken door jongerenwerk op vindplaatsen in te zetten, hen te laten meedenken over gemeentelijke plannen en hun eigen initiatieven en maatschappelijke projecten te ondersteunen.

Doel 2 — Jeugdigen en gezinnen houden zoveel mogelijk zelf de regie, waar dit kan ondersteund door hun eigen sociale netwerk

We stimuleren dat jeugdigen en gezinnen zoveel mogelijk zelf regie voeren over hun leven en de ondersteuning die zij ontvangen. Daarbij sluiten we aan bij hun eigen mogelijkheden en de kracht van het sociale netwerk. Waar nodig bieden we passende ondersteuning om deze eigen regie te versterken en te behouden.

Wat gaan we daarvoor doen?

- Het principe van normaliseren blijft een belangrijk uitgangspunt. We zien gewone problemen, emoties en gedrag als een normaal onderdeel van opgroeien. We richten ons op de kracht van de jeugdige, de opvoeders en de omgeving.
- We versterken informele steunstructuren. We stimuleren dat inwoners hun eigen netwerk gebruiken en uitbreiden, zodat zij zichzelf beter kunnen redden en veerkrachtiger worden.

Doel 3 — We stimuleren een goede mentale gezondheid en doorbreken taboes rondom psychische klachten

We bevorderen de mentale gezondheid van inwoners door aandacht te besteden aan preventie, bewustwording en laagdrempelige ondersteuning. Daarnaast zetten we ons in om psychische klachten bespreekbaar te maken, zodat taboes worden doorbroken en inwoners eerder hulp durven te zoeken wanneer dat nodig is.

Wat gaan we daarvoor doen?

- We zetten in op structurele dialoog en bewustwording in de samenleving, zodat psychische klachten onder jeugdigen beter bespreekbaar worden en het taboe afneemt.

- We zetten er op in dat onze partners een collectief aanbod voor mentale gezondheid organiseren wat aansluit op de behoeften van de doelgroep, met als doel dat jeugdigen zich gezien en gehoord voelen en problemen eerder bespreekbaar worden.

Doel 4 — Jeugdigen groeien op in een veilige, stabiele en gezonde leef- en thuisomgeving door het tijdig signaleren van en hulp bieden bij (dreigende) problemen

We zetten in op het tijdig signaleren van risico's en problemen die de ontwikkeling van jeugdigen kunnen belemmeren. Door tijdig passende ondersteuning te bieden aan jeugdigen en gezinnen, versterken we een veilige, stabiele en gezonde leef- en thuisomgeving en voorkomen we waar mogelijk dat problemen verergeren.

Wat gaan we daarvoor doen?

- We versterken de samenwerking tussen zorg, veiligheid en maatschappelijke organisaties, zodat ondersteuning beter op elkaar aansluit en inwoners tijdig hulp krijgen, met aandacht voor een zorgvuldige en passende manier van informatiedeling.
- We zorgen dat de meld- en signaleringsstructuur goed werkt en stimuleren het juiste gebruik van de Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling door alle betrokken organisaties.
- We werken samen met partners in de regio Zuid-Holland Zuid aan het Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming, zodat hulp en bescherming voor jeugdigen en gezinnen beter op elkaar aansluiten en tijdig en passend wordt ingezet.
- We pakken verzuim en schooluitval effectief aan.

Wmo en gezondheid

Beoogd maatschappelijk effect

Inwoners zijn fysiek en mentaal zo gezond en veerkrachtig mogelijk, waardoor zij naar vermogen kunnen deelnemen aan de samenleving, zo lang mogelijk zelfstandig thuis blijven wonen en – wanneer dat nodig is – tijdig passende ondersteuning en zorg ontvangen.

Wat willen we bereiken?

In Sliedrecht zetten we ons ervoor in dat inwoners fysiek en mentaal gezond en veerkrachtig zijn en zo lang mogelijk zelfstandig kunnen deelnemen aan de samenleving. Eigen regie is het uitgangspunt, waarbij we zelf- en samenredzaamheid stimuleren en inwoners waar nodig ondersteunen met passende voorzieningen.

Preventie, positieve gezondheid en tijdige signalering vormen daarbij belangrijke uitgangspunten. We bevorderen een gezonde leefstijl, mentale gezondheid en sociale verbondenheid, zodat problemen zoveel mogelijk worden voorkomen en inwoners tijdig de juiste ondersteuning ontvangen. Het Bonkelaarhuis vervult hierin een belangrijke rol als laagdrempelig toegangspunt voor advies en ondersteuning.

Wanneer ondersteuning nodig is, zorgen we dat deze tijdig, toegankelijk, passend en betaalbaar is. Door samen te werken met onze maatschappelijke partners, lokaal en regionaal, organiseren we een samenhangend aanbod van laagdrempelige ondersteuning en specialistische zorg. Zo zorgen we ervoor dat inwoners de hulp krijgen die past bij hun situatie en zo zelfstandig mogelijk kunnen blijven functioneren en meedoen in de samenleving.

Doel 1 — Inwoners blijven zo lang mogelijk zelfstandig wonen met regie over hun eigen leven

We ondersteunen inwoners bij het behouden van hun zelfstandigheid en eigen regie, zodat zij zo lang mogelijk in hun vertrouwde omgeving kunnen blijven wonen. Daarbij zetten we in op passende ondersteuning, een toegankelijke leefomgeving en het versterken van zelf- en samenredzaamheid.

Wat gaan we daarvoor doen?

- We organiseren passende hulp op maat, zoals ondersteuning, hulpmiddelen en vervoer. Dit doen we vanuit de gedachte licht als het kan, zwaar als het nodig is.
- We ondersteunen de vitaliteit van inwoners, we versterken hun zelf -en samenredzaamheid en we stimuleren de inzet van hun netwerk.
- We zorgen voor voldoende passend aanbod van begeleiding, ook vanuit het Bonkelaarhuis.
- We ondersteunen en ontlasten mantelzorgers.

Doel 2 — Inwoners ervaren een goede fysieke en mentale gezondheid

We zetten ons in voor het bevorderen van zowel de fysieke als mentale gezondheid van inwoners. Door in te zetten op o.a. preventie, een gezonde leefstijl, sociale verbondenheid en toegankelijke ondersteuning dragen we bij aan het welzijn en de kwaliteit van leven van onze inwoners.

Wat gaan we daarvoor doen?

- Vanuit het Bonkelaarhuis wordt een laagdrempelig steunpunt voor mentale gezondheid georganiseerd, zodat inwoners snel ondersteuning kunnen krijgen. Daarbij zetten we het verkennend gesprek in om samen met inwoners te kijken wat zij nodig hebben en welke ondersteuning passend is.
- We stimuleren sociaal verwijzen, zodat inwoners tijdig bij de juiste ondersteuning voor hun mentale gezondheid terechtkomen. Door sociaal te verwijzen worden inwoners geholpen om niet alleen zorg te krijgen, maar ook mee te doen in de buurt en steun te vinden die bij hen past.

- We hebben aandacht voor valpreventie, zodat ouderen langer vitaal en zelfstandig blijven.
- We werken samen met onze partners aan de ambities uit de lokale nota publieke gezondheid 2024-2027.

Doel 3 — Ondersteuning is tijdig, passend, toegankelijk en betaalbaar

We zorgen ervoor dat inwoners tijdig de ondersteuning ontvangen die aansluit bij hun behoeften en situatie. De ondersteuning is laagdrempelig, toegankelijk en betaalbaar, zodat inwoners de ondersteuning kunnen krijgen die nodig is om zoveel mogelijk zelfstandig te functioneren en mee te doen in de samenleving.

Wat gaan we daarvoor doen?

- We bieden ondersteuning die passend en doelmatig is, waarbij we uitgaan van eigen kracht en het sociale netwerk en de lichtste vorm van ondersteuning inzetten die effectief aansluit bij de behoefte van de inwoner.
- We versterken de samenwerking tussen het medisch en het sociaal domein, zodat inwoners beter en sneller worden geholpen.

Doel 4 — Door preventie en tijdige signalering wordt zwaardere en complexere zorg zoveel mogelijk voorkomen

We zetten in op preventie en tijdige signalering om ondersteuningsvragen in een vroeg stadium te herkennen en effectief aan te pakken. Door tijdig passende ondersteuning te bieden, voorkomen we waar mogelijk dat problemen verergeren en een beroep op zwaardere en complexere zorg noodzakelijk wordt.

Wat gaan we daarvoor doen?

- We organiseren duidelijk wie wat doet en hoeveel capaciteit hiervoor nodig is, aansluitend op de vraag vanuit de samenleving.
- We zorgen voor een goede samenwerking en duidelijke afspraken, zowel lokaal als in de regio.

Doel 5 — De benodigde expertise en ondersteuning zijn beschikbaar wanneer de zorgvraag van inwoners daarom vraagt

We zorgen ervoor dat inwoners toegang hebben tot de expertise en ondersteuning die aansluit bij hun vraag. Door een passend en beschikbaar aanbod van voorzieningen en specialistische ondersteuning kunnen inwoners de hulp ontvangen die nodig is om zo zelfstandig mogelijk te functioneren en mee te doen in de samenleving.

Wat gaan we daarvoor doen?

- We zorgen voor tijdige inzet en opschaling van ondersteuning, passend bij de aard en complexiteit van de zorgvraag. Daarnaast zorgen we ook voor mogelijkheden tot afschaling, wanneer dit passend is.
- We werken met duidelijke afspraken over wanneer we hulp opschalen of juist afschalen en onderhouden de samenwerking tussen partners actief.
- We houden wachtlijsten goed in de gaten en grijpen zo mogelijk in als deze oplopen, zodat inwoners op tijd de hulp krijgen die zij nodig hebben.

Bestaanszekerheid

Beoogd maatschappelijk effect

Een inclusieve, stabiele samenleving waarin iedereen volwaardig kan meedoen en armoede en uitsluiting plaatsmaken voor kansengelijkheid en perspectief.

Wat willen we bereiken?

In Sliedrecht werken we aan een inclusieve en stabiele samenleving waarin iedereen de kans krijgt om mee te doen en perspectief heeft op een zelfstandig bestaan. We zetten in op het vergroten van participatiekansen, het verkleinen van ongelijkheid en het versterken van de bestaanszekerheid van inwoners. Daarbij hebben we bijzondere aandacht voor inwoners die ondersteuning nodig hebben bij het vinden van werk, het ontwikkelen van vaardigheden of het behouden van financiële stabiliteit.

Samen met werkgevers, maatschappelijke organisaties en regionale partners ondersteunen we inwoners bij het zetten van stappen naar werk, opleiding, maatschappelijke participatie en financiële zelfredzaamheid. Door tijdig te signaleren, preventief te werken en passende ondersteuning te bieden, voorkomen we waar mogelijk armoede, schulden en langdurige afhankelijkheid. Zo dragen we bij aan gelijke kansen, een sterke sociale basis en een samenleving waarin iedereen naar vermogen kan deelnemen.

Doel 1 - Het vergroten van participatiekansen voor inwoners met een kwetsbare positie op de arbeidsmarkt door de afstand tot werk effectief te verkleinen en actieve deelname via regulier werk, opleiding of maatschappelijke participatie te stimuleren

We ondersteunen inwoners met een kwetsbare positie op de arbeidsmarkt bij het zetten van stappen naar werk, scholing of maatschappelijke participatie. Door belemmeringen weg te nemen, vaardigheden te versterken en passende begeleiding te bieden, verkleinen we de afstand tot de arbeidsmarkt en vergroten we de mogelijkheden om actief mee te doen in de samenleving.

Wat gaan we daarvoor doen?

- We versterken de samenwerking met partners op de arbeidsmarkt en in de regio.
- We begeleiden inwoners naar werk, participatie of daginvulling door werk, inkomen en ondersteuning goed op elkaar aan te laten sluiten.
- We ondersteunen inburgeraars bij het leren van de taal en het meedoen in de samenleving, zodat zij sneller kunnen starten met werk of activiteiten.
- We faciliteren dat het COA een 'meedoen balie' organiseert, zodat asielzoekers makkelijker de stap kunnen zetten naar werk of vrijwilligerswerk.

Doel 2 — Het verkleinen van ongelijkheid en onderlinge verschillen tussen inwoners door gericht te investeren in hun vaardigheden voor zelfredzaamheid, met als resultaat een duurzame bestaanszekerheid en financiële stabiliteit voor iedereen

We investeren in het versterken van kennis, vaardigheden en zelfredzaamheid van inwoners, zodat zij beter in staat zijn om zelfstandig keuzes te maken en kansen te benutten. Door ongelijkheid te verkleinen en inwoners te ondersteunen bij het realiseren van financiële stabiliteit, vergroten we de bestaanszekerheid en maatschappelijke participatie.

Wat gaan we daarvoor doen?

- We zetten in op preventie om inkomensonzekerheid en armoede vroegtijdig te doorbreken.

Doel 3 — Het versterken van de bestaanszekerheid en financiële stabiliteit van inwoners en zorgen dat schulden worden voorkomen en verminderd

We ondersteunen inwoners bij het versterken van hun financiële zelfredzaamheid en het behouden van een stabiele inkomenssituatie. Door tijdige signalering, preventie en passende ondersteuning voorkomen we waar mogelijk het ontstaan van schulden en helpen we inwoners om financiële problemen duurzaam op te lossen.

Wat gaan we daarvoor doen?

- We signaleren geldzorgen vroeg, zodat we inwoners op tijd kunnen helpen.
- We bieden gerichte schuldhulp en zorgen voor goede nazorg, zodat schulden niet terugkomen.
- We versterken de financiële vaardigheden van inwoners, zodat zij beter met geld kunnen omgaan en zelfredzaam worden. Hierbij werken we samen met scholen, maatschappelijke organisaties en vrijwilligersinitiatieven.
- We continueren de minimaregeling met Stichting Leergeld zodat kinderen in gezinnen met een laag inkomen kunnen meedoen aan sport, bewegen en cultuur.
- We onderzoeken de mogelijkheid om de minimaregeling met Stichting Leergeld voor sport, bewegen en cultuur te verruimen naar 18+.

Veiligheid en dienstverlening

Beoogd maatschappelijk effect

Een veilige, leefbare en weerbare samenleving waarin inwoners zich prettig en gehoord voelen. Overlast, criminaliteit en dreigingen binnen de samenleving worden effectief beperkt. Inwoners hebben vertrouwen in de lokale overheid en kunnen gebruik maken van toegankelijke en betrouwbare dienstverlening.

Wat willen we bereiken?

In Sliedrecht werken we aan een veilige, leefbare en weerbare samenleving waarin inwoners zich prettig voelen en vertrouwen hebben in hun omgeving en de lokale overheid. We zetten in op het vergroten van de sociale veiligheid, het voorkomen en aanpakken van overlast, criminaliteit en ondermijning, en het versterken van de leefbaarheid in wijken en buurten.

Dit doen we door preventie, tijdige signalering, toezicht en handhaving te combineren met een goede samenwerking tussen inwoners, maatschappelijke partners en veiligheidsorganisaties. Daarnaast investeren we in een sterke verbinding tussen zorg en veiligheid, zodat inwoners tijdig passende ondersteuning krijgen wanneer dat nodig is.

Door goede dienstverlening, heldere communicatie en betrokkenheid van inwoners bij beleid en besluitvorming versterken we het vertrouwen in de gemeente. Ook bereiden we ons samen met inwoners en partners voor op digitale, sociale en fysieke dreigingen en crises, zodat onze samenleving weerbaar is en adequaat kan omgaan met onverwachte gebeurtenissen.

Doel 1 — De leefbaarheid en sociale veiligheid nemen toe, waardoor inwoners zich veilig en prettig voelen in hun leefomgeving

We zetten in op een leefomgeving waarin inwoners zich veilig voelen en prettig kunnen wonen, werken en recreëren. Door het bevorderen van sociale samenhang, het voorkomen van overlast en het versterken van de sociale veiligheid vergroten we de leefbaarheid in wijken en buurten.

Wat gaan we daarvoor doen?

- We zetten in op preventie en signaleren onveiligheid op tijd, zodat we snel kunnen handelen.
- We versterken de samenwerking op het thema zorg en veiligheid, zodat inwoners beter worden geholpen.
- Toezicht en handhaving zijn zichtbaar aanwezig in de samenleving, zodat inwoners zich veiliger voelen.

Doel 2 — Overlast, criminaliteit en ondermijning worden teruggedrongen

We zetten in op het voorkomen en aanpakken van overlast, criminaliteit en ondermijnende activiteiten om een veilige en leefbare omgeving te behouden. Dit doen we samen met inwoners, maatschappelijke partners en veiligheidsorganisaties. Door vroegtijdig te signaleren, gericht op te treden en de weerbaarheid van inwoners te versterken, vergroten we de veiligheid in wijken en buurten.

Wat gaan we daarvoor doen?

- We combineren preventie en handhaving, onder andere met een gezamenlijke aanpak van jeugdoverlast en de inzet van jongerenwerk.
- We pakken woonoverlast aan en betrekken daarbij actief de buurt, zodat problemen sneller worden opgelost en er ook passende aandacht is voor omwonenden.
- We vernieuwen en voeren het Bibob-beleid uit om ondermijning tegen te gaan.

Doel 3 — De samenleving is weerbaar tegen (digitale, sociale en fysieke) dreigingen en crises

We versterken de weerbaarheid van inwoners, organisaties en de gemeente tegen digitale, sociale en fysieke dreigingen. Door preventie, bewustwording, voorbereiding en samenwerking zijn we beter in staat om risico’s te voorkomen, incidenten op te vangen en adequaat te reageren op crises en noodsituaties.

Wat gaan we daarvoor doen?

- We investeren in een weerbare samenleving en crisisorganisatie, waarmee we de samenleving voorbereiden op langdurige verstoringen en zelf- en samenredzaamheid versterken.

Doel 4 — De dienstverlening van Burgerzaken is toegankelijk, tijdig en klantgericht

Inwoners kunnen eenvoudig gebruikmaken van diensten zoals reisdocumenten, rijbewijzen, verhuizingen, huwelijken, verklaringen, uittreksels en aanvragen op het gebied van nationaliteit en burgerlijke stand. De dienstverlening is begrijpelijk, bereikbaar en sluit aan bij de behoeften van inwoners.

Wat gaan we daarvoor doen?

- We zorgen voor toegankelijke dienstverlening via balie, telefoon en digitale kanalen. We bieden inwoners passende mogelijkheden om aanvragen voor reisdocumenten, rijbewijzen en overige producten snel en eenvoudig af te handelen en hun product of dienst te verkrijgen.
- We meten klantwaardering en benutten signalen en ervaringen voor gerichte verbeteringen.

Doel 5 — Burgerzaken voert wettelijke taken betrouwbaar, zorgvuldig en rechtmatig uit

Persoonsgegevens zijn correct, volledig en actueel geregistreerd. De gemeente waarborgt de kwaliteit van de Basisregistratie Personen en voert wettelijke taken op een veilige, zorgvuldige en transparante wijze uit. Inwoners, ketenpartners en overheidsorganisaties kunnen vertrouwen op juiste gegevens, een zorgvuldige identiteitsvaststelling en een betrouwbaar verkiezingsproces.

Wat gaan we daarvoor doen?

- We houden de Basisregistratie Personen actueel en betrouwbaar door geboortes, verhuizingen, huwelijke en geregistreerd partnerschap, etc. te verwerken en de gegevenskwaliteit structureel te controleren.
- We voeren wettelijke taken op het gebied van burgerlijke stand, nationaliteit en identiteitsdocumenten zorgvuldig en conform wet- en regelgeving uit.
- We beschermen persoonsgegevens door privacy en informatiebeveiliging integraal onderdeel te laten zijn van onze werkprocessen.
- We organiseren verkiezingen zorgvuldig, transparant en controleerbaar, zodat inwoners kunnen vertrouwen op een correcte uitvoering van het verkiezingsproces.

Bijdrage van verbonden partijen aan dit programma

GR Sociaal

De GR Sociaal voert voor de Drechtstedengemeenten gedelegeerde en gemandateerde taken uit op het gebied van sociale zekerheid. Het betreft de uitvoering van de Participatiewet, Wet sociale werkvoorziening (Wsw), Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) en de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening. Daarnaast voert de GR Sociaal op basis van een dienstverleningsovereenkomst taken uit voor gedupeerden van de toeslagenaffaire en verzorgt zij de verstrekking van leefgeld aan Oekraïense vluchtelingen. Met deze uitvoering draagt de GR Sociaal bij aan het ondersteunen van inwoners bij participatie, zelfredzaamheid en bestaanszekerheid. De organisatie zorgt ervoor dat inwoners die ondersteuning nodig hebben op het gebied van werk, inkomen, schulden en maatschappelijke ondersteuning tijdig passende hulp ontvangen. Daarbij wordt intensief samengewerkt met de gemeente, maatschappelijke partners (waaronder het Bonkelaarhuis) en lokale voorzieningen om inwoners zo goed mogelijk te ondersteunen.

GR Dienst Gezondheid & Jeugd

De GR Dienst Gezondheid & Jeugd bestaat uit vier organisatieonderdelen: de GGD ZHZ, Leerplicht en Voortijdig Schoolverlaten (LVS) ZHZ, Veilig Thuis ZHZ en de Serviceorganisatie Jeugd (SOJ) ZHZ. Zij voert wettelijke taken uit op grond van onder andere de Wet publieke gezondheid, de Leerplichtwet en de Jeugdwet. De GGD ZHZ beschermt, bewaakt en bevordert de gezondheid van inwoners van Zuid-Holland Zuid en zet zich in voor een gezonde en veilige leefomgeving. LVS ZHZ ziet toe op de naleving van de Leerplichtwet en draagt bij aan het voorkomen van voortijdig schoolverlaten. Veilig Thuis ZHZ is het advies- en meldpunt voor huiselijk geweld en kindermishandeling en zet zich in voor het voorkomen en stoppen van onveilige situaties. De Serviceorganisatie Jeugd ZHZ organiseert de regionale inkoop en uitvoering van specialistische jeugdhulp. Samen dragen deze organisaties bij aan het gezond, veilig en kansrijk opgroeien van kinderen en jongeren, het versterken van de publieke gezondheid en het tijdig bieden van passende ondersteuning aan inwoners die dat nodig hebben. Door regionale samenwerking worden kennis, expertise en uitvoeringskracht gebundeld, waardoor wettelijke taken efficiënt en kwalitatief goed kunnen worden uitgevoerd.

GR Veiligheidsregio ZHZ

De Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid werkt namens de deelnemende gemeenten aan een veilige leefomgeving. De veiligheidsregio zorgt voor brandweerzorg, crisisbeheersing, rampenbestrijding en

geneeskundige hulpverlening bij incidenten en rampen. Daarnaast adviseert de veiligheidsregio over risico's en veiligheid en zorgt zij voor goede samenwerking en afstemming tussen gemeenten, hulpdiensten en andere partners. Zo draagt de veiligheidsregio bij aan het voorkomen van incidenten en aan een snelle en effectieve inzet wanneer zich een crisis of noodsituatie voordoet.

Wat mag dit kosten?

Beleidsveld	Product	Werkelijk 2025		Begroot 2026		Begroot 2027		Begroot 2028		Begroot 2029		Begroot 2030	
Lasten:													
Samenleven en meedoen	Veilig en inclusief Sliedrecht	N	199	N	211	N	1	N	1	N	1	N	1
Samenleven en meedoen	Alg. maatschappelijke dienstverlening	N	858	N	2.938	N	3.092	N	2.953	N	2.953	N	2.869
Samenleven en meedoen	Welzijnswerk	N	599	N	576	N	564	N	564	N	564	N	564
Jeugd	Jeugd- en jongerenwerk	N	1.216	N	634	N	700	N	701	N	701	N	701
Jeugd	Jeugdzorg	N	11.538	N	12.944	N	13.097	N	11.678	N	11.562	N	11.562
Wmo en gezondheid	WMO	N	63	N	69	N	48	N	48	N	48	N	48
Wmo en gezondheid	Individuele voorzieningen WMO	N	975	N	1.037	N	832	N	832	N	832	N	832
Wmo en gezondheid	Algemene gezondheidszorg	N	525	N	468	N	621	N	700	N	772	N	237
Bestaanszekerheid	Inburgering	N	2.936	N	3.062	N	2.826	N	625	N	625	N	625
Bestaanszekerheid	Bijstand, participatie, etc.	N	29.276	N	30.870	N	31.763	N	31.591	N	30.862	N	31.392
Veiligheid en dienstverlening	Burgerzaken	N	1.367	N	1.392	N	1.540	N	1.462	N	1.314	N	1.314
Veiligheid en dienstverlening	Openbare orde en veiligheid	N	3.379	N	3.583	N	3.935	N	3.935	N	3.935	N	3.935
Totaal lasten		N	52.932	N	57.784	N	59.020	N	55.089	N	54.168	N	54.079
Baten:													
Samenleven en meedoen	Veilig en inclusief Sliedrecht		-		-		-		-		-		-
Samenleven en meedoen	Alg. maatschappelijke dienstverlening		-		-		-		-		-		-
Samenleven en meedoen	Welzijnswerk	V	20	V	50		-		-		-		-
Jeugd	Jeugd- en jongerenwerk		-		-		-		-		-		-
Jeugd	Jeugdzorg	V	20		-		-		-		-		-
Wmo en gezondheid	WMO		-		-		-		-		-		-
Wmo en gezondheid	Individuele voorzieningen WMO	V	1.413	V		V		V		V		V	
Wmo en gezondheid	Algemene gezondheidszorg	V	359	V	307	V	415	V	493	V	565	V	31
Bestaanszekerheid	Inburgering	V	3.961	V	4.162	V	2.728	V	524	V	524	V	524
Bestaanszekerheid	Bijstand, participatie, etc.	V	10.466	V	11.258	V	11.429	V	11.599	V	11.898	V	12.218
Veiligheid en dienstverlening	Burgerzaken	V	551	V	618	V	649	V	533	V	319	V	319
Veiligheid en dienstverlening	Openbare orde en veiligheid		-		-		-		-		-		-
Totaal baten		V	16.789	V	16.395	V	15.221	V	13.149	V	13.306	V	13.091
Geraamd totaal saldo van baten en lasten		N	36.143	N	41.389	N	43.799	N	41.940	N	40.863	N	40.988
storting in reserve		N	1.130		-		-		-		-		-
onttrekking aan reserve		V	758	V	314	V	225	V	84	V	84		-
Geraamd resultaat		N	36.515	N	41.075	N	43.574	N	41.856	N	40.778	N	40.988

Programma 2 - Economie, onderwijs, sport en cultuur

Thema's en Portefeuillehouder

Thema's	Producten	Portefeuillehouder
Economie en werk	Ondernemend en betrokken Sliedrecht, Economische zaken, Beschut werken	Boudewijn Brandwijk, Hanny Visser
Onderwijs en ontwikkeling	Onderwijshuisvesting, Onderwijs - en leerlingzaken, Kinderopvang -en peuterspeelzalen	Anja Dubbeldam - Van Beest, Hanny Visser
Sport en bewegen	Sport, Sportaccommodaties	Hanny Visser
Cultuur en ontmoeting	Cultuur, Bibliotheek	Hanny Visser
Maatschappelijke voorzieningen	Maatschappelijk vastgoed	Hanny Visser

Binnen dit programma werkt de gemeente Sliedrecht aan een sterke, gezonde en inclusieve samenleving. Economie, onderwijs, sport, cultuur en maatschappelijke voorzieningen versterken elkaar. Samen zorgen zij voor een prettige leefomgeving, meer welzijn en een goede toekomst voor onze gemeente.

Sliedrecht staat voor verschillende uitdagingen. Denk aan de groei van het aantal inwoners, de ontgroening en dubbele vergrijzing, de beperkte ruimte, de overstap naar duurzame en toekomstbestendige energie, veranderingen op de arbeidsmarkt en de behoefte aan voldoende voorzieningen. Daarom werken we samen aan een aanpak die verschillende onderwerpen met elkaar verbindt. Zo zorgen we ervoor dat inwoners zich kunnen ontwikkelen, gezond kunnen leven, elkaar kunnen ontmoeten en mee kunnen doen in de samenleving. Tegelijkertijd versterken we de lokale economie en bieden we ruimte aan ondernemers, innovatie en werkgelegenheid.

We investeren in een sterke economie met goede en toekomstbestendige bedrijventerreinen. Ook zorgen we voor een betere aansluiting tussen onderwijs en werk en bieden we kansen om talenten te ontwikkelen. Daarnaast zetten we ons in voor goed onderwijs, voldoende mogelijkheden om te sporten en bewegen, een toegankelijk cultureel aanbod en maatschappelijke voorzieningen die ontmoeting, participatie en samenhang stimuleren.

Met de plannen binnen dit programma dragen we bij aan belangrijke doelen van de gemeente, zoals brede welvaart, sport en bewegen, leefbaarheid, inclusie, maatschappelijke accommodaties, de energietransitie, het klimaat en duurzaamheid. Samen met ondernemers, scholen, sportverenigingen, culturele organisaties en maatschappelijke partners werken we aan een aantrekkelijk, ondernemend en betrokken Sliedrecht. Een gemeente waarin iedereen mee kan doen en kansen krijgt om zich verder te ontwikkelen.

Wij willen een gemeente zijn waar inwoners kunnen leren, werken, ondernemen, sporten, elkaar ontmoeten en zich ontwikkelen. Door een sterke economie te combineren met goed onderwijs, een actief verenigingsleven, cultuur en goede voorzieningen bouwen we samen aan een sterk Sliedrecht. Een gemeente waarin het fijn wonen, werken en leven is, nu en in de toekomst.

Economie en werk

Beoogd maatschappelijk effect

In Sliedrecht kunnen inwoners meedoen en zich ontwikkelen en is sprake van brede welvaart, met een sterke, toekomstbestendige economie, voldoende werkgelegenheid, financiële zekerheid en een gezonde leefomgeving.

Wat willen we bereiken?

We zorgen voor een sterke en toekomstbestendige lokale economie, waarin ondernemers de ruimte krijgen om te ondernemen, te innoveren en te verduurzamen. We vergroten de kansen van inwoners op werk en ontwikkeling, zodat zij hun talenten kunnen benutten, aan het werk kunnen gaan of blijven en zich een leven lang kunnen ontwikkelen. We versterken het economische vestigings- en ondernemersklimaat van Sliedrecht, zodat Sliedrecht aantrekkelijk is en blijft voor ondernemers en goed verbonden is met de regionale economie. We stimuleren een economie die bijdraagt aan de samenleving en brede welvaart, waarbij economische ontwikkeling samengaat met leefbaarheid, gelijke kansen en een gezonde leefomgeving.

Doel 1 - Versterken van het economisch fundament en het verdienvermogen van Sliedrecht

Sliedrecht heeft een sterke economie die belangrijk is voor zowel het dorp als de regio. Sectoren zoals de maritieme industrie, de maakindustrie, logistiek, zakelijke dienstverlening, zorg en detailhandel zorgen voor banen en voorzieningen.

We willen deze sterke economische basis behouden en verder versterken. Daarbij leggen we de verbinding met onderwerpen zoals werk en inkomen, duurzaamheid en de inrichting van onze leefomgeving. Om goede keuzes te maken, gebruiken we betrouwbare gegevens over werkgelegenheid, de arbeidsmarkt en het woon-werkverkeer van inwoners. Zo bouwen we aan een sterke economie waar inwoners, ondernemers en de samenleving van profiteren.

Wat gaan we daarvoor doen?

- We gebruiken de resultaten van het Bruto Lokaal Product (BLP) en Brede Welvaart-onderzoek om ons economisch beleid beter te onderbouwen.
- We brengen in kaart waar inwoners werken en welke kennis en vaardigheden zij gebruiken om inkomen te verdienen. Zo kunnen we beter inspelen op kansen voor inwoners en de lokale economie.
- We gebruiken economische gegevens om keuzes te maken over onderwerpen zoals het ondernemersklimaat, bedrijventerreinen, de arbeidsmarkt en voorzieningen. Hiermee versterken we de positie van Sliedrecht binnen de regio Drechtsteden en Zuid-Holland Zuid.
- We koppelen lokale economische uitdagingen aan regionale programma's. Een voorbeeld hiervan is het Toekomstpact De WITT, waarin wordt geïnvesteerd in de toekomst van de maritieme sector. In 2027 bepalen we welke bijdrage Sliedrecht hieraan levert.
- We werken onze economische koers richting 2030 bij op basis van actuele inzichten en ontwikkelingen.

Doel 2 — Zorgen voor vitale werklocaties en passende ruimte voor economie

Bedrijven in Sliedrecht moeten de ruimte krijgen om te ondernemen, te groeien, te verduurzamen en te vernieuwen. Daarom is het belangrijk dat er voldoende en passende locaties beschikbaar zijn. Bij het verdelen van de ruimte houden we rekening met verschillende belangen, zoals wonen, verkeer, energie en maatschappelijke voorzieningen.

We besteden extra aandacht aan bedrijven die afhankelijk zijn van het water en aan de maritieme sector. Daarbij zorgen we voor een goede samenhang tussen bedrijventerreinen, bereikbaarheid, energievoorzieningen en duurzaamheid. Zo blijft Sliedrecht ook in de toekomst een aantrekkelijke plek voor bedrijven.

Wat gaan we daarvoor doen?

- We stellen een plan op voor bedrijventerreinen en andere werklocaties, waarmee we inzicht krijgen in de toekomstige ruimtevraag van bedrijven.
- We gaan aan de slag met netcongestie, oftewel drukte op het elektriciteitsnet. In 2027 bepalen we ons standpunt en hoe we hiervoor aandacht vragen bij andere overheden. Daarbij sluiten we aan bij regionale samenwerkingen, zoals de Smart Energy Hub en de waterstofagenda.
- We gaan in gesprek met ondernemers over de huisvesting en ondersteuning van arbeidsmigranten. In 2027 willen we hierover de eerste afspraken hebben gemaakt.
- We brengen in kaart welke plannen bedrijven hebben voor groei, tegen welke problemen zij aanlopen en welke veranderingen nodig zijn voor de toekomst. Deze informatie koppelen we aan vraagstukken rond mobiliteit en energie.
- We werken samen met ROM-D aan de ontwikkeling en verbetering van belangrijke bedrijventerreinen, vooral op locaties aan het water. In 2027 onderzoeken we welke Sliedrechtse opgaven hiervoor in aanmerking komen.

Doel 3 — Versterken van arbeidsmarkt, talentontwikkeling en participatie

De arbeidsmarkt staat onder druk. Ontgroening en dubbele vergrijzing verkleinen op termijn het beschikbare arbeidsaanbod, terwijl de vraag naar personeel en vaardigheden verandert door digitalisering en de overstap naar een duurzamere en toekomstbestendige economie. In Sliedrecht wonen bovendien relatief weinig jongeren en jongvolwassenen tussen de 15 en 30 jaar. Deze demografische ontwikkeling heeft daarmee rechtstreeks gevolgen voor het verdienvermogen en de economische vitaliteit van Sliedrecht. Daarom is het extra belangrijk dat overheid, onderwijs, ondernemers en maatschappelijke organisaties goed samenwerken.

Daarbij is het belangrijk dat mensen zich blijven ontwikkelen en nieuwe vaardigheden leren, tijdens hun hele loopbaan. Ook willen we bedrijven stimuleren om maatschappelijk betrokken te ondernemen. Bijvoorbeeld door stageplaatsen, leerwerkplekken en kansen te bieden aan mensen die moeilijker aan werk komen. Zo zorgen we samen voor een sterke en inclusieve arbeidsmarkt.

Wat gaan we daarvoor doen?

- We werken aan het behoud en de uitbreiding van het voortgezet onderwijs en mbo in Sliedrecht. Daarbij sluiten we aan bij sectoren waar veel kansen liggen, zoals zorg, techniek en de maritieme sector.
- We zetten ons bestuurlijk en regionaal in voor versterking van technisch en beroepsgericht onderwijs en benutten daarbij kansen uit landelijke onderwijs- en talentprogramma's. Hiervoor zoeken we actief de verbinding met het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) en verkennen we, waar passend, aansluiting bij de Talentstrategie en de taskforce Toekomstige Welvaart en Verdienvermogen.
- We versterken de samenwerking tussen ondernemers, scholen en organisaties die zich bezighouden met werk en ontwikkeling.
- We moedigen bedrijven aan om stageplaatsen, leerwerkplekken en werkplekken voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt aan te bieden. Ook laten we zien welke bedrijven zich maatschappelijk inzetten.
- We onderzoeken of volwassenenonderwijs in Sliedrecht mogelijk is. Dit doen we samen met mbo- en hbo-instellingen. In 2027 leggen we hierover een voorstel voor aan de gemeenteraad.
- We gebruiken regionale informatie over de arbeidsmarkt om beter in te spelen op de vraag naar vaardigheden, personeelstekorten en kansen op werk. Daarbij leggen we ook de verbinding met beschut werk en participatie.

Doel 4 — Stimuleren van innovatie, verduurzaming en economische transitie

Innovatie, duurzaamheid en de overstap naar nieuwe energiebronnen zijn belangrijk voor de toekomst van bedrijven en de regio. Ze helpen bedrijven om sterk en concurrerend te blijven. De gemeente brengt partijen bij elkaar, ondersteunt initiatieven en zorgt dat belangrijke onderwerpen op de agenda staan.

Het Toekomstpact De WITT is een regionale samenwerking die investeert in de toekomst van de maritieme sector. ROM-D is hierbij een belangrijke partner. Deze organisatie helpt bij de ontwikkeling van gebieden en bij het verbeteren en vernieuwen van bedrijventerreinen.

Wat gaan we daarvoor doen?

- We brengen ondernemers in contact met regionale programma's en netwerken voor innovatie. Ook werken we mee aan ontwikkelingen op het gebied van waterstof, slimme energiesystemen en vernieuwing in de maritieme sector.
- We werken actief mee aan het Toekomstpact De WITT. In 2027 bepaalt Sliedrecht welke bijdrage het hieraan levert.
- We stimuleren samenwerking tussen bedrijven, onderwijsinstellingen, overheden en investeerders. Ook helpen we ondernemers de juiste organisaties en ondersteuningsprogramma's te vinden, zoals Launch2.
- We werken samen met ROM-D aan de ontwikkeling en verbetering van bedrijventerreinen. ROM-D helpt bij het uitwerken van plannen en investeringen die zonder extra ondersteuning moeilijk van de grond komen.

Doel 5 — Versterken van ondernemerschap, centrumgebieden en georganiseerde samenwerking

Ondernemen hoort bij Sliedrecht. Het ondernemersfonds helpt niet alleen bedrijven, maar draagt ook bij aan een prettig en sterk dorp. Daarom investeren we in een goede samenwerking tussen ondernemers, gemeente en andere partners. We maken duidelijke afspraken over ieders rol en zorgen voor een sterke organisatie. Ook ondersteunen we professioneel parkmanagement en centrummanagement, zodat ondernemers goed kunnen samenwerken en gezamenlijke doelen kunnen bereiken.

Wat gaan we daarvoor doen?

- We overleggen regelmatig met ondernemers, ondernemersverenigingen en het ondernemersfonds. Dit doen we minimaal vier keer per jaar. We werken met een vaste agenda en informeren de gemeenteraad over de uitkomsten. In 2027 starten we hiermee.
- In 2027 maken we een plan voor de verdere ontwikkeling van het ondernemersfonds. Daarbij kijken we hoe het fonds meer zichtbaar kan bijdragen aan de samenleving.
- We ondersteunen parkmanagement en centrummanagement. Deze organisaties helpen ondernemers om beter samen te werken.
- We werken samen met ondernemers aan sterke en aantrekkelijke winkelgebieden en bedrijventerreinen, zoals de Kerkbuurt, het Burgemeester Winklerplein, de Woonboulevard en de bedrijventerreinen. We stimuleren gezamenlijke projecten op het gebied van veiligheid, uitstraling, duurzaamheid, promotie en werkgelegenheid.
- We informeren de gemeenteraad via de planning- en controlcyclus over de voortgang van de samenwerking met ondernemers en de bereikte resultaten.

Onderwijs en ontwikkeling

Beoogd maatschappelijk effect

Alle kinderen en jongeren in Sliedrecht krijgen de kans om zich goed te ontwikkelen in een veilige, gezonde en fijne leeromgeving. Zo kunnen zij hun talenten ontdekken en ontwikkelen, en bereiden zij zich voor op een actieve rol in de samenleving en op de arbeidsmarkt.

Wat willen we bereiken?

Wij zorgen voor goed en toegankelijk onderwijs waarin ieder kind gelijke kansen krijgt. Het onderwijs sluit aan op de groei van Sliedrecht en op de behoeften van de toekomst. Daarbij werken we nauw samen met kinderopvang, zorgorganisaties, scholen, huisvesting en werkgevers. Zo ondersteunen we kinderen en jongeren in hun ontwikkeling en bereiden we hen voor op hun toekomst.

Doel 1 — Wij zorgen voor voldoende duurzame en toekomstbestendige onderwijshuisvesting die meegroeit met de vraag

De gemeente is verantwoordelijk voor voldoende en goede schoolgebouwen. Daarbij is het belangrijk dat scholen een gezond binnenklimaat hebben en duurzaam zijn gebouwd. Samen met de scholen hebben we daarom het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs 2025 opgesteld. In dit plan staat welke investeringen en verbeteringen op korte termijn nodig zijn. Zo wordt de Johannes Calvijnschool gerenoveerd en zoeken we naar een permanente oplossing voor CBS Oranje-Nassau. Ook kijken we vooruit naar wat er op langere termijn nodig is om voldoende en passende onderwijshuisvesting te bieden.

Wat gaan we daarvoor doen?

- Wij voeren het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs 2025 (IHP) uit. Samen met de schoolbesturen investeren we in voldoende schoolgebouwen die duurzaam zijn en klaar voor de toekomst. Waar nodig zorgen we voor tijdelijke huisvesting. Waar mogelijk zoeken we een permanente oplossing.
- Samen met de scholen verbeteren we de kwaliteit, duurzaamheid en capaciteit van onze huidige schoolgebouwen. Zo zorgen we ervoor dat de scholen ook in de toekomst aansluiten bij de behoeften van leerlingen en bij de groei van Sliedrecht.

Doel 2 — Wij bevorderen gelijke ontwikkelkansen voor alle kinderen, met extra aandacht voor kwetsbare groepen

Om kinderen met een taalachterstand extra te ondersteunen, hebben we het Onderwijsachterstandenplan 2025-2028 opgesteld. In dit plan staat hoe scholen en andere organisaties beter kunnen samenwerken, hoe ze kunnen zorgen voor een goede overgang tussen opvang en onderwijs en ouders meer betrekken bij de ontwikkeling van hun kind.

Daarnaast biedt de gemeente voor- en vroegschoolse educatie (VVE) aan op kinderopvanglocaties en basisscholen. Hiermee krijgen de jonge kinderen die het nodig hebben extra ondersteuning bij hun taal- en ontwikkeling. Bovendien is het een taak van de gemeente om toezicht te houden op de kinderopvanglocaties. Samen met de GGD en de kinderopvang zorgen we zo voor een veilige omgeving voor onze jongste kinderen.

Woont een kind te ver van de school die het beste bij hem of haar past? Dan kan de gemeente helpen met leerlingenvervoer. Dat kan bijvoorbeeld met een taxi, een vergoeding voor het openbaar vervoer of een kilometervergoeding. Het doel is, waar mogelijk, kinderen te helpen om uiteindelijk zelfstandig naar school te kunnen.

Wat gaan we daarvoor doen?

- We voeren het Onderwijsachterstandenplan 2025-2028 uit om kinderen met een onderwijs- of taalachterstand extra ondersteuning te geven.
- We versterken de voor- en vroegschoolse educatie (VVE) en verbeteren de samenwerking tussen kinderopvang en basisscholen. Daarbij besteden we extra aandacht aan locaties waar meer kinderen een risico hebben op een onderwijsachterstand.

- We blijven toezicht houden op de kinderopvanglocaties in de gemeente om te zorgen voor een veilige omgeving waar kinderen zich optimaal kunnen ontwikkelen.
- We zorgen voor goed leerlingenvervoer voor kinderen die dit nodig hebben. Daarbij stimuleren we kinderen, waar mogelijk, om steeds zelfstandiger te reizen.
- We sluiten aan op het programma Rijke Schooldag en onderzoeken de mogelijkheid om het programma te verrijken met zwemlessen voor bovenbouwkinderen. Zodat iedereen zijn of haar zwemdiploma kan behalen.

Doel 3 — Wij bevorderen samenhang tussen onderwijs, zorg en opvang voor een sluitende ontwikkellijn

Voor veel kinderen en ouders is de school of kinderopvang de eerste plek waar zij terecht kunnen met vragen of zorgen over de ontwikkeling van een kind. Daarom is een goede samenwerking tussen onderwijs, opvang en zorg belangrijk. Zo kunnen kinderen de ondersteuning krijgen die zij nodig hebben en kunnen zij zich goed ontwikkelen.

Een goede aansluiting tussen opvang, onderwijs en zorg helpt kinderen om zich stap voor stap verder te ontwikkelen. Integrale Kindcentra (IKC's) kunnen hieraan bijdragen. In een IKC werken onderwijs, kinderopvang en soms ook andere maatschappelijke organisaties samen op één locatie. Hierdoor kunnen kinderen en ouders gemakkelijker de juiste ondersteuning krijgen.

Wat gaan we daarvoor doen?

- We stimuleren een goede samenwerking tussen scholen, kinderopvang, zorgorganisaties en jeugdhulp. Zo kunnen kinderen en gezinnen sneller de juiste ondersteuning krijgen.
- We investeren in voorzieningen zoals Integrale Kindcentra (IKC's), waar onderwijs, kinderopvang en andere organisaties onder één dak samenwerken aan de ontwikkeling van kinderen.

Sport en bewegen

Beoogd maatschappelijk effect

Sport en bewegen zijn belangrijk voor een gezonde, gelukkige en sterke samenleving. Wij willen dat meer inwoners actief bewegen en zich zowel lichamelijk als mentaal gezond voelen. Inwoners kunnen hierbij betrokken zijn als sporter, supporter of vrijwilliger. Sport draagt niet alleen bij aan de gezondheid van mensen, maar ook aan ontmoeting, verbinding en een prettige leefomgeving in onze wijken. Daarom zetten wij ons in voor sterke sportverenigingen en goede sportvoorzieningen die voor iedereen toegankelijk zijn. Deze voorzieningen sluiten aan bij de behoeften van inwoners en ondersteunen de belangrijke rol van sport en bewegen in Sliedrecht.

Wat willen we bereiken?

De gemeente Sliedrecht wil dat alle inwoners hun hele leven met plezier kunnen sporten en bewegen. Het maakt daarbij niet uit hoe oud iemand is, hoe gezond iemand is of wat iemands situatie is. Sport en bewegen helpen mensen om gezond, fit en gelukkig te blijven. Ook zorgen ze voor ontmoeting, verbinding en meer betrokkenheid in de samenleving. Daarom zetten we sport in als middel om het welzijn, de gezondheid en de sociale samenhang te versterken. Zo werken we aan een gezonde, gelukkige en sterke samenleving voor iedereen.

Doel 1 — Wij stimuleren dat meer inwoners voldoende bewegen en de positieve effecten van sport en bewegen ervaren

Sport en bewegen zijn belangrijk voor een gezonde, gelukkige en sterke samenleving. Daarom werken wij aan een sportomgeving waarin iedereen mee kan doen en zich welkom en veilig voelt. We willen drempels voor sport en bewegen zoveel mogelijk wegnemen. Het mag niet uitmaken hoeveel geld iemand heeft of welke lichamelijke beperkingen iemand ervaart. Zo geven we alle inwoners de kans om actief te zijn en met plezier te sporten en bewegen.

Wat gaan we daarvoor doen?

- We maken een nieuwe visie, beleid en een uitvoeringsprogramma voor sport en bewegen. Daarbij zorgen we voor een goede verbinding met onderwerpen zoals bestaanszekerheid, gezondheid, cultuur, gemeentelijk vastgoed, het Sportakkoord en het Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA).
- We stimuleren een sport- en beweegaanbod dat voor iedereen makkelijk toegankelijk en betaalbaar is.
- We zetten de sport- en beweegactiviteiten van de buurtsportcoaches in de wijken en op scholen voort. Hiermee stimuleren we sporten en bewegen voor leeftijden van 0 tot 100. Daarbij werken we nog beter samen met het onderwijs.
- We ontwikkelen extra sport- en beweeginitiatieven voor kinderen en jongeren op en na schooltijd en werken nadrukkelijk(er) samen met het onderwijs.

Doel 2 — Wij zetten sport en bewegen in voor gezondheid, inclusie en sociale samenhang

We zorgen ervoor dat sport en bewegen een belangrijke plaats krijgen binnen verschillende beleidsterreinen van de gemeente. Daarbij leggen we verbinding met onderwerpen zoals gezondheid, inclusie en bestaanszekerheid. Door sport en bewegen te koppelen aan deze maatschappelijke thema's, kunnen meer inwoners deelnemen en profiteren van de positieve effecten van een actieve leefstijl. Zo dragen sport en bewegen bij aan een gezondere, sterkere en meer betrokken samenleving.

Wat gaan we daarvoor doen?

- Wij zien sport en bewegen als een belangrijk onderdeel van verschillende maatschappelijke thema's. Daarom zorgen we ervoor dat onze organisatie goed samenwerkt op onderwerpen zoals gezondheid, welzijn, onderwijs en inclusie.
- We ontwikkelen een brede aanpak voor de inzet van buurtsportcoaches en versterken hun rol binnen het sociaal domein.
- We ondersteunen en verbinden initiatieven van sportverenigingen en andere organisaties die bijdragen aan ontmoeting, saamhorigheid en een prettige leefomgeving in de wijk.
- We zorgen voor een goede samenwerking tussen sport, welzijn, onderwijs, zorg en mentale gezondheid, zodat beleid en uitvoering beter op elkaar aansluiten.
- We stimuleren buurtsportcoaches, sportverenigingen en andere organisaties om activiteiten te organiseren voor mensen voor wie sporten en bewegen niet vanzelfsprekend is.
- We bevorderen inclusief sporten door uitvoering te geven aan het regionaal plan Aangepast Sporten 2026-2028. Zo zorgen we ervoor dat ook mensen met een beperking of extra ondersteuningsbehoefte kunnen deelnemen aan sport en bewegen.

Doel 3 — We versterken de sportinfrastructuur: vitale sportverenigingen en toekomstbestendige en toegankelijke sportvoorzieningen

Wij werken aan sterke sportverenigingen, goede sportvoorzieningen én voldoende mogelijkheden om te bewegen in de openbare ruimte die klaar zijn voor de toekomst. Daarom ondersteunen we sportverenigingen bij hun ontwikkeling en helpen we hen om sterk en gezond te blijven. Ook investeren we in sportaccommodaties die van goede kwaliteit zijn, duurzaam zijn en voor iedereen toegankelijk blijven. Daarnaast stimuleren we bewegen in de openbare ruimte door te zorgen voor aantrekkelijke, veilige en toegankelijke plekken waar inwoners kunnen wandelen, fietsen, spelen, sporten en elkaar ontmoeten. Zo zorgen we voor een sterke basis voor sport en bewegen in Sliedrecht. Hierdoor kunnen meer inwoners actief deelnemen en blijft sport en bewegen voor iedereen bereikbaar.

Wat gaan we daarvoor doen?

- We maken een Integraal Huisvestingsplan (IHP) Sport. In dit plan staat hoe we zorgen voor goede, betaalbare en toekomstbestendige sportaccommodaties. Daarbij houden we rekening met veranderingen in de wijken, wettelijke regels en de maatschappelijke rol van sport.
- Bij plannen voor woningbouw en de inrichting van de openbare ruimte houden we vanaf het begin rekening met sport en bewegen. Ook kijken we naar de druk op bestaande sportvoorzieningen.
- Met een duidelijk afwegingskader bepalen we waar we investeren in sportvelden, sportbanen en andere basisvoorzieningen. Daarbij volgen we de normen van de sportbonden.
- We stellen een Meerjarige Onderhoudsplanning (MJOP) op voor sportaccommodaties. Hierin staat welk onderhoud nodig is aan gebouwen, sportvelden, banen en andere voorzieningen. Zo voeren we onderhoud op tijd uit en maken we sportaccommodaties duurzamer.
- We ondersteunen sportverenigingen bij het versterken van hun organisatie, bestuur en een veilige sportomgeving voor iedereen.
- We zorgen ervoor dat inwoners gebruik kunnen blijven maken van een toegankelijke zwemvoorziening. Daarmee dragen we bij aan zwemveiligheid, gezondheid, sport en bewegen en het meedoen in de samenleving.

Cultuur en ontmoeting

Beoogd maatschappelijk effect

Wij werken aan een sterke en betrokken samenleving waarin inwoners elkaar kunnen ontmoeten, actief meedoen en zich verbonden voelen met Sliedrecht. Samen zorgen we voor een gemeente waar mensen naar elkaar omkijken, zich thuis voelen en mee kunnen doen in de samenleving.

Wat willen we bereiken?

Wij versterken de verbinding tussen inwoners en stimuleren persoonlijke ontwikkeling met een toegankelijk en gevarieerd cultureel aanbod en voldoende plekken om elkaar te ontmoeten. Zo zorgen we voor een samenleving waarin mensen elkaar leren kennen, actief meedoen en zich thuis voelen. Daarbij sluiten we aan bij de behoeften van een groeiend en veranderend Sliedrecht.

Doel 1 — Wij versterken ontmoeting en verbondenheid via cultuur en gemeenschapsactiviteiten

Cultuur en activiteiten in de buurt brengen inwoners van Sliedrecht met elkaar in contact. Door activiteiten te organiseren en te ondersteunen, geven we mensen de kans om elkaar te ontmoeten, ervaringen te delen en nieuwe contacten te leggen. Zo versterken we de verbinding tussen inwoners en zorgen we ervoor dat meer mensen actief meedoen in de samenleving. Hiermee dragen we bij aan een betrokken en leefbaar Sliedrecht.

Wat gaan we daarvoor doen?

- We ondersteunen culturele activiteiten die bijdragen aan ontmoeting, ontwikkeling en maatschappelijke participatie.
- We werken samen met partners aan voldoende mogelijkheden voor ontmoeting en deelname aan culturele, sportieve en educatieve activiteiten.
- We stimuleren de samenwerking tussen scholen, jongerenwerk, sportverenigingen, culturele organisaties en vrijwilligers.
- We ondersteunen initiatieven van inwoners die bijdragen aan een levendige en betrokken gemeenschap.
- We bevorderen de vindbaarheid en toegankelijkheid van informatie over het culturele aanbod.

Doel 2 — Wij zorgen voor een zichtbaar, divers en toegankelijk cultureel aanbod

Een zichtbaar, gevarieerd en toegankelijk cultureel aanbod zorgt ervoor dat alle inwoners van Sliedrecht kunnen meedoen aan culturele activiteiten. Daarom ondersteunen we culturele organisaties, verenigingen en initiatieven van inwoners. We zorgen voor een aanbod dat past bij verschillende interesses, leeftijden en achtergronden. Zo krijgt iedereen de kans om cultuur te beleven, talenten te ontwikkelen, nieuwe mensen te ontmoeten en actief deel te nemen aan de samenleving.

Wat gaan we daarvoor doen?

- We ondersteunen culturele initiatieven van organisaties, verenigingen en inwoners.
- We zorgen ervoor dat meer inwoners weten welke culturele activiteiten er zijn.
- We maken culturele activiteiten zoveel mogelijk toegankelijk voor iedereen, zodat iedereen kan meedoen.

Doel 3 — Wij ontwikkelen de bibliotheek door als het Plein voor Ontmoeting, Kennis en Beleving

De bibliotheek is een toegankelijke plek waar inwoners elkaar kunnen ontmoeten, nieuwe dingen kunnen leren en hulp kunnen krijgen bij basisvaardigheden, zoals taal en digitale vaardigheden. De bibliotheek helpt inwoners om zich te ontwikkelen, mee te doen in de samenleving en contact te maken met anderen. Zo draagt de bibliotheek bij aan een verbonden en betrokken Sliedrecht.

Wat gaan we daarvoor doen?

- We ontwikkelen de bibliotheek verder als een plek waar inwoners elkaar kunnen ontmoeten.
- De bibliotheek helpt inwoners bij het verbeteren van basisvaardigheden en ondersteunt de aanpak van laaggeletterdheid, bijvoorbeeld op het gebied van lezen, schrijven en digitale vaardigheden.
- We stimuleren inwoners om actief mee te doen in de samenleving door activiteiten en ondersteuning vanuit de bibliotheek.
- De bibliotheek werkt samen met scholen, welzijnsorganisaties en andere partners om inwoners beter te bereiken en te ondersteunen.

Doel 4 — Wij stimuleren deelname aan cultuur voor talentontwikkeling en educatie

Door mee te doen aan culturele activiteiten kunnen inwoners hun talenten ontdekken en verder ontwikkelen. Samen met scholen en culturele organisaties bieden we activiteiten aan die creativiteit, persoonlijke ontwikkeling en leren stimuleren. Zo maken we cultuur toegankelijk voor kinderen, jongeren, volwassenen en ouderen. Iedereen krijgt de kans om nieuwe ervaringen op te doen, talenten te ontwikkelen en actief mee te doen aan de samenleving.

Wat gaan we daarvoor doen?

- We ondersteunen initiatieven die cultuur, onderwijs en talentontwikkeling met elkaar verbinden.
- We stimuleren dat kinderen en jongeren deelnemen aan culturele activiteiten.
- We bevorderen dat nieuwe doelgroepen worden bereikt met het culturele aanbod.
- We maken het mogelijk dat inwoners hun talenten kunnen ontdekken en ontwikkelen.
- We ondersteunen een cultureel aanbod dat aansluit bij de behoeften van inwoners.

Doel 5 — Wij bevorderen dat alle inwoners kunnen meedoen aan culturele activiteiten.

We zorgen ervoor dat culturele activiteiten toegankelijk zijn voor alle inwoners. Zo kan iedereen meedoen, nieuwe ervaringen opdoen en andere mensen ontmoeten. Door cultuur voor iedereen bereikbaar te maken, versterken we de betrokkenheid van inwoners en zorgen we voor meer verbinding in de samenleving. Iedereen moet de kans krijgen om actief deel te nemen aan het culturele leven in Sliedrecht.

Wat gaan we daarvoor doen?

- We zorgen voor culturele activiteiten die aansluiten bij verschillende leeftijden, achtergronden en interesses.
- We werken samen met organisaties en andere partners om ook inwoners te bereiken die minder snel deelnemen aan culturele activiteiten.
- We zorgen ervoor dat locaties goed bereikbaar zijn en toegankelijk voor iedereen. Zo kan iedere inwoner meedoen aan culturele activiteiten.

Maatschappelijke voorzieningen

Beoogd maatschappelijk effect

Gemeentelijke gebouwen en voorzieningen spelen een belangrijke rol in sterke en prettige wijken. Ze bieden inwoners een plek om elkaar te ontmoeten, activiteiten te doen en gebruik te maken van

verschillende voorzieningen. Daarom zorgen we voor gebouwen die goed onderhouden, duurzaam en geschikt zijn voor de behoeften van inwoners. Zo ondersteunen we ontmoeting, sociale contacten en deelname aan de samenleving. Op deze manier dragen onze gebouwen en voorzieningen bij aan een leefbaar Sliedrecht, waar iedereen mee kan doen en een goede kwaliteit van leven heeft.

Wat willen we bereiken?

Wij zorgen voor gemeentelijke gebouwen die klaar zijn voor de toekomst, duurzaam zijn en goed worden gebruikt. Deze gebouwen moeten aansluiten bij de ontwikkelingen in Sliedrecht en bijdragen aan de behoeften van inwoners. Met onze gebouwen bieden we ruimte voor voorzieningen, activiteiten en ontmoeting. Zo versterken we de leefbaarheid in wijken en zorgen we ervoor dat inwoners elkaar kunnen ontmoeten, actief kunnen deelnemen en gebruik kunnen maken van passende voorzieningen.

Doel 1 — Wij realiseren en onderhouden een duurzame en toekomstbestendige vastgoedportefeuille

Wij zorgen voor gemeentelijke gebouwen die duurzaam zijn en klaar voor de toekomst. Daarom investeren we gericht in het beheer, onderhoud en de vernieuwing van onze gebouwen. Zo blijven deze gebouwen veilig, goed bruikbaar en passend bij de behoeften van inwoners en organisaties. Hiermee zorgen we ervoor dat onze voorzieningen ook in de toekomst goed gebruikt kunnen worden en bijdragen aan een leefbaar Sliedrecht.

Wat gaan we daarvoor doen?

- We stellen integraal vastgoedbeleid op, actualiseren dit waar nodig en voeren dit uit. Hierin staat hoe we onze gemeentelijke gebouwen beheren en ontwikkelen.
- We werken met vernieuwde Meerjarige Onderhoudsplannen (MJOP's) voor het gemeentelijk vastgoed. Hierin staat welk onderhoud nodig is aan de gebouwen die van de gemeente zijn. Zo voeren we onderhoud op tijd uit en houden we onze gebouwen veilig, goed bruikbaar en klaar voor de toekomst.
- We maken gemeentelijke gebouwen duurzamer en zorgen voor planmatig onderhoud. Zo blijven de gebouwen veilig, energiezuinig en klaar voor de toekomst.

Doel 2 — Wij zorgen voor voorzieningen die aansluiten op de vraag en samenstelling van de bevolking

Wij zorgen voor voorzieningen die passen bij de groei van Sliedrecht en bij de behoeften van onze inwoners. Zo zorgen we ervoor dat iedereen gebruik kan maken van voorzieningen die bijdragen aan een prettige, veilige en leefbare omgeving.

Wat gaan we daarvoor doen?

- We passen onze gemeentelijke gebouwen en voorzieningen aan op veranderingen in hun behoeften.
- We bieden ruimte aan nieuwe initiatieven en ondersteunen inwoners en organisaties die met goede ideeën bijdragen aan de samenleving.

Doel 3 — Wij zetten vastgoed in ter versterking van leefbaarheid, ontmoeting en sociale samenhang

Wij gebruiken onze gebouwen en voorzieningen om de leefbaarheid, ontmoeting en verbinding tussen inwoners te versterken. Onze gebouwen bieden ruimte voor activiteiten, samenwerking en contact tussen inwoners. Zo dragen zij bij aan sterke wijken waarin mensen elkaar ontmoeten, elkaar helpen

en actief meedoen in de samenleving. Hiermee versterken we de sociale samenhang en zorgen we voor een prettig en leefbaar Sliedrecht.

Wat gaan we daarvoor doen?

- We gebruiken gemeentelijke gebouwen actief als plekken waar inwoners elkaar kunnen ontmoeten, activiteiten kunnen organiseren en maatschappelijke initiatieven kunnen uitvoeren.
- We zorgen ervoor dat de ontwikkeling en het gebruik van gebouwen bijdragen aan belangrijke maatschappelijke doelen, zoals ontmoeting, participatie, leefbaarheid en sociale samenhang.

Wat mag dit kosten?

Beleidsveld	Product	Werkelijk 2025	Begroot 2026	Begroot 2027	Begroot 2028	Begroot 2029	Begroot 2030
Lasten:							
Economie en werk	Ondernemend en betrokken Sliedrecht	N 27	N 103	-	-	-	-
Economie en werk	Economische zaken	N 1.788	N 1.558	N 1.713	N 1.713	N 1.713	N 1.713
Economie en werk	Beschut werk	N 82	N 87	N 89	N 89	N 89	N 89
Onderwijs en ontwikkeling	Onderwijshuisvesting	N 1.292	N 1.998	N 1.610	N 1.997	N 2.091	N 2.084
Onderwijs en ontwikkeling	Onderwijs- en leerlingzaken	N 2.547	N 2.050	N 2.378	N 2.378	N 2.378	N 2.378
Onderwijs en ontwikkeling	Kinderopvang- en peuterspeelzalen	N 130	N 267	N 266	N 266	N 266	N 266
Sport en bewegen	Sport	N 1.400	N 1.519	N 1.314	N 1.314	N 1.314	N 1.314
Sport en bewegen	Sportaccommodaties	N 1.969	N 1.784	N 1.859	N 1.884	N 1.889	N 1.891
Cultuur en ontmoeting	Cultuur	N 485	N 565	N 598	N 600	N 620	N 621
Cultuur en ontmoeting	Bibliotheek	N 748	N 729	N 641	N 641	N 642	N 643
Maatschappelijke voorzieningen	Maatschappelijk vastgoed	N 786	N 744	N 752	N 753	N 753	N 754
Totaal lasten		N 11.256	N 11.402	N 11.222	N 11.636	N 11.756	N 11.754
Baten:							
Economie en werk	Ondernemend en betrokken Sliedrecht	-	-	-	-	-	-
Economie en werk	Economische zaken	V 204	V 190	V 194	V 194	V 194	V 194
Economie en werk	Beschut werk	-	-	-	-	-	-
Onderwijs en ontwikkeling	Onderwijshuisvesting	V 19	V 5	V 5	V 5	V 5	V 5
Onderwijs en ontwikkeling	Onderwijs- en leerlingzaken	V 1.516	V 1.200	V 1.216	V 1.216	V 1.216	V 1.216
Onderwijs en ontwikkeling	Kinderopvang- en peuterspeelzalen	-	-	-	-	-	-
Sport en bewegen	Sport	V 252	V 306	V 255	V 255	V 255	V 255
Sport en bewegen	Sportaccommodaties	V 1.143	V 1.099	V 1.119	V 1.121	V 1.123	V 1.123
Cultuur en ontmoeting	Cultuur	V 108	V 108	V 108	V 108	V 108	V 108
Cultuur en ontmoeting	Bibliotheek	V 116	-	-	-	-	-
Maatschappelijke voorzieningen	Maatschappelijk vastgoed	V 400	V 593	V 604	V 604	V 604	V 604
Totaal baten		V 3.757	V 3.502	V 3.502	V 3.504	V 3.506	V 3.506
Geraamd totaal saldo van baten en lasten		N 7.499	N 7.900	N 7.720	N 8.133	N 8.250	N 8.248
storting in reserve		N 138	N 365	-	-	-	-
onttrekking aan reserve		V 398	V 58	V 42	V 44	V 45	V 47
Geraamd resultaat		N 7.239	N 8.208	N 7.678	N 8.089	N 8.204	N 8.201

Programma 3 - Ruimte

Thema's en portefeuillehouders

Thema's	Producten	Portefeuillehouder
Ruimtelijke ontwikkelprojecten	Ruimtelijke vernieuwing, Faciliterend grondbeleid, bouwgronden en exploitatie, Grondzaken, Overig vastgoed	Anja Dubbeldam- van Beest, Hanny Visser en Boudewijn Brandwijk
Wonen en Ruimtelijke ordening (Omgevingswet)	Wonen, ruimtelijke ordening, en Bouw- en woningtoezicht	Anja Dubbeldam- van Beest
Verkeer en mobiliteit	Bereikbaarheid	Boudewijn Brandwijk
Milieu	Milieu	Anja Dubbeldam- van Beest
Duurzaamheid	Duurzaamheid, Huishoudelijk afval, Bedrijfsafval	Anja Dubbeldam- van Beest
Beheer openbare ruimte	Openbare ruimte, Riolering, Straatreiniging, Begraven	Hanny Visser

Binnen dit programma werkt de gemeente Sliedrecht aan een toekomstbestendig, veilig en gezond dorp waar inwoners prettig kunnen wonen, werken, ondernemen en leven. We richten ons op het ontwikkelen, beheren en versterken van de fysieke leefomgeving en streven naar een goede balans tussen woningbouw, bereikbaarheid, duurzaamheid, leefbaarheid en een aantrekkelijke openbare ruimte.

We doen dit door het realiseren van voldoende en passende woningen, het versterken van de bereikbaarheid en het verbeteren van bestaande wijken en voorzieningen. Daarnaast zetten we in op een waterrobuuste en klimaatbestendige inrichting van de leefomgeving, de energietransitie en warmtetransitie, het versterken van biodiversiteit en natuurwaarden en het goed onderhouden van de openbare ruimte. Zo dragen we bij aan de brede welvaart van huidige en toekomstige generaties.

Ruimtelijke ontwikkelprojecten

Beoogd maatschappelijk effect

Met de ruimtelijke ontwikkelprojecten zorgen we ervoor dat Sliedrecht ook in de toekomst een fijn en leefbaar dorp blijft om in te wonen, werken en leven. Door woningen toe te voegen, bestaande wijken te verbeteren en te investeren in voorzieningen, groen en bereikbaarheid, ontstaat een dorp met een betere woningbalans, werkomgeving, sterke buurten en voldoende voorzieningen. Zo groeit Sliedrecht op een manier die past bij het dorp en die bijdraagt aan een duurzame en toekomstbestendige gemeenschap.

Wat willen we bereiken?

Wij ontwikkelen toekomstbestendige woongebieden waarin voldoende woningen worden gerealiseerd voor verschillende doelgroepen en waar wonen, werken, bereikbaarheid, groen, maatschappelijke voorzieningen en leefbaarheid integraal samenkomen. Daarbij werken we ook aan de versterking van bedrijvigheid en de ontwikkeling van het havengebied, zodat Sliedrecht een aantrekkelijk en economisch vitaal dorp blijft. De gebiedsontwikkelingen dragen bij aan een klimaatadaptief en toekomstbestendig Sliedrecht, met kwalitatief sterke openbare ruimte, vitale werklocaties en buurten waar ontmoeten, bewegen en sociale verbondenheid worden gestimuleerd. Bij gebiedsontwikkelingen, mobiliteitsprojecten en ruimtelijke keuzes betrekken wij inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties zo vroeg mogelijk bij de planvorming.

Doel 1 - Realiseren van toekomstbestendige woongebieden

Wij streven naar een woningvoorraad die beter aansluit bij de woonbehoefte van Sliedrecht, met bijzondere aandacht voor betaalbare woningen, starters, gezinnen, senioren en inwoners met een maatschappelijke of economische binding met Sliedrecht. In deze wijken kunnen inwoners elkaar ontmoeten, samenleven en hebben zij gelijke toegang tot maatschappelijke, sociale en zorgvoorzieningen. Hiermee versterken we de sociale cohesie en creëren we gelijke kansen voor alle inwoners.

Wat gaan we daarvoor doen?

- We werken aan de voorbereiding voor het realiseren van woningen voor verschillende doelgroepen.
- We herstructureren en vernieuwen bestaande woonwijken.
- We versterken het groen, openbare ruimte en de leefbaarheid in buurten.
- We ontwikkelen duurzame en klimaatadaptieve woongebieden.
- We verbeteren de bereikbaarheid van woongebieden.
- We realiseren nieuwbouwprojecten in samenwerking met corporaties en marktpartijen.
- We realiseren genoeg dekking op het energienet voor woningbouwopgaven.

Doel 2 - Versterken van bereikbaarheid en verbindingen

Sliedrecht groeit en vraagt om een toekomstbestendig mobiliteitsnetwerk. De huidige infrastructuur, met name de Stationsweg, staat onder druk door overbelasting, wat bereikbaarheid, verkeersveiligheid en leefbaarheid schaadt. De opgave richt zich zowel op het ontsluiten van nieuwe ontwikkelingen als op het ontlasten en verbeteren van het bestaande dorp. Met een Noord-Zuidverbinding en het versterken van bestaande routes verbeteren we de bereikbaarheid van heel Sliedrecht. Dit zorgt voor veilige, duurzame verbindingen voor alle verkeersdeelnemers en ruimte voor groen, recreatie en ontmoeting tussen Merwede en polder.

Wat gaan we daarvoor doen?

- We werken aan de planvorming voor de realisatie van een Noord-Zuidverbinding, waarbij nadrukkelijk wordt gekeken naar een oplossing met een beperkte impact op het landschap, verenigingen en bestaande functies.
- We verbeteren en versterken bestaande verkeersverbindingen binnen het dorp.
- We ontwerpen en ontwikkelen met oog voor alle vervoerswijzen, zodat een goede en evenwichtige bereikbaarheid voor alle vervoersmiddelen zo goed mogelijk wordt geborgd.

Doel 3 - Behoud en versterking van voorzieningen en economie

Sliedrecht versterkt het voorzieningenniveau en de lokale economie om het dorp aantrekkelijk te houden voor wonen, werken en ondernemen. Dit vraagt om vitale bedrijventerreinen, een levendig centrum en een sterk sociaal-cultureel aanbod. Deze opgave is verbonden met alle gebiedsontwikkelingen van woningbouw tot bedrijventerreinen. Groei van het aantal woningen, meer ruimte voor bedrijvigheid en meer voorzieningen versterkt het dorp op economisch vlak en daarmee ook de leefbaarheid.

Wat gaan we daarvoor doen?

- We houden het voorzieningenniveau op peil en borgen voldoende en passende ruimte voor voorzieningen binnen gebiedsontwikkelingen.
- We creëren ruimte voor watergebonden bedrijvigheid en werken aan het aankopen van gronden om bedrijvigheid elders mogelijk te maken.
- We werken aan de verdere ontwikkeling van het Burgemeester Winklerplein als aantrekkelijk centrumgebied voor inwoners, bezoekers en ondernemers.
- We werken in nauwe samenwerking met de ondernemers aan de revitalisering van de woonboulevard door een definitief ontwerp en uitvoeringsplan op te stellen.
- We werken aan de revitalisering van het Raadhuis door het doorlopen van een aanbesteding.
- We werken aan de ontwikkeling van een Integraal Kind Centrum voor de scholen die nu gevestigd zijn aan de Valkweg.
- We houden bij woningbouw- en uitbreidingsplannen rekening met de benodigde capaciteit en huisvesting van de huisartsenzorg, zodat deze voor huidige en nieuwe inwoners toegankelijk en toekomstbestendig blijft.

- We werken samen met onderwijsinstellingen aan de uitvoering van het Integraal Huisvestingsplan en toekomstbestendige onderwijsvoorzieningen binnen gebiedsontwikkelingen.

Doel 4 - Financieel-economisch verantwoorde realisatie van gebiedsontwikkelingen

Het realiseren van het ruimtelijk, woon-, economisch en maatschappelijk beleid wordt ondersteund door een doelmatig grondbeleid en gebruik van het grondinstrumentarium. Grondbeleid gaat over de rol die de gemeente kiest, van faciliterend tot actief, en de instrumenten die zij daarbij inzet: grondverwerving, waaronder het voorkeursrecht en onteigening, gronduitgifte en grondprijsbeleid (grondprijzenbrief), de grondexploitatie (bouwgronden in exploitatie) en, bij faciliterend beleid, kostenverhaal. De Nota grondbeleid, Nota Kostenverhaal en de Grondprijzenbrief bieden hiervoor de beleidsmatige onderbouwing. Het Meerjaren Perspectief Gebiedsontwikkelingen (MPG) is het instrument waarmee de raad jaarlijks zicht houdt op de financiële voortgang, prognose en de risico's van deze ontwikkelingen.

Wat gaan we daarvoor doen?

- We realiseren duidelijkheid over de rol van de gemeente door bij de start van ieder initiatief te bepalen welke rol de gemeente vervult, passend bij het gemeentelijk belang en de eigendomssituatie, variërend van een faciliterende tot een actieve rol.
- We sturen bij het ontwikkelen en ontwerpen van ruimtelijke projecten op de financiële haalbaarheid waarbij de risico’s goed in beeld zijn gebracht en tot een minimum worden beperkt.
- We sturen actief op het beoogde financiële resultaat van ruimtelijke projecten door gedurende de realisatiefase opbrengsten, kosten en risico’s te monitoren en waar nodig tijdig bij te sturen.
- We realiseren een doelmatige inzet van gemeentelijke capaciteit door te sturen op uren, tijdig afspraken vast te leggen over onder meer inzet, termijnen en proces, en het kostenverhaal goed te borgen.
- We actualiseren het financiële resultaat en de risico's van de projecten in het MPG, en de uitkomst vertalen naar het benodigde weerstandsvermogen voor het grondbedrijf.

Wonen en Ruimtelijke ordening (Omgevingswet)

Beoogd maatschappelijk effect

Sliedrecht ontwikkelt zich tot een aantrekkelijk, toekomstbestendig en inclusief dorp, waar inwoners prettig, veilig en gezond kunnen wonen en leven, met passende woningen, sterke buurten en een kwalitatief hoogwaardige leefomgeving als basis voor brede welvaart.

Wat willen we bereiken?

We werken aan een aantrekkelijke, duurzame en toekomstbestendige leefomgeving waarin het prettig en veilig wonen, werken en verblijven is. Daarbij zetten we in op voldoende en passende woningen voor verschillende doelgroepen en een betere balans op de woningmarkt. We streven naar een betaalbare en toegankelijke woningmarkt, waarin woonruimte eerlijk wordt verdeeld en inwoners passende woonruimte kunnen vinden. Tegelijkertijd werken we aan een duurzame, veilige en gezonde leefomgeving, met aandacht voor de kwaliteit en leefbaarheid van onze wijken.

Bij de inrichting van de fysieke ruimte brengen we woningbouw, voorzieningen en de kwaliteit van de leefomgeving nadrukkelijk met elkaar in samenhang. Dit vraagt om een sterke regie op beleid en uitvoering, zowel lokaal als in de regio, en om goede samenwerking met maatschappelijke en

regionale partners. Met een effectieve uitvoering en handhaving op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) dragen we bij aan naleving van regels, veiligheid en de kwaliteit van de leefomgeving. Zo werken we integraal aan een gemeente waarin wonen, ruimte, voorzieningen en leefbaarheid elkaar versterken.

Doel 1 - Sliedrecht ontwikkelt een samenhangende koers voor wonen en geeft hier actief sturing aan binnen de gemeente en in de samenwerking met de regio

De gemeente ontwikkelt een samenhangend en toekomstgericht woonbeleid zoals de integrale woonvisie, de vertaling van de woonvisie naar een uitvoeringsprogramma en een volkhuisvestingsprogramma. Hiermee geven we richting aan de ontwikkeling van een aantrekkelijke, leefbare en inclusieve woonomgeving en zorgen we voor een goede balans tussen woningaanbod, doelgroepen en wonen. Vanuit deze samenhangende beleidslijn maakt Sliedrecht gerichte keuzes en neemt het een actieve rol in de regionale samenwerking, zodat regionale afspraken bijdragen aan de lokale opgaven en ambities.

Wat gaan we daarvoor doen?

- We stellen een woonvisie op met een duidelijke lange termijn koers als strategisch kader voor wonen en laten deze visie vaststellen.
- We werken de woonvisie uit in een uitvoeringsprogramma met concrete acties en prioriteiten voor de komende jaren.
- We stellen een volkshuisvestingsprogramma op dat zich specifiek richt op de betaalbare woningvoorraad conform de Wet versterking regie volkshuisvesting.
- We gebruiken de woonvisie als leidraad voor woningbouwprogrammering en beleidskeuzes.
- We dragen actief bij aan regionale afspraken (zoals de Prestatie Afspraken Lange Termijn (PALT)/ volkshuisvestingsprogramma) vanuit de Sliedrechtse opgave.

Doel 2 - Een duurzame en toekomstbestendige woon- en leefomgeving realiseren

Sliedrecht ontwikkelt zich tot een aantrekkelijk en toekomstgericht dorp, waar de woningvoorraad en leefomgeving meebewegen met maatschappelijke, demografische en klimaatontwikkelingen. Daarbij wordt gestuurd op een goede balans tussen woningbouw, kwaliteit van de leefomgeving en het benutten van de schaarse ruimte, met oog voor brede welvaart.

Wat gaan we daarvoor doen?

- We sturen op een duurzame en toekomstbestendige woningvoorraad die aansluit bij de ontwikkeling van Sliedrecht.
- We adviseren op en bijsturen van woningbouwplannen op basis van de woonvisie en de daarin gemaakte keuzes.
- We verminderen het woningtekort door het toevoegen en verbeteren van de woningvoorraad.
- We sturen op evenwichtige woningbouwprogrammering passend binnen ruimtelijke ontwikkeling waarbij er aandacht is voor de samenhang van ruimte, leefbaarheid en voorzieningen.

Doel 3 - Passend, betaalbaar en inclusief wonen voor iedereen mogelijk maken

De gemeente streeft ernaar dat alle inwoners toegang hebben tot een passende en betaalbare woning. Daarbij is er aandacht voor een eerlijke verdeling van woningen, aansluiting bij verschillende levensfasen en het versterken van de samenhang tussen wonen, zorg en voorzieningen in leefbare buurten.

Wat gaan we daarvoor doen?

- We sturen op beschikbaarheid en betaalbaarheid in woningtoewijzing en programmering, in lijn met de keuzes uit de woonvisie.
- We zetten in de huisvestingsverordening en voorrangsregelingen in voor een eerlijke verdeling van woningen en voorrang voor (toekomstige) inwoners met een maatschappelijke en/of economische binding met Sliedrecht.
- We ontwikkelen een visie en beleid voor specifieke doelgroepen, zoals arbeidsmigranten en woonwagenbewoners.
- We programmeren gericht op doelgroepen, aansluitend op de woonvisie als richtinggevend kader.

Doel 4 - Implementatie van de omgevingswet

De gemeente Sliedrecht implementeert de Omgevingswet verder en ontwikkelt de bijbehorende instrumenten om de fysieke leefomgeving integraal en toekomstgericht te kunnen ontwikkelen. Hierdoor kunnen ruimtelijke opgaven, maatschappelijke ontwikkelingen en initiatieven integraal afgewogen worden binnen een samenhangend kader voor de fysieke leefomgeving.

Wat gaan we daarvoor doen?

- We actualiseren de Omgevingsvisie in 2027, zodat deze aansluit op actuele ontwikkelingen.
- We stellen een herijkt plan van aanpak op voor het opstellen van gebiedsgerichte en thematische deelplannen als bouwstenen voor het omgevingsplan. Daarbij wordt ingezet op een intelligent en adaptief omgevingsplan, terwijl de kwaliteit van de leefomgeving wordt beschermd en versterkt.
- We werken samen met de Omgevingsdienst (OZHZ) aan de uitwerking van milieuthema's in het omgevingsplan waarbij gestuurd wordt op het voorkomen van verslechtering van de fysieke leefomgeving en leefkwaliteit in wijken.

Doel 5 - Het waarborgen en versterken van een duurzame, veilige en gezonde leefomgeving door effectieve, integraal uitgevoerde en goed geborgde VTH-taken

Dit doel richt zich op het versterken van de kwaliteit en effectiviteit van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH). Door een geborgde beleidscyclus, heldere prioritering en beter inzicht in prestaties en capaciteit kan gerichter worden gestuurd. In samenhang met een goede samenwerking met beleid en ketenpartners draagt dit bij aan een veilige, duurzame en leefbare omgeving.

Wat gaan we daarvoor doen?

- We zetten onze VTH-systemen in, zodat we beter kunnen monitoren, prioriteren en sturen op resultaten.
- We houden de kwaliteit en uniformiteit van vergunningverlening hoog door duidelijke werkprocessen en actuele toetsingskaders.
- We bevorderen een tijdige en integrale beoordeling van vergunningaanvragen, waarbij beleidsdoelen in samenhang worden gewogen.
- We plannen, monitoren en evalueren de werkzaamheden structureel via werkoverleggen kwartaalcontroles en jaarplannen.
- We leggen afspraken vast met beleidsafdelingen over vroegtijdige betrokkenheid en uitvoerbaarheids- en handhaafbaarheidstoetsen.
- We nemen deel aan wijkschouwen en werken samen met bewoners en ketenpartners om signalen op te pakken en aan te pakken.
- We stemmen capaciteit en prioriteiten af op basis van beleidsontwikkelingen en uitvoeringsopgaven.

Verkeer en mobiliteit

Beoogd maatschappelijk effect

Sliedrecht, een gemeente die veilig, duurzaam, actief, inclusief en bereikbaar is.

Wat willen we bereiken?

Belangrijke bestemmingen binnen de gemeente, zoals woonwijken, voorzieningen en bedrijventerreinen, zijn veilig en goed bereikbaar.

Doel 1 - Verkeersveiligheid voor alle verkeersdeelnemers verbeteren

Wij willen dat alle verkeersdeelnemers, met bijzondere aandacht voor voetgangers, fietsers en kwetsbare groepen, zich veilig kunnen verplaatsen in de gemeente.

Wat gaan we daarvoor doen?

- We voeren verkeersveiligheidsmaatregelen uit in risicogebieden.
- We verbeteren verkeersveiligheid rondom scholen.
- We realiseren waar mogelijk vrijliggende of duidelijk gemarkeerde fietspaden.
- We nemen deel aan de Regionale Projectgroep Verkeersveiligheid in relatie tot verkeerseducatie en bewustwordingscampagnes.
- We stellen een ongevallen monitor op, zodat we een goed beeld hebben van de meest risicovolle plekken.

Doel 2 - Verbeteren van de bereikbaarheid van woon-, werk- en voorzieningenlocaties en van de doorstroming

We werken aan een bereikbaar en toekomstbestendig Sliedrecht met extra aandacht voor alternatieve vervoersmiddelen.

Wat gaan we daarvoor doen?

- We optimaliseren verkeersstromen binnen de gemeente.
- We dragen actief bij aan de gezamenlijke lobby van de regionale partners aan gemeenschappelijke opgaven in relatie tot de bereikbaarheid waarbij rekening wordt gehouden met de grootschalige renovaties aan het hoofdwegennet.
- We passen de infrastructuur bij ruimtelijke ontwikkelingen aan conform geldend beleid en met aandacht voor landelijke CROW*-richtlijnen.

*CROW ontwikkelt samen met het werkveld praktische, direct toepasbare kennis voor een toekomstbestendige inrichting en het beheer van infrastructuur, openbare ruimte en mobiliteit in Nederland

Doel 3 - Stimuleren van duurzame en gezonde mobiliteit

We stimuleren duurzame en gezonde mobiliteit om de bereikbaarheid, leefbaarheid en duurzaamheid van Sliedrecht te versterken. Door duurzame vervoerswijzen aantrekkelijker te maken, verminderen we de druk op het wegennet en verbeteren we de kwaliteit van de leefomgeving. Dit resulteert in minder verkeersoverlast, schonere lucht, minder geluidshinder en een aantrekkelijkere openbare ruimte. Tegelijkertijd bevordert duurzame mobiliteit een actieve leefstijl en draagt zij bij aan de gezondheid en het welzijn van inwoners.

Wat gaan we daarvoor doen?

- We verbeteren van fiets- en wandelinfrastructuur, met aandacht voor de aanleg van vrijliggende fietspaden.
- We faciliteren deelmobiliteit, zoals deelfietsen en mobiliteitshubs.
- We voeren campagnes uit gericht op bewust mobiliteitsgedrag.

Doel 4 - Toegankelijke en inclusieve mobiliteit voor alle inwoners

Binnen de gemeente Sliedrecht zetten we ons in voor een samenleving waar iedereen zich thuis voelt en gelijke kansen heeft om deel te nemen aan het dagelijks leven. Vervoer en de inrichting van onze openbare ruimte spelen hierin een sleutelrol. Een toegankelijke en goed ontworpen omgeving draagt bij aan de mobiliteit, onafhankelijkheid en levenskwaliteit van al onze inwoners. We streven naar een inclusief vervoerssysteem dat rekening houdt met de diverse behoeften van onze inwoners, inclusief mensen met een beperking, ouderen en gezinnen met jonge kinderen. Hierin zoeken we actief de samenwerking op met vervoerspartners, maatschappelijke organisaties en bedrijven.

Wat gaan we daarvoor doen?

- We verbeteren de toegankelijkheid van de openbare ruimte en OV-haltes.
- We ondersteunen Doelgroepenvervoer.
- We stimuleren een inclusieve inrichting van de infrastructuur.
- We zetten in op het verminderen van (financiële) belemmeringen (bv. vervoersarmoede en toegankelijkheid van informatie).
- We zetten in op de ondersteuning van kwetsbare groepen, zodat meer inwoners zich zelfstandig of met ondersteuning kunnen verplaatsen.
- We stimuleren het gebruik van openbaar vervoer voor alle inwoners met inzet van de pilot Publieke Mobiliteit.

Doel 5 - Toekomstbestendige infrastructuur

Bereikbaarheid is een belangrijke randvoorwaarde voor de economische en maatschappelijke vitaliteit van Sliedrecht. De mobiliteitstransitie vraagt om een andere benadering van bereikbaarheid. Niet alleen het faciliteren van verkeersstromen staat centraal, maar ook het sturen op duurzame vervoersvormen, slimme logistiek, verkeersveiligheid en zorgvuldig gebruik van de schaarse ruimte. Mobiliteit wordt daarmee steeds meer een structurerend onderdeel van ruimtelijke en economische ontwikkeling. Dit vraagt om integrale afwegingen en om investeringen die aansluiten bij toekomstige ontwikkelingen in wonen, werken en economie.

Wat gaan we daarvoor doen?

- We integreren mobiliteit in ruimtelijke plannen waarbij rekening gehouden wordt met schaarste van ruimte, zeker in bestaande woonwijken.
- We investeren in duurzame infrastructuur.
- We stemmen mobiliteitsstrategieën af in de regio.
- We werken samen met regionale partners aan gemeenschappelijke opgaven
- We stimuleren alternatieve mobiliteitsoplossingen.

Milieu

Beoogd maatschappelijk effect

We streven naar een veilige en gezonde leefomgeving door het beperken van milieubelasting en het verbeteren van lucht-, bodem- en waterkwaliteit.

Wat willen we bereiken?

We willen een veilige en gezonde leefomgeving realiseren, waarin inwoners zo min mogelijk hinder en risico's ervaren van lucht-, bodem- en watervervuiling en milieubelastende activiteiten. Door gericht te sturen op vergunningverlening, toezicht en handhaving verbeteren we de leefkwaliteit en beschermen we mens en natuur.

Doel 1 - We verbeteren de water-, bodem- en luchtkwaliteit in Sliedrecht

We werken aan een structurele verbetering van de milieukwaliteit voor een veilige en gezonde leefomgeving.

Wat gaan we daarvoor doen?

- We ondertekenen het Convenant Schoon en Emissieloos Bouwen om uitstoot in de bouwsector te beperken.

- We stimuleren schonere mobiliteit in lijn met het mobiliteitsbeleid van de gemeente (lopen, fietsen, elektrisch vervoer).
- We stimuleren initiatieven om de uitstoot bij industrie te verminderen.
- We beschermen gevoelige locaties (bijv. scholen) tegen luchtvervuiling.
- We passen het leidende principe "water en bodem sturend" toe in ruimtelijke plannen om de kwaliteit van water en bodem te borgen.
- We monitoren de voortgang op milieudoelstellingen in samenwerking met de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid.
- We kijken bij de ontwikkeling van nieuwe industrie op onze bedrijventerreinen kritisch naar de gevolgen ervan voor de leefomgeving.

Doel 2 - We zetten in op vergunningverlening, toezicht en handhaving via de Omgevingsdienst om naleving van milieueisen bij bedrijven en instellingen te waarborgen

We zorgen voor een veilige leefomgeving door regels te stellen én toe te zien op de naleving daarvan, in samenwerking met de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid.

Wat gaan we daarvoor doen?

- We werken samen met de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid aan de uitvoering van vergunningverlening, toezicht en handhaving.
- We stimuleren bovenwettelijke maatregelen bij controle rondes bij bedrijven en organisaties op het gebied van milieu en klimaat.
- We actualiseren beleidskaders op het gebied van milieufactoren.

Doel 3 - We blijven actief op het dossier Chemours/DuPont in de strijd tegen de uitstoot van PFAS en de gevolgen ervan voor de leefomgeving

We blijven ons inzetten om de impact van PFAS op de leefomgeving te beperken en de belangen van onze inwoners te beschermen.

Wat gaan we daarvoor doen?

- We zetten het juridische traject door waarin de gemeenten Dordrecht, Papendrecht, Molenlanden en Sliedrecht de bedrijven aansprakelijk stellen voor geleden en nog te lijden schade in het publieke domein.
- We zien toe op de uitvoering van moestuinherstel uitgevoerd door Stichting Moestuinherstel.
- We blijven de DCMR actief en kritisch adviseren over vergunningaanvragen van en vergunningverlening aan de bedrijven.
- We continueren onze actieve lobby richting Provincie, Rijk en Europa om de PFAS-problematiek op de agenda te houden.

Duurzaamheid

Beoogd maatschappelijk effect

We streven naar een klimaatneutrale en klimaatrobuuste gemeente in 2050, waarbij inclusiviteit centraal staat zodat alle inwoners en ondernemers kunnen deelnemen aan de klimaattransitie en minder kwetsbaar zijn voor de gevolgen van klimaatverandering.

Wat willen we bereiken?

We willen zorgen dat de gemeente Sliedrecht op koers ligt van de Nederlandse ambitie om in 2050 klimaatneutraal, aardgasvrij en klimaatbestendig te zijn. Dit gaan we doen door de uitstoot van broeikasgassen drastisch te verminderen, over te stappen op duurzame en lokale energie- en warmtebronnen, natuurwaarden te behouden en de samenleving weerbaarder te maken tegen de gevolgen van een veranderend klimaat, zodat huidige en toekomstige generaties in een veilige, gezonde en leefbare wereld kunnen leven. Daarbij staat centraal dat de klimaattransitie voor alle inwoners en ondernemers haalbaar, betaalbaar en uitvoerbaar is.

Doel 1 - We werken toe naar een energieneutrale gemeente in 2050, met zo min mogelijk CO2-uitstoot en volledig gebruik van (lokale) duurzame energie

We willen dat de gemeente in 2050 onderdeel uitmaakt van een duurzaam functionerend regionaal energiesysteem. Daarbij is de gebouwde omgeving compleet aardgasvrij, energie en warmte lokaal en duurzaam opgewekt, en het energiesysteem decentraal functionerend en voldoende voorzien van transport- en opslagcapaciteit. Daarbij is het uitgangspunt dat alle inwoners en ondernemers mee kunnen in deze transitie, haalbaar, betaalbaar en uitvoerbaar.

Wat gaan we daarvoor doen?

- We stimuleren isolatie en energiebesparing bij koopwoningen met ontzorging en subsidies via het Nationaal Isolatieprogramma, met extra subsidie voor kwetsbare huishoudens.
- We bieden extra structurele hulp aan de energiearmoede-doelgroep in de koop- én huursector.
- We stimuleren energiebesparing en verduurzaming bij bedrijven
- We faciliteren duurzame energieprojecten (zoals zon-op-dak op bedrijventerreinen, zon-op-land in RES uitwerkingsgebied)
- We faciliteren de oprichting van een Sliedrechtse energiecoöperatie voor decentrale opwek, transport en opslag van energie
- We faciliteren innovatieve energieprojecten en -dragers zoals waterstof en congestieverzachters
- We dragen, samen met partners, bij aan het verminderen van netcongestie door energiegebruik slimmer te organiseren en de infrastructuur waar nodig te versterken
- We zetten in op een uitvoerbare, betaalbare en schaalbare uitbreiding van het warmtenet
- We verduurzamen het gemeentelijk vastgoed en wagenpark
- We starten met het aardgasvrij maken van buurten door uitvoeringsplannen op te stellen.
- We hanteren netbewuste nieuwbouwprincipes voor nieuwe (woningbouw)projecten.
- We sturen op de ladder van koeling om hittestress zo duurzaam en integraal mogelijk te voorkomen.

Doel 2 - We faciliteren een transitie naar een circulaire economie in Sliedrecht met zoveel mogelijk hergebruik van grondstoffen en zo min mogelijk afval

We willen dat grondstoffen slimmer worden gebruikt, hergebruikt en gerecycled, zodat afval wordt geminimaliseerd en de gemeente toewerkt naar een circulaire en toekomstbestendige economie. Daarbij werken we toe naar de landelijke VANG-doelstelling van minimaal 60% recycling van huishoudelijk afval in 2030.

Wat gaan we daarvoor doen?

- We sluiten aan bij de ontwikkeling van een regionale ambitie op circulaire economie binnen de regio Zuid-Holland Zuid.
- We stellen nieuw lokaal grondstoffenbeleid vast.
- We zetten in op afvalscheiding en hoogwaardige recycling in beleid en communicatie.
- We faciliteren lokale ondernemers in de transitie naar de circulaire economie.
- We stellen het Actieplan MVOI (Maatschappelijk Verantwoord Opdrachtgeven en Inkopen) vast.
- We nemen circulaire en toekomstbestendige aanbestedingscriteria mee bij ontwikkel- en beheerprojecten.

Doel 3 - We zetten in op een waterrobuuste en klimaatbestendige inrichting van de gemeente

We willen een fysieke inrichting van de gemeente die, met behulp van groenblauwe structuren, bestand is tegen klimaatverandering, zoals hevige regenval, droogte en hittestress, en daarmee bijdraagt aan een gezonde en veilige leefomgeving.

Wat gaan we daarvoor doen?

- We passen klimaatadaptieve maatregelen toe in de openbare ruimte in het bebouwd gebied.
- We zetten in op klimaatadaptieve en waterrobuuste gebiedsontwikkelingen en woningbouw
- We geven invulling aan een groenblauwe dooradering van het landelijk gebied conform het Inrichtingsconvenant Alblasserwaard-Vijfheerenlanden
- We passen het leidende principe "water en bodem sturend" toe in ruimtelijke plannen om de kwaliteit van water en bodem te borgen
- We stimuleren en ondersteunen inwoners om hun eigen tuinen en huizen te vergroenen met acties in samenwerking met lokale partners en Stichting Steenbreek
- We vergroten en verbinden waterbergingen en groenstructuren.

Doel 4 - We versterken de biodiversiteit en natuurwaarden van de gemeente

We willen een groene en biodiverse leefomgeving die bijdraagt aan de gezondheid en levenskwaliteit van mens en natuur.

Wat gaan we daarvoor doen?

- We benutten koppelkansen tussen klimaatadaptie en biodiversiteit met vergroeningsmaatregelen en het verbeteren van ecologische voorzieningen in de buitenruimte, zoals het aanleggen en monitoren van natuurvriendelijke oevers en paddenpoelen.
- We passen ecologisch maaibeheer toe waar mogelijk.
- We passen meer inheemse en gevarieerde beplanting en bloemrijke zaadmengsels toe in het openbaar groen.
- We geven uitvoering aan het Soortenmanagementplan om de bescherming van gebouw bewonende soorten bij sloop-, renovatie- en verduurzamingsprojecten te borgen, inclusief 'biodiversiteitsplus'-projecten.
- We zetten in op groene en natuurinclusieve gebiedsontwikkelingen en woningbouw.
- We stimuleren inwoners om hun eigen tuinen en huizen te vergroenen met acties in samenwerking met lokale partners en Stichting Steenbreek.

Beheer openbare ruimte

Beoogd maatschappelijk effect

De kwaliteit van de openbare ruimte sluit aan op wet- en regelgeving, gemeentelijk beleid en houdt rekening met wensen van inwoners en gebruikers. Dit resulteert in een leefomgeving waar het prettig wonen en verblijven is.

Wat willen we bereiken?

Een openbare ruimte die op orde is waarbij meldingen klantgericht worden afgehandeld. Tegelijkertijd willen we een robuust riool- en watersysteem en wateroverlast voorkomen. Daarnaast hechten we aan een waardige en goed onderhouden gemeentelijke begraafplaats met voldoende capaciteit.

Doel 1 - Een veilige en goed onderhouden openbare ruimte

Wij willen dat de openbare ruimte veilig, goed onderhouden en toegankelijk is, zodat inwoners zich prettig en veilig kunnen bewegen in hun woon- en leefomgeving.

Wat gaan we daarvoor doen?

- We voeren regulier onderhoud uit aan openbare ruimte conform beheerplannen.
- We stellen een strategisch assetmanagementplan (SAMP) op.
- We doen vervangingsonderhoud zoveel mogelijk integraal waarbij we, in overleg met belanghebbenden, de inrichting weer toekomstbestendig maken en zorgen dat de kwaliteit van de inrichting aansluit op onze beleidsuitgangspunten.
- We zorgen voor een tijdige afhandeling van schades en meldingen.

Doel 2 - Duurzaam en effectief beheer van riolering en waterafvoer

Wij zorgen voor een betrouwbaar, duurzaam en toekomstbestendig riool- en stedelijk watersysteem. Hiermee waarborgen wij de inzameling en afvoer van afvalwater, beperken wij wateroverlast en dragen wij bij aan een gezonde, veilige en klimaatbestendige leefomgeving.

Wat gaan we daarvoor doen?

- We reinigen en inspecteren periodiek de riolering en gemalen en onderhouden, renoveren of vervangen deze waar nodig.
- We zetten bij vervanging van de riolering in op het gescheiden inzamelen van afvalwater en hemelwater.
- We vergroten waar nodig de capaciteit en waterbergende functie van het riool- en watersysteem.
- We actualiseren de beheerplannen en investeringsprogramma's voor alle assets binnen stedelijk water en riolering.
- We realiseren en onderhouden voorzieningen die bijdragen aan het voorkomen van wateroverlast, conform de uitgangspunten van het Water- en Rioleringsprogramma.
- We werken samen met het waterschap en andere partners aan een doelmatig en duurzaam waterbeheer.

Doel 3 - Toekomstbestendige inrichting van begraafplaatsen

Wij willen dat de begraafplaats respectvol, goed onderhouden en toekomstbestendig wordt beheerd als plek van herdenking en rust.

Wat gaan we daarvoor doen?

- We onderhouden en beheren de gemeentelijke begraafplaats.
- We monitoren de benodigde capaciteit voor nu en de toekomst.
- We faciliteren respectvolle uitvaartvoorzieningen.

Bijdrage van verbonden partijen aan dit programma

Smart Delta Drechtsteden

Binnen Smart Delta Drechtsteden werken we samen aan regionale opgaven in een netwerk van ondernemers, onderwijsinstellingen, overheden en maatschappelijke organisaties. Een belangrijk gezamenlijk doel is het versterken van de brede welvaart in de regio. Er zijn vijf inhoudelijke programmalijnen binnen de Smart Delta Drechtsteden waarbinnen op het ruimtelijk domein wordt samengewerkt: 1 Bouwen en Wonen, 2 Energie, 3 Bereikbaarheid en Mobiliteit, 4 Werken en Economie en 5 Ruimtelijke Ordening.

Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid (GR)

De Omgevingsdienst verricht in mandaat adviserende, ondersteunende en uitvoerende werkzaamheden op het gebied van de zorg voor het milieu en de leefomgeving. Daarnaast vervult zij een regierol in de regionale samenwerking gericht op de harmonisatie van milieuthema’s binnen het omgevingsplan. De Omgevingsdienst voert vergunningverlenings-, toezicht- en handhavingstaken (VTH) uit op het gebied van milieu en levert specialistisch advies over onder meer geluid, luchtkwaliteit, externe veiligheid en bodem bij ruimtelijke ontwikkelingen en individuele initiatieven.

ROM-D N.V.

ROM-D N.V. versterkt de economische ontwikkeling van de Drechtsteden. De belangrijkste doelstelling van de ROM-D is het meewerken aan het behoud en de creatie van werkgelegenheid, door via gebiedsontwikkeling werklocaties te ontwikkelen. Dit betreffen veelal ontwikkelingen en herontwikkelingen van bedrijfsterreinen.

GEVUDO/NV Huisvuilcentrale NH (HVC)

GEVUDO/NV Huisvuilcentrale NH (HVC) draagt door middel van verantwoord afvalbeheer en het realiseren van de warmtetransitie bij aan een duurzame leefomgeving in Sliedrecht. HVC heeft de warmtetransitie, in samenhang met het verlichten van netcongestie, als een van haar maatschappelijke doelen en is daarmee een belangrijke partner in de energietransitie.

Wat mag dit kosten?

Beleidsveld	Product	Werkelijk 2025		Begroot 2026		Begroot 2027		Begroot 2028		Begroot 2029		Begroot 2030	
Lasten:													
Ruimtelijke ontwikkelprojecten	Ruimtelijke vernieuwing	N	500	N	460	N	568	N	268	N	268	N	268
Ruimtelijke ontwikkelprojecten	Faciliterend grondbeleid	N	667	N	227	N	71	N	36	N	1	N	1
Ruimtelijke ontwikkelprojecten	Bouwgronden in exploitatie	N	1.068	N	1.722	N	9.061	N	1.527	N	2.230	N	4.555
Ruimtelijke ontwikkelprojecten	Grondzaken	N	167	N	115	N	159	N	123	N	121	N	119
Ruimtelijke ontwikkelprojecten	Overig vastgoed	N	82	N	7.947	N	78	N	79	N	78	N	78
Wonen en Ruimtelijke ordening (Omgevingswet)	Ruimtelijke ordening	N	786	N	835	N	795	N	795	N	795	N	795
Wonen en Ruimtelijke ordening (Omgevingswet)	Bouw- en woningtoezicht	N	648	N	828	N	757	N	757	N	757	N	757
Wonen en Ruimtelijke ordening (Omgevingswet)	Wonen	N	217	N	178	N	197	N	197	N	192	N	192
Verkeer en mobiliteit	Bereikbaarheid	N	968	N	1.132	N	750	N	862	N	870	N	868
Milieu	Milieu	N	1.096	N	1.058	N	1.009	N	1.009	N	1.009	N	1.009
Duurzaamheid	Duurzaamheid	N	1.060	N	5.705	N	2.304	N	497	N	197	N	197
Duurzaamheid	Huishoudelijk afval	N	2.635	N	2.895	N	2.975	N	2.973	N	2.979	N	2.981
Duurzaamheid	Bedrijfsafval	N	313	N	327	N	327	N	327	N	327	N	327
Beheer openbare ruimte	Openbare ruimte	N	6.434	N	6.039	N	6.175	N	6.287	N	6.535	N	6.608
Beheer openbare ruimte	Riolering	N	3.400	N	3.270	N	3.338	N	3.450	N	3.486	N	3.426
Beheer openbare ruimte	Begraven	N	719	N	748	N	779	N	779	N	779	N	779
Beheer openbare ruimte	Straatreiniging	N	6	N	680	N	695	N	688	N	688	N	660
Totaal lasten		N	20.765	N	34.167	N	30.036	N	20.654	N	21.311	N	23.620
Baten:													
Ruimtelijke ontwikkelprojecten	Ruimtelijke vernieuwing		-		-		-		-		-		-
Ruimtelijke ontwikkelprojecten	Faciliterend grondbeleid	V	397	V	1.058	V	78	V	43	V	8	V	8
Ruimtelijke ontwikkelprojecten	Bouwgronden in exploitatie	V	673	V	1.556	V	8.975	V	1.442	V	2.144	V	4.470
Ruimtelijke ontwikkelprojecten	Grondzaken	V	107	V	133	V	129	V	129	V	129	V	129
Ruimtelijke ontwikkelprojecten	Overig vastgoed	V	214	V	7.938	V	70	V	70	V	70	V	70
Wonen en Ruimtelijke ordening (Omgevingswet)	Ruimtelijke ordening		-	V	31	V	10	V	10	V	10	V	10
Wonen en Ruimtelijke ordening (Omgevingswet)	Bouw- en woningtoezicht	V	514	V	586	V	490	V	907	V	1.050	V	1.050
Wonen en Ruimtelijke ordening (Omgevingswet)	Wonen	V	242		-		-		-		-		-
Verkeer en mobiliteit	Bereikbaarheid	V	215	V	510	V	112	V	122	V	132	V	132
Milieu	Milieu	V	50	V	80		-		-		-		-
Duurzaamheid	Duurzaamheid	V	866	V	4.597	V	1.181	V	300		-		-
Duurzaamheid	Huishoudelijk afval	V	3.912	V	3.991	V	4.077	V	4.077	V	4.077	V	4.077
Duurzaamheid	Bedrijfsafval	V	466	V	495	V	506	V	506	V	506	V	506
Beheer openbare ruimte	Openbare ruimte	V	811	V	359	V	398	V	448	V	448	V	448
Beheer openbare ruimte	Riolering	V	3.955	V	3.965	V	4.055	V	4.225	V	4.310	V	4.310
Beheer openbare ruimte	Begraven	V	793	V	928	V	1.001	V	1.051	V	1.051	V	1.051
Beheer openbare ruimte	Straatreiniging		-	V	196	V	196	V	366	V	451	V	451
Totaal baten		V	13.213	V	26.424	V	21.278	V	13.697	V	14.387	V	16.712
Geraamd totaal saldo van baten en lasten		N	7.552	N	7.742	N	8.758	N	6.957	N	6.925	N	6.908
storting in reserve		N	1.578	N	1.205	N	396	N	396	N	396	N	396
onttrekking aan reserve		V	1.743	V	1.073	V	1.105	V	768	V	736	V	646
Geraamd resultaat		N	7.387	N	7.875	N	8.050	N	6.585	N	6.585	N	6.658

Programma 4 - Bestuur en organisatie

Thema's en Portefeuillehouders

Thema's	Producten	Portefeuillehouder
Bestuur en democratie	Bestuur, Raad en griffie, Verkiezingen	Jan de Vries
Bedrijfsvoering, Dienstverlening en Organisatie	Bedrijfsvoering, Slagvaardige organisatie en Huisvesting	Jan de Vries

Een goed functionerende gemeente vraagt om zowel een sterke lokale democratie als een professionele en toekomstbestendige organisatie. Daarom zetten wij in op een open en transparant bestuur dat inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners actief betrekt bij beleid en besluitvorming. Tegelijkertijd investeren wij in een wendbare organisatie, moderne bedrijfsvoering en betrouwbare dienstverlening. Zo versterken wij het vertrouwen in het gemeentebestuur, ondersteunen wij het bestuur bij het realiseren van maatschappelijke opgaven en zorgen wij ervoor dat de gemeente toegankelijk, effectief en toekomstbestendig blijft.

Bestuur en democratie

Beoogd maatschappelijk effect

Inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners worden betrokken bij plannen en besluitvorming waardoor beleid beter aansluit op de samenleving. Dit wordt versterkt door een transparant en zorgvuldig bestuur, waarbij de gemeente inzichtelijk maakt hoe keuzes tot stand komen en hoe verschillende belangen worden afgewogen, passend binnen de principes van goed openbaar bestuur en democratische legitimiteit.

Wat willen we bereiken?

Wij willen inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners actief betrekken bij beleid en besluitvorming, zodat gemeentelijke keuzes beter aansluiten op de samenleving. Door transparant en zorgvuldig bestuur maken we inzichtelijk hoe besluiten tot stand komen en welke belangen daarbij zijn afgewogen. Zo versterken we het vertrouwen in het gemeentebestuur en de democratische legitimiteit van onze besluiten.

Doel 1 - Participatie is betekenisvol, transparant en draagt bij aan betere besluitvorming

Inwoners worden tijdig betrokken bij plannen die hen raken en krijgen een passende mate van invloed. Participatie vindt transparant plaats, met duidelijke kaders over doel, invloed en besluitvorming. De inbreng van inwoners wordt zorgvuldig meegewogen, waardoor besluiten beter onderbouwd en breder gedragen zijn. Tevens maakt participatie inzichtelijk hoe belangen en afwegingen hebben bijgedragen aan de gemaakte keuzes.

Wat gaan we daarvoor doen?

- We passen het participatiebeleid en de participatiekaders toe bij plannen en besluitvorming die inwoners, ondernemer of maatschappelijke partners raken.
- We maken vooraf duidelijk wat het doel van participatie is, welke invloed deelnemers hebben en hoe de inbreng wordt betrokken bij de besluitvorming.
- We evalueren participatietrajecten en benutten de uitkomsten om de werkwijze te verbeteren.

Doel 2 - Een transparant, toegankelijk en betrouwbaar gemeentebestuur

Wij willen dat inwoners kunnen vertrouwen op een open, integere en transparante overheid die duidelijk communiceert over beleid, keuzes en resultaten.

Wat gaan we daarvoor doen?

- We informeren inwoners actief en tijdig over beleid, besluitvorming en ontwikkelingen binnen de gemeente.
- We verbeteren de toegankelijkheid, vindbaarheid en begrijpelijkheid van raads- en college-informatie.
- We bevorderen het open bestuur door transparante processen en heldere, toegankelijke communicatie.
- We voeren het integriteits- en governancebeleid uit en borgen dit ter ondersteuning van zorgvuldig en betrouwbaar bestuur.

Doel 3 — Versterken van de kaderstellende en controlerende rol van de gemeenteraad

Wij willen dat de gemeenteraad zijn volksvertegenwoordigende, kaderstellende en controlerende rol effectief kan uitvoeren.

Wat gaan we daarvoor doen?

- Ondersteunen van de raad via een onafhankelijke griffie.
- Zorgen voor tijdige en volledige informatievoorziening.
- Zorgen voor een goede samenwerking tussen griffie en ambtelijke organisatie.

Doel 4 — Zorgdragen voor toegankelijke en betrouwbare verkiezingen

Wij willen dat verkiezingen betrouwbaar, toegankelijk en zorgvuldig worden georganiseerd, zodat iedere kiesgerechtigde inwoner zijn of haar stem kan uitbrengen.

Wat gaan we daarvoor doen?

- Organiseren van verkiezingen conform wettelijke voorschriften.
- Inrichten van toegankelijke stemlocaties.
- Werven, opleiden en begeleiden van stembureauleden.
- Informeren van inwoners over verkiezingen en stemmogelijkheden.

Bedrijfsvoering, Dienstverlening en Organisatie

Beoogd maatschappelijk effect

De gemeente beschikt over een professionele, toekomstbestendige en wendbare organisatie die bestuur, inwoners en maatschappelijke partners effectief ondersteunt. Met passende huisvesting, een moderne bedrijfsvoering en doelgerichte communicatie wordt betrouwbare dienstverlening geboden, worden publieke middelen doelmatig ingezet en wordt het vertrouwen en de betrokkenheid van inwoners versterkt.

Wat willen we bereiken?

Wij willen beschikken over een professionele, toekomstbestendige en wendbare organisatie die bestuur, inwoners en maatschappelijke partners effectief ondersteunt. Met een moderne bedrijfsvoering, passende huisvesting en heldere communicatie bieden wij betrouwbare dienstverlening en zetten wij publieke middelen doelmatig in. Daarmee versterken wij het vertrouwen, de betrokkenheid en de tevredenheid van inwoners en partners.

Doel 1 — We hebben een samenhangend en professioneel communicatiebeleid en zetten communicatie met focus in.

Communicatie wordt doelgericht ingezet en ondersteunt de gemeentelijke opgaven, besluitvorming en dienstverlening.

Wat gaan we daarvoor doen?

- Herijking van het communicatiebeleidsplan (2024) en verdere doorontwikkeling van het (social)mediabeleid, zodat online en offline communicatiekanalen elkaar versterken en op een samenhangende wijze worden ingezet.
- Gerichte inzet van communicatie volgens de aanpak *Communiceren met Focus*, waarbij communicatiemiddelen worden ingezet waar zij het meeste bijdragen aan de beleids- en organisatiedoelen.
- Doorontwikkeling van een communicatievere organisatie, waarin communicatie een integraal onderdeel vormt van beleid, uitvoering en dienstverlening.
- Versterking van de strategische rol van communicatie door toepassing van methodieken als issuemanagement en Factor C, waardoor communicatie eerder, doelgerichter en meer richtinggevend wordt ingezet.

Doel 2 — We communiceren helder en toegankelijk.

De gemeente zorgt voor een duidelijke communicatie waarbij het bieden van informatie centraal staat.

Wat gaan we daarvoor doen?

- Duidelijke en tijdige communicatie over gemeentelijke activiteiten, besluiten en ontwikkelingen, waarbij inzicht wordt gegeven in wat de gemeente doet, waarom dit gebeurt en wanneer acties plaatsvinden.
- Toepassing van begrijpelijke taal (B1-niveau) in de gemeentelijke communicatie, zodat informatie voor een brede doelgroep toegankelijk en begrijpelijk is.
- Versterking van communicatieve vaardigheden binnen de organisatie door training en ondersteuning van medewerkers.
- Doorontwikkeling van de website en communicatiemiddelen conform de richtlijnen voor digitale toegankelijkheid, zodat informatie voor alle inwoners goed toegankelijk is.

Doel 3 — Een moderne en veilige informatievoorziening

Wij willen dat medewerkers, bestuurders en inwoners kunnen vertrouwen op veilige, toegankelijke en toekomstbestendige informatievoorziening en digitale ondersteuning.

Wat gaan we daarvoor doen?

- We ontwikkelen en vernieuwen ICT-systemen.
- We versterken informatiebeveiliging en privacybescherming.
- We investeren in digitale dienstverlening en digitale vaardigheden.

- We passen wettelijke normen voor informatiebeheer en cybersecurity toe.

Doel 4 — Duurzame en functionele gemeentelijke huisvesting

Wij willen beschikken over huisvesting die veilig, duurzaam, toegankelijk en ondersteunend is aan de werkzaamheden van bestuur en organisatie.

Wat gaan we daarvoor doen?

- Planmatig uitvoeren van het meerjarenonderhoud van de gemeentelijke huisvesting om de kwaliteit en functionaliteit van het vastgoed op peil te houden.
- Verduurzamen van gemeentelijke huisvesting door het treffen van energiebesparende maatregelen en het verminderen van de CO2-uitstoot.
- Efficiënt en doelmatig benutten van de gemeentelijke huisvesting, afgestemd op de behoeften van de organisatie.
- Borgen van de toegankelijkheid, veiligheid en bruikbaarheid van gemeentelijk huisvesting voor gebruikers en bezoekers.

Doel 5 - Onze Dienstverlening is mensgericht, toegankelijk en betrouwbaar en werkt vanuit servicebeloftes

Onze dienstverlening sluit aan op de leefwereld van inwoners en is begrijpelijk en toegankelijk voor iedereen. Wij handelen vanuit de menselijke maat, zijn transparant en voorspelbaar en maken waar wat we beloven. We werken vanuit eenduidige servicebeloftes die richting geven aan houding en gedrag en verbeteren onze dienstverlening continu op basis van signalen, data en ervaringen van inwoners.

Wat gaan we daarvoor doen?

- We werken organisatiebreed vanuit eenduidige servicebeloftes als basis voor onze manier van werken, houding en gedrag.
- We zorgen dat de servicebeloftes actief worden toegepast en herkenbaar zijn in het dagelijks werk.
- We richten dienstverlening in vanuit het principe 'van buiten naar binnen' met de leefwereld van inwoners als het vertrekpunt.
- We richten dienstverlening zo in dat deze begrijpelijk is en processen logisch en toegankelijk zijn voor verschillende doelgroepen.
- We verbeteren de dienstverlening gericht door signalen, ervaringen en data van inwoners te benutten en deze te vertalen naar verbeteringen.

Doel 6 - De organisatie wordt verder geprofessionaliseerd en Sliedrecht is een aantrekkelijke werkgever

Samenwerking, zowel in de regio als in ons dorp, vraagt een professionalisering van de organisatie om onder andere een volwaardige en invloedrijke gesprekspartner te zijn bij complexe opgaven. Samenwerking draagt daarnaast bij aan het vergroten van het lerend vermogen en de slagkracht van de organisatie. De meer complexe opgaven vragen daarnaast ook een vergroting van het strategisch vermogen en professionalisering van de organisatie.
Tegelijkertijd willen we een aantrekkelijke werkgever zijn en blijven in een krappe arbeidsmarkt. Dit betekent een organisatie die medewerkers ontwikkelmogelijkheden, betekenisvol werk en een moderne manier van werken biedt, zodat talent wordt aangetrokken en behouden.

Wat gaan we daarvoor doen?

- We blijven investeren in de professionele groei van onze medewerkers waarbij onze organisatie medewerkers ontwikkelmogelijkheden, betekenisvol werk en een moderne manier van werken biedt.
- We creëren gezonde werkomstandigheden, ondersteunen een goede werk-privébalans en blijven inzetten op het voorkomen van uitval.
- We bouwen aan een werkomgeving waarin medewerkers zich gewaardeerd en betrokken voelen.
- We vergroten het strategisch vermogen van de organisatie.

Bijdrage van verbonden partijen aan dit programma

De bijdrage van Bedrijfsvoering Drechtsteden (BVD) wordt nader toegelicht in de paragraaf Bedrijfsvoering.

Wat mag dit kosten?

Beleidsveld	Product	Werkelijk 2025	Begroot 2026	Begroot 2027	Begroot 2028	Begroot 2029	Begroot 2030
Lasten:							
Bestuur en democratie	Raad en griffie	N 1.216	N 1.256	N 1.232	N 1.226	N 1.577	N 1.566
Bestuur en democratie	Verkiezingen	N 106	N 97	N 100	N 100	N 100	N 100
Bestuur en democratie	Bestuur	N 2.219	N 1.300	N 1.592	N 1.592	N 1.592	N 1.592
Overhead	Bedrijfsvoering	N 12.262	N 10.486	N 11.471	N 10.821	N 10.817	N 10.816
Overhead	Huisvesting	N 391	-	-	-	-	-
Bedrijfsvoering, Dienstverlening en Organisatie	Slagvaardige organisatie	-	-	-	-	-	-
Totaal lasten		N 16.193	N 13.140	N 14.394	N 13.738	N 14.085	N 14.073
Baten:							
Bestuur en democratie	Raad en griffie	V 14	V 14	V 14	V 14	V 14	V 14
Bestuur en democratie	Verkiezingen	-	-	-	-	-	-
Bestuur en democratie	Bestuur	-	-	-	-	-	-
Overhead	Bedrijfsvoering	V 606	V 362	V 362	V 340	V 338	V 338
Overhead	Huisvesting	-	-	-	-	-	-
Bedrijfsvoering, Dienstverlening en Organisatie	Slagvaardige organisatie	-	-	-	-	-	-
Totaal baten		V 620	V 376	V 377	V 354	V 353	V 353
Geraamd totaal saldo van baten en lasten		N 15.573	N 12.763	N 14.017	N 13.383	N 13.733	N 13.721
storting in reserve		N 1.488	-	-	-	-	-
onttrekking aan reserve		V 3.312	V 267	V 324	V 323	V 573	V 573
Geraamd resultaat		N 13.749	N 12.496	N 13.693	N 13.061	N 13.160	N 13.148

Programma 5 - Financiën van Sliedrecht

Thema's en portefeuillehouders

Thema's	Producten	Portefeuillehouder
Algemene middelen	Algemene uitkering, Treasury, Vennootschapsbelasting, Algemene kosten, Onvoorzien, Gemeentelijke belastingen	Boudewijn Brandwijk

Met programma Financiën van Sliedrecht zorgen we voor een financieel gezonde en beheersbare basis voor de uitvoering van gemeentelijke taken. We ramen baten en lasten zorgvuldig, beheersen risico's en zetten algemene middelen, lokale heffingen en reserves transparant en doelmatig in. In dit programma worden de (verplichte) onderdelen met betrekking tot de algemene dekkingsmiddelen, onvoorzien en vennootschapsbelasting weergegeven.

Algemene middelen

Beoogd maatschappelijk effect

De gemeente beschikt over stabiele overheidsfinanciën om als organisatie de continuïteit op lange termijn te waarborgen voor het realiseren van de gemeente brede maatschappelijke effecten, doelstellingen en stabiele uitvoering van gemeentelijke taken.

Wat willen we bereiken?

We willen de financiële continuïteit van de gemeente op lange termijn waarborgen. Daarom sturen we op een sluitende begroting, beheersbare risico's, betrouwbare financiële informatie en stabiele inkomsten uit lokale heffingen. Zo kunnen beleid, voorzieningen en dienstverlening zorgvuldig en meerjarig worden uitgevoerd.

Doel 1 - Stabiele gemeentefinanciën

We werken aan stabiele gemeentefinanciën door te sturen op een meerjarig sluitende begroting, een toereikend weerstandsvermogen en actuele risico-informatie. We versterken de planning en controlcyclus, zodat bestuur en raad tijdig kunnen sturen op doelen, middelen en uitvoering. Bij de lokale heffingen streven we naar voorspelbare inkomsten, door deze binnen de geldende beleidskaders mee te laten lopen met de inflatie.

Wat gaan we daarvoor doen?

De begroting 2027 is sluitend. Het meerjarig financieel beeld is nog niet structureel sluitend. Om te komen tot een sluitende begroting wordt in 2027 een proces doorlopen om te komen tot maatregelen om de begroting ook op lange termijn weer sluitend te krijgen. In dit proces zullen ook de maatregelen die opgesteld zijn voor het ravijnjaar 2026 worden geactualiseerd.

Met de plannen voor de ontwikkelingen in Sliedrecht Noord nemen de risico's voor de gemeente toe. Dit vraagt een doorontwikkeling van ons risicomanagement. Dit zullen we de komende jaren oppakken. In 2027 stellen we een plan van aanpak op voor de doorontwikkeling van het risicomanagement. Dit gaat onder meer in op de inrichting van projectcontrol en op de wijze waarop risico's in reserves worden afgedekt.

We herijken de planning- en controlcyclus om beter te kunnen sturen op doelen en middelen. De Programmabegroting 2027 is volgens deze werkwijze vormgegeven. In 2027 worden de voorjaars- en winternota in lijn gebracht. We leggen de werkwijze vast in een nieuwe financiële verordening.

De ontwikkeling van de lokale heffingen is opgenomen in de paragraaf lokale heffingen. Voor de tarieven van afval en riolering zorgen we voor kostendekkende tarieven.

Overzicht algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

In het overzicht ‘Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien’ worden de middelen opgenomen die de gemeente vrij kan inzetten voor het realiseren van haar gemeentelijke taken en het dekken van de lasten binnen de verschillende programma’s. Daarmee onderscheiden algemene dekkingsmiddelen zich van specifieke dekkingsmiddelen. Deze laatste zijn verbonden aan een bepaald doel of beleidsveld en worden daarom verantwoord binnen het betreffende programma.

De algemene dekkingsmiddelen vormen een aanzienlijk deel van de totale gemeentelijke inkomsten en vertegenwoordigen circa twee derde van de totale baten. De belangrijkste algemene dekkingsmiddelen zijn:

- de algemene uitkering uit het gemeentefonds;
- de opbrengsten uit de lokale heffingen;
- de resultaten uit treasury;
- opbrengsten uit overige belastingen;
- De post onvoorzien.

In 2027 bedraagt de totale omvang van de algemene dekkingsmiddelen circa € 74 mln.

Algemene dekkingsmiddelen	Rekening 2025		Begroting 2026		Begroting 2027		Meerjarenraming 2028		2029		2030
Treasury	V	868	V	699	V	507	V	223	N	275	N	1.062
OZB woningen	V	2.875	V	3.096	V	3.168	V	3.163	V	3.168	V	3.168
OZB niet-woningen	V	2.840	V	2.902	V	2.975	V	3.694	V	3.920	V	3.920
Belastingen overig	N	160	N	322	N	9	N	9	N	9	N	9
Algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefor	V	64.154	V	64.792	V	67.129	V	65.250	V	65.029	V	66.991
Totaal	V	70.576	V	71.167	V	73.770	V	72.322	V	71.832	V	73.007

Post onvoorzien	Rekening 2025		Begroting 2026		Begroting 2027		Meerjarenraming 2028		2029		2030
Post onvoorzien	V	3	N	61	N	61	N	61	N	61	N	61
Totaal	V	3	N	61	N	61	N	61	N	61	N	61

Bezuinigings- en dekkingsvoorstellen

In de voorliggende begroting zijn, ten opzichte van de programmabegroting 2026-2029, geen nieuwe bezuinigings- en dekkingsvoorstellen opgenomen.

Vennootschapsbelasting

Sinds 1 januari 2016 zijn gemeenten vennootschapsbelastingplichtig voor zover zij activiteiten uitvoeren die fiscaal worden aangemerkt als een onderneming. Over de hiermee behaalde fiscale winst is vennootschapsbelasting (Vpb) verschuldigd.
Voor de gemeente Sliedrecht geldt de Vpb-plicht onder andere voor de grondexploitaties, de opbrengsten uit de verkoop van reststromen van afval, reclame, haven en ontvangen vergoeding van nutsbedrijven voor het leggen van kabels en leidingen onderworpen aan vennootschapsbelasting.
De overige activiteiten van de gemeente vallen niet onder de vennootschapsbelastingplicht of kunnen gebruikmaken van een fiscale vrijstelling.

Bijdrage van verbonden partijen aan dit programma

Bedrijfsvoering Drechtsteden voert voor de Financiën van Sliedrecht onder andere de volgende taken uit;

- de financiële administratie,
- de treasury functie,
- het innen van de gemeentelijke belastingen en
- ze levert expertise op de diverse aspecten van te betalen belastingen (denk aan BTW).

Gemeentebelastingen en Basisinformatie Drechtsteden (GBD) is onderdeel van Bedrijfsvoering Drechtsteden. GBD heft en int gemeentelijke belastingen en voert de Wet waardering onroerende zaken (Woz) uit.

Wat mag dit kosten?

Beleidsveld	Product	Werkelijk 2025		Begroot 2026		Begroot 2027		Begroot 2028		Begroot 2029		Begroot 2030	
Lasten:													
Algemene dekkingsmiddelen	Algemene uitkering		-	N	227	N	722	N	3.349	N	5.116	N	6.820
Algemene dekkingsmiddelen	Gemeentelijke belastingen	N	338	N	487	N	426	N	426	N	426	N	426
Vennootschapsbelasting	Vennootschapsbelasting	N	34		-		-		-		-		-
Onvoorzien	Onvoorzien	V	3	N	61	N	61	N	61	N	61	N	61
Algemene middelen	Treasury	N	411	N	404	N	387	N	367	N	710	N	1.494
Algemene middelen	Algemene kosten	N	18		-		-		-		-		-
Totaal lasten		N	798	N	1.178	N	1.597	N	4.204	N	6.314	N	8.801
Baten:													
Algemene dekkingsmiddelen	Algemene uitkering	V	64.344	V	64.792	V	67.129	V	65.950	V	65.829	V	67.791
Algemene dekkingsmiddelen	Gemeentelijke belastingen	V	5.842	V	6.117	V	6.514	V	7.229	V	7.459	V	7.459
Vennootschapsbelasting	Vennootschapsbelasting		-		-		-		-		-		-
Onvoorzien	Onvoorzien		-		-		-		-		-		-
Algemene middelen	Treasury	V	1.279	V	1.103	V	894	V	590	V	435	V	432
Algemene middelen	Algemene kosten		-		-		-		-		-		-
Totaal baten		V	71.465	V	72.011	V	74.537	V	73.769	V	73.723	V	75.681
Geraamd totaal saldo van baten en lasten		V	70.667	V	70.833	V	72.941	V	69.565	V	67.409	V	66.880
storting in reserve		N	1.295	N	3.027	V			-		-		-
onttrekking aan reserve			-		-		-		-		-		-
Geraamd resultaat		V	69.372	V	67.806	V	72.941	V	69.565	V	67.409	V	66.880

Paragrafen

Paragraaf Lokale heffingen en belastingen

Inleiding

In deze paragraaf geven we inzicht in de tarieven en tariefontwikkeling voor de lokale heffingen en belastingen.

Lokale heffingen kunnen we onderscheiden in gebonden en ongebonden heffingen. Gebonden wil zeggen dat de besteding gerelateerd is aan een direct aanwijsbare tegenprestatie van de gemeente. Dit zijn retributies (bijvoorbeeld leges, marktgeld) of bestemmingsheffingen (bijvoorbeeld afvalstoffenheffing, rioolheffing). Deze heffingen worden verantwoord op de desbetreffende gemeentelijke programma's en worden niet tot de algemene dekkingsmiddelen gerekend.

Ongebonden lokale heffingen zijn zogenaamde zuivere belastingen. De opbrengsten hieruit kunnen door de gemeenteraad vrijelijk binnen het werkterrein van de gemeente worden ingezet. Het gaat hierbij om de onroerende-zaakbelastingen (OZB) en hondenbelasting. Deze heffingen zijn niet verbonden aan een inhoudelijk programma en behoren tot de algemene dekkingsmiddelen.

Deze paragraaf heeft betrekking op beide heffingen. In het vervolg gaan wij achtereenvolgens in op:

- Ontwikkelingen en rijksbeleid
- Overzicht opbrengst gemeentelijke heffingen
- Heffingen woonlasten (lokale lastendruk)
- Overige lokale heffingen
- Kwijtscheldingen

Ontwikkelingen en rijksbeleid

a. Rijksbeleid
Hoewel lokale heffingen al jaren een aandachtspunt is bij de verschillende kabinetten is in het huidige regeerakkoord 2026-2030 van D66, VVD en CDA: 'Aan de slag, Bouwen aan een beter Nederland' geen passage opgenomen over de gemeentelijke belastingen.

b. Lokale ontwikkelingen
Het 'Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV)' schrijft voor dat inzichtelijk gemaakt moet worden hoe we er bij de berekening van tarieven van heffingen voor zorgen dat de geraamde baten de geraamde lasten niet overschrijden, welke beleidsuitgangspunten ten grondslag liggen aan deze berekeningen en hoe deze uitgangspunten bij de tariefstelling worden gehanteerd.

Wij hanteren de volgende uitgangspunten voor de kostendekkendheid:
1. overhead toerekenen op basis van formatie;
2. één systematiek van toerekening van overhead;
3. maximaal 100% kostendekkendheid;
4. de kwijtschelding ten laste te brengen van de heffing.

Overzicht opbrengst gemeentelijke heffingen

Alle hierna genoemde tarieven zijn ter informatie opgenomen en kunnen afwijken van de definitieve tarieven. De belastingverordeningen 2027 met de definitieve tarieven stelt de gemeenteraad in december 2026 vast.

Onderstaande tabel geeft een overzicht, ingedeeld naar algemene dekkingsmiddelen en gebonden heffingen, met de geraamde opbrengst voor 2026 en 2027, evenals de verantwoorde opbrengsten over 2025. Wij merken op dat de verschillen tussen 2027 ten opzichte van 2026 geen indicatie geven van de stijging of daling van de tarieven, maar van de totale opbrengst. Factoren zoals ontwikkelingen in de WOZ-waarde en areaaluitbreiding kunnen hierbij een rol spelen.

Heffingssoort	Rekening 2025	Begroting na wijz. 2026	Begroting 2027	Mutatie 2027 t.o.v. 2026
Algemene dekkingsmiddelen (ongebonden heffingen)				
Onroerende-zaakbelastingen	5.715	6.112	6.142	30
Hondenbelasting	127	129	122	-7
Subtotaal	**5.842**	**6.241**	**6.264**	**23**
Gebonden heffingen				
Afvalstoffenheffing	3.688	3.738	3.836	98
Rioolheffing	3.860	3.947	4.011	64
Reinigingsrechten	440	408	489	81
Lijkbezorgingsrechten	791	928	1.000	72
Leges	1.235	1.315	1.309	-6
Marktgeld	53	49	50	1
Havengelden	56	76	78	2
Reclamebelasting	151	139	144	5
Subtotaal	**10.274**	**10.600**	**10.917**	**317**
TOTAAL	**16.116**	**16.841**	**17.181**	**340**

In het begrotingsjaar is circa 15% van de inkomsten van de gemeente Sliedrecht afkomstig uit lokale heffingen. De lokale heffingen vormen daarmee een belangrijke inkomstenbron voor de gemeente.

Bij de opbrengst van de onroerende zaakbelasting niet-woningen is rekening gehouden met het bij de begroting 2023 ingezette beleid van het gemeentebrede ondernemersfonds (zie paragraaf 4.1.2 van de paragraaf Lokale heffingen begroting 2023). Er is geen sprake van wijzigingen hierop, de uitgangspunten blijven hetzelfde.

Heffingen woonlasten (lokale lastendruk)

Tot de lokale woonlasten worden gerekend de OZB, de afvalstoffenheffing en de rioolheffing. Deze heffingen bepalen het leeuwendeel van de gemeentelijke opbrengsten en bepalen daarmee ook grotendeels de lokale lastendruk.

In onderstaande tabellen worden de ontwikkeling van gemiddelde WOZ-waarde (= de basis voor het berekenen van de OZB-aanslag) <van alle woningen samen en die van koopwoningen> en de woonlasten voor meerpersoonshuishoudens in euro's weergegeven over de laatste vier jaren. Hier zijn voor de afvalstoffen- en de rioolheffing de gemiddelden opgenomen. De gemiddelde woonlast OZB is berekend door de gemiddelde WOZ-waarde te vermenigvuldigen met het geldende tariefpercentage.

	2023	2024	2025	2026	2027
Gemiddelde WOZ-waarde	303.000	314.000	340.000	372.000	393.000
OZB-eigenaar	215,73	230,16	250,24	273,42	279,71
Afvalstoffenheffing	351,00	365,04	375,00	380,52	389,27
Rioolheffing eigenaar	183,70	202,07	202,07	207,32	212,09
Rioolheffing gebruiker	93,60	102,96	102,96	105,60	108,03
Ontwikkeling lastendruk	**844**	**900**	**930**	**967**	**989**
% stijging tov vorig jaar	7,4%	6,7%	3,3%	3,9%	2,3%

Bij de berekening van de woonlasten voor 2027 zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd, deze zijn overeenkomstig de kaderbrief.
Onroerendezaakbelastingen + 2,3%
Afvalstoffenheffing + 2,3%,
Rioolheffing + 2,3%

Uit bovenstaande tabel blijkt dat de gemiddelde woonlasten in Sliedrecht in 2027 met 2,3% zullen stijgen ten opzichte van het jaar ervoor.

Hieronder treft u per heffing een toelichting aan.

Onroerendezaakbelastingen (OZB)
De onroerendezaakbelastingen (OZB) genereren veruit het grootste deel van de gemeentelijke belastingopbrengst. De OZB bestaat uit drie verschillende belastingen: een eigenarenbelasting voor woningen en niet-woningen en een gebruikersbelasting voor niet-woningen. De opbrengst vloeit naar de algemene middelen van de gemeente. De raad bepaalt met het vaststellen van de begroting de totale opbrengst van deze heffing.

Tot en met 2019 gold als enige restrictie voor de opbrengst OZB de macronorm. Deze is vervangen door de benchmark lokale lasten. Deze treft u verderop aan in de paragraaf.

De heffingsgrondslag voor de OZB is de totale WOZ-waarde van de onroerende zaken, oftewel de WOZ-capaciteit. Deze wordt vastgesteld volgens de regels van de Wet waardering onroerende zaken (Wet WOZ). Voor 2027 gelden de WOZ-waarden met als waarde peildatum 1 januari 2026. Door de geraamde opbrengst te delen door de WOZ-capaciteit ontstaat het tarief en daarmee het bedrag dat de belastingplichtigen moeten betalen.
De OZB wordt berekend naar een percentage van de WOZ-waarde van de onroerende zaak.

Het proces rondom de WOZ-waardeontwikkeling is veranderd. De waardeontwikkeling is nog niet exact bekend. Op basis van de inschatting van het GBD gaan we uit van een waardeontwikkeling van 5,5%. Onderstaand de tabel met de ontwikkeling van de tarieven over afgelopen jaren.

	2024	2025	2026	2027
Eigenaar woning	0,0733	0,0736	0,0735	0,0712
Eigenaar niet-woning	0,2199	0,2338	0,2358	0,2334
Gebruiker niet-woning	0,1788	0,1716	0,1734	0,1704

Sliedrecht kent het gemeentebrede ondernemersfonds, dit wordt gefinancierd vanuit een opslag op de OZB-heffing voor niet-woningen. De opbrengst hiervan wordt via het Ondernemersfonds Sliedrecht besteed, derhalve is dit budgetneutraal opgenomen. Het aandeel voor het ondernemersfonds is ca 20% van de opbrengst/tarief van de OZB niet woningen.

Afvalstoffenheffing
Afvalstoffenheffing wordt geheven ter dekking van de kosten voor het inzamelen en verwerken van huishoudelijk afval. Wettelijk uitgangspunt is dat de opbrengst niet hoger mag zijn dan de kosten ter zake.

De berekening van de kostendekkendheid vatten we aan het eind van de paragraaf samen in een overzicht. Bij de bepaling van de nieuwe tarieven hebben we rekening gehouden met de kostenontwikkeling van inzameling en verwerking van huisvuil. Er is mede als gevolg veranderingen van rijkswege opgelegde heffingen nog geen zekerheid over de hoogte van de verwerkingskosten. Bij de vaststelling van de belastingverordeningen zal daar naar verwachting meer duidelijkheid over zijn. En zal daar een voorstel voor worden gedaan.
De tarieven afvalstoffenheffing in deze paragraaf zijn berekend op basis van de informatie die ten tijde van het opstellen van de begroting bekend was.

De tarieven in deze begroting kunnen afwijken met de tarieven die later in de verordening reinigingsheffingen worden opgenomen. De afwijking zal dan worden toegelicht.

De tarieven ontwikkelden zich de afgelopen jaren als volgt (x € 1):

	2023	2024	2025	2026	2027
Meerpersoons	351,00	365,04	375,00	380,52	389,27
Eenpersoons	250,20	260,16	268,00	270,96	277,19
Stijging	11,0%	4,0%	2,8%	1,3%	2,3%

Rioolheffing
Met ingang van 2010 is het rioolrecht ex artikel 229 van de Gemeentewet vervangen door de rioolheffing ex artikel 228a van diezelfde wet. Dit is het gevolg van de inwerkingtreding van de Wet verankering en bekostiging van gemeentelijke watertaken. Hiermee hebben gemeenten de mogelijkheid gekregen om naast de kosten van zorgplicht voor het afvalwater ook de kosten van de zorg voor het hemel- en grondwater te verhalen via de rioolheffing. Wettelijk uitgangspunt is dat de opbrengst niet hoger mag zijn dan de kosten ter zake. Op welke manier dit bepaald wordt, kent zijn grondslag in het WRP-2024-2028 die op 2 juli 2024 door het college is vastgesteld.

De tarieven ontwikkelden zich de afgelopen jaren als volgt (x € 1):

	2023	2024	2025	2026	2027
Rioolheffing eigendom	183,70	202,07	202,07	207,32	212,09
Gebruik vastrecht	93,60	102,96	102,96	105,60	108,03
Stijging	0,0%	10,0%	0,0%	2,6%	2,3%

Vergelijking andere gemeenten
We vergelijken de woonlasten in Sliedrecht met die van andere Drechtstedengemeenten. De vergelijking is gebaseerd op de actuele gegevens van de Digitale Atlas van de lokale lasten 2026 op www.coelo.nl en betreft de woonlasten van meerpersoonshuishoudens (x € 1). Het betreft hier koopwoningen. De gemiddelde waarde voor alle woningen, waarvan in de tabel 'Woonlasten meerpersoonshuishouden' is uitgegaan, ligt lager dan bij de in de tabel opgenomen gemeenten..

Gemeente * Bron: Coelo 2026	Gemiddelde WOZ-waarde	% OZB Woningen	OZB Eigenaren	Rioolheffing Eigenaar / Gebruiker	Afvalstoffen-heffing	Totaal	Rangnr. Meerpersoons-huishouden
Dordrecht	450.000	0,0795	358,12	252	374	985	76
Sliedrecht	444.000	0,0735	326,34	313	381	1.020	103
Hendrik-Ido-Ambacht	455.000	0,0801	364,33	346	386	1.097	194
Alblasserdam	456.000	0,105	479,27	165	455	1.100	196
Papendrecht	523.000	0,0859	449,44	237	452	1.139	225
Hardinceld-Giessendam	468.000	0,099	463,44	189	510	1.162	243
Zwijndrecht	463.000	0,1077	499,12	231	450	1.180	251
Landelijk gemiddelde	555.000	0,0871	470	245	381	1.095	

Benchmark lokale lasten

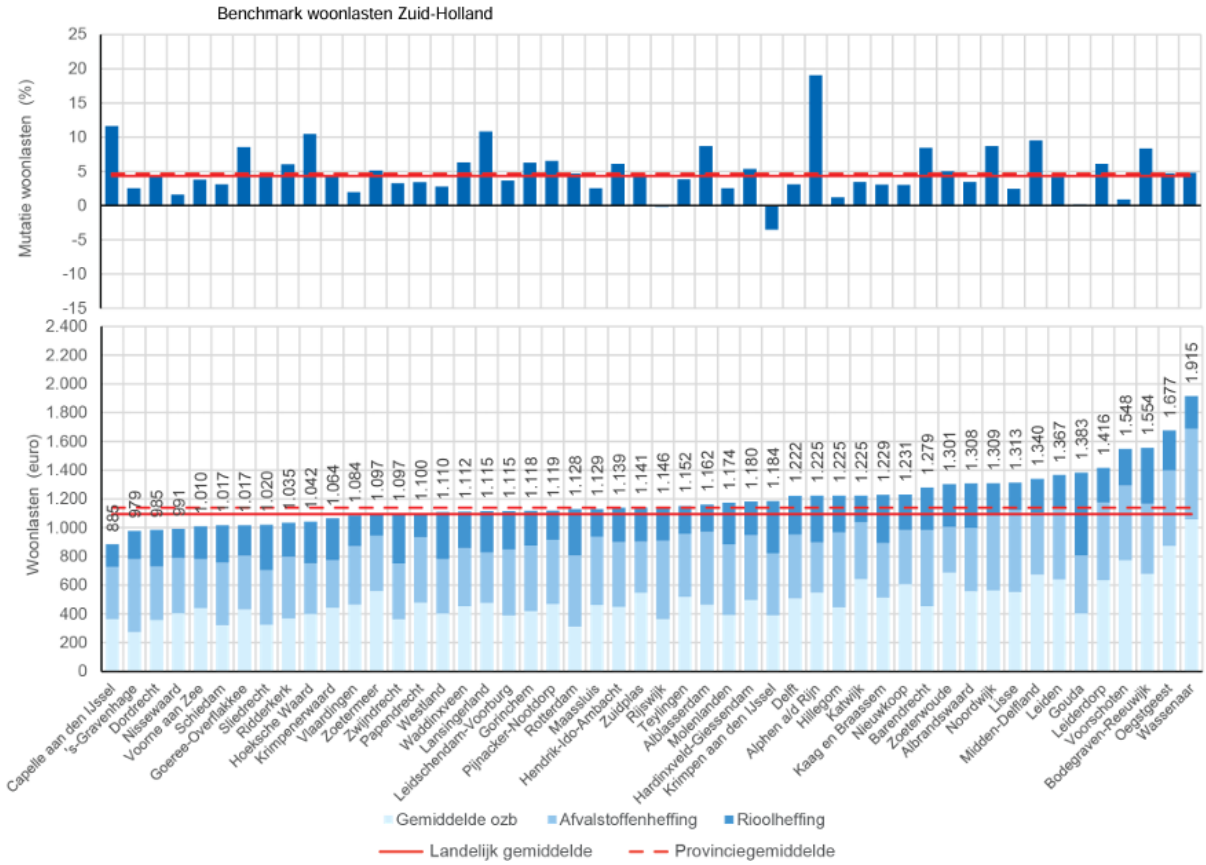
Tot en met 2019 gold de zogenoemde 'macronorm'. Dit was een afspraak tussen de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) en de Rijksoverheid over de maximale stijging van de landelijke opbrengst onroerendezaakbelastingen (OZB).
Deze macronorm bepaalde de maximale jaarlijkse stijging van de ozb-opbrengsten van alle gemeenten samen en stamde uit 2007.

In 2014 is uit onderzoek gebleken dat de macronorm geen effectief instrument is, omdat de norm niet heeft bijgedragen aan de gematigde lastenontwikkeling, daar de besluitvorming over tarieven in gemeenten in de eerste plaats geënt is op lokale afwegingen.

Sinds die tijd is de vergelijking van de lokale lasten, OZB, afvalstoffen- en rioolheffing, tussen gemeenten volgens het Rijk beter mogelijk geworden. Onder meer door de jaarlijkse Atlas van de lokale lasten van het COELO en de wettelijke verplichting om in de gemeentebegroting de ontwikkelingen toe te lichten.

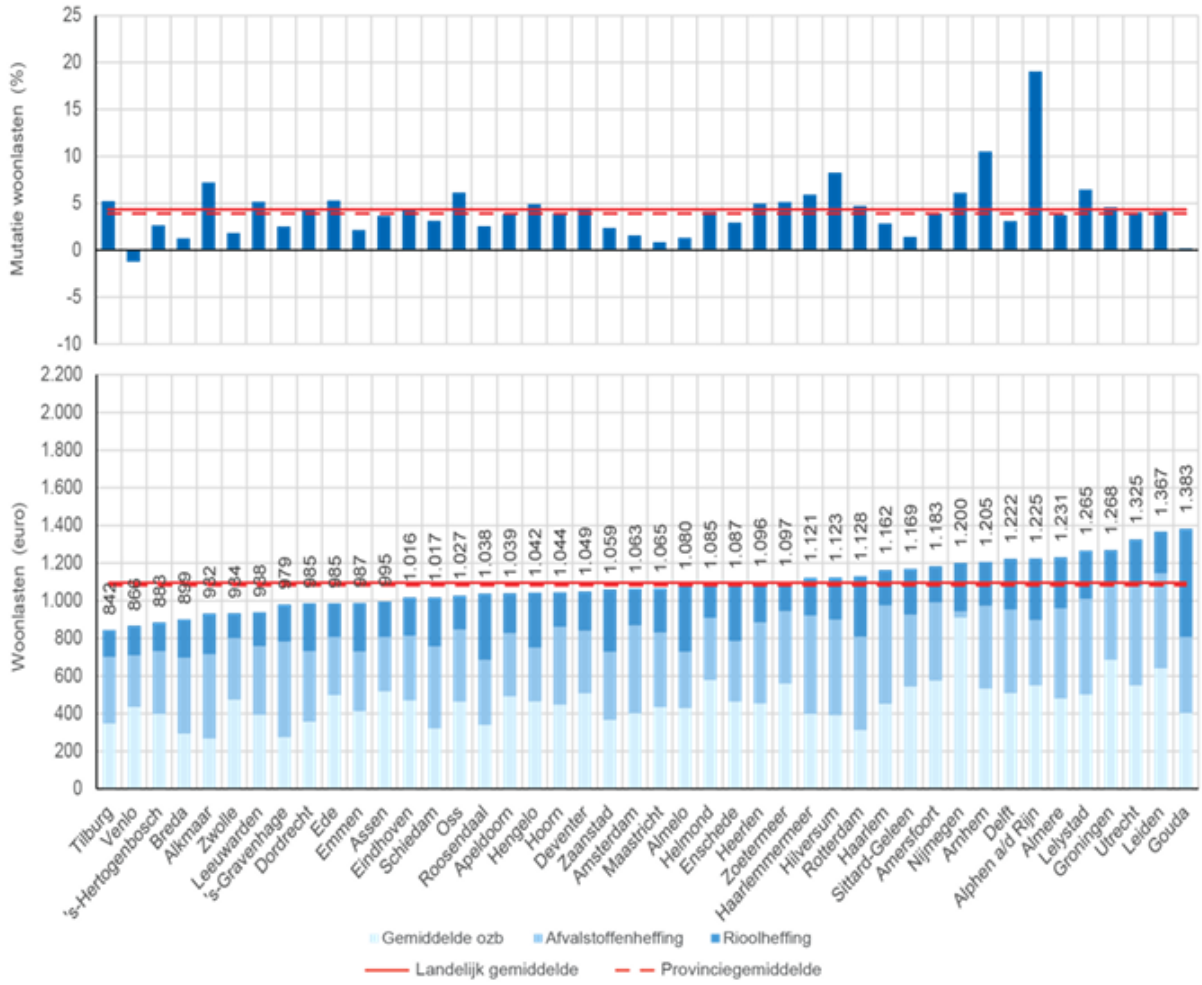
De benchmark beoogt door middel van meer vergelijking, de informatievoorziening over de ontwikkeling van de lokale lasten te bevorderen. De benchmark vergelijkt voor alle gemeenten binnen een provincie de hoogte van de woonlasten voor meerpersoonshuishoudens met een koopwoning. De woonlasten zijn de som van de gemiddeld betaalde ozb, de afvalstoffenheffing en de rioolheffing minus een eventuele heffingskorting.

In de benchmark voor 2026, opgenomen in de Coelo atlas 2026 vanaf pagina 187, wordt een vergelijking van de gemeentelijke woonlasten en de gemeentelijke tariefontwikkeling per provincie gegeven, net als de landelijke en provinciale gemiddelden. Middels de (grafische) vergelijking voor Zuid-Holland op pagina 194 worden de onderlinge verschillen tussen gemeenten inzichtelijk gemaakt. Het overzicht vergelijkt binnen de provincie het cumulatief bedrag van de drie heffingen per gemeente, minus de tegemoetkoming in de woonlasten (heffingskorting) voor 2026 en de mutatie van de woonlasten per gemeente ten opzichte van 2025.

De figuren bieden de mogelijkheid om de gemeenten op verschillende punten te vergelijken. De positie op de x-as (hoe ver naar rechts staat de gemeente?) geeft informatie over de hoogte van de gemeentelijke woonlasten in vergelijking met die van de andere gemeenten in de provincie. De horizontale rode lijnen laten zien in hoeverre de gemeentelijke woonlasten en de mutatie afwijken van het gemiddelde in Nederland (doorgetrokken rode lijn) en de provincie (gestippelde rode lijn). Het gemiddelde voor Nederland bedraagt € 1.095 en voor Zuid-Holland is dit € 1.138. Het stijgingspercentage ten opzichte van 2025 bedraagt landelijk 4,3% en voor Zuid-Holland 4,4%.
Verder kan de hoogte van de ozb, afvalstoffenheffing en rioolheffing worden vergeleken.
Enkele gemeenten hanteren een korting op de totale aanslag (heffingskorting). De hoogte van de heffingskorting wordt weergegeven met een oranje balkje. Het bedrag van de heffingskorting is verrekend met de gemiddeld betaalde ozb, de afvalstoffenheffing en de rioolheffing in de gemeente door het gekorte bedrag te delen door drie en dit in mindering te brengen op de drie betaalde bedragen.

Naast de vergelijking per provincie wordt ook een overzicht op G40-G4niveau gepresenteerd.

Overige lokale heffingen

Hondenbelasting

De Gemeentewet regelt dat gemeenten een belasting mogen heffen op het houden van honden. De hondenbelasting is een zuivere belasting die, net als de onroerende-zaak-belastingen, naar de algemene middelen van de gemeente vloeit.
Voor 2027 zullen de tarieven verhoogd worden met 2,3% zoals vastgesteld in de Kaderbrief 2027.

Reinigingsrechten

Voor het ophalen van afval bij niet-woningen (winkels, bedrijven, buurtcentra, etc.) kunnen gemeenten een reinigingsrecht heffen. Wettelijk uitgangspunt is dat de opbrengst niet hoger mag zijn dan de kosten ter zake. Gemeenten hebben niet de verplichting om afval bij bedrijven in te zamelen. Dit in tegenstelling tot het inzamelen van huishoudelijk afval bij woningen. Bedrijven dienen zelf zorg te dragen voor het afvoeren van het afval en kunnen hiervoor een contract aangaan met een erkende afvalinzamelaar.
Voor 2027 zullen de tarieven verhoogd worden met 2,3% zoals vastgesteld in de Kaderbrief 2027.

Reclamebelasting
Op grond van artikel 227 van de Gemeentewet kunnen gemeenten ter zake van openbare aankondigingen zichtbaar vanaf de openbare weg reclamebelasting heffen.
De reclamebelasting is een algemene belasting. De reclamebelasting kan mede worden gezien als een profijtbelasting, wanneer zij geheven wordt naar de mate waarin particulieren en bedrijven profiteren van overheidsvoorzieningen die het doen van openbare aankondigingen, zichtbaar vanaf de openbare weg, mogelijk maken.
Zo is bijvoorbeeld vanuit de profijtgedachte een hoger tarief denkbaar in het (winkel)centrum van een gemeente, waar immers het meeste effect wordt verwacht van de openbare aankondigingen (reclame-uitingen). Ook kan regulering worden nagestreefd met deze heffing door deze bijvoorbeeld te beperken tot - of een hoger tarief te hanteren in - bepaalde wijken, teneinde wildgroei van openbare aankondigingen tegen te gaan.

Verder kan de reclamebelasting zich beperken tot een deel van de gemeente, mits daarvoor een objectieve en redelijke rechtvaardiging bestaat.
Sliedrecht kent sinds 1 februari 2018 drie reclamebelastingen, namelijk Winkelgebied Burgemeester Winklerplein, Winkelgebied Kerkbuurt en Woonboulevard Sliedrecht.
Deze zijn gekoppeld aan daartoe opgerichte ondernemersfondsen.
Het doel is om met deze ondernemersfondsen het ondernemers- en verblijfsklimaat en daarmee de duurzame economische vitaliteit van deze winkelgebieden te versterken.

Havengeld
Voor het gebruik van de gemeentelijke haven of andere openbare werken en voor het gebruik van alle binnen onze gemeente gelegen openbare wateren heft de gemeente havengeld. Het uitgangspunt daarbij is dat dit maximaal kostendekkend gebeurt.
Voor 2027 zullen de tarieven verhoogd worden met 2,3% zoals vastgesteld in de Kaderbrief 2027.

Lijkbezorgingsrechten
Als gemeente heffen wij rechten voor het gebruik van de begraafplaats en voor het verlenen van gemeentelijke diensten in verband met de begraafplaats. Uitgangspunt is dat dit ten hoogste kostendekkend gebeurt.
Voor 2026 zijn de tarieven verhoogd met 2,3% zoals vastgesteld in de Kaderbrief 2027 en de reeds eerder vastgestelde stijging van 6% uit vanuit het besluit van de belastingtarieven 2025.

Leges
Leges worden geheven voor door de gemeente verleende diensten. Het uitgangspunt voor de berekening van de kostendekkendheid is toetsing op verordeningenniveau, waarbij de geraamde lasten van alle genoemde activiteiten worden gedekt door de gezamenlijke baten uit de te heffen belastingen.
Voor 2027 zullen de tarieven verhoogd worden met 2,3% zoals vastgesteld in de Kaderbrief 2027.
Uitzondering hierop zijn de tarieven die bijv. van rijkswege worden gemaximeerd.

Marktgeld
Op grond van artikel 229 van de gemeentewet kunnen gemeenten marktgeld heffen. Uitgangspunt is dat dit ten hoogste kostendekkend gebeurt.
Voor 2027 zullen de tarieven verhoogd worden met 2,3% zoals vastgesteld in de Kaderbrief 2027

Kwijtscheldingen

Als een belastingplichtige als gevolg van financiële omstandigheden niet in staat is een belastingaanslag geheel of gedeeltelijk te betalen, kan gehele of gedeeltelijke kwijtschelding worden verleend. De regels voor het toekennen worden bepaald door de rijksoverheid. Deze regels komen erop neer dat kwijtschelding mag worden verleend aan belastingplichtigen die een inkomen hebben dat niet hoger ligt dan 90% van de bijstandsnorm. Gemeenten mogen hier in die zin van afwijken, dat deze inkomensgrens wordt verruimd naar 100% van de bijstandsnorm. Onze gemeente hanteert de zogeheten 100%-norm, wat betekent dat inwoners met een inkomen op bijstandsniveau in beginsel voor kwijtschelding in aanmerking komen. Tevens vindt een vermogenstoets plaats. Onlangs is de wettelijke vermogensnorm verhoogd. Ook hier geldt dat de gemeente de ruimste norm toepast.
Een groot deel van de kwijtscheldingen wordt geautomatiseerd getoetst. Het doel hiervan is om zo de administratieve lasten voor de burger te verminderen.

Gemeenten mogen zelf bepalen voor welke belastingen kwijtschelding wordt verleend. Er kan kwijtschelding worden verleend voor:

Sliedrecht
- Onroerendezaakbelastingen
- Afvalstoffenheffing
- Rioolheffing
- Hondenbelasting (tot maximaal de helft van de verschuldigde belasting voor de eerste hond)

Naar verwachting wordt in 2027 voor de volgende bedragen kwijtschelding verleend:

x € 1.000	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Afvalstoffenheffing	186	161	161
Rioolheffing	63	53	53
Hondenbelasting	3	3	3
Totaal	**252**	**217**	**217**

Kostendekkendheid

Voor gemeentelijke heffingen geldt de wettelijke eis van maximaal kostendekkende tarieven. In de onderstaande tabel hebben we de kostendekking voor 2027 inzichtelijk gemaakt. In de begroting is uitgegaan van de reguliere tariefstijgingen van 2,3% (lijkbezorging +6%, o.b.v. het besluit belastingverordeningen 2025) zoals opgenomen in de kaderbrief 2027.

Bedragen * 1.000	Afvalstoffen-heffing 2027	Reinigings-rechten 2027	Rioolheffing 2027	Lijkbezorgings-rechten 2027	Havengelden 2027	Marktgelden 2027
Kosten taakveld	2.814	327	3.285	776	81	32
Inkomsten taakveld	240	17	44	158	4	0
Netto kosten	2.573	310	3.241	618	76	32
Overhead	680	180	362	442	19	19
BTW	440	0	364	0	0	0
Totale overige kosten	3.693	490	3.968	1.059	95	51
Opbrengst heffingen	3.676	489	3.958	1.001	78	50
Dekking	100%	100%	100%	94%	82%	99%

Bedragen * 1.000	Leges totaal 2027	Leges Hoofdstuk 1 Algemene dienstverlening 2027	Leges Hoofdstuk 2 Omgevings wet 2027	Leges Hoofdstuk 3 Diensten-richtlijn 2027
Kosten taakveld	2.241	1.458	757	26
Inkomsten taakveld	0	0	0	0
Netto kosten	2.241	1.458	757	26
Overhead	550	0	532	19
BTW	0	0	0	0
Totale overige kosten	2.791	1.458	1.288	45
Opbrengst heffingen	1.309	819	484	6
Dekking	47%	56%	38%	12%

Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding

In de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing wordt ingegaan op de bestaande risico's binnen de gemeente en het vermogen om deze risico's (financieel) op te vangen op het moment dat de risico's zich daadwerkelijk voordoen. De relevante kaders zijn vastgelegd in de nota Weerstandsvermogen en risicobeheersing (vastgesteld september 2020). Dit is verder aangescherpt met behulp van het amendement 'Algemene risicoreserve', zoals dat is aangenomen bij de behandeling van de Begroting 2021. Met het vaststellen van de Nota Reserves en Voorzieningen (juni 2023) is één-op-één verwerking van het amendement vervallen. De intentie van het amendement is verwerkt in de nota Reserves en Voorzieningen.

Daarnaast is op 8 juli 2025 de motie 'Voorzien en voorkomen' aangenomen. Hierin verzoekt de raad om met een voorstel te komen om in raadsvoorstellen de paragraaf risico's zodanig vorm te geven, dat de raad in staat wordt om bij besluitvorming zaken als: risico identificatie, risicokwalificatie , de te nemen beheersmaatregelen en de financiële dekking, op een goede manier te kunnen laten meewegen.

De paragraaf is onderverdeeld in vijf blokken:

- Het risicoprofiel, hier wordt ingegaan op de bestaande risico's;
- De weerstandscapaciteit, hier wordt bepaald wat de ruimte is om risico's op te vangen;
- De ratio weerstandsvermogen, hier wordt beoordeeld in hoever de risico's in verhouding staan tot de weerstandscapaciteit;
- De financiële kengetallen, hier wordt bovenstaande in een breder (vanuit het BBV) verplicht perspectief geplaats;
- De reserve Koers 2030, hier wordt inzicht gegeven in de opbouw de reserve.

Risicoprofiel

Het risicoprofiel wordt bottom-up opgebouwd. Alle risico's met een ingeschatte impact van groter dan € 10.000 worden hierbij meegenomen. Per risico wordt vervolgens bepaald of het een incidenteel, of een structureel risico betreft. Een structureel risico wordt voor 2,5 jaar opgenomen in het risicoprofiel. Er is daarmee 2,5 jaar (gewogen) budget gereserveerd om voor een dergelijk risico een structurele oplossing te vinden. Dit is nodig omdat de weerstandscapaciteit niet structureel kan worden aangesproken.

Per risico wordt vervolgens bepaald hoe groot de kans van optreden is. Hierbij wordt onderscheid gemaakt in vier klassen:

klasse	Omschrijving	Percentage
I	"Onwaarschijnlijk / klein"	12,5%
II	"Mogelijk"	37,5%
III	"Aanzienlijk"	62,5%
IV	"Waarschijnlijk"	87,5%

Dit levert vervolgens per risico een bedrag op. Met behulp van zeven risico gebieden zijn deze in onderstaande tabel weergegeven:

Bedragen x € 1.000

Nr.	Risicogebied	B2026	JR2025	B2027
1	Organisatierisico's	1.998	1.688	1.630
2	Algemene uitkering	4.170	4.012	2.753
3	Verbonden partijen	2.127	2.127	2.127
4	Garantstellingen	51	59	57
5	Dividend en renterisico's	2.303	1.910	1.028
6	Projectrisico's	1.803	6.672	6.610
7	Overige risico's	679	679	398
	TOTAAL ONGEWOGEN RISICO	**13.131**	**17.147**	**14.602**

	B2025	JR2025	B2027
BENODIGDE WEERSTANDSCAPACITEIT (80% van het ongewogen risico)	**10.505**	**13.718**	**11.681**

*De berekening van het weerstandsvermogen is een statische berekening. Dit heeft tot gevolg dat je de ontwikkeling moet volgen aan de hand van de behandeling van de P&C documenten in de tijd (in plaats van te spiegelen met de begroting). De meest recente berekening was die bij de JR2025. In de tabel zijn de drie meest recente bepalingen weergegeven.

Het laatste risicoprofiel van de gemeente Sliedrecht is vastgelegd in de jaarrekening 2025 welke door de raad op 30 juni 2026 definitief is vastgesteld. In de jaarrekening 2025 bedroeg het totale risico € 17,1 miljoen. Het risicoprofiel in deze begroting is ingeschat op € 14,6 miljoen. Het totale risico is daarmee verlaagd met € 2,5 miljoen. Deze verlaging hangt samen met een verlaging van de risico's bij dividend en renterisico's en de algemene uitkering.

Tenslotte is één groot risico wat niet is gekwantificeerd, maar wat wel benoemd moet worden. Steeds vaker treffen we in Sliedrecht met PFAS vervuilde grond aan. Wanneer je met deze grond aan het werk wilt ontstaan er vragen waarbij elk antwoord meer budget vraagt dan het gaan werken met schone grond.

De vijf risico's met het hoogste risicobedrag (omvang risico x kans van optreden) worden nader toegelicht. Hiermee wordt 89% van het totale risicobedrag verklaard.

1. Projecten, € 6.610.000 (Projectrisico's)
Het succesvol uitvoeren van projecten gaat naast het realiseren van je inhoudelijke doelstellingen over het kunnen beheersen van je risico's. Het uitvoeren van projecten gaat inherent gepaard met risico's. Deze risico's bestaan bijvoorbeeld uit:

- Risico's die verband houden met de aard van het plan, bijvoorbeeld de aannamen over noodzakelijke werkzaamheden in verband met voorbelasting;
- Risico's die verband houden met het tijdstip van realisatie van het plan: veel plannen schuiven door, in afwachting van betere tijden. Dit kan leiden tot hogere rentekosten en werken door in de waarde van het plan;
- Risico's die verband houden met gehanteerde parameters, bijvoorbeeld indexering van prijzen en rentestanden.

2. Gemeentefonds, € 2.753.000 (Algemene uitkering)
De herijking van het gemeentefonds is doorgevoerd. Het effect is op dit moment beperkt tot € 37,50 per inwoner met behulp van een zogenaamde suppletie uitkering binnen het gemeentefonds. De minister heeft besloten om de volgende stappen te zetten in het effectueren van de herverdeling. Tot op heden is dit door het Rijk echter 'bevroren' tot aan 2029. In de voorliggende gemeentelijke begroting loopt het negatieve effect van de herverdeling in het gemeentefonds vanaf 2029 op met € 15 per jaar per inwoner tot € 67,5 per inwoner per jaar vanaf 2030.

3. Verbonden partijen, € 1.627.000 (Verbonden partijen)
Er is sprake van een algemeen risico door deelname aan een gemeenschappelijke regeling. Negatieve exploitatieresultaten worden doorgelegd naar de eigenaren, de gemeenten. De totale bijdrage aan verbonden partijen bedraagt in 2027 naar verwachting € 53,0 miljoen. In het risico houden we rekening met een overschrijding van 2,5% van deze bijdrage.

Daarnaast is vanaf 2028 een risico opgenomen ten aanzien van de jeugdzorg, omdat de financiering van jeugd vanaf dat jaar veranderd.

4. Dekking overhead begroten, € 1.183.000 (Organisatierisico's)
In Sliedrecht brengen we een gedeelte van de overhead ten laste van de grondexploitaties en investeringen. Als gevolg van het ravijnjaar hebben we als maatregel met ingang van 2026 hiervoor een jaarlijkse 'opbrengst' van € 1,7 miljoen begroot. De realisatie van dit bedrag is afhankelijk van de hoeveelheid uren die gemaakt worden door het ambtelijk apparaat op grondexploitaties en investeringen.

5. Treasury, € 880.000 (Dividend en rente)
De in de begroting opgenomen ambities kennen een groot liquiditeitsbeslag, er is veel geld nodig. Geld dat (op termijn) niet allemaal op de bank staat. De uiteindelijk te betalen rente is afhankelijk van twee factoren. Het tempo waarmee investeringen gerealiseerd worden en de stand van de rente. Beide factoren zijn verre van stabiel en resulteren bij elke nieuwe berekening weer in een nieuwe waarde. Wanneer de rente hoger uitvalt dan begroot en wanneer alle investeringen conform planning worden gerealiseerd dan ontstaan er meer rentekosten dan begroot. Daarnaast hebben we als gevolg van het ravijnjaar als maatregelen met ingang van 2026 ons verwachte dividend en de opbrengst kasgeld meer risicovol begroot.

Weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit beschrijft het vermogen om de financiële effecten van risico's die zich voordoen op te vangen. De weerstandscapaciteit bestaat (conform de nota Weerstandsvermogen en risicobeheersing) uit het saldo van de algemene reserve, de reserve weerstandsvermogen, de niet beklemde bestemmingsreserves en de opgenomen post voor onvoorzien. Daarnaast wordt voor de weerstandscapaciteit in Sliedrecht 20% van de niet benutte belastingcapaciteit en 20% van de stille reserves gerekend. De resulteert in de onderstaande weerstandscapaciteit. Voor de Begroting 2027 zijn twee vergelijkende standen opgenomen. De stand 31-12-25 betreft de één-op-één aansluiting met het boekwerk. De stand 01-01-26 betreft de stand zoals die resulteert na de besluitvorming over de resultaatbestemming 2025.

Bedragen x € 1.000

	Onderdeel	JR2025 (31-12-26)	JR2025 (01-01-26)	B2027
1	Algemene reserve	14.765	10.654	6.979
2	Onvoorzien	0	0	61
3	20% van de stille reserves	1.849	1.849	1.849
4	20% van de onbenutte belastingcapaciteit	557	557	584
	Totaal	**17.171**	**13.060**	**9.473**

1. Algemene reserve
De hier gehanteerde stand van de algemene reserve wijkt af van de gepresenteerde stand in de tabel onder Reserves en voorzieningen. Dit verschil wordt veroorzaakt doordat het geraamde rekening resultaat 2026 in de tabel onder Reserves en voorzieningen niet is meegenomen, maar dat daar hier wel rekening mee is gehouden. Dit omdat dit een reëler beeld geeft van het beschikbare weerstandsvermogen. Het daadwerkelijke resultaat 2026 is logischerwijs nog onbekend waardoor de uiteindelijke stand op 1 januari 2027 gaat afwijken.

2. Onvoorzien
Dit betreft het begrote bedrag onvoorzien in 2027.

3. 20% van de stille reserves
Doordat bezittingen tegen historische kostprijs moeten worden opgenomen op de balans (voorschrift BBV) is er sprake van zogenaamde stille reserves. Het gevolg hiervan is dat eventuele waardeontwikkeling niet zichtbaar is (een eventuele daling wel, want die moet direct worden afgeboekt). Een voorbeeld waarbij dit duidelijk werd is de verkoop van Eneco. Strikt gezien werd de gemeente hiervan niet rijker. Iets wat eigendom was van de gemeente (met de bijbehorende waarde) werd omgezet in geld. We onderkennen een tweetal stille reserves allereerst in het vastgoed bezit (€ 1,3 miljoen) en ten tweede in het aandelen bezit (€ 0,5 miljoen). Samen resulteren deze stille reserves in een weerstandscapaciteit van € 1,8 miljoen.

Stille reserve vastgoed
Op vastgoed is een verschil te maken tussen vastgoed waarvoor een, wat de omvang betreft, redelijke markt is zoals voor woningen en kantoren, en vastgoed waarvoor een beperkte markt is zoals voor zwembaden en sportvoorzieningen. Voor de inschatting van de stille reserve vastgoed kan een vergelijking gemaakt worden van de WOZ-waarde en de boekwaarde. Hierbij is de WOZ waarde voor het vastgoed waarvoor een beperkte markt is, uit voorzichtigheidsprincipe uitgegaan van een executiewaarde van 70% van de WOZ-waarde. Uit deze vergelijking rolt een stille reserve van € 6,7 miljoen, waarvan 20% is opgenomen in de weerstandscapaciteit (€ 1,3 miljoen).

Stille reserve aandelen
De gemeente bezit aandelen van de Bank Nederlandse Gemeenten, ROM-D, Oasen en Stedin. De aandelen BNG kennen volgens het jaarverslag 2025 van de BNG een waarde van afgerond € 81,77 per aandeel. Uitgaande van deze waarde bestaat een stille reserve in de aandelen BNG van afgerond € 2,5 miljoen, waarvan € 0,5 miljoen is opgenomen in de weerstandscapaciteit.

4. 20% van de onbenutte belastingcapaciteit
De wijze waarop het gemoeide bedrag van de onbenutte belastingcapaciteit moet worden bepaald is beschreven in de regelgeving omtrent een eventuele artikel 12 status van een gemeente. Om hiervoor in aanmerking te komen moet de OZB-opbrengst eerst worden verhoogd tot 120% van het landelijk gemiddelde.

Het bepalen van de onbenutte belastingcapaciteit betreft een complexe berekening welke voor Sliedrecht resulteert in een bedrag van € 2,8 miljoen. Dit resulteert in een weerstandscapaciteit van € 0,6 miljoen.

Ratio weerstandsvermogen

Om te bepalen hoe de verhouding is tussen de benodigde weerstandscapaciteit en de beschikbare weerstandscapaciteit gebruik je de ratio voor het weerstandsvermogen (weerstandsratio). De weerstandsratio bereken je door de beschikbare weerstandscapaciteit te delen door de benodigde weerstandscapaciteit. Als streefwaarde voor het weerstandsvermogen hanteert Sliedrecht een ratio van minimaal 1,0. Daarmee is voldoende dekking voor het totale risicoprofiel aanwezig en wordt niet onnodig beslag gelegd op middelen die ten behoeve van de beleidsdoelstellingen kunnen worden ingezet. De berekening van de ratio weerstandsvermogen ziet er als volgt uit:

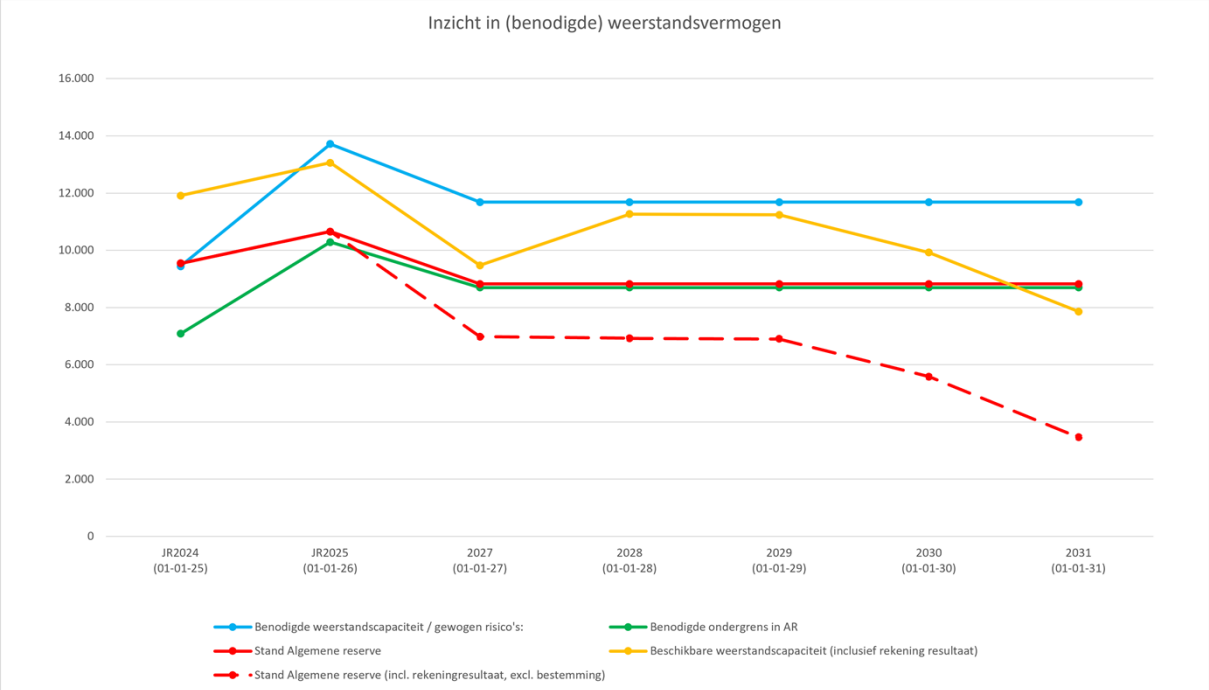
Bedragen x € 1.000

	Onderdeel	JR2025 (31-12-26)	JR2025 (01-01-26)	B2027
1	Totaal ongewogen risico's	17.147	17.147	14.602
2	Afslag van 20%	-3.429	-3.429	-2.920
3	Benodigde weerstandscapaciteit (1-2)	13.718	13.718	11.682
4	Beschikbare weerstandscapaciteit	17.171	13.060	9.473
5	**Ratio weerstandsvermogen (4/3)**	**1,25**	**0,95**	**0,81**

De ratio is ten opzichte van de Jaarrekening 2025 verder gedaald naar 0,81 en voldoet daardoor niet meer aan de norm. De daling is het gevolg van inzet van de Algemene Reserve. De afname van de risico's dempt dit effect in enige mate. Als oplossing voor deze te lage ratio zijn wij, conform de nota Weerstandsvermogen en risicobeheersing, voornemens in de Winternota 2026 de begrote storting aan de reserve Koers 2030 terug te draaien (gelijk aan mutatie 2 in deze begroting). De ratio stijgt daardoor naar 0,98 en bereikt daarmee (nagenoeg) het minimale niveau.

Tegelijkertijd willen we een meer fundamentele evaluatie uitvoeren van de wijze waarop de weerstandsratio tot stand komt. Er is de afgelopen vijf jaar namelijk nog nooit rechtstreeks een bedrag aan de algemene reserve onttrekken vanwege een risico dat zich voordoet. Dit roept de vraag op, of dat er niet teveel vermogen wordt afgezonderd. Bij deze evaluatie kan ook de reserve Koers 2030 worden betrokken. In ieder geval het nog niet verdeelde deel kan je ook zien als weerstandsvermogen.

De bepaling van de weerstandsratio is per definitie gebonden aan een moment in de tijd. Het is daarom relevant om naast de stand op een moment beeld te hebben bij het verloop vanuit het verleden naar de toekomst. In onderstaande tabel brengen we dat in beeld.

De grafiek bevat vijf lijnen waarbij de belangrijkste conclusies zijn:

- De beschikbare weerstandscapaciteit is lager dan de benodigde weerstandscapaciteit (daarom het voorstel om bij de Winternota niet te storten in de Koers 2030, waardoor de gele lijn vanaf 2027 omhoog komt);
- De stand van de algemene reserve (inclusief verwacht resultaat) is lager dan de ondergrens.

Financiële kengetallen

In de P&C-documenten moet een gemeente verplicht ingaan op de financiële kengetallen. Deze kengetallen geven een beeld van de financiële situatie waarin een gemeente zich bevindt. Het betreft de volgende kengetallen: netto schuldquote, solvabiliteitsratio, grondexploitatie, structurele exploitatie ruimte en de gemeentelijke belastingcapaciteit.

De netto schuldquote is de netto schuld als aandeel van de inkomsten. Het geeft aan of een gemeente investeringsruimte heeft. Het zegt daarnaast iets over de flexibiliteit van de begroting: veel schulden en kapitaallasten leiden tot een inflexibele begroting. Een netto schuldquote tussen de 90% en 130% wordt gezien als voldoende. Een lagere netto schuldquote dan 90% wordt gezien als goed.

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen op langere termijn te voldoen. Het geeft de verhouding tussen het eigen vermogen en het totale vermogen weer. Een percentage van 20% tot 50% wordt als voldoende gezien.

Het kengetal grondexploitatie geeft een indicatie van de verhouding van de in exploitatie genomen gronden ten opzichte van de totale baten. Het geeft een indicatie of een gemeente veel geld in grond heeft geïnvesteerd, geld dat in de toekomst moet worden terugverdiend. Een kengetal grondexploitatie lager dan 20% wordt gezien als goed.

De structurele exploitatieruimte geeft weer hoe groot de structurele vrije ruimte binnen de jaarrekening. Een kengetal groter dan 0 duidt op structurele ruimte.

De belastingcapaciteit maakt inzichtelijk welke mogelijkheden de gemeente heeft voor het genereren van hogere baten. Dit kengetal geeft weer hoe de belastingdruk zich verhoudt tot het landelijk gemiddelde. De woonlasten van een gezin bij gemiddelde WOZ-waarde worden afgezet tegen het landelijk gemiddelde. Is het kengetal lager dan 100%, dan zijn de woonlasten lager dan gemiddeld in Nederland. Het verschil tussen het kengetal en 100% geeft de ruimte aan om de belastingen te verhogen tot het gemiddelde.

In onderstaande tabel is dit schematisch weergegeven:

Kengetal	Categorie A	Categorie B	Categorie C
1. Netto schuldquote			
a. zonder correctie doorgeleende gelden	< 90%	90-130%	> 130%
b. met correctie doorgeleende gelden	< 90%	90-130%	> 130%
2. Solvabiliteitsratio	> 50%	20-50%	< 20%
3. Grondexploitatie	< 20%	20-35%	> 35%
4. Structurele exploitatieruimte	> 0%	0%	< 0%
5. Belastingcapaciteit	< 95%	95-105%	> 105%

Bij de Begroting 2027 horen de volgende financiële kengetallen:

Financieel kengetal			Begroting		Meerjarenraming		
	JR2025	B2026	B2027	categorie	B2028	B2029	B2030
Netto schuldquote	27%	25%	21%	A	21%	35%	52%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	25%	23%	19%	A	18%	32%	50%
Solvabiliteitsratio	45%	64%	63%	A	64%	56%	47%
Grondexploitatie	8%	3%	-5%	A	0%	2%	4%
Structurele exploitatieruimte	5,27%	2,29%	0,30%	A	0,35%	-0,88%	-1,57%
Belastingcapaciteit	93%	93%	93%	A	93%	93%	93%

Beschouwing financiële kengetallen
Eén kengetal in een enkel jaar geeft op zich nog niet veel informatie. Deze moeten vooral in samenhang worden gezien en naast de stand is vooral het verloop relevant op te bepalen welke ontwikkelingen spelen.

Netto schuldquote
De waarde van de netto schuldquote valt in categorie A. De ambities uit Koers 2030 vragen forse investeringen dit is terug te zien in het oplopen van de netto schuldquote.

Solvabiliteitsratio
De solvabiliteitsratio valt in categorie A. Waarbij moet worden aangetekend dat de begroting de laatste jaren een positiever beeld laat zien ten aanzien van dit kengetal dan de rekening.

Grondexploitatie
Dit kengetal valt in categorie A, in 2027 is de waarde zelfs negatief. Dit wordt veroorzaakt doordat er in die jaren naar verwachting meer opbrengsten, dan kosten zijn in het totale grondbedrijf.

Structurele exploitatieruimte
In 2027 en 2028 is er sprake van structurele exploitatieruimte. Vanaf 2029 is dat niet mee het geval.

Gemeentelijke belastingcapaciteit
De gemeentelijke belastingcapaciteit ligt op 93%. De onderliggende berekening is gebaseerd op de Coelo Atlas 2026 en daarmee op de tarieven 2026. Het kengetal dat hoort bij 2027 kan nog niet worden uitgerekend, omdat de tarieven voor 2027 nog niet bekend zijn.

Koers 2030

Een volledig zicht op het vermogen is niet compleet zonder inzicht in de reserve Koers 2030. De reserve Koers 2030 is bedoeld om doelen uit de Koers 2030 te kunnen realiseren. Inzet vindt plaats voor specifiek goedgekeurde projecten, danwel programma's.

In onderstaande tabel zijn de nog niet verdeelde middelen verdeeld naar de gereserveerde bestemmingen. Wanneer de bedragen op een regel muteren is er reeds een raadsbesluit over de opgenomen mutaties en is het college bevoegd de middelen uit te geven.

Bedragen x € 1.000

ONDERDEEL	JR2023	JR2024	JR2025	31-12-26	31-12-27	31-12-28	31-12-29
Nog niet verdeelde middelen	4.901	1.755	5.751	9.694	9.394	9.394	9.394
Sliedrecht Buiten	10.056	10.056	10.056	10.056	10.056	10.056	10.056
Raadhuis	4.000	4.000	4.000	2.885	1.470	670	670
Burgemeester Winklerplein	2.247	2.247	2.247	2.247	2.247	2.247	2.247
Sliedrechters schuldenvrij en actief	730	542	371	141	0	0	0
IKC Valkweg	0	0	0	365	365	365	365
De Driehoek	0	0	350	350	350	350	350
Begraafplaats*	0	0	0	204	204	204	204
programma Ruimtelijke Vernieuwing - programmakosten	900	414	214	0	0	0	0
programma Ruimtelijke Vernieuwing - zwembad	0	450	450	450	450	450	450
programma Ruimtelijke Vernieuwing - Noord	0	2.145	2.145	0	0	0	0
programma Ruimtelijke Vernieuwing - Noord zuid verbinding	0	2.200	2.825	0	0	0	0
programma Ruimtelijke Vernieuwing - boekwaarde Lockhorst	0	4.500	4.500	0	0	0	0
programma Ruimtelijke Vernieuwing - BHS	700	700	700	505	505	505	505
Ruimtelijk vernieuwingsfonds	133	125	0	0	0	0	0
	23.667	**29.134**	**33.609**	**26.897**	**25.041**	**24.241**	**24.241**

Toelichting (op de stand per 31/12/2026)

Sliedrecht Buiten
Als onderdeel van het raadsbesluit over het krediet voor de realisatie van Sliedrecht Buiten is ter dekking hiervan afgerond € 10 miljoen gereserveerd.

Raadhuis
Als onderdeel van de raadsbesluiten over de kredieten voor het raadhuis is ter dekking hiervan € 4 miljoen gereserveerd. Per jaar wordt op basis van de daadwerkelijk gemaakte kosten op de kredieten een boeking gemaakt naar de reserve Afschrijving (economisch nut), waardoor het saldo afneemt.

Burgemeester Winklerplein
Voor de bekostiging van de aanpak en hernieuwde inrichting van het Burgmeester Winklerplein is afgerond € 2,2 miljoen gereserveerd.

Sliedrechters schuldenvrij en actief
Bij de behandeling van de kadernota 2022 is een amendement aangenomen om het Eneco miljoen in te zetten voor financieel kwetsbare inwoners. In 2027 zal het restant van dit miljoen gebruikt worden.

IKC Valkweg
Als onderdeel van het raadsbesluit waarin het krediet beschikbaar is gesteld voor het Integraal Kindcentrum Valkweg is € 365.000 gereserveerd voor het afboeken van de resterende boekwaarde van de bestaande panden.

De Driehoek
De gebiedsvisie voor de Driehoek is vastgesteld. Er is een grondexploitatie in voorbereiding. Om het verwachte incidentele tekort in deze grondexploitatie te dekken is hiervoor € 350.000 gereserveerd.

Begraafplaats
Het totale project Begraafplaats is nagenoeg afgerond. Het restant van het budget van € 5,4 miljoen is nog beschikbaar binnen de reserve Koers 2030.

programma Ruimtelijke Vernieuwing - zwembad
Als onderdeel van het raadsbesluit waarin het voorbereidingskrediet beschikbaar is gesteld voor een nieuw zwembad, is ter dekking hiervan € 450.000 gereserveerd.

programma Ruimtelijke Vernieuwing - Binnenstedelijke Herstructurering
Als onderdeel van het raadsbesluit waarin de Stedenbouwkundige Visie Binnenstedelijke Herstructurering Sliedrecht is vastgesteld, is ter dekking van onder andere de voorbereidingskredieten voor de Maaslaan en Valkweg € 0,7 mln. gereserveerd.

programma Ruimtelijke Vernieuwing - Noord en Noord-Zuidverbinding
De bedragen die samenhingen met Sliedrecht Noord en de Noord-Zuidverbinding zijn overgeheveld naar de reserve Ontwikkeling Sliedrecht Noord.

<u>Doorgevoerde wijzigingen in de Begroting 2027</u>
Met het vaststellen van de Begroting 2027 is bovenstaande tabel op een viertal punten aangepast:

- De begrote stortingen zijn teruggedraaid. De begrotingssaldi van 2027 en 2028 geven niet de ruimte om degelijke bedragen (€ 1,9 miljoen 2027 en € 0,5 miljoen 2028) te storten;
- Het restant van de reservering voor Sliedrechters schuldenvrij en actief wordt in 2027 onttrokken;
- Vanuit de nog niet verdeelde middelen is € 0,3 miljoen onttrokken voor het programmabureau Ruimtelijke vernieuwing;
- Een deel van de gereserveerde middelen voor het raadhuis worden op basis van het gevoteerde krediet gestort in de reserve Afschrijving (investeringen economisch nut).

Daarnaast wordt voorgesteld om de reserve Ontwikkeling Sliedrecht Noord in te stellen. Dit leidt er toe dat er diverse gereserveerde middelen voor de ontwikkeling van Sliedrecht Noord uit de reserve Koers 2030 verdwijnen tussen de JR2025 en de stand van 31-12-2026. De middelen (programma Ruimtelijke Vernieuwing: Noord, Noord-Zuidverbinding, boekwaarde Lockhorst) worden ingebracht in

de reserve Ontwikkeling Sliedrecht Noord. Dit met als doel de transparantie omtrent de gemoeide middelen te vergroten en daarmee de kaderstellende rol van de gemeenteraad.

Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen

Inleiding

De gemeente beheert de openbare ruimte waarin veel activiteiten plaatsvinden. Wonen, werken en recreëren bijvoorbeeld. Voor die activiteiten zijn kapitaalgoederen als wegen, riolering, kunstwerken, groen, verlichting en gebouwen nodig. Zowel de kwaliteit van de kapitaalgoederen als het onderhoud ervan zijn bepalend voor het voorzieningenniveau en de jaarlijkse lasten.
Dit onderdeel van de begroting geeft aan voor welk ambitieniveau de gemeente heeft gekozen. Inclusief de financiële consequenties daarvan. Het door de raad gewenste onderhoudsniveau is van invloed op de lasten.
Het beleid op het onderhoud van kapitaalgoederen wordt uitgewerkt in de vorm van beleids- beheer- en onderhoudsplannen.
Het gemeentelijk beleid en beheer voor het onderhoud van kapitaalgoederen is onder andere opgenomen in:

- het 'Beheerplan Onderhoud vastgoed 2025-2028' (vastgesteld in 2025);
- het 'Onderhoudsbeleid Vastgoed 2021-2030' (vastgesteld in 2021);
- het 'Vastgoedbeleid 2021-2028' (vastgesteld in 2021);
- de 'Accommodatievisie 2024' (vasgesteld in 2024);
- het 'Water- en rioleringsplan 2024-2028' (vastgesteld in 2024);
- het 'Beleidsplan Onderhoud wegen 2026-2035' (vastgesteld in 2026) en het 'Onderhoudsplan Wegen 2026 t/m 2030' (vastgesteld in 2026);
- het 'Beleidsplan Openbare Verlichting (vastgesteld in 2025) en het 'Onderhoudsplan Openbare Verlichting (vastgesteld in 2025);
- het 'Beheerplan Onderhoud bruggen 2022-2026' (vastgesteld in 2021);
- het 'Beheerplan Onderhoud binnenhaven 2022-2026' (vastgesteld in 2021);
- het 'Groenbeleidsplan 2021-2025' (vastgesteld in 2021) en het 'Groenbeheerplan 2023-2026' (vastgesteld in 2024) en
- het 'Uitvoeringsbeleid Speel- en sportruimte Sliedrecht' (vastgesteld in 2016).

Op basis van beheerplannen ramen we jaarlijks budgetten voor het onderhoud dat we in het begrotingsjaar willen uitvoeren. Dit doen we op basis van terugkerende inspecties. Het uitgangspunt is dat er voldoende wordt gereserveerd (stortingen in onderhoudsvoorzieningen) of dat er investeringsbesluiten genomen worden voor het uitvoeren van toekomstig onderhoud.

Hieronder gaan we verder in op de kapitaalgoederen openbaar groen en speelvoorzieningen, riolering, waterbeheer, wegen, bruggen, openbare verlichting, gebouwen en binnenhaven. De begrote stortingen in de voorzieningen voor onderhoudsreserveringen zijn gepresenteerd in de tabel in deze paragraaf.

Voor het beheer en onderhoud van de openbare ruimte heeft een rekenkameronderzoek plaatsgevonden welke in 2025 in de gemeenteraad is behandeld. Daarbij is door de gemeenteraad de aanbeveling overgenomen om met meetbare doelstellingen te gaan werken. Om hier invulling aan te geven hebben we indicatoren en streefwaardes gekoppeld aan doelstellingen.

Openbaar groen en speelvoorzieningen

Groen
In 2027 starten we met het actualiseren van het groenbeheerplan. Deze is aansluitend op het groenbeleidsplan. We besteden aandacht aan de thema's biodiversiteit, klimaatadaptatie, leefbaarheid en de uitvoerbaarheid hiervan en nemen maatregelen om invasieve exoten te voorkomen en/of te beheersen. Het doel is om het groen zoveel mogelijk in te zetten met een functie, zoals het voorkomen van wateroverlast, het bevorderen van de biodiversiteit en ecologie en het leefbaar maken van de wijken door bijvoorbeeld het zorgen voor verkoeling en andere ecosysteemdiensten. De financiële middelen die nodig zijn voor het reguliere onderhoud zijn opgenomen in de exploitatiebegroting.

Verder handhaven we de huidige bomenaantallen en waar het kan vergroten we deze. We streven naar het behoud van grote bomen en bij de nieuwe aanplant van bomen houden we rekening met de toekomstige klimatologische en natuurlijke omstandigheden. We zorgen voor veilige en gezonde bomen door onze zorgplicht na te leven, boomveiligheidscontroles uit te voeren en regelmatig, cyclisch onderhoud en beheer uit te voeren.

Bij herinrichtings- en renovatiewerkzaamheden sturen we aan op een maximaal haalbare oppervlakte van functioneel groen. In 2027 wordt het bereiken van deze maximaal haalbare oppervlakte groen meegenomen bij de inrichting van projecten in de openbare ruimte en in het dagelijks reguliere onderhoud. We zijn scherp op een goede inpassing van groen in de grote ontwikkelingsprojecten. Verwijderen van groen gebeurt alleen wanneer dit écht niet anders kan. Op deze plekken komt altijd nieuw groen terug, door middel van natuurcompensatie, waarbij we de kwaliteit verbeteren ten opzichte van de eerdere situatie.

Indicatoren

- De biodiversiteit in de (ecologische) bermen kunnen we meten aan de hand van de tool nectarindex en worden gemonitord door jaarlijkse vegetatieopnames in Augustus.
- Daarnaast is het op peil houden van het aantal bomen een goede graadmeter voor een groen Sliedrecht. Het bomenbestand wordt bijgehouden op de bomenkaart en onderworpen aan boomveiligheidscontroles.
- Verder benutten we koppelkansen tussen klimaatadaptatie en biodiversiteit door vergroeningsmaatregelen aan te brengen in de buitenruimte.

Indicator	Streefwaarde 2027
Biodiversiteitsmeting ecologische bermen op basis van nectarindex	Hoger of gelijke score ten opzichte van de meting van 2026
Eerste jaars-meting met nectarindex natuurvriendelijke oever	Vastleggen van ecologische situatie jaar 1 na aanleg
Bomenbestand	10340 bomen of meer
Aanbrengen van groenblauwe structuren in de buitenruimte en meten aan de hand van oeverindex	Starten met het realiseren van een paddenpoel in Sliedrecht en ecologische 0-meting uitvoeren op beoogde locatie

Spelen
Het uitvoeringsbeleid speel- en sportruimte (2016) van de gemeente Sliedrecht is tussen 2017 en 2023 volledig gerealiseerd. De visie is hiermee concreet vormgegeven: inwoners van alle leeftijden kunnen in de openbare ruimte spelen, sporten, recreëren en elkaar ontmoeten. De mogelijkheden voor spelen en sporten zijn hiermee stevig verankerd. . Voor het beheer is een structureel budget beschikbaar. De voorzieningen worden onderhouden conform het warenwetbesluit Attractie- en Speeltoestellen (WAS) en de normen NEN-EN 1176 en NEN-EN 1177 . Zo blijven de voorzieningen duurzaam, veilig, aantrekkelijk en toegankelijk.

Indicator
Voor speel- en sporttoestellen en speelondergronden dienen te voldoen aan de warenwet attractie en speeltoestellen (WAS) en de norm NEN-EN 1176 en 1177. Jaarlijkse vindt hierop inspectie plaats op ieder speel- en sporttoestel.

Indicator	Streefwaarde 2027
Percentage dat voldoet aan de WAS en norm NEN-EN 1176/1177	100%

Riolering

In het Water- en Rioleringsprogramma (Wrp) 2024–2028 is vastgelegd hoe de gemeente Sliedrecht uitvoering geeft aan de wettelijke zorgplichten voor stedelijk afvalwater, hemelwater en grondwater, zoals opgenomen in de Omgevingswet. Daarnaast geeft het programma richting aan de ambities op het gebied van klimaatadaptatie en het beheer van oppervlaktewater.

In 2027 wordt verder uitvoering gegeven aan de maatregelen uit het huidige WRP. Tegelijkertijd worden de eerste voorbereidingen getroffen voor een nieuw Water- en Rioleringsprogramma voor de daaropvolgende planperiode.

Klimaatadaptatie blijft daarbij een belangrijk speerpunt binnen het beheer van de openbare ruimte. Bij beheer-, vervangings- en herinrichtingsprojecten worden klimaatadaptieve maatregelen waar mogelijk geïntegreerd in ontwerp en uitvoering. De nadruk ligt op een groenblauwe inrichting van de leefomgeving, waarmee wordt bijgedragen aan waterberging, het beperken van hittestress, het versterken van biodiversiteit en het vergroten van de klimaatbestendigheid van de gemeente. Voor de uitvoering van deze maatregelen is binnen het WRP structureel budget beschikbaar.

Een goed functionerend rioolstelsel vraagt om planmatig beheer en onderhoud. Om inzicht te houden in de technische en hydraulische staat van de riolering wordt jaarlijks circa 16 kilometer riool gereinigd en geïnspecteerd. Hierdoor wordt het volledige rioolstelsel eens per tien jaar in beeld gebracht. Daarnaast worden alle op de riolering aangesloten kolken tweemaal per jaar gereinigd. Deze werkzaamheden dragen bij aan een betrouwbare werking van het stelsel en beperken de kans op verstoppingen, wateroverlast en andere calamiteiten.

In samenwerking met Waterschap Rivierenland wordt gewerkt aan de actualisatie van het afvalwaterakkoord, zodat afspraken over de inzameling, het transport en de verwerking van afvalwater blijven aansluiten bij actuele ontwikkelingen en toekomstige opgaven.

De gemeente blijft investeren in onderzoek, planmatig onderhoud en de vervanging of renovatie van verouderde rioleringsvoorzieningen. Voor 2027 zijn de volgende projecten in voorbereiding of uitvoering:

- Professorenbuurt;
- P.A. de Genestetstraat;
- Baaneweer, Koningsweer en Locksweer;

- Van Goghstraat;
- Gantelweg;
- De Wiel;
- Leeghwaterstraat / Beijerinckstraat;
- De Hoven.

Daarnaast worden in Baanhoek-West extra kolken geplaatst ten behoeve van de waterpasserende bestrating en een goede afvoer van hemelwater.

De kosten voor vervangings- en renovatieprojecten worden gedekt uit de beschikbare investeringskredieten. Regulier en klein onderhoud worden bekostigd vanuit het exploitatiebudget voor riolering, dat wordt gedekt uit de rioolheffing. De kosten voor klein onderhoud vormen daarbij een substantieel onderdeel van de totale exploitatiekosten.

Indicator	Streefwaarde 2027
Percentage gereinigde en geïnspecteerde riolering	10% (16km)

Waterbeheer

De gemeente Sliedrecht is verantwoordelijk voor het beheer en onderhoud van gemeentelijke watergangen en bijbehorende kunstwerken, zoals duikers. Daarnaast voert de gemeente het onderhoud uit aan het merendeel van de binnenstedelijke A-watergangen en duikers die sinds 2015 in eigendom zijn van Waterschap Rivierenland. Hiervoor ontvangt de gemeente jaarlijks een financiële bijdrage van het waterschap. Watergangen en aanverwante assets die eigendom zijn van derden vallen buiten de gemeentelijke verantwoordelijkheid.

Het beheer van het stedelijk watersysteem is gericht op het waarborgen van voldoende waterbergingscapaciteit, een doelmatige afvoer van hemelwater en een goed functionerend watersysteem. Daarnaast wordt ingezet op het behouden en versterken van biodiversiteit en gezonde flora en fauna. Om deze functies in stand te houden, worden watergangen periodiek gekroosd, geschoond en gebaggerd. Ook worden duikers eenmaal per tien jaar geïnspecteerd, zodat groot onderhoud en eventuele vervangingsopgaven tijdig in beeld zijn en planmatig kunnen worden uitgevoerd.

Voor het baggerbeheer hanteert de gemeente een meerjarige onderhoudscyclus. Eind 2026 wordt het Beheer- en onderhoudsplan Watergangen 2026-2030 ter vaststelling aan de gemeenteraad aangeboden. Op basis van slibmetingen en bemonsteringen wordt beoordeeld of de watergangen nog voldoen aan de vastgestelde onderhoudsdiepte. Indien dit niet het geval is, worden in samenwerking met Waterschap Rivierenland in de winter van 2027-2028 baggerwerkzaamheden uitgevoerd. Hiermee wordt toegewerkt naar een goede onderhoudstoestand van de watergangen en het voldoen aan de eisen van de schouw in 2029.

De kosten van de baggerwerkzaamheden worden gedekt vanuit de egalisatievoorziening riolering. De stand van deze voorziening is naar verwachting toereikend om de geplande werkzaamheden te bekostigen. De kosten voor regulier beheer en onderhoud worden gedekt uit het jaarlijkse exploitatiebudget voor watergangen, vijvers en sloten.

Indicator	Streefwaarde
Percentage watergangen dat voldoet aan de vastgestelde onderhoudsdiepte	100% (2029)

De natuurvriendelijke oever van Sliedrecht voldoet aan minimaal 80% van de vastgestelde ecologische kwaliteitscriteria	80% (2027)
Percentage verstoppingen in duikers dat binnen 5 werkdagen wordt afgehandeld	100% (2027)

Wegen

In het najaar van 2026 wordt het geactualiseerde Beleidsplan Onderhoud Wegen 2026-2035 aan de gemeenteraad ter vaststelling aangeboden . Vooruitlopend op de vaststelling hiervan houden wij de hierin opgenomen kwaliteit en uitgangspunten aan.

Als beeldkwaliteitsniveau wordt onderhoudsniveau 'B' (Basis) aangehouden, waarbij een B+ niveau geldt voor de voetpaden en fietspaden. Wanneer de onderhoudskwaliteit lager uitkomt dan worden prioriteiten gesteld op basis van de maatregeltoets (risico gestuurd onderhoud) conform het bovengenoemde beleidsplan.

In het Onderhoudsplan Onderhoud Wegen 2026-2030 zijn het onderhoudsniveau, de kosten en de planning opgenomen. Het onderhoud aan elementenverharding en asfalt loopt zoveel mogelijk via onderhoudscontracten die meerjarig aanbesteed zijn. De kosten hiervoor worden gedekt vanuit het reguliere onderhoudsbudget voor wegen. Daarnaast beschikken we over een voorziening voor groot onderhoud wegen.

Voor de herinrichting en vervanging van wegen zijn investeringskredieten beschikbaar.
In 2027 staan de volgende projecten in voorbereiding of uitvoering gepland:

- Gefaseerd uitvoeren Vogelbuurt- Zuid
- Leeghwaterstraat
- P.A. de Genestetstraat-oost
- Baaneweer, Koningsweer en Locksweer
- Professorenbuurt-Oost
- De Wiel

Indicator
Om te bepalen of we onze doelstellingen bereiken, voeren we jaarlijks een weginspectie uit. Buiten de reguliere jaarlijkse weginspectie, worden eens in de 10 jaar de funderingen van asfaltwegen technisch geïnspecteerd.
Het percentage dat voldoet aan beeldkwaliteitsniveau B zetten we in als indicator. In 2026 streefden wij naar een verbetering van 3% en dit streven zetten wij voort om een consistente groei te tonen. Conform het nog vast te stellen plan, rapporteren wij daarnaast los op de streefwaarde van de voetpaden en fietspaden. Wij streven ernaar om deze waardes gelijk te trekken naar de streefwaarde van het gehele areaal.

Indicator	**Streefwaarde 2027**
Percentage wegen met beeldkwaliteitsniveau B of hoger	*81%*
Percentage voetpaden met beeldkwaliteitsniveau B+ of hoger	*81%*
Percentage fietspaden met beeldkwaliteitsniveau B+ of hoger	*81%*

Bruggen

Als uitgangspunt voor het vervangen en onderhouden van het bruggenareaal houden we het vastgestelde Beheer - en Onderhoudsplan Bruggen 2022-2026 aan tot het nieuwe plan is vastgesteld. In dit plan wordt als onderhoudskader onderhoudsniveau 3 (redelijk) gehanteerd. Bepalend zijn de volgende indicatoren: veiligheid, functionaliteit/beschikbaarheid, duurzaamheid en toonbaarheid. Het streven is om eind 2026 een nieuw Beheer- en Onderhoudsplan ter vaststelling aangeboden te hebben.

In het Onderhoudsplan is opgenomen wat de te verwachte kosten zijn en de daarbij behorende planning ten aanzien van het onderhoudsniveau.
Voor de dekking van de kosten van groot onderhoud beschikken we over een voorziening onderhoud bruggen. Voor het volledig vervangen van een brug wordt, indien dit aan de orde is, aan de gemeenteraad voorgesteld om een investeringskrediet beschikbaar te stellen.
Onderhoud van beperkte omvang, klein onderhoud, wordt gedekt ten laste van het jaarlijkse exploitatiebudget dat opgenomen is in de begroting.

Voor de periode vanaf 2027 is in beeld gebracht, welke bruggen groot onderhoud nodig hebben of waar moet worden overgegaan tot vervanging van een brug. Deze planning is opgesteld aan de hand van de inspectieresultaten uit 2025 en de jaarlijkse visuele inspectie.

Indicator
Om te bepalen of we onze doelstellingen bereiken, voeren we 1 keer in de 5 jaar een inspectie uit volgens de NEN2767 en de CUR117. Verder voeren we jaarlijks een visuele inspectie uit om zichtbare gebreken, die de veiligheid van een brug in gevaar kunnen brengen, in kaart te brengen. We streven daarbij naar onderhoudsniveau 3 (redelijk).
Het percentage dat hieraan voldoet, zetten we in als indicator.
In 2026 streefden we ernaar om 100% van het areaal te laten voldoen en we zetten dit streven voort.

Indicator	Streefwaarde 2027
Percentage bruggen met onderhoudsniveau 3 of hoger	*100%*

Openbare verlichting

Het beheer en onderhoud van de openbare verlichting hebben we ondergebracht bij de gemeente Dordrecht. In samenwerking zijn in 2025 uitgangspunten voor het beleid onderhoud openbare verlichting aangeboden aan de raad en vastgesteld.
Onze ambities dragen bij aan de ruimtelijke kwaliteit, duurzaamheid, sociale en verkeersveiligheid, een levendig centrum en de financiën.

Als uitgangspunt voor de kwaliteit en veiligheid wordt de Nederlandse Praktijkrichtlijn (NPR) aangehouden. Om te bepalen of we de doelstellingen bereiken en welke maatregelen vereist zijn, is inspectie van de armaturen 1 keer per 4 jaar nodig. Naast de inspectie is eens in de 4 jaar schoonmaak van de armaturen nodig, om de lichtkwaliteit en daarmee de NPR te waarborgen.

De onderhouds- en vervangingswerkzaamheden worden jaarlijks ingepland en integraal afgestemd op projecten en maatregelen in de openbare ruimte.
In 2027 gaat het versneld vervangen van de verlichtingsarmaturen door led van start.

De onderhoudskosten voor het in stand houden van de openbare verlichting worden gedekt uit het exploitatiebudget. Daarnaast beschikken we voor het vervangen van lichtmasten en verlichtingsarmaturen over investeringskredieten.

Indicatoren
Als indicatoren passen we (1) de hoeveelheid verlichtingsarmaturen die in led uitgevoerd zijn toe en (2) het aantal wegvakken dat voldoet aan de Nederlandse Praktijkrichtlijn (NPR). De opgenomen streefwaarden zijn conform de doelstellingen uit het beleid.

We streven ernaar om eind 2028 100% van de verlichtingsarmaturen verled te hebben. Om hiervoor op koers te blijven, streven we ernaar om 85% verled te hebben in 2027.
Ten aanzien van de NPR is de verwachting dat 75% van de wegvakken aan het einde van 2027 voldoet aan de richtlijn.

Indicator	Streefwaarde 2027
Hoeveelheid ledarmaturen in de gemeente	*85%*
Wegvakken die voldoen aan de NPR	*75%*

Gebouwen

We beheren onze gebouwen vanuit het Vastgoedbeleid 2021-2028, het Onderhoudsbeleid Vastgoed 2021-2030 en het Beheerplan Onderhoud Vastgoed.

Het Vastgoedbeleid 2021-2028 biedt inzicht in de totale vastgoedportefeuille en de organisatie van het vastgoedbeheer. Daarnaast fungeert het beleid als afwegingskader voor het behoud dan wel de afstoting van vastgoedobjecten.

In 2025 is het geactualiseerde Beheerplan Onderhoud Vastgoed vastgesteld voor de periode 2025-2028. Dit plan vormt de basis voor de onderbouwing van de onderhoudsbudgetten van de gemeentelijke gebouwen en geeft inzicht in de (bouw)technische staat van het vastgoed.

In 2027 zullen wij de jaarlijkse inspecties voortzetten om te controleren of het geplande onderhoud daadwerkelijk is uitgevoerd. Hiermee zullen wij de grip op het onderhoudsproces verder versterken en bijdragen aan een duurzame instandhouding van ons gemeentelijk vastgoed. Daarnaast zullen wij de inhaalslag voortzetten om eventuele onderhoudsachterstanden weg te werken. Ook zullen wij werken volgens het nieuwe Meerjarenonderhoudsplan (MJOP), dat richting zal geven aan de aanpak en financiering van toekomstig onderhoud.

Panden in kernportefeuille

	Adres	Type vastgoed
1	Burg. Feitsmapark 1	Kinderboerderij
1a	Burg. Feitsmapark 2	NME centrum
1b	Burg. Feitsmapark 4	Theehuis
2	Dr. Langeveldplein 30	Raadhuis
3	Dr. Langeveldplein z/n	Muziektent
4	Industrieweg 11	Gemeentekantoor
4a	Industrieweg 13	De Reling
5	Kerkbuurt 131	Kerktoren
6	Kerkbuurt 21 nuts	Nutsvoorziening/trafo
7	Krommestoep 1 en PC. Hooftlaan 7	Sporthal De Stoep/Restaurant 'Kom aan tafel'
8	Lelystraat 111	Gemeentewerf
9	Lijsterweg 60 (recht van opstal)	Sportvoorziening IJsbaan

10	Lijsterweg 70 (recht van opstal)	Onderkomen moestuin
11	Maaslaan 2	Voliére
12	Nic. Beetsstraat 2-6	Kantoorpand
13	Pickwaert 208	Sporthal 't Crayennest
14	Rivierdijk 144 nut	Nutsvoorziening/trafo
15	Scheldelaan 1 / Bonkelaarsplein 1	Bibliotheek
16	Sportlaan 1-1a	Sporthal De Lockhorst
16a	Sportlaan 1-1a	Zalencentrum + brasserie De Lockhorst
16b	Sportlaan 1-1a	Bronbad De Lockhorst
17	Sportlaan 3	Sportvoorziening Watersport
18	Sportlaan 7	Sportvoorziening Voetbal
19	Sportlaan 9	Drechtwerk
20	Sportlaan 11 (recht van opstal)	Sportvoorziening tennis
21	Stationsweg 4	Elektra multifunctioneel centrum
22	Thorbeckelaan 102 (recht van opstal)	Sportvoorziening Trimmen
23	Thorbeckelaan 104 (recht van opstal)	Sportvoorziening Korfbal
24	Thorbeckelaan 2	Wijkonderkomen begraafplaats
25	Valkweg 1	Sporthal De Valk
Huur	Bonkelaarplein 7	Kantoorruimte (aanhuur Tablis) sociaal

Panden in de niet-kernportefeuille

	Adres	Type vastgoed
1	Baanhoek 257	Woning
2	Baanhoek 269	Woning
3	Baanhoek 283	Woning
4	Baanhoek 285	Woning
5	Baanhoek 287	Woning

6	Baanhoek 289	Woning
7	Baanhoek 291	Woning
8	Baanhoek 293	Woning
9	Baanhoek 295	Woning
10	Baanhoek 309	Woning
11	Baanhoek 311	Woning
12	Baanhoek 313	Woning
13	Baanhoek 315	Woning
14	Baanhoek 317	Woning
15	Baanhoek 319	Woning
16	Beijerinckstraat 2a-2n	Bergingen bij standplaats
17	Burgemeester van Hofwegensingel 33-43	Bergingen bij standplaats
18	Burgemeester Winklerplein 11	Woning
19	Burgemeester Winklerplein 13	Woning
20	Burgemeester Winklerplein 17	Woning
21	Burgemeester Winklerplein 41	Winkelpand
22	Frans Halsstraat 1	Voormalig Schoolgebouw
23	Kerkbuurt 201	Woning
24	Maaslaan 6	Voormalig Schoolgebouw
25	Maaslaan 10	Voormalig Schoolgebouw
26	Middeldiepstraat 44-50	Brandweerkazerne
27	Parallelweg 22-24	Grond
28	Rivierdijk 42	Woning
29	Rivierdijk 52	Woning

Binnenhaven

Het onderhoud van de gemeentelijke binnenhaven is gericht op het waarborgen van een veilige en goed bevaarbare haven.

Het onderhoudsregime bestaat uit periodieke dieptepeilingen, die doorgaans aan het einde van een planperiode worden uitgevoerd. Hiermee wordt de aanwas van slib gemonitord en worden eventuele knelpunten tijdig in beeld gebracht. Indien uit deze peilingen blijkt dat de vereiste vaardiepte niet meer wordt gehaald, worden baggerwerkzaamheden uitgevoerd.

In 2024 is een dieptepeiling uitgevoerd. Hieruit bleek dat de haven nog voldoet aan de minimaal vereiste vaardiepte van -4,0 m NAP. Daarom waren baggerwerkzaamheden niet noodzakelijk. Bemonstering van de baggerspecie, waaronder onderzoek naar mogelijke verontreinigingen zoals PFAS, vindt plaats op het moment dat baggerwerkzaamheden daadwerkelijk worden uitgevoerd.

Het huidige Beheer- en onderhoudsplan Binnenhaven loopt af aan het einde van 2026. Daarom wordt in 2027 uitvoering gegeven aan het geactualiseerde Onderhoudsplan Binnenhaven 2027-2031. Dit plan is opgesteld op basis van een evaluatie van de voorgaande planperiode en biedt een actueel kader voor het beheer en onderhoud van de binnenhaven in de komende jaren.

In 2026 is besloten de voorziening Onderhoud Haven op te heffen. Aan dit besluit lagen verschillende overwegingen ten grondslag, waaronder de beperkte jaarlijkse slibaanwas in de binnenhaven. Hierdoor vervalt de verplichting om op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) een beheerplan voor deze voorziening vast te stellen. Op basis van de gemeentelijke financiële verordening blijft actualisatie van het onderhoudsplan echter noodzakelijk.

De kosten voor regulier beheer en onderhoud worden gedekt uit het jaarlijkse exploitatiebudget.

Indicator	Streefwaarde 2027
Bodemdiepte ten opzichte van NAP	- 4,0 meter

Aanlegsteiger waterbus

De benodigde financiële middelen ten behoeve van de upgrade qua uitstraling en het benodigde onderhoud zijn opgenomen in de begroting. Inmiddels heeft de provincie besloten om lijn 23 uit de dienstregeling te verwijderen, waardoor de middelen voor upgrade en onderhoud wellicht anders bestemd zullen worden. We maken een inventarisatie over de totale bijdrage aan het regionale OV (vanuit Sliedrecht). We zullen in gesprek gaan over een alternatieve aanwending.

Reserveringen voor onderhoud

In het kader van de begroting is het van belang dat er voldoende wordt gereserveerd voor toekomstig onderhoud. In 2026 doen we stortingen in de diverse onderhoudsvoorzieningen conform onderstaande tabel.

Omschrijving	Categorie BBV	Pro-gram-ma	Rekening 2025 *(x € 1.000)*	Begroting 2026 *(x € 1.000)*	Begroting 2027 *(x € 1.000)*
Zalencentrum De Lockhorst	Gebouwen	2	70	70	70
Diverse multifunctionele accommodaties	Gebouwen	2	68	68	68
Binnensportaccommodaties	Gebouwen	2	188	188	188
Kinderboerderij (gebouw)	Gebouwen	2	12	12	12
Begraafplaats (gebouw)	Gebouwen	2	3	3	3
Toren NH-kerk (met uurwerk)	Gebouwen	2	1	1	1
Zwemaccommodatie De Lockhorst	Gebouwen	2	209	209	209
Subtotaal Programma 2			**551**	**551**	**551**
N.M.E.-centrum	Gebouwen	3	10	10	10
Watergangen en sloten	Water	3	9	9	9
Onderhoud riolering	Riolering	3	1.369	1.114	1.224
Onderhoud wegen	Wegen	3	193	363	363
Bruggen	Wegen	3	46	46	46
Binnenhaven	Water	3	6	6	6
Subtotaal Programma 3			**1.633**	**1.548**	**1.658**
Raadhuis	Gebouwen	4	56	56	56
Gemeentekantoor	Gebouwen	4	529	229	229
Gemeentewerf	Gebouwen	4	53	53	53
Subtotaal Programma 4			**638**	**338**	**338**
Totaal generaal			**2.822**	**2.437**	**2.547**

Paragraaf Financiering

Inleiding

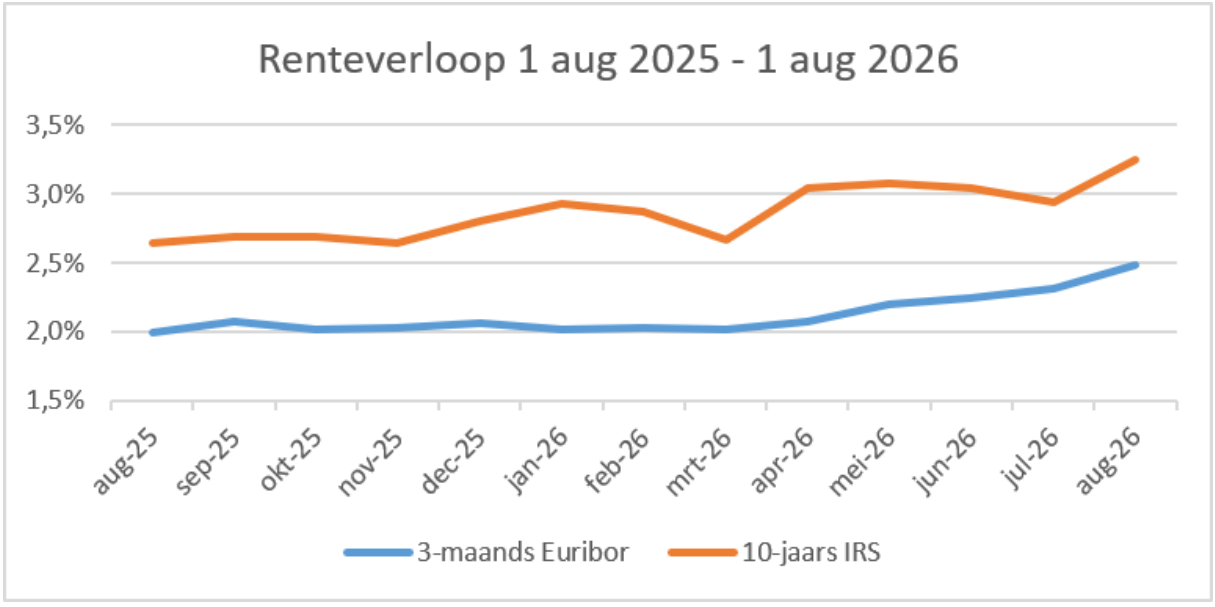
In deze paragraaf komen de onderwerpen aan de orde die behoren tot het geldstromenbeleid van de gemeente. Dit zijn risicobeheer (met name rente- en kredietrisico), de financierings- en schuldpositie en het kasbeheer.

Het Financieringsstatuut vormt het kader voor beleid en uitvoering van de treasuryfunctie. Afhankelijk van de hoogte en de verwachte duur van het liquiditeitstekort of –overschot, wordt vermogen tijdelijk of langdurig aangetrokken of tijdelijk uitgezet. Het uitgangspunt bij het aantrekken van vermogen is dat de kasgeldlimiet optimaal benut wordt. Benadrukt wordt dat de financieringsfunctie van de gemeente Sliedrecht uitsluitend de publieke taak dient en dat een prudent beleid gevoerd wordt binnen de kaders die zijn gesteld in de Wet financiering decentrale overheden (Wet fido).

Rente ontwikkelingen
De tarieven op de geldmarkt (kortlopende leningen) volgen het tarief dat de ECB hanteert met haar depositorente. Na enkele jaren van stijgingen, met een percentage van 4% als hoogste stand, had de ECB dit tarief in stappen van een kwart procentpunt (0,25%) verlaagd tot 2,00%. Intussen is de weg omhoog weer ingezet en bedraagt het tarief, na een verhoging in juni, 2,25%.

Het rentetarief op langlopende gemeenteleningen is op dit moment het hoogst voor aflossingsvrije leningen met een looptijd van 20 tot 30 jaar. Het tarief bedraagt circa 3,95%, inclusief een liquiditeitsopslag van ongeveer 55 basispunten voor 20 jaar en 65 basispunten voor 30 jaar. Kortere looptijden zoals 5 jaar met lineaire aflossing zijn een stuk goedkoper met een rentetarief van circa 3,20% inclusief een liquiditeitsopslag van circa 15 basispunten (0,15%). De liquiditeitsopslagen zijn iets afgenomen, maar historisch gezien nog steeds erg hoog. Mogelijke verklaringen zijn de toenemende overheidsschuld wereldwijd waardoor er veel vraag is naar financiering en het afbouwen van de portefeuille staatsobligaties door de ECB.

Het afgelopen jaar heeft de rente zich als volgt ontwikkeld:

Financieringspositie

Financiering activa
De activa van de gemeente Sliedrecht zullen per begin 2027 naar verwachting als volgt gefinancierd zijn:

Financieringspositie per 1-1-2027

			Bedragen x € 1 miljoen	
Omschrijving		**Bedragen per 1-1-2027**		
Totale boekwaarde investeringen			€	175,0
Vaste financieringsmiddelen:				
Reserves	€	70,6		
Voorzieningen	€	12,2		
Langlopende leningen	€	27,7		
			€	110,5
Financieringstekort			€	64,5

Renteschema
Voor de interne rente sluiten wij aan op de voorschriften uit de BBV-notitie rente, waarbij wij geen rente rekenen over het eigen vermogen (anders dan de reserves voor dekking kapitaallasten) en de voorzieningen. Uit deze berekening komt een omslagrente van afgerond 0,01%. Dat de rente niet wordt gesteld op nihil heeft een technische reden (het financiële systeem heeft een waarde nodig).

Bedragen x € 1.000

Renteschema		2027	2026
a.	De externe rentelasten over de korte en lange financiering	398	414
b.	De externe rentebaten over de korte en lange financiering	462	673
I	**Saldo rentelasten en rente baten (a.-b.)**	**-64**	**-259**
c1.	De rente die aan de facilitaire grondexploitaties (kostenverhaal) moet worden doorberekend	0	0
c2.	De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	0	0
c3.	De rentebaat van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken	0	0
II	**Aan taakvelden toe te rekenen externe rente**	**0**	**0**
III	**Bruto rentelasten**	**-64**	**-259**
d1.	Rente over eigen vermogen	0	0
d2.	Rente over vreemd vermogen	0	0
IV	**Bespaarde rente**	**0**	**0**
V	**Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente**	**-64**	**-259**
e.	De aan taakvelden toe te rekenen rente (renteomslag)	18	15
f.	Verwacht Renteresultaat op het taakveld Treasury	81	274
	Afwijking berekening / begroting (f. / V.)	-128%	-106%

Het saldo van de rente zoals genoemd onder I is negatief. Dit is een vrij unieke situatie omdat we niet mogen werken met een negatieve omslagrente. Er wordt daarom een omslagrente gehanteerd van 0,01%. Dit leidt tot een afwijking die groter is dan 25%, wat in principe moet leiden tot een

herrekening van het gehanteerde percentage, zodat de afwijking kleiner wordt. Het is echter niet mogelijk een wettelijk toegestaan percentage te kiezen dat leidt tot een afwijking kleiner dan 25%.

Leningenportefeuilles

Opgenomen leningen
Onderstaande tabel geeft inzicht in het verwachte verloop van de portefeuille aan opgenomen langlopende leningen in 2027:

Verwachte verloop leningenportefeuille (x € 1.000)

Omschrijving		Bedrag	Gemiddeld percentage
Restantschuld per 1 januari 2027	€	27.662	1,40%
Nieuwe leningen	€	-	
Reguliere aflossingen	€	3.084	
Restantschuld per 31 december 2027	€	24.578	1,53%

Op grond van de meest recente liquiditeitenplanning wordt voor 2027 geen nieuwe langlopende lening verwacht.

Risicobeheersing

Risicobeheersing vormt één van de pijlers van de Wet fido. De belangrijkste risicoaspecten die verbonden zijn aan de uitvoering van de gemeentelijke treasuryfunctie betreffen rente- en kredietrisico's. Renterisico's moeten vanuit de Wet fido beoordeeld worden op de korte en op de langlopende schuld.

Renterisico op korte schuld: de kasgeldlimiet
Met de kasgeldlimiet is in de Wet fido een norm gesteld voor het maximum bedrag waarop de gemeente haar financiële bedrijfsvoering met kortlopende middelen (looptijd <1 jaar) mag financieren: 8,5% van het begrotingstotaal. Voor 2027 kan de kasgeldlimiet als volgt worden bepaald:

Berekening kasgeldlimiet 2027

Berekening kasgeldlimiet 2027:					*Bedragen x € 1.000*
Begrotingstotaal 2027	€ 116.268				
Relevant percentage	8,5%				
Kasgeldlimiet	€ 9.883				
		1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
Gemiddeld. netto vlottende schuld (+) of gemiddeld netto vlottend overschot (-)		€ 10.000-	€ 7.000-	€ 5.000-	€ 2.000
Kasgeldlimiet		€ 9.883	€ 9.883	€ 9.883	€ 9.883
Overschrijding kasgeldlimiet		-	-	-	-
Ruimte onder de kasgeldlimiet		**€ 19.883**	**€ 16.883**	**€ 14.883**	**€ 7.883**

De gemeente Sliedrecht verwacht pas eind 2027 kasgeldleningen te moeten aantrekken.

Bij beoordeling van een eventuele financieringsbehoefte zal de kasgeldlimiet optimaal worden benut. De meest actuele liquiditeitenplanning geeft aan dat er in 2027 geen nieuwe langlopende leningen nodig zijn.

Renterisico op langlopende schuld: de renterisiconorm
De Wet fido definieert vaste schuld als opgenomen geldleningen met een rente typische looptijd groter of gelijk aan 1 jaar. Met de renterisiconorm biedt de Wet fido een richtsnoer om renteaanpassingen van financieringen en beleggingen goed in de tijd te spreiden. De norm heeft als doel om het toekomstig renterisico op de lange financiering te beperken door spreiding in de aflossingen en renteherzieningen af te dwingen. Deze norm bedraagt 20% van het begrotingstotaal en bedraagt voor Sliedrecht in 2027 € 22,7 miljoen.

Conform voorschrift van de geactualiseerde Wet fido wordt het renterisico in onderstaande tabel voor de komende vier jaren bepaald, terwijl de renterisiconorm alleen betrekking heeft op het totaal van de begroting van het komende jaar.

Berekening renterisiconorm

Renterisiconorm				*(bedragen x € 1.000)*
Renterisico's	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Renteherzieningen	€ -	€ -	€ -	€ -
Aflossingen	€ 3.084	€ 3.085	€ 3.086	€ 1.987
Renterisico	€ 3.084	€ 3.085	€ 3.086	€ 1.987
Berekening renterisiconorm				
Begrotingstotaal 2026-2029	€ 116.268	€ 105.321	€ 107.634	€ 112.328
Percentage cf. regeling	20%	20%	20%	20%
Renterisiconorm	€ 23.254	€ 21.064	€ 21.527	€ 22.466
Toetsing renterisico aan norm:				
Renterisiconorm	€ 23.254			
Renterisico 2027	€ 3.084			
Ruimte boven de norm	€ 20.170			

Uit deze opstelling blijkt dat de gemeente Sliedrecht in 2027 ruimschoots binnen de renterisiconorm blijft.

Kredietrisico's

Kredietrisicobeheersing richt zich op de kredietwaardigheid (en dus het risicoprofiel) van de tegenpartijen bij financiële transacties. Kredietrisico's kunnen worden gelopen vanuit uitzettingen (verstrekte geldleningen, beleggingen) of uit verleende garanties.

Verstrekte geldleningen
Ingedeeld naar risicocategorie kan voor 2027 het volgende verloop worden verwacht:

Specificatie verstrekte geldleningen naar risicocategorie

Bedragen x € 1.000

Leningen aan:	Verwachte stand per 1-1-2027	Verwachte stand per 31-12-2027	% verdeling per eind 2027
Openbare lichamen	€ 2.198	€ 2.198	99,9%
Woningbouwcorporaties	€ -	€ -	0,0%
Deelnemingen	€ -	€ -	0,0%
Overige verbonden partijen	€ -	€ -	0,0%
Overige langlopende leningen	€ 5	€ 3	0,1%
Totaal	**€ 2.203**	**€ 2.201**	**100,0%**

Het hierboven bij Openbare lichamen vermelde bedrag betreft de deelneming in, dan wel leningen verstrekt uit hoofde van, het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting (SVn). Het bedrag bestaat uit drie onderdelen: startersleningen, duurzaamheidsleningen en het rekening courant saldo bij de SVn (beschikbaar voor leningen). Het bedrag van € 2,2 miljoen is revolverend, wat betekent dat aflossingen op de leningen op de rekening courant komen waarmee nieuwe leningen kunnen worden gefinancierd.

De overige langlopende leningen betreffen (oude) renteloze leningen aan verenigingen in Sliedrecht. Ultimo 2028 zullen deze allemaal zijn afgelost.

Verleende garanties
De borgstellingen kunnen als volgt worden gespecificeerd naar risicogroep:

Specificatie borgstellingen naar risicocategorie

Bedragen x € 1.000

Categorie	Risico profiel	Verwachte stand per 1-1-2027	Verwachte stand per 31-12-2027	% verdeling per eind 2027
Directe borgstellingen	Middel/ hoger	€ 18.389	€ 18.028	9,5%
Achtervangpositie WSW	Laag	€ 173.461	€ 172.071	90,5%
Totaal		**€ 191.850**	**€ 190.099**	**100,0%**

De specificatie van de bedragen uit de tabel borgstellingen is als volgt:

Bedragen x € 1.000

naam geldnemer	percentage waarborg	verwachte stand 1-1-2027	deel gemeente per 1-1-2027	aflossing 2027	verwachte stand 31-12-2027	deel gemeente per 31-12-2027
St Waardenburgh Vastgoed	100%	553	553	43	510	510
St. Waardeburgh Vastgoed	100%	1.482	1.482	125	1.357	1.357
Buurtver. "De Havik"	100%	43	43	0	43	43
St. Drechtstreek	100%	7.639	7.639	146	7.493	7.493
HVC (via Gevudo) *	0,85%	576.543	4.917	0	576.543	4.917
St. Waardeburgh Vastgoed	100%	1.770	1.770	0	1.770	1.770
St. Sportaccommodatie Benedenveer	100%	1.008	1.008	23	986	986
St. Sportaccommodatie Benedenveer	100%	410	410	10	400	400
St. Sportaccommodatie Benedenveer	100%	568	568	15	553	553
Directe borgstellingen		**590.015**	**18.389**	**362**	**589.653**	**18.027**
St. Tablis Wonen	100%	101.137	101.137	1.408	99.729	99.729
St. Tablis Wonen **	80,56%	86.663	69.815	0	86.663	69.815
Woonzorg Nederland **	0,35%	727.936	2.509	0	727.936	2.509
Achtervang W SW		**915.736**	**173.461**	**1.408**	**914.329**	**172.053**
Totaal		**1.505.751**	**191.850**	**1.769**	**1.503.982**	**190.081**

* HVC past niet goed in dit verplichte format. Via Gevudo staat Sliedrecht borg voor een gedeelte van de portefeuille. Door de algemene vergadering van aandeelhouders zijn afspraken gemaakt over de omgang met de schuldpositie.

** De regelgeving omtrent achtervang WSW is aangepast. Dit heeft tot gevolg dat het waarborgpercentage geen 100% meer is voor nieuw e leningen.

Kas- en saldobeheer

De inrichting van het betalingsverkeer (het beheer van het gemeentelijke rekeningstelsel, het coördineren van bevoegdheden en het verrichten van feitelijke betalingen) alsmede de saldoregulatie wordt verzorgd vanuit Bedrijfsvoering Drechtsteden (BD) voorheen Servicegemeente Dordrecht. Gemeente Sliedrecht onderhoudt bankrelaties met de Bank Nederlandse Gemeenten en de Rabobank.

Een hulpmiddel bij de saldoregulatie en voor het eventueel opnemen van langlopende financiering is de meerjarige liquiditeitenplanning, welke door BD in nauw overleg met de gemeente is opgezet. Deze planning wordt periodiek geactualiseerd op grond van nieuwe informatie of inzichten.

De bankrekening van de personeelsvereniging staat juridisch ook op naam van de gemeente, maar is praktisch geen eigendom.

Schatkistbankieren

Bij het verplicht schatkistbankieren mag de gemeente een bedrag van 2% van het begrotingstotaal buiten de Schatkist houden, het zogenoemde drempelbedrag. Het drempelbedrag mag als gemiddeld creditbedrag per kwartaal niet overschreden worden. Wanneer de gemeente het drempelbedrag overschrijdt dient het meerdere afgestort te worden in 's Rijks Schatkist. Over dit saldo wordt medio 2026 rente vergoed van ongeveer 2,15%. Dit tarief beweegt mee met de beleidsrente van de ECB en kan in een tijdsbestek van maanden sterk stijgen of dalen.

Het drempelbedrag voor de gemeente Sliedrecht voor 2027 kan als volgt worden berekend:

Drempelbedrag Schatkistbankieren

Berekening drempelbedrag SKB 2027:		*Bedragen x € 1.000*
Begrotingstotaal	€	116.268
Relevant percentage		2,00%
Drempelbedrag (afgerond)	€	2.325

Informatievoorziening

Enkele keren per jaar vindt een overleg plaats met Bedrijfsvoering Drechtsteden (BD) over de voortgang en uitvoering van de treasuryzaken. Indien daartoe vanuit de gemeente of vanuit BD behoefte dan wel noodzaak wordt gevoeld, vindt daarnaast ook contact op incidentele basis plaats. Voor zover relevant zullen door BD rapportages worden opgeleverd voor in- of extern gebruik.

EMU-saldo

Het begrotingssaldo van een land laat zien of dat land een overschot of een tekort op zijn overheidsuitgaven heeft. Het EMU-saldo is het vorderingensaldo van de totale overheid. Daarin tellen dus niet alleen de financiën van de rijksoverheid mee, maar ook die van decentrale overheden als gemeenten, provincies en waterschappen én premie-gefinancierde sectoren als sociale zekerheid en zorg. Voor de gemeente Sliedrecht is het EMU-saldo als volgt opgebouwd:

Bedragen x €1.000

	Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
1.	Exploitatiesaldo **vóór** toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	1.038	-1.354	-848	-2.360	-2.985
2.	Mutatie (im)materiële vaste activa	72.535	-1.616	12.265	539	9.825
3.	Mutatie voorzieningen	-1.963	4.936	898	1.088	1.417
4.	Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	-5.314	-9.828	5.978	2.449	2.325
5.	Verwachte boekwinst bij verkoop effecten en verwachte boekwinst bij verkoop (im)materiële vaste activa	0	0	0	0	0
Berekend EMU-saldo		**-68.146**	**15.026**	**-18.193**	**-4.260**	**-13.718**

De begroting van onze gemeente is opgesteld conform een (gemodificeerd) stelsel van baten en lasten. Het EMU-saldo gaat niet uit van baten en lasten, maar van ontvangsten en uitgaven, berekend op transactiebasis en overeenkomstig de voorschriften van het Europese systeem van nationale en regionale rekeningen in de Europese Unie.
Volgens Europese regelgeving mogen EU-lidstaten een begrotingstekort (EMU-saldo) hebben van maximaal 3% van het bruto binnenlands product (BBP). Naast de Rijksoverheid hebben ook de decentrale overheden een aandeel in dit maximale tekort.

Paragraaf Bedrijfsvoering

Inleiding

Deze paragraaf gaat in op de activiteiten voor 2027 op het gebied van bedrijfsvoering. We beschrijven in deze paragraaf, op hoofdlijnen, de voorgenomen activiteiten voor 2027 en geven een beeld van de bijbehorende relevante cijfers.

Een effectieve en efficiënte bedrijfsvoering is van essentieel belang voor een slagvaardige organisatie en het waarborgen van de dienstverlening aan de inwoners.

Bedrijfsvoering algemeen

Een solide bedrijfsvoering vormt de ruggengraat van onze gemeentelijke organisatie. Een goede bedrijfsvoering zorgt ervoor dat wij als gemeente onze taken effectief en efficiënt kunnen uitvoeren, en dat we de best mogelijke dienstverlening aan onze inwoners kunnen bieden. In 2027 streven we naar verdere optimalisatie van onze processen. De bedrijfsvoeringsprocessen pakken we gezamenlijk op met Bedrijfsvoering Drechtsteden. De ontwikkelingen in de volumeprognose en de nieuwe wetgeving omtrent informatie voorziening zorgen voor een uitbereiding in de afname van de diensten.

Daarnaast is integraal werken een kernpunt in onze bedrijfsvoering. Door actief verbindingen te creëren tussen interne afdelingen en actief samen te werken met regionale partners kunnen we krachten bundelen en een grotere impact realiseren.

Bedrijfsvoering Drechtsteden

De samenwerking met de regiogemeenten en Bedrijfsvoering Drechtsteden, is onmisbaar om onze ambities te kunnen waarmaken. In tijden van bezuinigingen staat samenwerking onder druk. Als één van de gemeenten in de regio blijven wij het belang van de samenwerking met elkaar en Bedrijfsvoering Drechtsteden behartigen. Sliedrecht kan niet zonder de regio en de regio niet zonder Sliedrecht.
In 2026 is de verdeelsystematiek van de kosten en samenwerking vernieuwd en in 2027 zal deze in werking treden. Deze afspraken zullen moeten leiden tot stabiliteit en ontwikkelperspectief en een balans tussen partnerschap en zakelijke samenwerking. In deze samenwerking en de kennis en kunde binnen Drechtsteden is het noodzakelijk om de juridische dienstverlening uit te bereiden, gezien de ontwikkelingen die binnen Sliedrecht spelen.

Personeel

In 2027 zetten we als gemeente Sliedrecht verdere stappen in het professionaliseren van onze organisatie. We bouwen voort op de fundamenten die in voorgaande jaren zijn gelegd en richten ons op duurzame ontwikkeling, strategische keuzes en het versterken van ons menselijk kapitaal. De HR-koers is stevig verankerd in onze kernwaarden: samen, opgavegericht, trots, transparant en rolbewust.

1. Professionalisering van de organisatie
We investeren in het versterken van onze organisatiekracht. Dit doen we door processen te stroomlijnen, structuren te verduidelijken en leiderschap te ontwikkelen dat past bij onze ambities. De focus ligt op het versterken van de rol van de professional: medewerkers krijgen ruimte om hun expertise in te zetten en verantwoordelijkheid te nemen. Leidinggevenden vervullen hierin een dienende rol, gericht op het faciliteren van groei, samenwerking en resultaat.

2. Werkdruk en duurzame inzetbaarheid
Werkdruk blijft een belangrijk aandachtspunt. We blijven investeren in monitoring, coaching en het versterken van het gesprek over werkdruk binnen teams. Daarbij kiezen we bewust voor een lange termijn aanpak, waarbij we patronen herkennen en doorbreken. We zetten in op preventie, vitaliteit en het creëren van een gezonde werkomgeving waarin medewerkers zich ondersteund voelen.

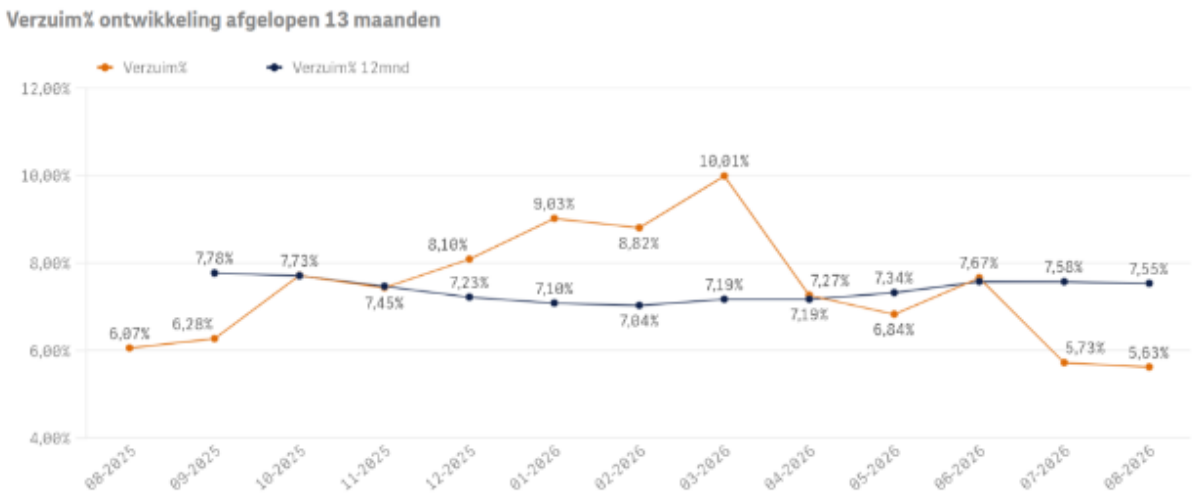
3. Strategische keuzes en lange termijn focus
In plaats van ad-hoc oplossingen, maken we strategische keuzes die passen bij onze maatschappelijke opgaven en ambities richting 2030. We versterken onze strategische personeelsplanning (SPP) en koppelen deze aan een heldere gesprekscyclus. Dit stelt ons in staat om tijdig te anticiperen op veranderingen en medewerkers duurzaam te positioneren binnen de organisatie.

4. Binden en boeien van medewerkers
De arbeidsmarkt blijft uitdagend. Daarom zetten we in op het aantrekken van de juiste medewerkers én het behouden van goede mensen. We versterken ons werkgeversmerk, professionaliseren het wervingsproces en investeren in onboarding en ontwikkeling. Tegelijkertijd analyseren we de uitstroom en nemen gerichte maatregelen om medewerkers te behouden, bijvoorbeeld door loopbaanperspectief te bieden, werkplezier te vergroten en tijdig het goede gesprek te voeren. Het binden en boeien van medewerkers is essentieel voor continuïteit en kwaliteit van onze dienstverlening.

5. Dienend leiderschap en borging
We stimuleren een cultuur van dienend leiderschap, waarin teammanagers en directieleden ruimte geven aan reflectie, feedback en eigenaarschap. Borging van HR-processen en afspraken is essentieel: we zorgen voor duidelijke formats, transparante communicatie en evaluatie.

6. Verzuim en welzijn
Verzuim blijft een aandachtspunt (zie de tabel met het verzuimpercentage). We zetten in op preventie, coaching en het versterken van de samenwerking tussen HR, leidinggevenden en de arbodienst. Het ziekteverzuim wordt gemonitord als indicator voor welzijn en inzetbaarheid. We streven naar een cultuur waarin zorg en aandacht voor elkaar centraal staan. De verwachte kosten voor het ziekteverzuim in 2027 is in deze begroting eenmalig opnieuw in lijn gebracht.

De verzuimcijfers zijn opgenomen in onderstaande grafiek:

Aantal fte	2026	2027
Reguliere formatie	161,45	161,45
College van b&w	4,00	4,00
Griffie	3,31	3,31
Totaal	**168,76**	**168,76**

Juridische zaken

In 2027 wordt de juridische controlfunctie verzorgd door Bedrijfsvoering Drechtsteden. Deze organisatie is verantwoordelijk voor de uitvoering en doorontwikkeling van de juridische control, waaronder het signaleren van juridische risico's, het adviseren van de organisatie en het bewaken van de juridische kwaliteit. De gemeentelijke organisatie blijft verantwoordelijk voor de inhoudelijke toepassing en naleving binnen de eigen processen. Deze werkwijze draagt bij aan het versterken van de juridische kwaliteit en consistentie van besluitvorming, vergroot de rechtszekerheid en beperkt juridische risico's. Daarmee wordt het vermogen van de gemeente versterkt om zorgvuldig en consistent te handelen bij complexe juridische vraagstukken.

Op het gebied van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) is de organisatie in 2027, onder regie van de privacycoördinator, verantwoordelijk voor de verdere implementatie van het vastgestelde privacybeleid. De privacycoördinator vervult een coördinerende, adviserende en monitorende rol, terwijl proceseigenaren binnen de organisatie verantwoordelijk zijn voor de naleving van de AVG binnen hun eigen werkprocessen. Het waarborgen van een zorgvuldige en rechtmatige verwerking van persoonsgegevens van inwoners, ondernemers, medewerkers en (keten)partners staat daarbij centraal en draagt bij aan het versterken van het vertrouwen in de gemeentelijke organisatie.

Naar aanleiding van de actualisatie van het verwerkingsregister zijn proceseigenaren verantwoordelijk voor het aanleveren en bijhouden van juiste en volledige gegevens. Op basis hiervan initieert en begeleidt de privacycoördinator waar nodig Data Protection Impact Assessments (DPIA's). De organisatie is verantwoordelijk voor de uitvoering van de daaruit voortvloeiende maatregelen.

Hiermee wordt niet alleen een zorgvuldige omgang met persoonsgegevens geborgd en privacyrisico's beperkt, maar ook het vertrouwen van inwoners, medewerkers en partners in de gemeentelijke dienstverlening verder versterkt. Dit vraagt om een integrale aanpak, helder eigenaarschap en een organisatiebreed risicobewustzijn.

Informatiemanagement en Automatisering

Een betrouwbare en veilige informatiehuishouding is onmisbaar voor een wendbare en transparante gemeente die klaar is voor de toekomst. Richting 2027 en de jaren daarna zetten we, in samenwerking met Bedrijfsvoering Drechtsteden, de volgende strategische stappen om onze informatie structureel op orde te houden. Dit betekent dat we blijven zorgen voor actuele, vindbare en toegankelijke gegevens, duidelijke processen en een organisatiebrede, volwassen aanpak van informatiemanagement

Omdat de digitale transformatie en technologische innovaties — zoals de verdere integratie van kunstmatige intelligentie (AI) en datagestuurd werken — in hoog tempo doorgaan, blijft de beveiliging van onze data en systemen een absolute prioriteit. Cyberveiligheid, privacybescherming en een modern, digitaal archiefbeheer zijn hierbij de vaste speerpunten. Middels een regionaal georganiseerde aanpak borgen we de strikte naleving van wettelijke verplichtingen, zoals de Cyberbeveiligingswet (de nationale vertaling van de NIS2-richtlijn). Deze wetgeving verplicht ons om continu te acteren op het hoogste niveau van informatieveiligheid en crisisbestendigheid. Adequate maatregelen zijn essentieel; tekortkomingen leiden tot risico's op het gebied van wet- en regelgeving, continuïteit van de dienstverlening en schade voor onze inwoners en organisatie.

Naast de technische en juridische kaders investeren we in 2027 onverminderd in de cultuur en de 'digitale fitheid' van onze medewerkers. Via gerichte trainingen zorgen we dat iedereen binnen de organisatie over de juiste kennis beschikt om verantwoord, integer en veilig met informatie om te gaan. Tot slot versterken we de ketensamenwerking tussen informatiemanagement, automatisering en de vakafdelingen, zodat onze digitale middelen en dagelijkse werkprocessen elkaar optimaal ondersteunen en versterken.

Hiermee leggen we een solide en toekomstbestendige basis. Een basis waarmee we als gemeente betrouwbare dienstverlening kunnen garanderen en waarin inwoners, ondernemers en bestuur kunnen vertrouwen op de veiligheid van hun gegevens.

Financiën

Voor het opstellen van de Planning & Control-producten (P&C-producten) wordt gebruik gemaakt van de rapportagetool Pepperflow. Na vaststelling door de gemeenteraad zijn de betreffende P&C-producten digitaal beschikbaar via: https://sliedrecht.begrotingsapp.nl.
Als Sliedrecht willen we ons blijven ontwikkelingen. Dit komt ook terug in de P&C cyclus. Voor deze cyclus is er een project gestart om een vernieuwde opzet van rapporteren aan de Raad aan te kunnen bieden. Dit project zal in 2027 zijn uitwerking vinden, in samenwerking met College en Raad.

Rechtmatigheid

Rechtmatigheid betekent dat alles wat een gemeente doet, volgens de wet en regelgeving gebeurt. Dit geldt voor allerlei activiteiten van de gemeente, zoals aanbestedingen, arbeidsomstandigheden, subsidieverstrekking en informatieverstrekking. Het college van B&W neemt daarom jaarlijks bij de jaarrekening een rechtmatigheidsverantwoording op om te rapporteren over de rechtmatigheid van Sliedrecht. Bij de rechtmatigheidsverantwoording gaat het specifiek om het financieel beheer: alle inkomsten, uitgaven en veranderingen op de balans moeten volgens de regels zijn uitgevoerd.

Om te bepalen aan welke wet- en regelgeving moet worden voldaan wordt jaarlijks het zogenaamde normenkader geactualiseerd en ter vaststelling aangeboden aan de gemeenteraad. In het zogenaamde Controleprotocol worden afspraken gemaakt over de verantwoordings- en rapportagegrens. Daarnaast voert Sliedrecht een interne controle uit op basis van haar jaarlijkse interne controle plan. Deze controle zorgt ervoor dat we een uitspraak kunnen doen over de rechtmatigheid en wordt door onze accountant gebruikt in haar controle.

Huisvesting

De verbouwing van het gemeentekantoor is afgerond. In aansluiting hierop wordt verder invulling gegeven aan de organisatieontwikkeling en de werkwijze volgens de principes van *het nieuwe werken*. Het gemeentekantoor is ingericht met flexwerkplekken en medewerkers maken gebruik van een reserveringssysteem voor werk- en vergaderruimten. Hiermee wordt efficiënt gebruikgemaakt van de beschikbare huisvesting en wordt bijgedragen aan een duurzame bedrijfsvoering.

De voorbereidingen voor de renovatie van het raadhuis worden in 2027 voortgezet. Daarbij wordt tevens bepaald welke alternatieve locaties beschikbaar zijn voor vergaderingen, bijeenkomsten en ontmoetingen gedurende de renovatieperiode. Vanwege de geplande werkzaamheden is het raadhuis gedurende deze periode niet beschikbaar als trouwlocatie. Als alternatief kunnen huwelijken worden voltrokken in het Sliedrechts Museum en het Nationaal Baggermuseum, die hiervoor zijn aangewezen als officiële trouwlocaties.

Paragraaf Verbonden partijen

Inleiding

Sliedrecht heeft de uitvoering van enkele (wettelijke) taken overgedragen aan verbonden partijen. Dat betekent dat de gemeente verantwoordelijk blijft, maar de taken zelf niet meer uitvoert. Verbonden partijen dienen over het algemeen een openbaar/maatschappelijk belang. Verbonden partijen zijn rechtspersonen waarin de gemeente een bestuurlijk én een financieel belang heeft (art. 1 Besluit Begroting en Verantwoording, BVV). Dit kan zijn in publiekrechtelijke samenwerkingsorganisaties (gemeenschappelijke regelingen), in privaatrechtelijke samenwerkingsorganisaties (NV's, BV's, stichtingen, verenigingen etc.) en in publiek-private samenwerkingsorganisaties (PPS-constructies). Het college bestuurt en beheert de Verbonden Partijen conform de kaders die de raad in 2024 in de Nota Verbonden Partijen heeft vastgelegd. Door bestuurlijke, beleidsmatige en/of financiële belangen en de risico's die daar mogelijk uit voortvloeien, besteden wij in de begroting en jaarrekening expliciet aandacht aan de verbonden partijen.

In deze paragraaf nemen we, rekening houdend met de wettelijk verplichte informatie, het volgende op:

- naam en vestigingsplaats
- deelnemers
- type organisatie
- doelstelling (openbaar belang)
- financieel belang van de gemeente
- bestuurlijk belang/ zeggenschap gemeente
- bestuurlijk vertegenwoordiger
- relatie met programmabegroting
- ontwikkelingen
- uittredingsregeling
- risicoprofiel

Grip op verbonden partijen is belangrijk maar ook complex omdat context, taken en structuur per verbonden partij verschillen. Bij de GR-en is de gemeente mede eigenaar, klant en staat het wat verder van de uitvoering. In privaatrechtelijke samenwerking is sturing verbonden aan vaste momenten en mede bepaald naar rato van eigendom. In geval van publiekrechtelijke samenwerking speelt ook de mate waarin de gemeente bevoegdheden aan de verbonden partij heeft overgedragen een rol. De gewenste sturing wordt mede bepaald door het risicoprofiel van een verbonden partij.

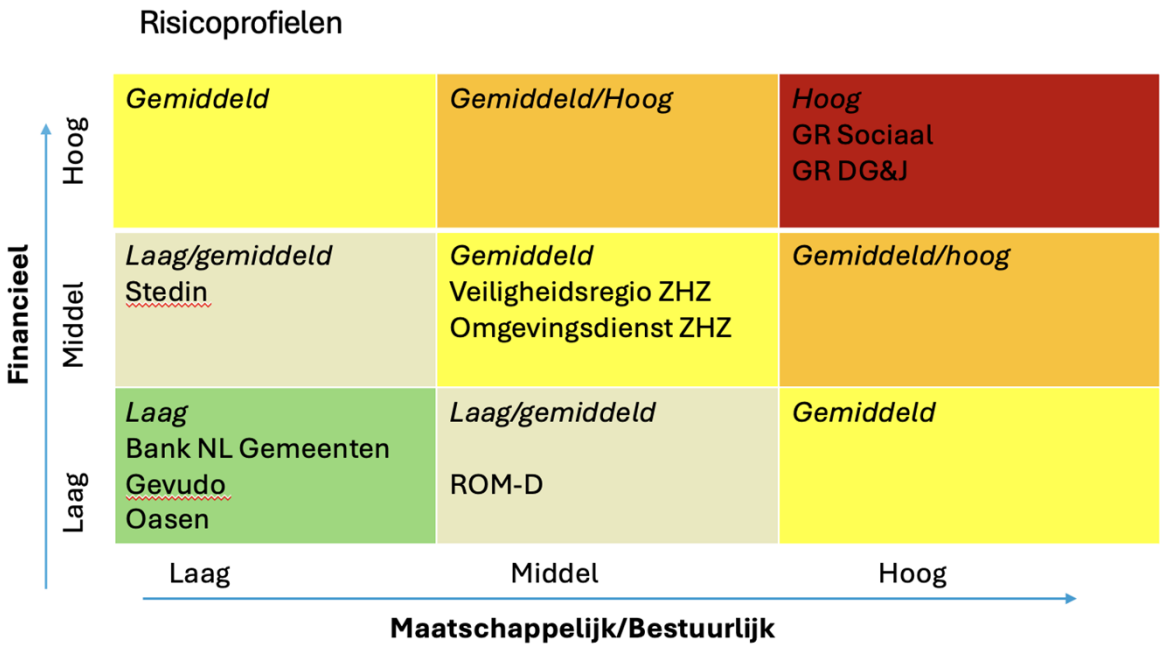
Risicoanalyse

De verbonden partijen dragen ook zelf zorg voor een risicoanalyse die ze verwerken in de risicoparagraaf (in planning & control documenten) van de verbonden partij. De gemeente benut deze analyse om een verbonden partij te plaatsen in een risicoprofiel. Dat gebeurt aan de hand van twee assen:

Bestuurlijk/maatschappelijk: De mate waarin (lokale) keuzes mogelijk en wenselijk zijn met betrekking tot de invulling en uitvoering van de betreffende taak. Bij een partij die werkzaamheden uitvoert met een groot maatschappelijk belang, zal de politiek bestuurlijke (bij)sturingsbehoefte groter zijn.

Financieel: Hoe meer gemeentelijke middelen omgaan in een verbonden partij, hoe groter de behoefte aan sturing. Hetzelfde geldt voor de omvang van de financiële risico's.

Indien het bestuurlijk en/of financieel risico beperkt is, dan is de verbonden partij gekwalificeerd als een laag risico en kleurt deze groen. Kunnen enkele opmerkingen gemaakt worden, kleurt het oranje. Mocht de relatie met de verbonden partij risicovol zijn, dan is de verbonden partij rood.

Ten aanzien van de classificaties middel/hoog en hoog de volgende toelichting.

- Het risico van de GR Sociaal kan ingeschat worden als hoog. Er wordt gewerkt aan maatregelen die de uitstroom moeten vergroten en de instroom kunnen verkleinen, maar veel taken zijn wettelijk. Door autonome ontwikkelingen is het lastig om grip te krijgen en lopen we tegen beperkingen aan bij het uitvoeren van de beoogde maatregelen. De kans dat de uitgaven hoger zullen zijn dan begroot is daarom reëel.
- De GR DG&J ZHZ, met name op het onderdeel Serviceorganisatie Jeugd, kent eveneens hoge financiële en inhoudelijke risico's, om vergelijkbare redenen als bij de GR sociaal. De vraag naar jeugdhulp blijft stijgen en enkele complexe casussen kunnen zorgen voor een hoge piek in de uitgaven. Daarnaast spelen ook hier autonome ontwikkelingen een grote rol. De budgetten die we ontvangen van het Rijk zijn ontoereikend om de groei en ontwikkelingen op te vangen. We proberen meer grip te krijgen op met name jeugdhulp, o.a. door lokaal meer te doen aan preventie, laagdrempelige ondersteuning en sturing op de toegang. De kans dat de uitgaven hoger zullen zijn dan begroot is om deze redenen reëel.

De sturing wordt ook bepaald door de mate waarin invloed kan worden uitgeoefend. Bij een minder zwaarwegende stem is de sturing mede afhankelijk van de medestanders van het gemeentelijk standpunt. Vierjaarlijks in het collegeakkoord en jaarlijks bij de begroting kan focus worden aangebracht.

Overzicht verbonden partijen

Het overzicht van de verbonden partijen waarin de gemeente Sliedrecht een financieel en bestuurlijk belang heeft, is onderverdeeld in:
a. gemeenschappelijke regelingen,
b. vennootschappen en coöperaties en
c. stichtingen en verenigingen.

1. GR Sociaal

Naam, Vestigingsplaats	GR Sociaal, Dordrecht

Deelnemers	Dordrecht, Zwijndrecht, Papendrecht, Hendrik-Ido-Ambacht, Sliedrecht, Alblasserdam, Hardinxveld-Giessendam
Type organisatie	Gemeenschappelijke regeling met openbaar lichaam (Wgr, art 8.1)
Doelstelling (openbaar belang)	Optimale dienstverlening bieden binnen het sociaal domein aan de inwoners van de Drechtsteden. Dit betekent het efficiënt en effectief uitvoeren van de taken binnen het sociaal domein die door de gemeenten zijn belegd bij de GR, met ruimte voor flexibiliteit en maatwerk. Het gaat om de volgende taakvelden: • Participatiewet • IOAW • IOAZ • Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) • Wet structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen • Wet kinderopvang • Wet gemeentelijke schuldhulpverlening • Wet Sociale Werkvoorziening • Beschermd wonen en opvang • Wet op de lijkbezorging (16e wijziging)
Bestuurlijk belang/ zeggenschap gemeente	Vertegenwoordiging in het Algemeen Bestuur (collegelid) Stemrecht in algemeen bestuur op grond van inwoneraantal: 8,67%.
Bestuurlijk vertegenwoordiger	Wethouder Visser
Relatie met programmabegroting	De GR Sociaal draagt vanuit verschillende onderdelen bij aan de speerpunten van beleid en reguliere taken binnen het programma Samenleving.
Ontwikkelingen	De Begroting 2027-2030 laat zien dat de bijdrage van de gemeente Sliedrecht vanaf 2027 substantieel stijgt. Voor een groot deel komt dit door autonome groei, loon- en prijsontwikkelingen en landelijke beleidskeuzes. Dat betekent dat actief inzetten op maatregelen die de instroom beperken en de uitstroom bevorderen nog belangrijker wordt. Daarbij moeten we realistisch zijn. Uitstroom uit de bijstand zal verhoudingsgewijs laag zijn, omdat veel mensen met een uitkering een relatief grote afstand tot de arbeidsmarkt hebben. Daarnaast zijn er meer inwoners die gebruik maken van een voorziening uit de Wmo. Daarom wordt gekeken naar het verlagen van de kosten voor de bedrijfsvoering van de GR Sociaal en inventariseren we welke ombuigingsmaatregelen mogelijk zijn.
Uittredingsregeling	De uittreding is in artikel 34 t/m 38 van de GR geregeld. Een college kan geheel of gedeeltelijk uit de regeling treden door een daartoe strekkend besluit van het betreffende college en na verkregen toestemming van de betreffende raad. Een college zendt het besluit tot uittreding aan het Algemeen Bestuur. De procedure voor uittreding start de dag nadat het Algemeen Bestuur het besluit heeft ontvangen. De (gedeeltelijke) uittreding kan niet

	eerder plaatsvinden dan tegen 31 december van het tweede kalenderjaar volgend op de in het tweede lid bedoelde ontvangstdatum, tenzij het Algemeen Bestuur een kortere termijn bepaalt. Het Algemeen Bestuur stelt een uittredingsplan vast. Het uittredingsplan regelt de gevolgen van de uittreding.
Risicoprofiel	Hoog

2. GR Dienst Gezondheid & Jeugd Zuid-Holland Zuid

Naam, Vestigingsplaats	GR Dienst Gezondheid & Jeugd Zuid-Holland Zuid Dordrecht
Deelnemers	Alblasserdam, Dordrecht, Molenlanden, Hoeksche Waard, Gorinchem, Hardinxveld-Giessendam, Hendrik-Ido-Ambacht, Papendrecht, Sliedrecht en Zwijndrecht
Type organisatie	Gemeenschappelijke regeling met openbaar lichaam (Wgr, art 8.1)
Doelstelling (openbaar belang)	Het samenwerkingsverband heeft tot doel het behartigen van de belangen van de deelnemende gemeenten door het adviseren en uitvoeren van taken op de volgende gebieden: • publieke gezondheid; • onderwijs; • jeugdhulp; • maatschappelijke ondersteuning, in het bijzonder huiselijk geweld en kindermishandeling. (8e wijziging)
Bestuurlijk belang/ zeggenschap gemeente	Vertegenwoordiging in het Algemeen Bestuur (collegelid). Stemrecht in algemeen bestuur op grond van inwoneraantal: 5%
Bestuurlijk vertegenwoordiger	Wethouder Visser
Relatie met programmabegroting	De Dienst Gezondheid & Jeugd heeft een taak bij de realisatie van de doelstellingen in de programma's Samenleving en Economie, onderwijs, sport en cultuur.
Ontwikkelingen	Sinds 2023 betaalt elke gemeente met betrekking tot het onderdeel jeugdhulp de kosten die werkelijk voor haar gemeente gemaakt zijn. Tot 2023 bestond er nog solidariteit onder de deelnemende gemeenten. Het uitblijven van extra structurele middelen voor jeugdhulp vanuit het Rijk vergroot de financiële druk op de betrokken gemeenten in de GR. Dat betekent terughoudend zijn met nieuw beleid, het voorkomen van intensiveringen in bestaand beleid en een permanent kritische blik op de bedrijfsvoering. Als gemeente willen

	we daarnaast de voorkant door ontwikkelen, zodat we sneller en gerichter producten en diensten kunnen inkopen. *Meerjarenplan 2024-2027* Voor elk van de vier merken van de DG&J én gemeenten zijn er belangrijke (landelijke) ontwikkelingen. De GGD moet inspelen op het Gezond en Actief Leven Akkoord, het Integraal Zorgakkoord (beide straks opgenomen in AZWA) en en de landelijke beleidsagenda Versterking Infectieziektebestrijding en pandemische paraatheid. Als het gaat om ontwikkelingskansen en onderwijsdeelname, dan komt de nadruk te liggen op het bevorderen van ontwikkeling en deelname aan het onderwijs, in plaats van reactief handhaven bij schoolverzuim en afwezigheid. De vastgestelde landelijke Hervormingsagenda Jeugd heeft consequenties voor de SOJ en er wordt uitvoering gegeven aan het verbeterprogramma betaalbare en beschikbare jeugdhulp. Tot slot beweegt Veilig Thuis zich met de samenwerkende partners in de regio naar het landelijk ontwikkelde Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming. Binnen de GR DG&J wordt gewerkt aan de inrichting van een regionale raadsadviescommissie. Met deze commissie wordt beoogd de betrokkenheid van gemeenteraden bij de kaderstellende en controlerende rol ten aanzien van de gemeenschappelijke regeling verder te versterken. In 2027 zal de verdere uitwerking en implementatie hiervan worden voortgezet.
Uittredingsregeling	De uittreding is in artikel 46 van de GR geregeld. Een deelnemende gemeente kan uittreden door een daartoe strekkend besluit van het college aan het Algemeen Bestuur te zenden. Het Algemeen Bestuur bepaalt de voorwaarden voor de uittreding en de (financiële) gevolgen. Tenzij het algemeen bestuur een kortere termijn bepaalt, kan de uittreding niet eerder plaatsvinden dan tegen 31 december van het tweede kalenderjaar volgende op dat waarin het besluit tot uittreding door het college van de betreffende deelnemende gemeente is genomen.
Risicoprofiel	Hoog

3. GR Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid

Naam, Vestigingsplaats	GR Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid Dordrecht
Deelnemers	Alblasserdam, Dordrecht, Molenlanden, Hoeksche Waard, Gorinchem, Hardinxveld-Giessendam, Hendrik-Ido-Ambacht, Papendrecht, Sliedrecht en Zwijndrecht
Type organisatie	Gemeenschappelijke regeling met openbaar lichaam
Doelstelling (openbaar belang)	Het openbaar lichaam heeft tot doel: a. brandweerzorg, rampenbestrijding, crisisbeheersing en geneeskundige hulpverlening (bij ongevallen en rampen)

	bestuurlijk en operationeel op regionaal niveau te integreren met behoud van lokale verankering, om zo -mede op basis van een gecoördineerde voorbereiding- doelmatige en slagvaardige hulpverlening te verzekeren b. een platform voor samenwerking te zijn voor aan hulpverlening gelieerde diensten, partners, organisaties en andere openbare lichamen. (wijziging 2015)
Bestuurlijk belang/ zeggenschap gemeente	De burgemeester zit in het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio Stemrecht in algemeen bestuur met 10 gemeenten met elk 1 stem: 10%
Bestuurlijk vertegenwoordiger	Burgemeester de Vries
Relatie met programmabegroting	De Veiligheidsregio levert een bijdrage aan het programma samenleving.
Ontwikkelingen	In 2026 start de GR Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid met de uitvoering van het nieuwe beleidsplan voor de periode 2026–2029. De strategische koers is samengevat in vier kernpunten: • een krachtige en flexibele hulpverlening; • een aanpak van bestaande en nieuwe risico's en opgaven; • een vitale organisatie; • sterk in innovatie en samenwerking. Tegelijkertijd zien we in toenemende mate een spanningsveld ontstaan tussen de begroting en de uitdagingen waar de veiligheidsregio voor staat. De lasten zijn 2027 hoger dan de baten, wat door middel van een onttrekking aan de reserve wordt gedekt. Tegelijkertijd nemen de risico’s toe. Dit vraagt een mogelijke heroverweging van activiteiten en een nadere prioriteitstelling bij mee- of tegenvallers. In de meerjarenraming dient te worden meegenomen. Sliedrecht heeft daarnaast gevraagd vastgoed mee te nemen in het Meerjarig Investeringsplan (MIP). Dat geeft meer inzicht in de (grote) investeringen die we met elkaar gaan doen de komende jaren. Internationale ontwikkelingen De aanhoudende oorlog in Oekraïne blijft onzekerheden met zich meebrengen die ook lokaal voelbaar zijn. De Veiligheidsregio speelt een belangrijke rol in de opvang en ondersteuning van vluchtelingen uit het conflictgebied. Deze extra taken komen bovenop de reguliere werkzaamheden en vragen aanzienlijke inzet van personeel en middelen. Weerbaarheid De Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid zet zich actief in voor het versterken van een weerbare en veerkrachtige samenleving. De inzet is gericht op het bereiken van een grotendeels weerbare samenleving, waarin de meeste mensen de eerste 72 uur

	zelfredzaam zijn. Daarbij is extra aandacht voor lokale netwerken en voor de hulpverlening aan kwetsbare groepen.
Uittredingsregeling	De veiligheidsregio is een verplichte gemeenschappelijke regeling. De minister stelt bij AmvB de indeling van Nederland in regio's vast. Als er door een wijziging van de AmvB uittreding mogelijk zou worden en een gemeente daartoe zou overgaan, regelt artikel 43 dat het Algemeen bestuur de voorwaarden voor uittreding bepaalt.
Risicoprofiel	Gemiddeld

4. GR Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid

Naam, Vestigingsplaats	GR Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid Dordrecht
Deelnemers	Alblasserdam, Dordrecht, Molenlanden, Hoeksche Waard, Gorinchem, Hardinxveld-Giessendam, Hendrik-Ido-Ambacht, Papendrecht, Sliedrecht, Zwijndrecht en provincie Zuid-Holland
Type organisatie	Gemeenschappelijke regeling met openbaar lichaam
Doelstelling (openbaar belang) (excl. de artikelen 3, 5 en 6)	De Omgevingsdienst kan adviserende, ondersteunende en uitvoerende werkzaamheden verrichten op het gebied van de zorg voor milieu en leefomgeving. De dienst voert in elk geval de volgende taken en bevoegdheden uit: a. de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht en de in artikel 5.1 van die wet genoemde wetten, b. milieutaken op grond van andere wet- en regelgeving dan genoemd onder a, voor zover een of meer gemeenten besluiten tot mandatering van deze taken en bevoegdheden aan de Omgevingsdienst, c. de Algemene wet bestuursrecht en andere relevante regelgeving betreffende de procedures in samenhang met de taken genoemd onder a en b, met inbegrip van het adviseren, ondersteunen en vertegenwoordigen van de colleges in bezwaar- en beroepsprocedures, d. de Wet op de economische delicten en het coördineren van (opsporings-) overlegverbanden met alle handhavingspartners. Met betrekking tot de reikwijdte, uitvoering en nadere invulling van de in de vorige leden genoemde taken maakt het dagelijks bestuur schriftelijk werkafspraken met het college. (4de wijziging)
Bestuurlijk belang/ zeggenschap gemeente	Stemrecht in algemeen bestuur van 10 gemeenten en provincie Zuid-Holland op basis van omzet: 3%

Bestuurlijk vertegenwoordiger	Wethouder Dubbeldam – Van Beest
Relatie met programmabegroting	De Omgevingsdienst levert een bijdrage aan het programma ruimte.
Ontwikkelingen	De OZHZ werkt in een financieel onzeker klimaat door inflatie, beperkte begrotingsruimte en een krappe arbeidsmarkt. Van de 5% taakstelling is 4% ingevuld door kostenreducties; de resterende 1% moet komen uit procesoptimalisatie, mogelijke uitbreiding van VTH-taken en beleidsaanpassingen van opdrachtgevers. OZHZ ontwikkelt zich tot een brede expertisedienst voor een veilige, gezonde en duurzame leefomgeving door het uitvoeren van integrale VTH-taken, het versterken van de adviesfunctie en het intensiveren van de samenwerking partners. De samenwerking met de Zuid-Hollandse omgevingsdiensten wordt verdiept via gezamenlijke projecten op data, informatiebeveiliging, inkoop, toezicht en innovatie. Om deze ontwikkeling te ondersteunen, blijft investeren in kennis, data en professionalisering essentieel. OZHZ vertaalt maatschappelijke en wettelijke ontwikkelingen naar de uitvoering van haar taken. In 2027 ligt de focus onder meer op de verdere implementatie van de Omgevingswet, waarbij de harmonisatie van milieuthema's doorloopt en wordt ingezet op monitoring en vroegtijdige advisering. Daarnaast vragen nieuwe gemeentelijke verantwoordelijkheden op het gebied van bodem om regionale afstemming. Ook neemt de regelgeving rond circulaire economie toe, waarbij OZHZ gemeenten en ondernemers ondersteunt, onder meer via het Circulair Loket. Verder blijft energiebesparing een belangrijk aandachtspunt, waarvoor zowel toezicht als stimulering nodig zijn. De financiële impact van deze ontwikkelingen is nog niet volledig duidelijk. In 2027 moet hier geleidelijk aan meer duidelijkheid op ontstaan. Sliedrecht zal een evaluatie uitvoeren van de VTH-taken. Op basis daarvan zal worden bezien/ beoordeelt in hoeverre het inbrengen van extra omgevingstaken door de gemeente Sliedrecht wenselijk is.
Uittredingsregeling	In artikel 40 van de GR is de uittreding geregeld. Een deelnemende gemeente kan uittreden na verkregen toestemming van zijn vertegenwoordigend orgaan en met inachtneming van een opzegtermijn van tenminste één kalenderjaar. Het Algemeen Bestuur regelt met een meerderheid van ¾ van de stemmen de financiële en andere randvoorwaarden voor de uittreding. De schadeloosstelling bedraagt tenminste driemaal de jaaromzet van de betreffende deelnemer in het jaar waarin het besluit tot uittreding wordt genomen.
Risicoprofiel	Gemiddeld

5. GR Gevudo/ N.V. Huisvuilcentrale NH (HVC)

Naam, Vestigingsplaats	GR Gevudo (Dordrecht) en N.V. Huisvuilcentrale NH (HVC) (Alkmaar)
Deelnemers	Alblasserdam, Dordrecht, Gorinchem, Hardinxveld-Giesssendam, Hendrik-Ido-Ambacht, Molenlanden, Papendrecht, Sliedrecht, Vijfheerenlanden en Zwijndrecht.
Type organisatie	Gemeenschappelijke regeling met openbaar lichaam
Doelstelling (openbaar belang)	Het behartigen van aandeelhoudersbelangen van de deelnemers in NV HVC in de ruimste zin van het woord en het daarbij uitoefenen van stemrecht in de aandeelhoudersvergaderingen van NV HVC. Doel van deze verbonden partij is om vanuit milieuverantwoord afvalbeheer en het realiseren van de warmtetransitie een bijdrage te leveren aan een duurzame leefomgeving.
Financieel belang van de Gemeente	De GR Gevudo is de organisatie die de aandelen bezit van gemeenten in onder meer de regio Drechtsteden. De eigenaren van HVC -waaronder dus Gevudo- staan garant voor een gedeelte van de aangetrokken leningen. Hiervoor ontvangt Gevudo een provisie die grotendeels wordt uitgekeerd aan de gemeenten, de eigenaren van Gevudo. De provisie die we als Sliedrecht ontvangen wordt structureel meegenomen als inkomsten op de begroting. GR Gevudo bezit 14,48% van de totale aandelen A van de NV HVC. Door toetreding van nieuwe aandeelhouders bij HVC kan dit minder worden. De provisieopbrengsten van HVC worden over de deelnemers aan de GR Gevudo verdeeld op basis van inwonersaantallen. Voor Sliedrecht is dit 5,97% .
Bestuurlijk belang/ zeggenschap gemeente	Vertegenwoordiging in het Algemeen Bestuur (collegelid, met optie voor twee collegeleden). De GR Gevudo is aandeelhouder in HVC.
Bestuurlijk vertegenwoordiger	Wethouder Dubbeldam – Van Beest
Relatie met programmabegroting	De GR ontvangt een vergoeding voor de afgegeven garantie ten aanzien van de leningen die HVC heeft aangetrokken en heeft een link met programma 5.
Ontwikkelingen	HVC heeft de warmtetransitie als een van haar maatschappelijke doelen, in relatie met het verlichten van netcongestie Daarmee is het een belangrijke partner voor de energietransitie. HVC heeft daarnaast de wens om vanaf 2027 zelfstandig investeringen te kunnen financieren, zonder dat daar (extra) garantiestellingen van haar aandeelhouders voor nodig zijn. Hiervoor is een toekomstbestendige financiële positie van HVC noodzakelijk. Dit wordt mede mogelijk gemaakt door aantrekken van nieuwe aandeelhouders. Daarnaast geldt voor projecten in de energietransitie dat deze alleen worden gerealiseerd als er op projectniveau sprake is van een positieve businesscase.
Uittredingsregeling	De uittreding is in artikel 35 van de GR geregeld. Een deelnemende gemeente kan uittreden door een daartoe strekkend besluit van

	haar bestuursorganen aan het Algemeen Bestuur te zenden. Het Algemeen Bestuur bepaalt met tenminste twee-derde meerderheid de voorwaarden voor de uittreding en de (financiële) gevolgen. Uittreding kan niet eerder dan één kalenderjaar nadat het uittredingsbesluit is genomen, tenzij het Algemeen Bestuur anders bepaalt.
Risicoprofiel	Laag

B. Vennootschappen en coöperaties

6. Bank Nederlandse Gemeenten N.V.

Naam, Vestigingsplaats	Bank Nederlandse Gemeenten N.V. Den Haag
Deelnemers	Aandeelhouders van de bank zijn uitsluitend overheden. De Staat is houder van de helft van de aandelen, de andere helft is in handen van gemeenten, elf provincies en een hoogheemraadschap.
Type organisatie	Naamloze Vennootschap
Doelstelling (openbaar belang)	De Bank Nederlandse Gemeenten is een bank van en voor de overheid. De bank biedt financiële diensten als kredietverlening, betalingsverkeer en advisering. De BNG heeft de hoogste rating voor kredietwaardigheid (AAA, Fitch).
Financieel belang van de gemeente	De gemeente heeft 31.200 aandelen (0,06%) in haar bezit.
Bestuurlijk belang/ zeggenschap gemeente	Aandeelhouder
Bestuurlijk vertegenwoordiger	Wethouder Brandwijk
Relatie met programmabegroting	De BNG draagt bij aan zo laag mogelijke kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger en genereert dividendinkomsten in het ondersteunende programma Financiën en belastingen.
Ontwikkelingen	Geen bijzonderheden
Risicoprofiel	Laag

7. Oasen N.V.

Naam, Vestigingsplaats	Oasen N.V. Gouda
Deelnemers	Ca. 30 gemeenten zijn aandeelhouder

Type organisatie	Naamloze Vennootschap
Doelstelling (openbaar belang)	Drinkwater verzorging inwoners Sliedrecht
Financieel belang van de gemeente	De gemeente had in het financieel jaar 2024 24 of 0,96% van de aandelen van Oasen N.V.
Bestuurlijk belang/ zeggenschap gemeente	Aandeelhouder
Bestuurlijk vertegenwoordiger	Wethouder Dubbeldam – Van Beest
Relatie met programmabegroting	Het doel van Oasen is een duurzame en doelmatige drinkwatervoorziening binnen het verzorgingsgebied te bieden. Oasen genereert dividendinkomsten in het ondersteunende programma Financiën en belastingen.
Ontwikkelingen	Het voorzien in voldoende en schoon drinkwater wordt steeds complexer, zoals bij de ontwikkeling van nieuwbouwprojecten. Elke nieuwe wijk vraagt om extra capaciteit. Drinkwater is daarmee een randvoorwaarde voor ruimtelijke ontwikkeling. In het oppervlakte- en grondwater worden steeds vaker stoffen aangetroffen die ongewenst zijn. De doelen van Kaderrichtlijn Water onderschrijven dit. Veel meer dan in het verleden staat het fundament van de drinkwatervoorziening onder druk. Dat vraagt keuzes die samenvallen met keuzes die worden gemaakt in landbouw, industrie en ruimtelijke ordening. Oasen werkt daarnaast aan de modernisering van de governance met meer bevoegdheden voor de RvC. De AVA komt daarmee iets meer op afstand te staan.
Risicoprofiel	Laag

8. Stedin N.V.

Naam, Vestigingsplaats	Stedin N.V. Rotterdam
Deelnemers	Circa 45 Nederlandse gemeenten zijn aandeelhouder
Type organisatie	Naamloze Vennootschap
Doelstelling (openbaar belang)	Netwerkgroep. Doel is de energievoorziening te waarborgen.
Financieel belang van de gemeente	Aandelenpercentage reguliere aandelen: 28.115 aandelen = 0,50%

Bestuurlijk belang/ zeggenschap gemeente	Aandeelhouder (historisch bezit)
Bestuurlijk vertegenwoordiger	Wethouder Brandwijk
Relatie met programmabegroting	Stedin genereert dividendinkomsten in het programma Financiën van Sliedrecht.
Ontwikkelingen	Stedin is een belangrijke speler in de energietransitie. Netcongestie is en blijft daarin een belangrijk aandachtspunt. Door structureel te investeren in het energienet en in nieuwe verdeelstations en door intensief samen te werken met bedrijven, wordt ruimte op het stroomnet vrijgemaakt. Dat levert onvoldoende ruimte op om in de behoefte te kunnen voorzien. De wachtlijst voor bedrijven nam i 2025 toe met bijna 800 aanvragen. De verwachting is dat ook meer consumenten te maken krijgen met de gevolgen van het volle stroomnet. Er wordt bekeken hoe met slimme technieken (slim laden, net-ondersteunende batterijen, aanstuurbare warmtepompen) het gebruik in de piekperiode tussen 16:00 en 21: 00 uur kan worden verminderd. Daarnaast vindt er voortdurend overleg plaats met het Rijk (sinds 2023 mede aandeelhouder) over flexibiliteit in de tariefstelling. De gemeenten in de regio hebben Stedin gevraagd om meer grip te krijgen op het daadwerkelijk gebruik van het net, onder meer door de investeringen in digitale meters te versnellen.
Risicoprofiel	Laag

9. ROM-D N.V.

Naam, Vestigingsplaats	ROM-D N.V. Dordrecht
Deelnemers	Alblasserdam, Dordrecht, Hendrik-Ido-Ambacht, Papendrecht, Sliedrecht, Zwijndrecht, de Provincie Zuid-Holland en het Ontwikkelingsbedrijf Rotterdam (OBR).
Type organisatie	De ROM-D is een publiek-privaat samenwerkingsverband en bestaat uit drie onderdelen: • ROM-D Holding: de gemeenten van de Drechtsteden bundelen hun aandelenbelang in ROM-D Beheer en ROM-D Capital. De Holding stuurt de regionale promotie en acquisitie aan. • ROM-D Beheer: naast de gemeenten nemen in de ROM-D Beheer ook private partijen als het Ontwikkelingsbedrijf Rotterdam deel. • ROM-D Capital: Publiek kapitaal is ondergebracht in ROM-D Capital. Het kapitaal wordt gebruikt om de projecten die vanuit de ROM-D worden ontwikkeld van eigen vermogen

	te voorzien. Naast de gemeenten van de Drechtsteden neemt ook de Provincie Zuid-Holland deel aan ROM-D Capital. Ook andere publieke organen kunnen risicodragend kapitaal onderbrengen. Dankzij deze constructie kunnen winsten uit deelnemingen in winstgevende ontwikkelingen worden gebruikt om verliezen uit deelnemingen in herontwikkelingsprojecten te verevenen.
Doelstelling (openbaar belang)	De belangrijkste doelstelling van de ROM-D is het meewerken aan het behoud en de creatie van werkgelegenheid, door via gebiedsontwikkeling werklocaties te ontwikkelen. Dit betreffen veelal ontwikkelingen en herontwikkelingen van bedrijfsterreinen.
Financieel belang van de gemeente	Kapitaaldeelname met stemrechten ROM-D Holding NV Gemeente Sliedrecht € 127.819 (2,8%) Dordtse Kil III CV Commanditair Kapitaal Sliedrecht € 163.247 (1,7%). Deze CV wordt in 2026 afgerond.
Bestuurlijk belang/ zeggenschap gemeente	De gemeente Sliedrecht heeft zitting in de Holding N.V. als aandeelhouder.
Bestuurlijk vertegenwoordiger	Wethouder Brandwijk
Relatie met programmabegroting	ROM-D draagt via projecten bij aan het programma ruimtelijke vernieuwing. Het genereert dividendinkomsten in het ondersteunende programma Financiën en belastingen.
Ontwikkelingen	ROM-D zoekt steeds meer de verbinding met de ambities van de Smart Delta Drechtsteden. Daarbij geldt dat de pijplijn van nieuwe ontwikkelmogelijkheden aandacht vraagt. In Sliedrecht zet ROM-D zich onder meer in voor de ontwikkeling van de Nijverwaard (adviesrol). Daarnaast heeft ROM-D een rol in de verdere ontwikkeling van 't Plaatje. Het is de bedoeling 't Plaatje in te richten als een hoogwaardige locatie voor de bagger- en offshore-industrie. Tot slot wordt een verbreding van de inzet van ROM-D onderzocht. Daarbij wordt intensief afgestemd met Toekomst Pact De Witt.
Risicoprofiel	Laag

Bijdrage aan gemeenschappelijke regelingen

In onderstaande tabel zijn alle begrote lasten aan de genoemde partijen opgenomen, daarnaast zijn de begrote lasten met betrekking tot de gemeente Dordrecht gepresenteerd.

Bedragen x € 1.000

Bijdrage aan	2026*	2027
GR Sociaal	28.703	31.598
dienst Gezondheid & Jeugd Zuid-Holland Zuid (DG-J)	2.051	2.280
dienst Gezondheid & Jeugd Zuid-Holland Zuid (SOJ)	8.627	8.959
GR Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid	2.605	2.746
GR Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid	767	839
totaal verbonden partijen	*42.754*	*46.421*
Bedrijfsvoering Drechtsteden (SCD)	3.683	4.116
Bedrijfsvoering Drechtsteden (GBD & OCD)	964	917
Dienstverlening Drechtsteden	1.117	1.158
Smart Delta Drechtsteden	441	393
totaal gemeente Dordrecht	*6.205*	*6.584*
Totaal begroot	**48.959**	**53.005**
Totale lasten gemeente (excl. stortingen reserves)	117.671	116.268
% Totale lasten	**41,6%**	**45,6%**

* De begroting 2026 betreft de primitieve begroting.

Paragraaf Grondbeleid

Inleiding

Het ruimtelijk beleid van de gemeente is vastgelegd in de Omgevingsvisie en het programmaplan 'Ruimtelijke vernieuwing'. Hierbij is een integrale afweging gemaakt over het toekomstig ruimtegebruik: hoeveel woningen, kantoren, winkels, bedrijventerreinen, maatschappelijk vastgoed, etc. worden waar en op welk moment gerealiseerd.

Bij de realisatie van die plannen dient het grondbeleid als uitvoeringskader voor de (strategische) keuzes die de gemeente maakt. Het grondbeleid is vastgelegd in de nota Grondbeleid 2025, recent vastgesteld op 4 februari 2025, en in de nota Kostenverhaal 2024.

In de nota Grondbeleid 2025 staat beschreven dat de gemeente actief grondbeleid toepast wanneer de grond bij de planvorming in gemeentelijk eigendom is, of als het een grote maatschappelijke opgave betreft die zonder actieve rol van de gemeente niet tot stand zou komen, bij voorbeeld omdat over het kostenverhaal geen overeenstemming bereikt kan worden. In die gevallen stelt de gemeente een grondexploitatie op.

Bij de meeste projecten echter is de grond eigendom van derden en heeft de gemeente een faciliterende rol. De gemeentelijke kosten worden dan op basis van de nota Kostenverhaal 2024 in rekening gebracht bij de initiatiefnemer.

De volgende onderdelen geven in het kort een overzicht van de lopende grondexploitaties en de grondexploitaties in voorbereiding.

Lopende grondexploitaties

Jaarlijks worden bij het opstellen van de jaarrekening de grondexploitaties geactualiseerd en wordt de marktwaarde van de materiële vaste activa (MVA) opnieuw bepaald. Dit leidt tot een nieuwe prognose van het resultaat voor de grondexploitaties en mogelijk een afwaardering bij de MVA, dit indien de boekwaarde hoger is dan de marktwaarde. De raming van de jaarlijkse baten en lasten wordt vervolgens verwerkt in de begroting van het daaropvolgende jaar. Dit heeft ook bij de Jaarrekening 2025 plaatsgevonden en de geactualiseerde cijfers zijn verwerkt in de Voorjaarsnota 2026.

Het jaarlijkse verschil tussen de lasten en baten wordt geactiveerd als 'onder handen werk' onder de vlottende activa op de balans. Wanneer het plan gerealiseerd is, kan het resultaat worden bepaald. Het verwachte resultaat staat in de tabel opgenomen, op basis van eindwaarde.

Op grond van de regelgeving Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) wordt, als het eindresultaat van de grondexploitatie het toelaat, een tussentijdse winstneming genomen. Voorzichtigheidshalve wordt de winst genomen op het moment van de jaarrekening. Daaruit volg dat de geprognosticeerde resultaten niet zijn opgenomen in het saldo van de begroting.

Momenteel zijn er drie grondexploitaties actief. De gepresenteerde financiële uitwerking is nog gelijk aan de jaarrekening 2025. Eventuele nieuwe beleidswensen zijn nog niet verwerkt. Deze zullen (wanneer er formele besluiten zijn genomen) een plaats krijgen in de gepresenteerde cijfers bij de jaarrekening 2026.

BIE Stationspark III

Bedragen x € 1.000

Stationspark III	OHW JR 2025	2026	2027	2028	2029 en verder	Eindwaarde BIE
Uitgaven	-3.498	-194	-166	-196	-13.478	-17.532
Inkomsten	228	0	0	0	28.032	28.260
Verwachte mutatie OHW		*-194*	*-166*	*-196*	*14.554*	
Stand balans per 31-12	**-3.270**	**-3.464**	**-3.630**	**-3.826**	**10.728**	**10.728**

BIE Maaslaan

Bedragen x € 1.000

Maaslaan	OHW JR 2025	2026	2027	2028	2029 en verder	Eindwaarde BIE
Uitgaven	-577	-1.040	-1.073	-129	-1.609	-4.428
Inkomsten	0	0	7.629	0	0	7.629
Verwachte mutatie OHW		*-1.040*	*6.556*	*-129*	*-1.609*	
Stand balans per 31-12	**-577**	**-1.617**	**4.939**	**4.810**	**3.201**	**3.201**

BIE Groen van Prinsterer

Bedragen x € 1.000

Groen van Prinsterer	OHW JR 2025	2026	2027	2028	2029 en verder	Eindwaarde BIE
Uitgaven	-255	-110	-107	-243	-367	-1.082
Inkomsten	14	0	0	874		888
Verliesvoorziening	194					194
Verwachte mutatie OHW		*-110*	*-107*	*631*	*-367*	
Stand balans per 31-12	**-47**	**-157**	**-264**	**367**	**0**	**0**

Grondexploitaties in voorbereiding

Voor verschillende projecten zijn voorbereidingskredieten vastgesteld ter dekking van de voorbereidende werkzaamheden. Momenteel betreft het de volgende vier locaties:

- Sliedrecht-Noord;
- Middeldiepstraat (onderdeel Binnenstedelijke Herstructurering Sliedrecht);

- Valkweg (onderdeel Binnenstedelijke Herstructurering Sliedrecht);
- De Driehoek

De verwachting is dat er voor de Driehoek op kortere termijn (Q4 2026 / Q1 2027) ook daadwerkelijk een voorstel zal volgen om een grondexploitatie te openen. Ten aanzien van de andere projecten is die verwachting er niet ten aanzien van 2027.

Planning en control cyclus in relatie tot grondexploitaties

Jaarlijks actualiseren we de grondexploitaties met het opstellen van de jaarrekening. Dit resulteert in een nieuwe prognose van het resultaat voor de grondexploitaties. Daarbij worden ook de ontstane verschillen verklaard, dit gebeurt per jaarschijf en voor de grondexploitatie als geheel. Naast de beoordeling of er tussentijds winst genomen moet worden, wordt voor verliesgevende grondexploitaties beoordeeld of er een voorliesvoorziening moet worden gevormd, aangevuld of vrij kan vallen.

Paragraaf Grote projecten

Inleiding

Ook in 2027 werken we verder aan de ontwikkeling van Sliedrecht. We investeren in projecten die bijdragen aan een aantrekkelijke, bereikbare en toekomstbestendige leefomgeving voor inwoners, ondernemers en bezoekers. De projecten verschillen in aard, omvang en complexiteit en vragen daardoor om verschillende rollen van de gemeente: van actief initiatiefnemer en projectpartner tot kadersteller en facilitator.

De ambities uit het collegeakkoord vormen daarbij een belangrijke leidraad. We werken samen met inwoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties en andere partners aan de verdere ontwikkeling van Sliedrecht. Participatie en communicatie zijn daarbij geen doel op zich, maar een essentieel onderdeel van de manier waarop we projecten vormgeven en realiseren. Door kennis, ideeën en ervaringen uit de samenleving vroegtijdig te betrekken, streven we naar plannen met draagvlak en een zichtbaar resultaat voor onze inwoners.

De voortgang van de projecten wordt jaarlijks inzichtelijk gemaakt via het Programmaplan Ruimtelijke Vernieuwing. Daarnaast wordt over grondexploitaties en anterieure projecten gerapporteerd in het Meerjarenprogramma Grondzaken. Op deze wijze blijft de gemeenteraad in staat zijn kaderstellende en controlerende rol goed uit te oefenen.

Stand van zaken

Hieronder geven we de stand van zaken van de grote projecten weer zoals die is op het moment van aanbieden van deze begroting.

Baanhoek-West

Doel
Ontwikkeling van een hoogwaardige woonwijk aan de westkant van Sliedrecht met ca. 950 woningen, enkele bedrijfskavels en voorzieningen als een basisschool en medisch centrum.

Status
Het gebied rond de bedrijfskavels is volledig ingericht en de werkzaamheden zijn hier afgerond. De woningbouw is voor negentig procent gerealiseerd en grote delen van de wijk zijn ingericht en opgeleverd. De bouwwerkzaamheden voor de laatste fase zijn sinds 2024 van start. In juni 2025 is het eerste deel, bestaande uit 26 woningen opgeleverd. Begin 2026 zijn nog eens 12 woningen opgeleverd en is de bouw gestart van de laatste 28 woningen behorend bij het plan Buurtschap. De start bouw van de laatste 66 woningen staat gepland eind 2026. Verder komt er één vrije kavel in de verkoop.

Planning

- 2e en 3e kwartaal 2026: oplevering openbare ruimte westelijk deel Fase 2-Oost
- Vanaf 3e en 4e kwartaal 2026: start bouw laatste bouwplannen met 44 woningen en 22 appartementen
- 2028: oplevering laatste woningen
- 2028: afronding woonrijp maken en oplevering resterende openbare ruimte
- 2029 eerste kwartaal: afronding en oplevering project

Financiën
Baanhoek-West betreft een anterieur project. De financiële afwikkeling loopt daarom via de exploitatie van de gemeente. In de exploitatie zijn de volgende middelen beschikbaar:

Bedragen x € 1.000

Baanhoek West	B2027	B2028	B2029	B2030
Uitgaven	70	35	0	0
Inkomsten	-70	-35	0	0
Totaal Baanhoek West	**0**	**0**	**0**	**0**

Burgemeester Winklerplein

Doel
Samen met ontwikkelaars de herontwikkeling van het Burgemeester Winklerplein realiseren, bestaande uit de deelprojecten blok B, blok C en het plein. Deze herontwikkeling draagt bij aan de woningbouwopgave, versterkt de ruimtelijke kwaliteit van het gebied en verbetert de aantrekkelijkheid en economische vitaliteit van het winkelgebied.

Status
In 2026 is met ALDI een intentieovereenkomst gesloten voor blok C. De planologische procedure voor ABB (blok B) is flink gevorderd. De raad heeft in mei 2026 unaniem besloten tot het aanpassen van het omgevingsplan. Wat resteert in 2026 is de watervergunning en een eventueel beroep bij de Raad van State. In 2026 zijn ook verbeteringen aan het plein gerealiseerd in de vorm van groen, zijn gevelsubsidies toegekend en worden de eerste gevels inmiddels opgeknapt.

Planning
In 2026 wordt er verder uitvoering gegeven aan de verordening gevelsubsidies Winklerplein. Wat nog rest voor blok B is publicatie en de mogelijkheid tot beroep. Als dit uitblijft kan de de bouw mogelijk vanaf 2027 al starten. Een ander doel voor het komende jaar is om met ALDI een anterieure en koopovereenkomst te sluiten voor blok C. Voor wat betreft het plein zelf, wordt gewerkt aan een programma van eisen en daarna aan een ontwerp.

Financiën
De ontwikkeling van zowel blok B als blok C wordt financieel mogelijk gemaakt vanuit anterieure overeenkomsten. De kosten die de gemeente moet maken komen via deze overeenkomsten voor rekening van de ontwikkelaars.

Er is verder geen budget beschikbaar voor het verdere vervolg met uitzondering van een reservering binnen de Koers 2030 à € 2.247.000. Dit bedrag kan zonder een aanvullend raadsbesluit niet worden aangewend. Op 1 juli 2025 is ingestemd met de reservering van een bedrag van € 786.000 voor de afdoening van de ontbonden overeenkomst van juni 2022 inzake de herontwikkeling van het Burgemeester Winklerplein (Blok C).

De Driehoek

Doel
Invulling van de Driehoek tot een energieknooppunt dat bijdraagt aan de duurzaamheidsambities van de gemeente. Het terrein wordt ontwikkeld ten behoeve van de realisatie van een hoogspanningsstation, een waterstofhub en een geothermiecentrale. Daarnaast wordt het bestaande gronddepot ingepast en verder geprofessionaliseerd.

Status
De gebiedsvisie is op 28 maart 2023 vastgesteld, waarin onder andere ontwikkelruimte wordt geboden voor geothermie, waterstof en een hoogspanningsstation. Het projectgebied ligt binnen verschillende invloedsgebieden. Waaronder die van de A15, hoofdgasleiding en de Betuweroute. Dit vraagt om continue afstemming met de overlegpartners: Rijkswaterstaat, Prorail, Gasunie en de gemeente Papendrecht. De verschillende initiatieven binnen het project hebben verschillende faseringen.

Het ingenieursbureau Drechtsteden stelt het schetsontwerp op voor het totaal te ontwikkelen gebied: de hoofdinfra, het groen, water en de uit te geven kavels. Voor de kavel t.b.v. het hoogspanningsstation maakt de gemeente financiële en werkafspraken met Stedin en bereidt Stedin de onderbouwing van de ruimtelijke procedure voor. Het perceel is in het eerste kwartaal 2026 obstakelvrij gemaakt en vanaf het derde kwartaal gereed voor het aanbrengen van voorbelasting.

Voor de te realiseren waterstofhub wordt vanuit initiatiefnemer gewerkt aan de engineering en financiering. Voor het waterstofinitiatief zijn aanvullende onderzoeken nodig waaronder externe veiligheid en de waterhuishouding om de afwijking op het omgevingsplan te onderbouwen. Dat geldt ook voor het perceel van t.b.v. geothermie.

De inventarisatie van grond en bouwstoffen op het gronddepot in de oosthoek van De Driehoek is in november 2025 afgerond. Op basis daarvan worden de afvoer- en verwerkingsmogelijkheden voorbereid. Ook is de inventarisatie van invasieve exoten, waaronder Aziatische duizendknoop uitgevoerd. Op basis hiervan wordt een bestrijdingsplan voorbereid.

Planning
Van de verschillende projectonderdelen lopen de activiteiten door in 2026 (e.v.), onder andere het voorbereiden de toetsing van de omgevingsvergunning (ruimtelijke deel), het ontwerp van de calamiteitenontsluiting en de openbare infrastructuur en ruimte. Ook vindt uitvoering plaats van het plan van aanpak voor de professionalisering van het depot. Met Stedin wordt, als voorloper van alle ontwikkelingen op de Driehoek, uitvoering gegeven aan de afspraken uit de intentieovereenkomst die in 2025 wordt aangegaan. Zodra de ontwikkelingen voldoende zijn uitgewerkt, worden afspraken gemaakt over de wijze van grondoverdracht. Voor de waterstofhub en de geothermiecentrale wordt in 2026 en 2027 toegewerkt naar een samenwerkingsovereenkomst.

Financiën
In november 2025 is een bijdrage van ruim € 1 miljoen euro cofinanciering toegekend vanuit de Regiodeal Drechtsteden-Gorinchem. Dit ten behoeve van de benodigde voorbereidende werkzaamheden, zoals het geschikt maken van de grond, het ontwikkelen van een calamiteitenontsluiting en voor overige plan- en onderzoekskosten. In de voorjaarsnota 2026 is een voorbereidingsbudget van € 350.000 toegekend. De opening van de grondexploitatie met betrekking tot De Driehoek wordt momenteel voorbereid. In het geval van een ‘no go’ besluit omtrent de

grondexploitatie zullen de voorbereidingskosten worden afgeboekt van de reservering binnen de reserve Koers 2030.

Sliedrecht Buiten

Doel
Het realiseren van het recreatief knooppunt 'Sliedrecht Buiten' ten noorden van de Betuweroute. Het recreatief knooppunt kan als uitvalsbasis dienen om het buitengebied te ontdekken. Daarnaast richten we een gebied in als natuurgebied om te wandelen en te ontdekken. Verder realiseren we er een parkeer- en een horecavoorziening. In Sliedrecht Buiten worden ook voetbalvereniging VV Sliedrecht en tennisvereniging SLTC gehuisvest. Het doel is verder om op de locatie waar voetbalclub VV Sliedrecht nu gevestigd is een bedrijventerrein te realiseren (Stationspark III).

Status
Er loopt een beroep op het bestemmingsplan, hierover moet de Raad van State een besluit nemen. het is nog onduidelijk wanneer dit gebeurt. De gesprekken met de sportverenigingen en grondeigenaren lopen en de eerste aanbiedingen voor de aankoop van grond zijn gedaan. In de afgelopen periode heeft ook de grondruil met ABB plaatsgevonden en is de gemeente dus eigenaar geworden van enkele percelen in Sliedrecht Buiten.

Planning
Het coalitieakkoord is duidelijk over de wens om de voetbal en tennis te laten blijven zitten waar ze nu gehuisvest zijn. Wat dit exact gaat betekenen voor Sliedrecht Buiten en Stationspark III zal de komende tijd blijken. Er zal eerst goed overleg plaatsvinden tussen alle betrokkenen.

Financiën
Voor de uitvoering van het project zijn de volgende investeringskredieten beschikbaar:

Bedragen x € 1.000

Naam investering	R2025	B2026	B2027	B2028	B2029	B2030	Totaal krediet
Sportcomplex Sliedrecht Buiten	315	200	200	200	4.800	12.485	18.200
Aankoop grond Sliedrecht Buiten	0	2.368	0	0	0	0	2.368
Totaal Sliedrecht Buiten	**315**	**2.568**	**200**	**200**	**4.800**	**12.485**	**20.568**

Stationspark III

Doel
Door het verplaatsen van de sportvelden naar de nog te ontwikkelen locatie Sliedrecht Buiten ten noorden van het Stationspark III, ontstaat er ruimte voor het ontwikkelen van het bedrijventerrein Stationspark III. Deze locatie voor kleinschalige lokale en regionale bedrijvigheid draagt bij aan het voorzien in de lokale groeibehoefte en vervangingsvraag.

Status
Er loopt een beroep op het bestemmingsplan, hierover moet de Raad van State een besluit nemen. Het is nog onduidelijk wanneer dit gebeurt.

Planning
Zodra er duidelijkheid is over de verplaatsing van de sportvelden, wordt een strategisch uitgiftekader opgesteld voor Stationspark III.

Financiën
Stationspark III betreft een grondexploitatie. Het geprognosticeerde resultaat bij de Jaarrekening 2025 betrof € 10,7 miljoen. In hoeverre over het verwachte resultaat vennootschapsbelasting verschuldigd is, is onderwerp van onderzoek. Indien vennootschapsbelasting verschuldigd is valt het vrij besteedbare resultaat lager uit.

Watertorenterrein

Doel
Ontwikkeling van het Watertorenterrein tot woningbouwlocatie.

Status
Het watertorenterrein is 100% particulier eigendom van Watertoren B.V. Naast de wettelijke bevoegdheden heeft de gemeente een faciliterende rol bij de gebiedsontwikkeling, omdat het hier gaat om een ontwikkeling van een externe partij. Op 20 december 2023 heeft Watertoren B.V. een aanvraag omgevingsvergunning (wabo) ingediend voor een woningbouwontwikkeling van 180 woningen. Bij projecten van deze omvang is het gebruikelijk om via vooroverleg de haalbaarheid van het plan te toetsen. Dat is in dit geval niet gebeurd, waardoor de behandeling van deze aanvraag complexer is geworden. In januari 2025 heeft de gemeente een 'verzoek tot aanvullingen' aan de ontwikkelaar gestuurd. In december 2025 zijn gemeente en ontwikkelaar een intentieovereenkomst aangegaan waarin afspraken zijn vastgelegd over de verdere uitwerking van het plan, mede op basis van de gevraagde aanvullingen en aanpassingen. Sindsdien is de ontwikkelaar in afstemming met de gemeente Sliedrecht bezig met het aanvullen van de aanvraag. Voor wat betreft de 22 waterwoningen is inmiddels duidelijk geworden dat deze op basis van de Beleidslijn Grote Rivieren niet zijn toegestaan.

Planning
De planontwikkelaar van het Watertorenterrein streeft er naar om de aanvullingen op de aanvraag in het derde kwartaal van 2026 gereed te hebben. Als de aanvullingen compleet zijn en getoetst door de gemeente wordt dit via een verklaring van geen bedenkingen aan de gemeenteraad voorgelegd. Dit is voorzien in het eerste of tweede kwartaal van 2027. Vervolgens start de ruimtelijke procedure.

Financiën
Er is met Watertorenterrein B.V. een intentieovereenkomst gesloten. De kosten die de gemeente maakt worden gedekt vanuit de bijdragen die is overeengekomen.

Locatie Groen van Prinsterer

Doel
De herontwikkeling van de Locatie Groen van Prinsterer locatie door de ruimtelijke kwaliteit te verbeteren en woningbouw te realiseren.

Status
Aan de hand van een stedenbouwkundige gebiedsanalyse, beleidskaders van onze gemeente en omgevingsgesprekken met omwonenden zijn de definitieve stedenbouwkundige kaders voor de gebiedsontwikkeling locatie Groen van Prinsterer opgesteld. Na besluitvorming door de raad over de stedenbouwkundige kaders en de grondexploitatie werken we toe naar het uitzetten van een tender. Ter voorbereiding op deze marktuitvraag zijn diverse noodzakelijke onderzoeken uitgevoerd, waaronder bodemonderzoek, archeologisch onderzoek, flora- en faunaonderzoek en onderzoek naar de sloopkosten.

In 2025 ontstond er een direct huisvestingsprobleem voor CBS Oranje-Nassau. Na het onderzoeken van verschillende (on)mogelijkheden is besloten vanaf het schooljaar 2025 een aantal klassen voorlopig te huisvesten in de voormalige Groen van Prinstererschool. In de tussentijd gaat het vervolgproces voor de herontwikkeling tot woningbouw door en wordt ook voor CBS Oranje-Nassau naar een structurele oplossing gezocht.

Planning
We verwachten de tender in het eerste kwartaal van 2027 op de markt te zetten. In 2027 doorlopen we het tenderproces en selecteren we een aannemer. Ondertussen bereiden we de sloop verder voor met het uitlijnen van de RO-procedure.

Financiën
Locatie Groen van Prinsterer betreft een grondexploitatie. Het geprognosticeerde resultaat bij de Jaarrekening 2025 betrof € 194.000 negatief. Hiervoor is een voorziening gevormd.

Raadhuis

Doel
Met de restauratie van het raadhuis streven we naar een raadhuis van en voor Sliedrecht. Niet alleen een bestuurlijk centrum, maar ook een ontmoetingscentrum voor de inwoners van Sliedrecht met een ondersteunende horeca, passend bij de behoefte van de gemeente en strokend met het Omgevingsplan.

Status
Het definitief ontwerp is goedgekeurd en het uitvoeringsbudget van € 5.684 miljoen is beschikbaar gesteld.

Planning

- 2026: onderzoek en opstellen hernieuwd vertrekpunt
- 2027: Voorbereiden besluitvorming, besluitvorming, ontwerp en vergunningen
- 2028: Realisatie uitvoering

Financiën
Voor de uitvoering van het Raadhuis zijn de volgende investeringskredieten beschikbaar:

Bedragen x € 1.000

Naam investering	R2025	B2026	B2027	B2028	B2029	B2030	Totaal krediet
Herinrichting Raadhuis	569	532	1.600	400	0	0	3.101
Herinrichting Raadhuis inrichting	62	244	400	100	0	0	806
Herinrichting Raadhuis installaties	16	362	1.100	300	0	0	1.778
Totaal Raadhuis	**647**	**1.138**	**3.100**	**800**	**0**	**0**	**5.685**

Vogelbuurt

Doel
Het project Vogelbuurt is in 2019 gestart met als doel de wijk te revitaliseren. Dit houdt in dat zowel het riool als de bestrating wordt vernieuwd. Met deze ingreep frissen we, qua uitstraling, de wijk niet alleen op qua uitstraling, maar ook de levensduur wordt verlengd.

Status

Vogelbuurt Noord
De rioolwerkzaamheden zijn in 2021 afgerond en de bestratings- en ophoogwerkzaamheden zijn in het tweede kwartaal van 2026 fysiek opgeleverd.

Vogelbuurt Zuid
De rioolwerkzaamheden zijn in 2022 gestart en in 2025 afgerond.

In 2026 is het ontwerp voor de herinrichting 2026 gereed gemaakt en gestart met deze aanbestedingsfase.

Financiën
Voor de uitvoering van de Vogelbuurt zijn de volgende investeringskredieten beschikbaar:

Bedragen x € 1.000

Naam investering	R2025	B2026	B2027	B2028	B2029	B2030	Totaal krediet
Bestrating Vogelbuurt Noord	3.073	1.368	0	0	0	0	4.441
Bestrating Vogelbuurt Zuid	6	4.829	1.756	100	0	0	6.691
Totaal Vogelbuurt	**3.079**	**6.197**	**1.756**	**100**	**0**	**0**	**11.132**

Warmtenet/Proeftuin

Doel
De gemeente ontving in 2019 een rijksbijdrage van € 3.850.000,- om (particuliere) woningeigenaren in Sliedrecht-Oost de kans te bieden om over te stappen op het warmtenet en hun woning aardgasvrij te maken. De proeftuin Sliedrecht-Oost is opgericht om hier uitvoering aan te geven.

Status
De proeftuin is grotendeels in de nazorgfase beland. De grondgebonden particuliere en corporatiewoningen ontvangen in 2026 nog nazorg voor bijvoorbeeld het verhelpen van storingen of het optimaliseren van de cv-installaties. Voor Verzorgingstehuis Parkzicht dient nog rekening gehouden te worden met een bedrag om ook 32 aanleunwoningen aardgasvrij maken. Er is gestart met verkennen of het mogelijk is om Parkzicht nog voor het stookseizoen van 2027 aan te sluiten op het warmtenet. Daarvoor dient een haalbare en betaalbare business case opgesteld te worden en een participatietraject doorlopen te worden waarbij 70% van de bewoners instemt met aansluiting op het warmtenet.

Planning
Het participatietraject voor het aansluiten van Parkzicht op het warmtenet loopt door in 2027.

Financiën
Het hele project is gefinancierd met de ontvangen rijksbijdrage. Dit bedrag staat als vooruit ontvangen op de balans. Elk jaar worden de gemoeide kosten geboekt in de exploitatie en wordt een gelijk gedeelte van de rijksbijdrage als inkomst geboekt in de exploitatie. Hierdoor is het voor de gemeente per saldo neutraal.

AZC

In Nederland is er een groot tekort aan opvangplekken voor asielzoekers. Daarom worden er nu veel tijdelijke opvanglocaties gebouwd. Deze zijn duur en bieden niet altijd een goede en veilige plek voor mensen. Sliedrecht wil helpen door een asielzoekerscentrum (AZC) te openen om te voldoen aan onze wettelijke taakstelling. Zo zorgen we voor een vaste, menswaardige opvanglocatie. We maken duidelijke afspraken met het COA (Centraal Orgaan opvang Asielzoekers) en andere partners. Samen zorgen we ervoor dat het AZC goed past in de Sliedrechtse samenleving.

Financiën
Het AZC is een anterieur project, als gemeente faciliteren we het COA bij de realisatie. Op dit moment zijn hiervoor (nog) geen middelen begroot in 2027.

Leeghwaterstraat

Doel
Het vervangen van de riolering in de Leeghwaterstraat en Beijerinckstraat in combinatie met het opwaarderen van de Leeghwaterstraat als hoofdstraat van de woonboulevard.

Status
Na de vervanging van het gemaal en een klein deel van de riolering in de Leeghwaterstraat en Beijerinckstraat resteert nog de vervanging van de overige riolering in beide straten. Tegelijkertijd wordt de Leeghwaterstraat heringericht tot hoofdstraat van de woonboulevard. In 2026 is er gewerkt aan diverse onderzoeken en de uitvoeringsontwerpen in diverse participatietrajecten van de Leeghwaterstraat.

Planning
Eind 2026 worden de onderzoeken en het uitvoeringsontwerp afgerond en het contract opgesteld. Begin 2027 start de (Europese) aanbestedingsprocedure van het contract. Naar verwachting start medio 2027 de uitvoering.

Financiën
Voor de uitvoering van de Leeghwaterstraat zijn de volgende investeringskredieten beschikbaar:

Bedragen x € 1.000

Naam investering	R2025	B2026	B2027	B2028	B2029	B2030	Totaal krediet
Bestrating Leeghwaterstraat	6	91	1.503	2.463	100	0	4.163
Riool Leeghwaterstraat	623	197	0	0	0	0	820
Riool Leeghwaterstraat/Beijerinckstraat	201	360	4.100	4.833	100	0	9.594
Gemaal Leeghwaterstraat	159	21	0	0	0	0	308
Totaal Leeghwaterstraat	**989**	**668**	**5.603**	**7.296**	**200**	**0**	**14.885**

IKC Valkweg

Doel
Realiseren van een Integraal Kindcentrum (IKC) ter vervanging van de huidige schoolgebouwen van OBS De Wilgen, inclusief kinderopvang Wasko, en CKC Prins Willem-Alexanderschool, inclusief kinderopvang Partou.

Status
De gemeenteraad heeft in juli 2026 ingestemd met de positionering van het IKC aan de Lijsterweg als uitgangspunt voor de verdere planvorming. Hiermee wordt afgeweken van het oorspronkelijke plan uit 2023, dat uitging van realisatie aan de Valkweg. De voorbereiding van het project richt zich momenteel op de aanbesteding van een ontwerpteam en de verdere uitwerking van het ontwerp, de benodigde onderzoeken en de vergunningprocedures.

Planning
Na besluitvorming over het voorbereidingskrediet start de aanbesteding van een ontwerpteam. Vervolgens worden het ontwerp, de benodigde onderzoeken en de vergunningprocedures uitgewerkt. Naar verwachting wordt in 2028 een voorstel voor een uitvoeringskrediet aan de gemeenteraad voorgelegd, waarna de realisatie kan starten. Ingebruikname van het IKC is voorzien in 2030.

Financiën
Op 7 februari 2023 heeft de gemeenteraad een investeringskrediet van € 16,6 miljoen beschikbaar gesteld voor de realisatie van een Integraal Kindcentrum aan de Valkweg, inclusief vervangende nieuwbouw voor sporthal De Valk.

Inmiddels wordt het IKC op een andere locatie ontwikkeld. Daarnaast wordt voorgesteld de vervangende sportvoorziening los te koppelen van het project. Ook zijn de planning en financiële uitgangspunten gewijzigd. Het college heeft daarom besloten de gemeenteraad voor te stellen het bestaande krediet voor IKC Valkweg af te sluiten en een voorbereidingskrediet van € 4,66 miljoen beschikbaar te stellen voor de verdere planuitwerking van het project IKC Lijsterweg. In dit voorbereidingskrediet zijn tevens de reeds gemaakte plankosten opgenomen.

Na afronding van de ontwerpfase zal de gemeenteraad middels een separaat voorstel worden gevraagd een besluit te nemen over het beschikbaar stellen van een uitvoeringskrediet voor de realisatie van het IKC. Het voorbereidingskrediet stelt de gemeente in staat het project uit te werken tot een aanbestedings- en uitvoeringsgereed niveau.

Paragraaf Wet Open Overheid

Inleiding

In 2027 ligt de focus op de verdere uitvoering en implementatie van de actieve openbaarmakingsplicht op grond van de Wet open overheid (Woo). De gemeente houdt zich hierbij aan de wettelijk door het Rijk vastgestelde termijnen voor het actief openbaar maken van de zeventien informatiecategorieën. Deze inzet is erop gericht de transparantie en inzichtelijkheid van het gemeentelijk handelen verder te vergroten en daarmee de controleerbaarheid te versterken. Dit draagt bij aan het versterken van het vertrouwen van inwoners, ondernemers en partners in de overheid en bevordert tegelijkertijd de democratische betrokkenheid en controle.

De implementatie wordt aangestuurd vanuit Bedrijfsvoering Drechtsteden, die verantwoordelijk is voor het inrichten, beheren en doorontwikkelen van de benodigde applicaties en ondersteunende processen en daarnaast zorg draagt voor het beschikbaar stellen van kennis aan de gemeente. Binnen deze structuur vervult de Woo-coördinator een centrale rol door de voortgang van de implementatie te bewaken, de organisatie te adviseren over de toepassing van de Woo en actief toe te zien op de tijdigheid, volledigheid en kwaliteit van de openbaarmaking, waarbij ook knelpunten worden gesignaleerd en verbeteringen worden geïnitieerd.

De uitvoering van de actieve openbaarmakingsplicht ligt bij de publicatieverantwoordelijken binnen de gemeentelijke organisatie, die verantwoordelijk zijn voor het identificeren van de informatie die voor openbaarmaking in aanmerking komt en voor het tijdig, juist en volledig aanleveren en publiceren daarvan, alsmede voor het structureel borgen van deze verplichtingen in de eigen werkprocessen. Daarmee wordt actieve openbaarmaking niet alleen praktisch uitgevoerd, maar ook duurzaam verankerd in de organisatie. Teammanagers en directie dragen daarbij zorg voor de organisatorische inbedding door prioriteiten te stellen, voldoende capaciteit beschikbaar te stellen en te sturen op naleving, waarbij zij publicatieverantwoordelijken aanspreken op hun verantwoordelijkheid en de behaalde resultaten.

Medewerkers passen de vastgestelde werkwijzen toe in hun dagelijkse werkzaamheden en leveren een actieve bijdrage aan de kwaliteit van de openbaarmaking door zorgvuldig met informatie om te gaan, waarbij zij worden ondersteund door gerichte bewustwording, instructies en trainingen. Door deze samenhangende inzet van rollen en verantwoordelijkheden wordt gewerkt aan een structurele verankering van actieve openbaarmaking en aan een transparante, inzichtelijke en betrouwbare overheid.

Financiële begroting

Financiele begroting

Overzicht lasten en baten 2027 - 2030

Lasten en baten 2027-2030

Nr.	Programma		Werkelijk 2025		Begroot 2026		Begroot 2027		Begroot 2028		Begroot 2029		Begroot 2030
Lasten:													
1	Samenleving	N	52.932	N	57.784	N	59.020	N	55.089	N	54.168	N	54.079
2	Economie, onderwijs, sport en cultuur	N	11.256	N	11.402	N	11.222	N	11.636	N	11.756	N	11.754
3	Ruimte	N	20.765	N	34.167	N	30.036	N	20.654	N	21.311	N	23.620
4	Bestuur en organisatie	N	16.193	N	13.140	N	14.394	N	13.738	N	14.085	N	14.073
5	Financiën	N	798	N	1.178	N	1.597	N	4.204	N	6.314	N	8.801
Totaal lasten		N	101.944	N	117.671	N	116.268	N	105.321	N	107.634	N	112.328
Baten:													
1	Samenleving	V	16.789	V	16.395	V	15.221	V	13.149	V	13.306	V	13.091
2	Economie, onderwijs, sport en cultuur	V	3.757	V	3.502	V	3.502	V	3.504	V	3.506	V	3.506
3	Ruimte	V	13.213	V	26.424	V	21.278	V	13.697	V	14.387	V	16.712
4	Bestuur en organisatie	V	620	V	376	V	377	V	354	V	353	V	353
5	Financiën	V	71.465	V	72.011	V	74.537	V	73.769	V	73.723	V	75.681
Totaal baten		V	105.844	V	118.709	V	114.914	V	104.473	V	105.274	V	109.343
Geraamd totaal saldo van baten en lasten		V	3.900	V	1.038	N	1.354	N	848	N	2.360	N	2.985
	storting in reserve	N	5.629	N	4.597	N	396	N	396	N	396	N	396
	onttrekking aan reserve	V	6.211	V	1.712	V	1.696	V	1.219	V	1.438	V	1.266
Geraamd resultaat		V	4.482	N	1.847	N	54	N	26	N	1.318	N	2.116

Overzicht lasten en baten met toelichting per programma

Overzicht lasten en baten per programma

Programma 1: Samenleving

Product	Werkelijk 2025		Begroot 2026		Begroot 2027		Begroot 2028		Begroot 2029		Begroot 2030	
Lasten:												
Veilig en inclusief Sliedrecht	N	199	N	211	N	1	N	1	N	1	N	1
Alg. maatschappelijke dienstverlening	N	858	N	2.938	N	3.092	N	2.953	N	2.953	N	2.869
Inburgering	N	2.936	N	3.062	N	2.826	N	625	N	625	N	625
Welzijnswerk	N	599	N	576	N	564	N	564	N	564	N	564
Jeugd- en jongerenwerk	N	1.216	N	634	N	700	N	701	N	701	N	701
Jeugdzorg	N	11.538	N	12.944	N	13.097	N	11.678	N	11.562	N	11.562
WMO	N	63	N	69	N	48	N	48	N	48	N	48
Individuele voorzieningen WMO	N	975	N	1.037	N	832	N	832	N	832	N	832
Algemene gezondheidszorg	N	525	N	468	N	621	N	700	N	772	N	237
Bijstand, participatie, etc.	N	29.276	N	30.870	N	31.763	N	31.591	N	30.862	N	31.392
Burgerzaken	N	1.367	N	1.392	N	1.540	N	1.462	N	1.314	N	1.314
Openbare orde en veiligheid	N	3.379	N	3.583	N	3.935	N	3.935	N	3.935	N	3.935
Totaal lasten	N	52.932	N	57.784	N	59.020	N	55.089	N	54.168	N	54.079
Baten:												
Veilig en inclusief Sliedrecht		-		-		-		-		-		-
Alg. maatschappelijke dienstverlening		-		-		-		-		-		-
Inburgering	V	3.961	V	4.162	V	2.728	V	524	V	524	V	524
Welzijnswerk	V	20	V	50		-		-		-		-
Jeugd- en jongerenwerk		-		-		-		-		-		-
Jeugdzorg	V	20		-		-		-		-		-
WMO		-		-		-		-		-		-
Individuele voorzieningen WMO	V	1.413	V		V		V		V		V	
Algemene gezondheidszorg	V	359	V	307	V	415	V	493	V	565	V	31
Bijstand, participatie, etc.	V	10.466	V	11.258	V	11.429	V	11.599	V	11.898	V	12.218
Burgerzaken	V	551	V	618	V	649	V	533	V	319	V	319
Openbare orde en veiligheid		-		-		-		-		-		-
Totaal baten	V	16.789	V	16.395	V	15.221	V	13.149	V	13.306	V	13.091
Geraamd totaal saldo van baten en lasten	N	36.143	N	41.389	N	43.799	N	41.940	N	40.863	N	40.988
storting in reserve	N	1.130		-		-		-		-		-
onttrekking aan reserve	V	758	V	314	V	225	V	84	V	84		-
Geraamd resultaat	N	36.515	N	41.075	N	43.574	N	41.856	N	40.778	N	40.988

Toelichting lasten:

Veilig en inclusief Sliedrecht
Verschil wordt veroorzaakt door een herverdeling van loonkosten binnen het programma.

Inburgering
Begrote kosten voor opvang ontheemden Oekraïne was in 2026 iets hoger door incidentele kosten.

Individuele voorzieningen WMO
Verlaging van de kosten door een herverdeling van loonkosten binnen het programma.

Algemene gezondheidszorg
Per 1 januari 2027 vindt de overgang plaats van het Gezond en Actief Leven Akkoord (SPUK GALA) naar het Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (SPUK AZWA). De voorlopige berichtgeving laat zien dat er meer geld beschikbaar wordt gesteld vanuit het Rijk

Bijstand, participatie, etc.
Stijging van de kosten door met name prijsontwikkelingen en een groei in het aantal klanten met een bijstandsuitkering. Hiertegenover staan diverse ombuigingsvoorstellen waarover besluitvorming heeft plaatsgevonden waardoor de stijging in kosten wordt gedempt.

Burgerzaken
Stijging van de kosten door loon- en prijsontwikkeling en herverdeling van loonkosten binnen het programma.

Openbare orde en veiligheid
Stijging van de kosten door loon- en prijsontwikkeling in de gemeentelijke bijdrage aan de Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid en herverdeling van loonkosten binnen het programma.

Toelichting baten:

Inburgering
De bekostigingsregeling voor de ontheemden Oekraïne is vanaf 1 januari 2027 aangepast. Daar waar de gemeente Sliedrecht voorheen op basis van de normvergoeding en de gunstige huisvesting op Stationspark 200 een positief saldo kon realiseren op de opvang ontheemden Oekraïne, wordt de bekostiging vanaf 2027 op basis van werkelijke kosten en is er geen sprake meer van overschotten.

Algemene gezondheidszorg
Per 1 januari 2027 vindt de overgang plaats van het Gezond en Actief Leven Akkoord (SPUK GALA) naar het Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (SPUK AZWA). De voorlopige berichtgeving laat zien dat er meer geld beschikbaar wordt gesteld vanuit het Rijk.

Bijstand, participatie, etc.
Positieve bijstelling van de bijstandsuitkering op basis van de voorspellingen van het aantal uitkeringsgerechtigden.

Programma 2: Economie, onderwijs, sport en cultuur

Product		Werkelijk 2025		Begroot 2026		Begroot 2027		Begroot 2028		Begroot 2029		Begroot 2030
Lasten:												
Ondernemend en betrokken Sliedrecht	N	27	N	103		-		-		-		-
Cultuur	N	485	N	565	N	598	N	600	N	620	N	621
Bibliotheek	N	748	N	729	N	641	N	641	N	642	N	643
Maatschappelijk vastgoed	N	786	N	744	N	752	N	753	N	753	N	754
Sport	N	1.400	N	1.519	N	1.314	N	1.314	N	1.314	N	1.314
Sportaccommodaties	N	1.969	N	1.784	N	1.859	N	1.884	N	1.889	N	1.891
Onderwijshuisvesting	N	1.292	N	1.998	N	1.610	N	1.997	N	2.091	N	2.084
Onderwijs- en leerlingzaken	N	2.547	N	2.050	N	2.378	N	2.378	N	2.378	N	2.378
Economische zaken	N	1.788	N	1.558	N	1.713	N	1.713	N	1.713	N	1.713
Beschut werk	N	82	N	87	N	89	N	89	N	89	N	89
Kinderopvang- en peuterspeelzalen	N	130	N	267	N	266	N	266	N	266	N	266
Totaal lasten	N	11.256	N	11.402	N	11.222	N	11.636	N	11.756	N	11.754
Baten:												
Ondernemend en betrokken Sliedrecht		-		-		-		-		-		-
Cultuur	V	108	V	108	V	108	V	108	V	108	V	108
Bibliotheek	V	116		-		-		-		-		-
Maatschappelijk vastgoed	V	400	V	593	V	604	V	604	V	604	V	604
Sport	V	252	V	306	V	255	V	255	V	255	V	255
Sportaccommodaties	V	1.143	V	1.099	V	1.119	V	1.121	V	1.123	V	1.123
Onderwijshuisvesting	V	19	V	5	V	5	V	5	V	5	V	5
Onderwijs- en leerlingzaken	V	1.516	V	1.200	V	1.216	V	1.216	V	1.216	V	1.216
Economische zaken	V	204	V	190	V	194	V	194	V	194	V	194
Beschut werk		-		-		-		-		-		-
Kinderopvang- en peuterspeelzalen		-		-		-		-		-		-
Totaal baten	V	3.757	V	3.502	V	3.502	V	3.504	V	3.506	V	3.506
Geraamd totaal saldo van baten en lasten	N	7.499	N	7.900	N	7.720	N	8.133	N	8.250	N	8.248
storting in reserve	N	138	N	365		-		-		-		-
onttrekking aan reserve	V	398	V	58	V	42	V	44	V	45	V	47
Geraamd resultaat	N	7.239	N	8.208	N	7.678	N	8.089	N	8.204	N	8.201

Toelichting lasten:

Ondernemend en betrokken Sliedrecht
Het budget voor de wijk- en buurtagenda's is verplaatst naar het product Welzijnswerk onder programma 1 - Samenleving.

Sport
Verlaging van de kosten door een herverdeling van loonkosten binnen het programma.

Onderwijshuisvesting
In 2026 is besloten tot een eenmalige bijdrage aan de gebouwen van CBS Prins Willem-Alexander locatie Valkweg en OBS De Wilgen. Dit was nodig om de gebouwen veilig te kunnen blijven gebruiken gedurende de langere gebruiksperiode die ontstaat door de nieuwe voorkeurslocatie voor het Integraal Kind Centrum.

Onderwijs- en leerlingzaken
Vanwege een herpositionering van het NME-centrum in 2027 is een verschuiving van kosten zichtbaar van programma 3 - Ruimte naar Programma 2 - Economie, onderwijs, sport en cultuur.

Economische zaken
Het structurele budget voor meervoudig lokale samenwerking is in 2026 eenmalig afgeraamd.

Programma 3: Ruimte

Product	Werkelijk 2025		Begroot 2026		Begroot 2027		Begroot 2028		Begroot 2029		Begroot 2030	
Lasten:												
Ruimtelijke vernieuwing	N	500	N	460	N	568	N	268	N	268	N	268
Ruimtelijke ordening	N	786	N	835	N	795	N	795	N	795	N	795
Faciliterend grondbeleid	N	667	N	227	N	71	N	36	N	1	N	1
Bouw- en woningtoezicht	N	648	N	828	N	757	N	757	N	757	N	757
Wonen	N	217	N	178	N	197	N	197	N	192	N	192
Bereikbaarheid	N	968	N	1.132	N	750	N	862	N	870	N	868
Bouwgronden in exploitatie	N	1.068	N	1.722	N	9.061	N	1.527	N	2.230	N	4.555
Grondzaken	N	167	N	115	N	159	N	123	N	121	N	119
Overig vastgoed	N	82	N	7.947	N	78	N	79	N	78	N	78
Milieu	N	1.096	N	1.058	N	1.009	N	1.009	N	1.009	N	1.009
Duurzaamheid	N	1.060	N	5.705	N	2.304	N	497	N	197	N	197
Huishoudelijk afval	N	2.635	N	2.895	N	2.975	N	2.973	N	2.979	N	2.981
Bedrijfsafval	N	313	N	327	N	327	N	327	N	327	N	327
Openbare ruimte	N	6.434	N	6.039	N	6.175	N	6.287	N	6.535	N	6.608
Riolering	N	3.400	N	3.270	N	3.338	N	3.450	N	3.486	N	3.426
Begraven	N	719	N	748	N	779	N	779	N	779	N	779
Straatreiniging	N	6	N	680	N	695	N	688	N	688	N	660
Totaal lasten	N	20.765	N	34.167	N	30.036	N	20.654	N	21.311	N	23.620
Baten:												
Ruimtelijke vernieuwing		-		-		-		-		-		-
Ruimtelijke ordening		-	V	31	V	10	V	10	V	10	V	10
Faciliterend grondbeleid	V	397	V	1.058	V	78	V	43	V	8	V	8
Bouw- en woningtoezicht	V	514	V	586	V	490	V	907	V	1.050	V	1.050
Wonen	V	242		-		-		-		-		-
Bereikbaarheid	V	215	V	510	V	112	V	122	V	132	V	132
Bouwgronden in exploitatie	V	673	V	1.556	V	8.975	V	1.442	V	2.144	V	4.470
Grondzaken	V	107	V	133	V	129	V	129	V	129	V	129
Overig vastgoed	V	214	V	7.938	V	70	V	70	V	70	V	70
Milieu	V	50	V	80		-		-		-		-
Duurzaamheid	V	866	V	4.597	V	1.181	V	300		-		-
Huishoudelijk afval	V	3.912	V	3.991	V	4.077	V	4.077	V	4.077	V	4.077
Bedrijfsafval	V	466	V	495	V	506	V	506	V	506	V	506
Openbare ruimte	V	811	V	359	V	398	V	448	V	448	V	448
Riolering	V	3.955	V	3.965	V	4.055	V	4.225	V	4.310	V	4.310
Begraven	V	793	V	928	V	1.001	V	1.051	V	1.051	V	1.051
Straatreiniging		-	V	196	V	196	V	366	V	451	V	451
Totaal baten	V	13.213	V	26.424	V	21.278	V	13.697	V	14.387	V	16.712
Geraamd totaal saldo van baten en lasten	N	7.552	N	7.742	N	8.758	N	6.957	N	6.925	N	6.908
storting in reserve	N	1.578	N	1.205	N	396	N	396	N	396	N	396
onttrekking aan reserve	V	1.743	V	1.073	V	1.105	V	768	V	736	V	646
Geraamd resultaat	N	7.387	N	7.875	N	8.050	N	6.585	N	6.585	N	6.658

Toelichting lasten:

Ruimtelijke vernieuwing
Het budget voor het programmabureau Ruimtelijke vernieuwing is in 2027 verhoogd.

Faciliterend grondbeleid
Faciliterende projecten hebben in de gemeenten een relatief korte doorlooptijd. In het lopende jaar (2026) zijn de uitgaven daardoor in de begroting hoger dan in het navolgende jaar (2027). De verwachting is dat de lasten in de werkelijkheid dichter bij elkaar zullen liggen.

Bereikbaarheid
In 2026 staan de budgetten begroot voor de realisatie van de fietsenstallingen bij station centraal (afgerond) en Baanhoek (onder handen).

Bouwgronden in exploitatie
In 2027 staan er in de grondexploitaties veel meer werkzaamheden gepland dan in 2026.

Overig vastgoed
De verkoop van de brandweerkazerne heeft in 2026 plaatsgevonden, dit gaat gepaard met een desinvestering die als lasten in de boekhouding terecht komt.

Duurzaamheid
Binnen de proeftuin Aardgasvrije wijken worden in 2026 veel lasten gemaakt. Dit geldt (zie het in mindere mate) ook voor de projecten SPUK Nationaal Isolatieprogramma, CDOKE, Koelkast- en vriezerregeling en het Energieloket. Waarschijnlijk worden delen van dit budget bij de jaarrekening doorgezet naar 2027.

Toelichting baten:

Faciliterend grondbeleid
Faciliterende projecten hebben in de gemeenten een relatief korte doorlooptijd. In het lopende jaar (2026) zijn de baten daardoor in de begroting hoger dan in het navolgende jaar (2027). De verwachting is dat de lasten in de werkelijkheid dichter bij elkaar zullen liggen.

Bereikbaarheid
In 2026 staan de subsidie inkomsten begroot van het project fietsenstallingen bij station centraal (afgerond) en Baanhoek (onder handen).

Bouwgronden in exploitatie
In 2027 staan er in de grondexploitaties veel meer werkzaamheden gepland dan in 2026. Doordat deze vanwege het BBV saldo neutraal over de exploitatie moeten lopen zijn er ook meer inkomsten.

Overig vastgoed
De verkoop van de brandweerkazerne heeft in 2026 plaatsgevonden, dit leidt tot eenmalige inkomsten.

Duurzaamheid
De diverse projecten worden veelal uitgevoerd met subsidie als dekking. Hierdoor zijn de inkomsten in 2026 hoger dan in 2027.

Programma 4: Bestuur en organisatie

Product	Werkelijk 2025	Begroot 2026	Begroot 2027	Begroot 2028	Begroot 2029	Begroot 2030
Lasten:						
Slagvaardige organisatie	-	-	-	-	-	-
Bedrijfsvoering	N 12.262	N 10.486	N 11.471	N 10.821	N 10.817	N 10.816
Huisvesting	N 391	-	-	-	-	-
Raad en griffie	N 1.216	N 1.256	N 1.232	N 1.226	N 1.577	N 1.566
Verkiezingen	N 106	N 97	N 100	N 100	N 100	N 100
Bestuur	N 2.219	N 1.300	N 1.592	N 1.592	N 1.592	N 1.592
Totaal lasten	N 16.193	N 13.140	N 14.394	N 13.738	N 14.085	N 14.073
Baten:						
Slagvaardige organisatie	-	-	-	-	-	-
Bedrijfsvoering	V 606	V 362	V 362	V 340	V 338	V 338
Huisvesting	-	-	-	-	-	-
Raad en griffie	V 14	V 14	V 14	V 14	V 14	V 14
Verkiezingen	-	-	-	-	-	-
Bestuur	-	-	-	-	-	-
Totaal baten	V 620	V 376	V 377	V 354	V 353	V 353
Geraamd totaal saldo van baten en lasten	N 15.573	N 12.763	N 14.017	N 13.383	N 13.733	N 13.721
storting in reserve	N 1.488	-	-	-	-	-
onttrekking aan reserve	V 3.312	V 267	V 324	V 323	V 573	V 573
Geraamd resultaat	N 13.749	N 12.496	N 13.693	N 13.061	N 13.160	N 13.148

Toelichting lasten:

Bedrijfsvoering
De gemeente Sliedrecht heeft een deel van de bedrijfsvoering, samen met andere gemeentes, ondergebracht bij Bedrijfsvoering Drechtsteden.
Naast de jaarlijkse indexering, zal er ook meer benodigde dienstverlening afgenomen gaan worden, op het gebied van o.a. HR, ICT (beveiliging), en juridische ondersteuning.

Bestuur
Doordat de verdeelsleutel van de doorbelasting van de bestuurlijke ondersteuning is aangepast op basis van de bezetting, is deze voor dit onderdeel toegenomen.

Programma 5: Financiën

Product	Werkelijk 2025	Begroot 2026	Begroot 2027	Begroot 2028	Begroot 2029	Begroot 2030
Lasten:						
Algemene uitkering	-	N 227	N 722	N 3.349	N 5.116	N 6.820
Gemeentelijke belastingen	N 338	N 487	N 426	N 426	N 426	N 426
Treasury	N 411	N 404	N 387	N 367	N 710	N 1.494
Vennootschapsbelasting	N 34	-	-	-	-	-
Onvoorzien	V 3	N 61	N 61	N 61	N 61	N 61
Algemene kosten	N 18	-	-	-	-	-
Totaal lasten	N 798	N 1.178	N 1.597	N 4.204	N 6.314	N 8.801
Baten:						
Algemene uitkering	V 64.344	V 64.792	V 67.129	V 65.950	V 65.829	V 67.791
Gemeentelijke belastingen	V 5.842	V 6.117	V 6.514	V 7.229	V 7.459	V 7.459
Treasury	V 1.279	V 1.103	V 894	V 590	V 435	V 432
Vennootschapsbelasting	-	-	-	-	-	-
Onvoorzien	-	-	-	-	-	-
Algemene kosten	-	-	-	-	-	-
Totaal baten	V 71.465	V 72.011	V 74.537	V 73.769	V 73.723	V 75.681
Geraamd totaal saldo van baten en lasten	V 70.667	V 70.833	V 72.941	V 69.565	V 67.409	V 66.880
storting in reserve	N 1.295	N 3.027	V	-	-	-
onttrekking aan reserve	-	-	-	-	-	-
Geraamd resultaat	V 69.372	V 67.806	V 72.941	V 69.565	V 67.409	V 66.880

Toelichting lasten:

Algemene uitkering
In 2027 is er op dit product nog budget beschikbaar om een eventuele loonsverhoging na 31/12/2027 (het moment dat de CAO Gemeenten afloopt) te kunnen opvangen .

Toelichting baten:

Algemene uitkering
Als gevolg van indexatie neemt de algemene uitkering van jaar op jaar toe .

Gemeentelijke belastingen
Als gevolg van indexatie nemen de belastingopbrengsten toe.

Treasury
In 2027 zijn minder renteopbrengsten begroot als gevolg van beschikbaar kasgeld.

Uiteenzetting financiële positie met toelichting

Geprognosticeerde balans met toelichting

In het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV, art. 20; lid 1 b) staat dat gemeenten een geprognosticeerde begin- en eind balans van de begrotingsjaren moeten opnemen onder de uiteenzetting van de financiële positie.

Door de geprognosticeerde balans meerjarig op te nemen, heeft de raad meer inzicht in de ontwikkeling van de investeringen, het aanwenden van reserves en voorzieningen en de financieringsbehoefte.

x € 1.000

Activa	31-12-2025	31-12-2026	31-12-2027	31-12-2028	31-12-2029	31-12-2030
(im) Materiële vaste activa	102.480	175.015	173.399	185.664	186.202	196.027
Financiële vaste activa: Kapitaalverstrekkingen	2.306	2.306	2.306	2.306	2.306	2.306
Financiële vaste activa: Leningen	2.206	2.258	2.200	2.198	2.198	2.198
Financiële vaste activa: Uitzettingen > 1 jaar	0	0	0	0	0	0
Totaal Vaste Activa	**106.992**	**179.579**	**177.905**	**190.168**	**190.706**	**200.531**
Voorraden: Onderhanden werk & Overige grond- en hulpstoffen	8.859	3.545	-6.283	-305	2.144	4.470
Voorraden: Gereed product en handelsgoederen & vooruitbetalingen	0	0	0	0	0	0
Uitzettingen <1 jaar	40.170	6.000	6.000	6.000	6.000	6.000
Liquide middelen	1.596	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000
Overlopende activa	3.776	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000
Totaal Vlottende Activa	**54.401**	**16.545**	**6.717**	**12.695**	**15.144**	**17.470**
Totaal Activa	**161.393**	**196.124**	**184.622**	**202.862**	**205.850**	**218.001**

Passiva	31-12-2025	31-12-2026	31-12-2027	31-12-2028	31-12-2029	31-12-2030
Eigen vermogen	73.226	70.560	71.920	71.097	70.055	69.185
Voorzieningen	14.285	12.322	17.258	18.156	19.245	20.662
Vaste schuld	30.779	27.662	24.578	21.493	36.407	56.421
Totaal Vaste Passiva	**118.290**	**110.544**	**113.756**	**110.747**	**125.707**	**146.268**
Nog in te vullen financieringsbehoefte	0	63.580	48.866	70.116	58.144	49.733
Vlottende schuld	4.031	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
Overlopende passiva	39.072	12.000	12.000	12.000	12.000	12.000
Totaal Vlottende Passiva	**43.103**	**85.580**	**70.866**	**92.116**	**80.144**	**71.733**
Totaal Passiva	**161.393**	**196.124**	**184.622**	**202.862**	**205.850**	**218.001**

Stand en verloop van de reserves

In deze paragraaf is een specificatie opgenomen van alle reserves en voorzieningen per 1 januari 2027 en vervolgens de verwachte ontwikkeling tot 1 januari 2030. Met de mutaties in de jaren is in het programmadeel van de begroting rekening gehouden.

Reserves zijn vermogensbestanddelen die als eigen vermogen zijn aan te merken. De reserves worden overeenkomstig het BBV (artikel 43) onderscheiden in:

- algemene reserves: reserves waaraan geen bestemming is gegeven, deze dienen om risico's in algemene zin op te vangen.
- bestemmingsreserves: reserves waar de raad een bepaalde bestemming aan heeft gegeven.

Reserves worden gevormd door bestemming van het resultaat, zijn in principe vrij besteedbaar en behoren tot het eigen vermogen. Voor bestemmingsreserves is de besteding door de raad vastgelegd. De raad kan de bestemming bij bestemmingsreserves ook weer wijzigen.

Reserves *(bedragen x € 1.000)*	Boekwaarde 01-01-2027	Boekwaarde 01-01-2028	Boekwaarde 01-01-2029	Boekwaarde 01-01-2030
Algemene reserve	8.826	8.826	8.826	8.826
Reserve kapitaallasten investeringen ec. nut	20.403	20.862	20.958	19.954
Reserve kapitaallasten investeringen maatschappelijk nut	3.685	3.501	3.317	3.133
Reserve vervanging materieel PR	674	962	1.250	1.618
Reserve vervanging containers	518	511	289	67
Reserve Koers 2030	26.898	25.042	24.242	24.242
Reserve vastgoed niet kernportefeuille	309	309	309	309
Reserve herplantfonds	18	18	18	18
Reserve Ontwikkeling Sliedrecht Noord	12.170	12.170	12.170	12.170
Totaal reserves	**73.501**	**72.201**	**71.379**	**70.337**

Met terugwerkende kracht naar 2026 heeft de gemeente een nieuwe bestemmingsreserve. Dit is de **reserve Ontwikkeling Sliedrecht Noord**. De reserve is bedoeld om de ontwikkeling van Sliedrecht Noord te kunnen realiseren, als zijnde een nieuwe wijk met alle benodigde bovenwijkse voorzieningen (zoals infrastructuur en basisscholen).

Stand en verloop van de voorzieningen

Voorzieningen worden gerekend tot het vreemd vermogen. Een voorziening wordt, overeenkomstig het BBV (artikel 44) gevormd als de omvang van de verplichting of het verlies (redelijkerwijs) is in te schatten en het zeker of waarschijnlijk is dat deze zich voordoet. Indien niet aan deze criteria wordt voldaan betreft het een verplichting (omvang bekend, afwikkeling zeker) of een risico dat moet worden opgenomen in de risicoparagraaf (omvang niet in te schatten, kans minder dan waarschijnlijk). De bestemming van een voorziening kan niet worden gewijzigd, dit in tegenstelling tot reserves. Elke voorziening moet de omvang hebben van de betreffende verplichting of risico. Mutaties in voorzieningen wegens toevoegingen of door vrijval vloeien uitsluitend voort uit het aanpassen aan een nieuw noodzakelijk niveau. De overige mutaties bestaan alleen uit verminderingen wegens aanwending voor het doel waarvoor de voorziening is ingesteld.

Toevoegingen aan voorzieningen komen als last in de begroting en de rekening van baten en lasten. De aanwending van de voorziening wordt rechtstreeks ten laste van de voorziening geboekt en heeft daarmee geen invloed op de exploitatie.

Voorzieningen *(bedragen x € 1.000)*	Boekwaarde 01-01-2027	Boekwaarde 01-01-2028	Boekwaarde 01-01-2029	Boekwaarde 01-01-2030
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's				
Voorziening spaarverlof ambtenaren	79	79	79	79
Voorziening pensioen voormalige wethouders	2.730	2.788	2.877	2.967
Voorziening wachtgeld personeel	288	288	288	288
Voorziening liquidatie LDKS	5	0	-0	-0
Voorziening Burgemeester Winklerplein	786	786	786	786
Totaal vrz voor verplichtingen, verliezen en risico's	**3.888**	**3.941**	**4.030**	**4.120**
Onderhoudsegalisatievoorzieningen:				
Voorziening buitengewoon onderhoud gebouwen GB	2.162	2.272	2.073	2.273
Voorziening onderhoud haven	121	127	133	139
Voorziening onderhoud wegen	1.473	1.543	1.612	1.681
Voorziening onderhoud bruggen	322	339	355	372
Totaal onderhoudsegalisatievoorzieningen	**4.078**	**4.281**	**4.173**	**4.465**
Voorzieningen voor van derden verkregen middelen met een specifiek bestedingsdoel				
Voorziening riolering	7.986	9.062	9.979	10.686
Totaal voorzieningen voor van derden verkregen middelen met een specifiek bestedingsdoel	**7.986**	**9.062**	**9.979**	**10.686**
Totaal voorzieningen	**15.952**	**17.284**	**18.182**	**19.271**

Overzicht van incidentele baten en lasten

Toelichting op de incidentele lasten en baten > 25.000

Structureel saldo

Het overzicht van incidentele baten en lasten wordt opgenomen met als doel aan te tonen dat de begroting structureel in evenwicht is. Dit betekent dat structurele lasten worden gedekt met structurele baten. Uit het structurele begrotingssaldo is af te leiden of de structurele lasten in evenwicht zijn met de structurele baten en dit geeft zo een beeld van in hoeverre de gemeente in staat is om in de toekomst aan haar (structurele) verplichtingen te voldoen. Om te komen tot het structurele begrotingssaldo wordt het incidentele saldo verrekend met het saldo van de begroting.

Op basis van de onderstaande tabel trekken we de conclusie dat de begroting structureel in evenwicht is:

Structureel begrotingssaldo		Begroot 2027		Begroot 2028		Begroot 2029		Begroot 2030
Lasten exclusief mutaties reserves	N	116.268	N	105.321	N	107.634	N	112.328
Baten exclusief mutaties reserves	V	114.914	V	104.473	V	105.274	V	109.343
Geraamd totaal saldo van baten en lasten	N	1.354	N	848	N	2.360	N	2.985
Storting in reserve	N	396	N	396	N	396	N	396
Onttrekking aan reserve	V	1.696	V	1.219	V	1.438	V	1.266
Geraamd resultaat	N	54	N	26	N	1.318	N	2.116
Incidentele lasten (exclusief reservestortingen)	N	9.486	N	1.493	N	1.992	N	4.363
Incidentele baten (exclusief reserveonttrekkingen)	V	9.045	V	1.493	V	1.992	V	4.363
Incidentele stortingen in reserves	N	396	N	396	N	396	N	396
Incidentele onttrekkingen aan reserves	V	441		-		-		-
Saldo van incidentele baten en lasten	N	396	N	396	N	396	N	396
Structureel begrotingssaldo	V	342	V	370	N	922	N	1.719
Structureel begrotingssaldo in procenten		0,30%		0,35%		-0,88%		-1,57%

In 2027 is er sprake van een structureel saldo van 0,3%, dat loopt negatief naar -1,57% in 2030. De correctie van de incidentele reserve mutaties en de incidente baten en lasten leidt tot dit saldo. Beide reeksen leggen we aan de hand van de volgende twee tabellen toe.

Toelichting reserve mutaties

In onderstaande tabel zijn alle reserve mutaties die lopen via de exploitatie (gesaldeerd) weergegeven. Positieve getallen betreffen stortingen in reserves, negatieve getallen betreffen onttrekkingen. Alle reserve mutaties zijn in principe incidenteel, daarom begint de tabel hier ook mee. De onttrekkingen aan de reserve Afschrijvingslasten beschouwen we als structureel conform de geldende wetgeving (BBV) hieromtrent.

Stortingen in reserves		Begroot 2027		Begroot 2028		Begroot 2029		Begroot 2030
Mutatie reserve - Vervanging containers	N	108	N	108	N	108	N	108
Mutatie reserve - Vervanging materieel	N	288	N	288	N	288	N	288
Sub-totaal incidentele stortingen in reserves	N	396	N	396	N	396	N	396
Niet van toepassing		-		-		-		-
Sub-totaal structurele stortingen in reserves		-		-		-		-
Totaal stortingen in reserves	N	396	N	396	N	396	N	396

Onttrekkingen aan reserves		Begroot 2027		Begroot 2028		Begroot 2029		Begroot 2030
Mutatie reserve - Koers 2030	V	441		-		-		-
Sub-totaal incidentele onttrekkingen aan reserves	V	441		-		-		-
Mutatie reserve - Afs.lasten invest.economisch nut	V	1.071	V	1.034	V	1.254	V	1.082
Mutatie reserve - Afs.lasten invest. maatsch. nut	V	184	V	184	V	184	V	184
Sub-totaal structurele onttrekkingen aan reserves	V	1.255	V	1.219	V	1.438	V	1.266
Totaal onttrekkingen aan reserves	V	1.696	V	1.219	V	1.438	V	1.266

Toelichting incidentele baten en lasten
In de onderstaande tabel is de specificatie van de incidentele baten en lasten (gesaldeerd) weergegeven. Negatieve bedragen verslechteren het structurele begrotingssaldo (dit zijn incidentele inkomsten), positieve bedragen (dit zijn incidentele lasten) verbeteren dat.

Incidentele baten en lasten	Begroot 2027	Begroot 2028	Begroot 2029	Begroot 2030
Lasten:				
Programma 1 Samenleving				
Project Sliedrechters Schuldenvrij	N 141	-	-	-
Programma 3 Ruimte				
Programmabureau Ruimtelijke Vernieuwing	N 300			
Grondexploitaties	N 8.975	N 1.458	N 1.992	N 4.363
Baanhoek West	N 70	N 35		
Sub-totaal incidentele lasten	N 9.486	N 1.493	N 1.992	N 4.363
Baten:				
Programma 3 Ruimte				
Grondexploitaties	V 8.975	V 1.458	V 1.992	V 4.363
Baanhoek West	V 70	V 35		
Sub-totaal incidentele baten	V 9.045	V 1.493	V 1.992	V 4.363
Totaal incidentele baten en lasten	N 441	-	-	-

Project Sliedrechters schuldenvrij
Betreft een onttrekking uit de Koers 2030 voor een tijdelijk project genaamd Sliedrechters Schuldenvrij.

Programma Ruimtelijke Vernieuwing
Ter ondersteuning van de uitvoering van het programma Ruimtelijke Vernieuwing is een tijdelijk bureau ingericht.

Grondexploitaties
Er zijn drie grondexploitaties in uitvoering: Maaslaan, Groen van Prinsterer en Stationspark II De lasten en baten die hiermee gemoeid zijn lopen over de exploitatie.

Baanhoek West
Van de ontwikkelaars in Baanhoek West ontvangen we een bedrag per opgeleverde woning. Deze opbrengst wordt gebruikt voor de afronding van het project.

Overzicht op taakvelden

Inleiding

Hieronder zijn de taakvelden opgenomen zoals voorgeschreven in de herziening van het BBV. Een taakveld is een eenheid waarin de programma's worden onderverdeeld en hebben betrekking op uiteenlopende taken en daaraan gerelateerde activiteiten waar baten en lasten mee gemoeid zijn. Deze taakvelden worden per ministeriële regeling vastgesteld. Het college heeft de vrijheid om de taakvelden in te delen en te ordenen naar de programma's van de raad.

Met ingang van de begroting 2017 zijn gemeenten verplicht om de begroting ook op basis van verplichte taakvelden te presenteren. Op basis van deze taakvelden kunnen gemeenten hun begrotingscijfers vergelijken met andere gemeenten.

Baten en lasten per taakveld

Hoofdtaakveld	Taakveld	Omschrijving taakveld		Lasten		Baten		Saldo
0 - Bestuur en Ondersteuning	0.1	Bestuur	N	2.807	V	14	N	2.793
	0.2	Burgerzaken	N	1.640	V	649	N	991
	0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	N	383	V	176	N	207
	0.4	Overhead	N	11.471	V	362	N	11.109
	0.5	Treasury	N	387	V	894	V	507
	0.61	OZB woningen			V	3.168	V	3.168
	0.62	OZB niet-woningen			V	2.975	V	2.975
	0.64	Belastingen overig	N	423	V	415	N	9
	0.7	Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds		-	V	67.129	V	67.129
	0.8	Overige baten en lasten	N	783			N	783
	0.10	Mutaties reserves	N	396	V	1.696	V	1.300
Totaal 0 - Bestuur en Ondersteuning			N	18.291	V	77.478	V	59.187
1 - Veiligheid	1.1	Crisisbeheersing en brandweer	N	3.607	V	10	N	3.597
	1.2	Openbare orde en veiligheid	N	360			N	360
Totaal 1 - Veiligheid			N	3.967	V	10	N	3.957
2 - Verkeer, vervoer en waterstaat	2.1	Verkeer en vervoer	N	6.164	V	544	N	5.620
	2.4	Economische havens en waterwegen	N	54	V	101	V	47
	2.5	Openbaar vervoer	N	124			N	124
Totaal 2 - Verkeer, vervoer en waterstaat			N	6.343	V	645	N	5.698
3 - Economie	3.1	Economische ontwikkeling	N	918			N	918
	3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	N	166	V	217	V	50
	3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	N	796	V	144	N	653
Totaal 3 - Economie			N	1.881	V	360	N	1.520
4 - Onderwijs	4.1	Openbaar basisonderwijs	N	99			N	99
	4.2	Onderwijshuisvesting	N	1.399			N	1.399
	4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	N	2.660	V	1.222	N	1.438
Totaal 4 - Onderwijs			N	4.158	V	1.222	N	2.936
5 - Sport, cultuur en recreatie	5.1	Sportbeleid en activering	N	1.314	V	255	N	1.060
	5.2	Sportaccommodaties	N	1.859	V	1.119	N	740
	5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	N	568	V	166	N	401
	5.4	Musea	N	28			N	28
	5.5	Cultureel erfgoed	N	7			N	7
	5.6	Media	N	647	V	120	N	528
	5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	N	1.627	V	148	N	1.479
Totaal 5 - Sport, cultuur en recreatie			N	6.051	V	1.808	N	4.243
6 - Sociaal domein	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	N	8.936	V	3.436	N	5.500
	6.21	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen WMO	N	206			N	206
	6.22	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd	N	1.713			N	1.713
	6.23	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal	N	507	V	98	N	409
	6.3	Inkomensregelingen	N	15.592	V	11.331	N	4.261
	6.4	WSW en beschut werk	N	3.200			N	3.200
	6.5	Arbeidsparticipatie	N	1.870			N	1.870
	6.60	Hulpmiddelen en diensten (WMO)	N	2.647	V		N	2.647
	6.711	Huishoudelijke hulp (WMO)	N	3.223			N	3.223
	6.712	Begeleiding (WMO)	N	3.279			N	3.279
	6.713	Dagbesteding (WMO)	N	1.598			N	1.598
	6.752	Jeugdhulp ambulant regionaal	N	5.548			N	5.548
	6.753	Jeugdhulp ambulant landelijk	N	226			N	226
	6.762	Jeugdhulp met verblijf regionaal	N	2.485			N	2.485
	6.791	PGB WMO	N	458			N	458
	6.792	PGB Jeugd	N	164			N	164
	6.811	Beschermd wonen (WMO)	N	235			N	235
	6.812	Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	N	38			N	38
	6.821	Jeugdbescherming	N	481			N	481
	6.822	Jeugdreclassering	N	55			N	55
Totaal 6 - Sociaal domein			N	52.460	V	14.866	N	37.595
7 - Volksgezondheid en milieu	7.1	Volksgezondheid	N	1.841	V	31	N	1.811
	7.2	Riolering	N	3.150	V	4.011	V	862
	7.3	Afval	N	3.141	V	4.583	V	1.442
	7.4	Milieubeheer	N	3.263	V	1.181	N	2.082
	7.5	Begraafplaatsen en crematoria	N	792	V	1.001	V	209
Totaal 7 - Volksgezondheid en milieu			N	12.187	V	10.806	N	1.381
8 - Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing	8.1	Ruimte en leefomgeving	N	1.181	V	80	N	1.101
	8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	N	86			N	86
	8.3	Wonen en bouwen	N	10.060	V	9.335	N	725
Totaal 8 - Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing			N	11.327	V	9.415	N	1.912
Saldo			N	116.664	V	116.610	N	54

Meerjaren investeringsplan

Vast onderdeel van de begroting betreft het Meerjareninvesteringsprogramma (MIP). In dit overzicht staan alle investeringen van de gemeente. Met het vaststellen van de het MIP is het college gemandateerd om over te gaan tot de bijbehorende uitgaven.

De gepresenteerde tabel bevat veel kolommen. De eerste kolom bevat de naam van de kredieten. De volgende vier kolommen gaan over de situatie tot en met 2026. Het begint met het budget dat er was in de jaren 2026 en eerder. Vervolgens zijn er twee kolommen over de realisatie. Allereerst het totaal van de uitgaven t/m 2026 en daarna een kolom met alleen de uitgaven in 2026. Per saldo resteert vervolgens de ruimte die er nog in 2026 op het krediet. Samen met het budget 2027 en verder is dat het totaal nog beschikbare krediet.

De kolommen B2026-B2030 vormen het feitelijke MIP. Deze budgetten worden met het vaststellen van het MIP beschikbaar gesteld. De investeringen zijn gesaldeerd weergegeven. Middels het vaststellen van het MIP kan het krediet ook nog in 2026 wijzigen. Hierdoor ontstaat in één keer het juiste zicht op de totale investering en hoeft er niet op een later moment in 2026 een mutatie te worden aangemaakt.

De laatste kolom betreft het totale krediet dat voor het genoemde project beschikbaar is gesteld: Het totaal van het MIP plus de budgetten uit 2025 en eerder.

Gemeente
Sliedrecht

Bedragen x € 1.000

Naam investering	Tot en met 2026 (stand 19-08-2026)				MIP 2026-2030					Totaal krediet
	Budget	Uitgegeven	Waarvan in 2026	Ruimte	B2026	B2027	B2028	B2029	B2030	
Onderwijshuisvesting										
CBS Oranje-Nassau (tijdelijke huisvesting) 2025	900	839	0	61	0	0	0	0	0	900
CBS Oranje-Nassau uitbreiding	213	14	14	199	213	100	0	0	0	313
De Sprong (tijdelijke huisvesting)	330	0	0	330	330	0	0	0	0	330
IKC Valkweg	1.742	498	231	1.243	1.474	14.000	0	0	0	15.742
IKC Valkweg (tijdelijke huisvesting)	129	336	320	-207	114	700	0	0	0	
Johannes Calvijnschool renovatie	620	624	624	-4	620	0	0	0	0	620
Uitbreiding Prins Willem-Alexanderschool	2.976	2.702	0	274	274	0	0	0	0	2.976
Totaal Onderwijshuisvesting	**6.910**	**5.013**	**1.189**	**1.897**	**3.025**	**14.800**	**0**	**0**	**0**	**21.710**
Projecten										
Aankoop grond Sliedrecht Buiten	2.368	0	0	2.368	2.368	0	0	0	0	2.368
Aankoop grond Sliedrecht Noord	2.240	0	0	2.240	2.240	0	0	0	0	2.240
Aanleg asfaltpaden begraafplaats	204	110	0	94	94	0	0	0	0	204
Begraafplaats	506	382	25	125	150	0	0	0	0	506
Brandweerkazerne - Buitenruimte Rijnstraat	0	8	-55	-8	-63	0	0	0	0	0
Brandweerkazerne - VRI Stationsweg	0	-97	-97	97	0	0	0	0	0	0
Brandweerkazerne Rijnstraat 315	6.895	5.932	2.070	963	3.033	0	0	0	0	6.895
Kleedkamers v.v. Sliedrecht (nieuwe units)	1.073	919	919	154	1.073	0	0	0	0	1.073
Kleedkamers v.v. Sliedrecht (overgekochte units)	125	0	0	125	125	0	0	0	0	125
Sportcomplex Sliedrecht Buiten	515	411	96	104	200	200	200	4.800	12.485	18.200
Voorbereidingskosten De Driehoek	350	0	0	350	350	0	0	0	0	350
Voorbereidingskosten Middeldiepstraat	250	145	21	105	126	0	0	0	0	250
Voorbereidingskosten Noord	3.056	2.386	422	670	1.092	0	0	0	0	3.056
Voorbereidingskosten Valkweg	255	93	-10	162	152	0	0	0	0	255
Voorbereidingskrediet Noord-Zuidverbinding	2.200	2.140	231	60	291	0	0	0	0	2.200
Totaal Projecten	**20.037**	**12.428**	**3.622**	**7.609**	**11.232**	**200**	**200**	**4.800**	**12.485**	**37.722**
Vastgoed										
Brandveilige opslagkasten	19	18	18	1	19	0	0	0	0	19
Elektrisch laden gemeentewerf	281	284	31	-3	28	0	0	0	0	281
Herinrichting Gemeentekantoor	1.481	1.787	319	-306	13	0	0	0	0	1.481
Herinrichting Gemeentekantoor inrichting	723	456	247	267	514	0	0	0	0	723
Herinrichting Gemeentekantoor installaties	1.030	848	140	181	321	0	0	0	0	1.030
Herinrichting Raadhuis	1.101	607	37	494	532	1.600	400	0	0	3.101
Herinrichting Raadhuis inrichting	306	62	0	244	244	400	100	0	0	806
Herinrichting Raadhuis installaties	378	16	0	362	362	1.100	300	0	0	1.778
Inrichting Elektra	287	119	12	168	179	0	0	0	0	287
Installatiedeel wasstraat gemeentewerf	13	0	0	13	13	0	0	0	0	13
Onderzoek gezamenlijk Zwembad	285	238	111	47	158	0	0	0	0	285
Renovatie buitenschil bronbad De Lockhorst	46	46	0	0	0	12	0	0	0	58
Renovatie parkeerdek gemeentekantoor	16	4	0	12	12	0	0	0	0	16
Schuilhuisje	41	41	0	0	0	4	0	0	0	45
Toekomstbestendig maken sporthal de Lockhorst	3	3	0	0	0	15	0	0	0	18
Toekomstbestendig maken zalencentrum de Lockhorst	14	14	0	0	0	4	0	0	0	18
Toekomstbestendig maken zwembad de Lockhorst	562	527	0	35	35	47	0	0	0	609
Voorbereidingskrediet Zwembad	165	156	33	9	41	0	0	0	0	165
Totaal Vastgoed	**6.751**	**5.226**	**947**	**1.524**	**2.471**	**3.182**	**800**	**0**	**0**	**10.733**
Water- en rioleringsprogramma										
Drukriolering (2024)	286	229	152	58	210	0	0	0	0	286
Drukriolering (2025)	103	0	0	103	103	0	0	0	0	103
Drukriolering (2026)	103	0	0	103	103	0	0	0	0	103
Drukriolering (2027)	0	0	0	0	0	150	0	0	0	150
Drukriolering (2028)	0	0	0	0	0	0	150	0	0	150
Drukriolering (2029)	0	0	0	0	0	0	0	150	0	150
Gemaal - de Hoven	0	0	0	0	0	25	84	0	0	109
Gemaal - De Wiel	0	0	0	0	0	25	83	0	0	108
Gemaal -Gantelweg	0	0	0	0	0	80	0	0	0	80
Gemaal Leeghwaterstraat	308	161	2	147	21	0	0	0	0	308
Gemaal Prickwaert	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Gemalen (2024)	211	121	0	90	90	0	0	0	0	211
Gemalen (2025)	149	29	0	120	120	0	0	0	0	149
Gemalen (2026)	102	0	0	102	102	0	0	0	0	102
Gemalen (2027)	0	0	0	0	0	102	0	0	0	102
Gemalen (2028)	0	0	0	0	0	0	103	0	0	103
Gemalen (2029)	0	0	0	0	0	0	0	211	0	211
Kolken (2024)	390	42	0	348	348	0	0	0	0	390
Lozingspunt voor gemaal Thorbeckelaan	145	152	47	-7	40	0	0	0	0	145
Persleiding - De Hoven	0	0	0	0	0	0	26	0	0	26
Persleiding - De Wiel	0	0	0	0	0	25	175	24	0	224
Persleidingen (2026)	33	0	0	33	33	0	0	0	0	33
Persleidingen (2027)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Persleidingen (2028)	0	0	0	0	0	0	20	0	0	20
Persleidingen (2029)	0	0	0	0	0	0	0	33	0	33
Relinen (2026)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Relinen (2027)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Relinen (2028)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Relinen (2029)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Riolering - de Hoven	0	10	9	-10	-1	150	3.955	250	0	4.355
Riolering - De Wiel	0	0	0	0	0	100	1.313	100	0	1.513
Riool - Elzenhof en Tuin van Nieuwpoort	30	27	27	3	30	0	0	0	0	30
Riool Baaneweer, Koningsweer, Locksweer	150	12	12	138	150	1.569	750	0	0	2.469
Riool Beyerinckstraat (2025)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Riool Gantelweg	150	12	9	138	148	470	50	0	0	670
Riool Jacob Catsstraat	660	221	193	439	633	0	0	0	0	660
Riool Leeghwaterstraat	820	623	0	197	197	0	0	0	0	820
Riool Leeghwaterstraat/Beijerinckstraat	561	355	154	206	360	4.100	4.833	100	0	9.594
Riool P.A. de Genestetstraat	760	79	37	681	718	1.428	0	0	0	2.188
Riool Professorenbuurt	120	32	28	88	96	2.175	0	0	0	2.295
Riool Van Goghstraat	150	11	9	139	148	546	0	0	0	696
Totaal Water- en rioleringsprogramma	**5.231**	**2.117**	**682**	**3.114**	**3.647**	**10.945**	**11.542**	**868**	**0**	**28.586**

Gemeente
Sliedrecht

Naam investering	Tot en met 2026 (stand 19-08-2026) Budget	Uitgegeven	Waarvan in 2026	Ruimte	MIP 2026-2030 B2026	B2027	B2028	B2029	B2030	Totaal krediet
Wegen										
Asfaltdeklagen (2029)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bestrating - De Hoven	0	0	0	0	0	0	0	0	2.457	2.457
Bestrating - De Wiel	0	0	0	0	0	100	600	160	0	860
Bestrating - stelpost (2027)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bestrating Leeghwaterstraat (Oostelijk)	97	8	2	89	91	1.503	2.463	100	0	4.163
Bestrating Leeghwaterstraat (Westelijk)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bestrating Vogelbuurt Noord	4.441	3.473	400	968	1.368	0	0	0	0	4.441
Bestrating Vogelbuurt Zuid	4.835	49	44	4.786	4.829	1.756	100	0	0	6.691
Fietspad Deltalaan	200	20	0	180	181	300	0	0	0	500
Herbestraten - Baaneweer, Koningsweer, Locksweer	100	12	12	88	100	1.417	550	0	0	2.067
Herinrichting Oosteind-Matena	250	0	0	250	250	0	0	0	0	250
Herstraten Professorenbuurt	188	121	32	68	100	1.314	0	0	0	1.502
Herstraten Stormrand t/m Hoepel-oost	716	719	0	-3	-3	0	0	0	0	716
Revitalisering Parallelweg	4.388	2.435	1.825	1.952	3.778	100	0	0	0	4.488
Vervanging negental bruggen	322	313	22	9	32	0	0	0	0	322
Weg Ouverture Noord	550	54	54	496	550	0	0	0	0	550
Wegbedekking Jacob Catsstraat	1.104	557	385	547	932	0	0	0	0	1.104
Wegbedekking P.A. de Genestetstraat	550	84	35	465	500	691	0	0	0	1.241
Totaal Wegen	**17.741**	**7.846**	**2.811**	**9.895**	**12.706**	**7.181**	**3.713**	**260**	**2.457**	**31.352**
Beheer openbare ruimte - tractie										
Hogedrukspuit op aanhanger	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Huisvuilwagen KT met kraan	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Huisvuilwagen met achterlader	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kleine versnipperaar tbv wijkploeg	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Klepelmaaier (Perfect ZW180)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Onkruidborstelarm t.b.v. LM trac	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Opzetstrooier groot nr.1 (40-42 VESN 490)	53	0	0	53	53	0	0	0	0	53
Opzetstrooier groot nr.2 (40-42 VESN 490)	53	0	0	53	53	0	0	0	0	53
Opzetstrooier klein (08-24 VESN 350)	31	0	0	31	31	0	0	0	0	31
Sneeuwploeg (Nido SNK 27)	12	12	12	0	12	0	0	0	0	12
Snipperkar (Jako Tiger 50)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tractie Buitendienst 2025	345	0	0	345	345	395	80	0	0	820
Tractor met Kipper	177	177	177	0	177	0	0	0	0	177
Tractor met Waterwagen	152	152	152	0	152	0	0	0	0	152
TS Snippermachine WS20-50DT	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Wiellader (Shovel Giant)	96	95	95	1	96	0	0	0	0	96
Zuigwagen t.b.v. tractor	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal Beheer openbare ruimte - tractie	**919**	**436**	**436**	**483**	**919**	**395**	**80**	**0**	**0**	**1.394**

Naam investering	Tot en met 2026 (stand 19-08-2026) Budget	Uitgegeven	Waarvan in 2026	Ruimte	MIP 2026-2030 B2026	B2027	B2028	B2029	B2030	Totaal krediet
Overig										
Brug Prinsenweer 58	80	59	57	21	78	0	0	0	0	80
Brug Tolsteeg	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Burgemeester Winklerplein (inrichting)	0	4	4	-4	0	0	0	0	0	0
Extra verlichting De Tiendweg	24	0	0	24	24	0	0	0	0	24
Groen - Baaneweer, Koningsweer en Locksweer	50	0	0	50	50	244	58	0	0	352
Groen - De Hoven	0	0	0	0	0	0	0	0	639	639
Groen - de Wiel	0	0	0	0	0	50	165	0	0	215
Groen - Jacob Catsstraat	60	76	65	-16	49	0	0	0	0	60
Groen - P.A. de Genestetstraat	100	0	0	100	100	248	0	0	0	348
Groen - Professoren buurt	50	5	4	45	49	395	0	0	0	445
Groen - Van Goghstraat	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Huisvuilcontainers (2025)	30	17	17	13	30	0	0	0	0	30
Huisvuilcontainers (2026)	30	0	0	30	30	0	0	0	0	30
Huisvuilcontainers (2027)	0	0	0	0	0	30	0	0	0	30
Huisvuilcontainers (2028)	0	0	0	0	0	0	30	0	0	30
Huisvuilcontainers (2029)	0	0	0	0	0	0	0	30	0	30
Huisvuilcontainers (2030)	0	0	0	0	0	0	0	0	30	30
Keldergraven 2026	11	10	10	1	11	0	0	0	0	11
Leeghwaterstraat - Groen	8	0	0	8	8	26	250	25	0	309
Lichtmastarmaturen (2024)	211	197	21	13	35	0	0	0	0	211
Lichtmastarmaturen (2025)	70	67	19	3	22	0	0	0	0	70
Lichtmastarmaturen (2026)	26	0	0	26	26	0	0	0	0	26
Lichtmastarmaturen (2027)	0	0	0	0	0	157	0	0	0	157
Lichtmastarmaturen (2028)	0	0	0	0	0	0	128	0	0	128
Lichtmastarmaturen (2029)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Lichtmasten (2025)	114	112	0	2	2	0	0	0	0	114
Lichtmasten (2026)	93	13	13	80	93	0	0	0	0	93
Lichtmasten (2027)	0	0	0	0	0	109	0	0	0	109
Lichtmasten (2028)	0	0	0	0	0	0	120	0	0	120
Lichtmasten (2029)	0	0	0	0	0	0	0	25	0	25
Lichtmasten (2030)	0	0	0	0	0	0	0	0	100	100
Modems	25	9	0	16	16	0	0	0	0	25
ICT devices 2025	50	0	0	50	50	0	0	0	0	50
ICT devices 2026	50	0	0	50	50	0	0	0	0	50
ICT devices 2027	0	0	0	0	0	50	0	0	0	50
ICT devices 2028	0	0	0	0	0	0	50	0	0	50
Ombouw en upgrade strooisysteem	16	0	0	16	16	0	0	0	0	16
Ondergrondse afvalcontainers (2025)	300	120	108	180	288	0	0	0	0	300
Ondergrondse afvalcontainers (2026)	100	0	0	100	100	0	0	0	0	100
Ondergrondse afvalcontainers (2027)	0	0	0	0	0	85	0	0	0	85
Ondergrondse afvalcontainers (2028)	0	0	0	0	0	0	300	0	0	300

Ondergrondse afvalcontainers (2029)	0	0	0	0	0	0	0	300	0	300
Ondergrondse afvalcontainers (2030)	0	0	0	0	0	0	0	0	150	150
Pekelopslagtank (beton)	45	6	6	39	45	0	0	0	0	45
Ponton Waterbushalte	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Transporter met Kieper (tbv begraafplaats)	74	73	73	1	74	0	0	0	0	74
Verlichting Hondenuitlaatvoorziening	17	0	0	17	17	0	0	0	0	17
VRI's (2025)	380	294	23	86	109	0	0	0	0	380
VRI's (2026)	50	0	0	50	50	0	0	0	0	50
VRI's (2028)	0	0	0	0	0	0	120	0	0	120
Totaal Overig	**2.063**	**1.063**	**420**	**1.001**	**1.421**	**1.394**	**1.221**	**380**	**919**	**5.977**
Eindtotaal	**59.653**	**34.129**	**10.108**	**25.524**	**35.422**	**38.097**	**17.556**	**6.308**	**15.861**	**137.475**

Specificatie overhead

Inleiding

Sinds de invoering van het gewijzigde BBV mogen kosten van overhead niet meer worden opgenomen in de ramingen van de verschillende thema's die Sliedrecht kent in haar begroting. Daarom is de overhead opgenomen als apart thema onder Programma 4 Bestuur, Organisatie en Veiligheid. Overhead betreft alle indirecte kosten welke niet rechtstreeks aan een thema te koppelen is. Het gaat hier om kosten van:

- Financiën, Toezicht en Controle;
- Personeelszaken en organisatie;
- Inkoop;
- Interne en externe communicatie;
- Juridische zaken;
- Bestuurszaken en bestuursondersteuning;
- Informatievoorziening en automatisering van PIOFACH-systemen;
- Facilitaire zaken en huisvesting (incl. beveiliging);
- Documentaire informatievoorziening (DIV);
- Managementondersteuning primair proces.

In onderstaande tabel is een specificatie terug te vinden van de in de begroting opgenomen overhead:

Bedragen x € 1.000

Specificatie Overhead	JR2025	B2026	B2027
Personeelskosten overhead	5.073	4.735	5.197
Servicegemeente Dordrecht	3.943	4.456	4.917
Algemene en personeelsgebonden kosten	1.706	1.312	1.499
Kapitaallasten	454	526	752
Huisvesting	1.918	440	444
Subtotaal Overhead	**13.094**	**11.469**	**12.809**
Overhead naar grondexploitaties / investeringen	-1.048	-1.700	-1.700
Totaal Overhead	**12.046**	**9.769**	**11.109**

Landelijke indicatoren

Landelijke indicatoren

Gemeenten nemen een uniforme basisset beleidsindicatoren op in hun begroting en jaarverslag. De set behandelt een breed spectrum van onderwerpen, van misdrijven en afval tot bijstandsuitkeringen en nieuwbouwwoningen. Zo kunt u zich een helder beeld vormen van de beleidsresultaten van de gemeente.

Veiligheid

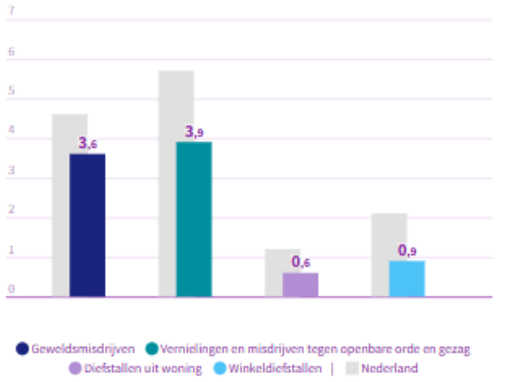
Verwijzingen Halt
per 1.000 jongeren

Halt | 2021 - 2025

Meer info

Misdrijven
Sliedrecht, per 1.000 inwoners

CBS | 2025

Meer info

Economie

Functiemenging

57,8%
Sliedrecht

54,6%
Nederland

Meerdere bronnen | 2025
Meer info

Vestigingen (van bedrijven)
per 1.000 inw.15 t/m 64jr

156,9
Sliedrecht

196,1
Nederland

LISA | 2025
Meer info

Onderwijs

Absoluut verzuim
per 1.000 leerlingen

1,2
Sliedrecht

7,4
Nederland

DUO/Ingrado | 2025
Meer info

Relatief verzuim
per 1.000 leerlingen

7
Sliedrecht

28
Nederland

DUO/Ingrado | 2025
Meer info

Voortijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)

1,9%
Sliedrecht

2,3%
Nederland

DUO/Ingrado | 2025
Meer info

Sport, cultuur en recreatie

Niet-sporters

49,8% Sliedrecht

42,5% Nederland

Gezondheidsmonitor | 2024

Meer info

Sociaal domein

Banen

per 1.000 inwoners van 15-64 jaar

952,4 Sliedrecht

858,8 Nederland

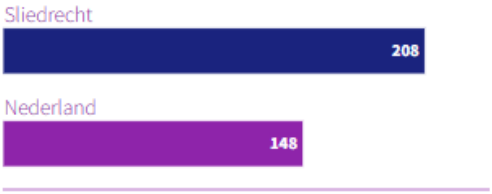
Meerdere bronnen | 2025

Meer info

Volksgezondheid en Milieu

Omvang huishoudelijk restafval

kg per inwoner

CBS | 2024

Meer info

Percentage bekende hernieuwbare elektriciteit

18,4% Sliedrecht

42,8% Nederland

Klimaatmonitor | 2024

Meer info

Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Jongeren met een delict voor de rechter

1% Sliedrecht

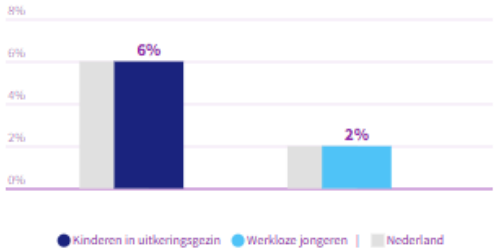
1% Nederland

CBS | 2023

Meer info

Achterstand onder jeugd

Sliedrecht

CBS | 2024

Meer info

Netto arbeidsparticipatie

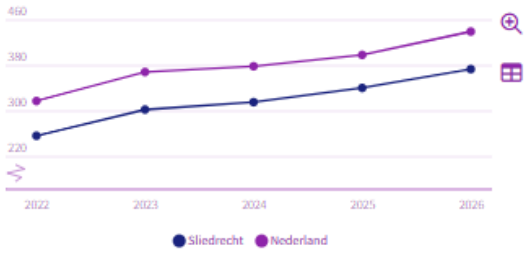
74,9% Sliedrecht

73,2% Nederland

CBS | 2025

Meer info

Gemiddelde WOZ-waarde
x €1.000

CBS | 2022 - 2026

Meer info

Personen met een bijstandsuitkering
per 10.000 inwoners

Sliedrecht **251,9**

Nederland **281,2**

CBS | 2025

Meer info

Nieuw gebouwde woningen
per 1.000 woningen

13,9 Sliedrecht

8,4 Nederland

BAG/ABF | 2024

Meer info

Lopende re-integratievoorzieningen
per 10.000 inwoners van 15-64 jaar

194,6 Sliedrecht

217,8 Nederland

CBS | 2025

Meer info

Demografische druk

Sliedrecht **79,1%**

Nederland **71,3%**

CBS · ABF | 2026

Meer info

Jongeren met jeugdhulp
% van alle jongeren tot 18 jaar

Sliedrecht **13,5**

Nederland **13,7**

CBS | 2025

Meer info

Gemeentelijke woonlasten éénpersoonshuishouden

€ 910 Sliedrecht

€ 993 Nederland

COELO | 2026

Meer info

Jongeren met jeugdbescherming

1,0% Sliedrecht

1,0% Nederland

CBS | 2025

Meer info

Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden

€ 1.020 Sliedrecht

€ 1.091 Nederland

COELO | 2026

Meer info

Jongeren met jeugdreclassering

x Sliedrecht

0,4% Nederland

CBS | 2025

Meer info

Cliënten met een maatwerkvoorziening Wmo
per 10.000 inwoners

960 Sliedrecht

720 Nederland

CBS GMSD Wmo | 2025

Meer info

Het meerjarig vergelijk van bovenstaande indicatoren is te raadplegen via de website: https://www.waarstaatjegemeente.nl/mosaic/dashboard/besluit-begroting-en-verantwoording--bbv-

Naam indicator	Peildatum	Waarde 2027	Peildatum	Waarde 2026
Formatie gemeente Sliedrecht per 1.000 inwoners	03-09-2026	6,35	28-05-2025	6,44
Bezetting gemeente Sliedrecht per 1.000 inwoners	03-09-2026	6,29	28-05-2025	6,90
Apparaatskosten gemeente Sliedrecht per inwoner	03-09-2026	€ 254	28-05-2025	€ 224
Externe inhuur gemeente Sliedrecht (% van totale loonsom + totale kosten inhuur externen)	03-09-2026	14,88%	28-05-2025	13,61%
Overhead gemeente Sliedrecht (% van totale lasten)	03-09-2026	7,22%	28-05-2025	7,59%

Afkortingenlijst

Afkortingenlijst

Afkorting	Betekenis
AI	Kunstmatige intelligentie (Artificial Intelligence)
AVG	Algemene Verordening Gegevensbescherming
AZC	Asielzoekerscentrum
AZWA	Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord
BBV	Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten
BIE	Bouwgrond in exploitatie
BLP	Bruto Lokaal Product
BNG	Bank Nederlandse Gemeenten
BTW	Belasting over de toegevoegde waarde
CAO	Collectieve arbeidsovereenkomst
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek
COA	Centraal Orgaan opvang asielzoekers
COELO	Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden
CROW	Centrum voor Regelgeving en Onderzoek in de Grond-, Water- en Wegenbouw en de Verkeerstechniek
CUR117	CUR-aanbeveling 117 (Nederlandse richtlijn voor het systematisch inspecteren, onderzoeken en adviseren over civiele kunstwerken)
DCMR	Dienst Centraal Milieubeheer Rijnmond (Omgevingsdienst)
DG&J	Dienst Gezondheid & Jeugd
DIV	Documentaire Informatievoorziening
DPIA	Data Protection Impact Assessment
ECB	Europese Centrale Bank
GALA	Gezond en Actief Leven Akkoord
GBD	Gemeentebelastingen en Basisinformatie Drechtsteden

GGD	Gemeentelijke Gezondheidsdienst
GR	Gemeenschappelijke regeling
HRM	Human Resource Management
HVC	Huisvuilcentrale
ICT	Informatie- en communicatietechnologie
IHP	Integraal Huisvestingsplan
IKC	Integraal Kindcentrum
IOAW	Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers
IOAZ	Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen
LVS	Leerplicht en Voortijdig Schoolverlaten
MIP	Meerjaren Investeringsplan
MJOP	Meerjarige Onderhoudsplanning
MPG	Meerjaren Perspectief Gebiedsontwikkelingen
MVA	Materiële vaste activa
MVOI	Maatschappelijk Verantwoord Opdrachtgeven en Inkopen
NAP	Normaal Amsterdams Peil
NEN	Nederlandse norm
NEN-EN 1176	Europese norm voor speeltoestellen
NEN-EN 1177	Europese norm voor valdempende bodemoppervlakken
NEN 2767	Norm voor conditiemeting van bouw- en installatiedelen
NIS2	Network and Information Security Directive 2
NME	Natuur- en Milieueducatie
NPR	Nederlandse Praktijkrichtlijn
NV	Naamloze vennootschap
OBR	Ontwikkelingsbedrijf Rotterdam
OCW	Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
OZB	Onroerendezaakbelasting(en)

OZHZ	Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid
P&C	Planning en control
PALT	Prestatie Afspraken Lange Termijn
PFAS	Per- en polyfluoralkylstoffen
PIOFACH	Personeel, Informatie, Organisatie, Financiën, Automatisering, Communicatie en Huisvesting
PPS	Publiek-private samenwerking
ROM-D	Regionale Ontwikkelingsmaatschappij Drechtsteden
SOJ	Serviceorganisatie Jeugd
SPUK	Specifieke uitkering
VNG	Vereniging van Nederlandse Gemeenten
VTH	Vergunningverlening, toezicht en handhaving
VVE	Voor- en vroegschoolse educatie
Wmo	Wet maatschappelijke ondersteuning
Woo	Wet open overheid
Wgr	Wet gemeenschappelijke regelingen
Wsw	Wet sociale werkvoorziening
WRP	Water- en Rioleringsprogramma
ZHZ	Zuid-Holland Zuid